

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

Jeudi

Donderdag

20-03-2014

20-03-2014

Après-midi

Namiddag

N-VA	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
PS	<i>Parti Socialiste</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
sp.a	<i>socialistische partij anders</i>
Ecolo-Groen!	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen!</i>
Open Vld	<i>Open Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VB	<i>Vlaams Belang</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
FDF	<i>Fédéralistes démocrates francophones</i>
LDD	<i>Lijst Dedecker</i>
INDEP-ONAFH	<i>Indépendant - Onafhankelijk</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
DOC 53 0000/000	<i>Document parlementaire de la 53e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	DOC 53 0000/000	<i>Parlementair stuk van de 53e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>	QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
CRIV	<i>Version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	CRABV	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>	CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
PLEN	<i>Séance plénière</i>	PLEN	<i>Plenum</i>
COM	<i>Réunion de commission</i>	COM	<i>Commissievergadering</i>
MOT	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>	MOT	<i>Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.lachambre.be</i>	<i>www.dekamer.be</i>
<i>e-mail : publications@lachambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@dekamer.be</i>

SOMMAIRE**INHOUD**

Excusés	1	Berichten van verhindering	1
QUESTIONS	1	VRAGEN	1
Question de M. Kristof Calvo au premier ministre sur "le débat climatique" (n° P2365) <i>Orateurs: Kristof Calvo, Alexander De Croo, vice-premier ministre et ministre des Pensions</i>	1	Vraag van de heer Kristof Calvo aan de eerste minister over "het klimaatdebat" (nr. P2365) <i>Sprekers: Kristof Calvo, Alexander De Croo, vice-eersteminister en minister van Pensioenen</i>	1
Question de M. Laurent Louis au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et des Affaires européennes sur "la situation en Ukraine" (n° P2375) <i>Orateurs: Laurent Louis, Sabine Laruelle, ministre des Classes moyennes, des PME, des Indépendants et de l'Agriculture</i>	3	Vraag van de heer Laurent Louis aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken over "de situatie in Oekraïne" (nr. P2375) <i>Sprekers: Laurent Louis, Sabine Laruelle, minister van Middenstand, Kmo's, Zelfstandigen en Landbouw</i>	3
Question de Mme Ann Vanheste à la ministre des Classes moyennes, des PME, des Indépendants et de l'Agriculture sur "les problèmes informatiques empêchant le paiement de bonus de pension ou de pensions d'indépendants" (n° P2376) <i>Orateurs: Ann Vanheste, Sabine Laruelle, ministre des Classes moyennes, des PME, des Indépendants et de l'Agriculture</i>	5	Vraag van mevrouw Ann Vanheste aan de minister van Middenstand, Kmo's, Zelfstandigen en Landbouw over "de computerproblemen waardoor de pensioenbonus of het pensioen van verscheidene zelfstandigen niet uitbetaald kan worden" (nr. P2376) <i>Sprekers: Ann Vanheste, Sabine Laruelle, minister van Middenstand, Kmo's, Zelfstandigen en Landbouw</i>	5
Question de Mme Sonja Becq à la ministre de l'Emploi sur "la pension de survie et l'inscription au chômage" (n° P2377) <i>Orateurs: Sonja Becq, Monica De Coninck, ministre de l'Emploi</i>	6	Vraag van mevrouw Sonja Becq aan de minister van Werk over "het overlevingspensioen en de inschrijving als werkloze" (nr. P2377) <i>Sprekers: Sonja Becq, Monica De Coninck, minister van Werk</i>	6
Question de Mme Valérie Warzée-Caverenne à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "la pénurie annoncée de médecins pratiquant l'IVG" (n° P2370) <i>Orateurs: Valérie Warzée-Caverenne, Laurette Onkelinx, vice-première ministre - ministre Affaires sociales - Santé publique - Beliris - Institutions culturelles fédérales</i>	8	Vraag van mevrouw Valérie Warzée-Caverenne aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "het aangekondigde tekort aan artsen die abortussen uitvoeren" (nr. P2370) <i>Sprekers: Valérie Warzée-Caverenne, Laurette Onkelinx, vice-eersteminister - minister Sociale Zaken - Volksgezondheid - Beliris - Federale Culturele Instellingen</i>	8
Questions jointes de - Mme Bercy Slegers à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "l'aide médicale urgente dans les communes de la frontière linguistique" (n° P2371) - M. Ben Weyts à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "l'aide médicale urgente dans les communes de la frontière linguistique" (n° P2372) <i>Orateurs: Bercy Slegers, Ben Weyts, Laurette Onkelinx, vice-première ministre -</i>	9 9 9	Samengevoegde vragen van - mevrouw Bercy Slegers aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "de dringende medische hulpverlening in taalgrensgemeenten" (nr. P2371) - de heer Ben Weyts aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "de dringende medische hulpverlening in taalgrensgemeenten" (nr. P2372) <i>Sprekers: Bercy Slegers, Ben Weyts, Laurette Onkelinx, vice-eersteminister -</i>	9 9 9

ministre Affaires sociales - Santé publique - Beliris - Institutions culturelles fédérales		minister Sociale Zaken - Volksgezondheid - Beliris - Federale Culturele Instellingen	
Question de M. Peter Dedecker au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "le plan B pour les coopérants d'ARCO" (n° P2373)	13	Vraag van de heer Peter Dedecker aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "het regeringsstandpunt inzake het plan B voor de ARCO-coöperanten" (nr. P2373)	13
<i>Orateurs:</i> Peter Dedecker, Laurette Onkelinx , vice-première ministre - ministre Affaires sociales - Santé publique - Beliris - Institutions culturelles fédérales		<i>Sprekers:</i> Peter Dedecker, Laurette Onkelinx , vice-eersteminister - minister Sociale Zaken - Volksgezondheid - Beliris - Federale Culturele Instellingen	
Question de M. Benoît Drèze au secrétaire d'Etat à la Fonction publique et à la Modernisation des Services publics, adjoint au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "le transfert de fonctionnaires fédéraux" (n° P2384)	14	Vraag van de heer Benoît Drèze aan de staatssecretaris voor Ambtenarenzaken en Modernisering van de Openbare Diensten, toegevoegd aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de overheveling van federale ambtenaren" (nr. P2384)	14
<i>Orateurs:</i> Benoît Drèze, Hendrik Bogaert , secrétaire d'État à la Fonction publique et à la Modernisation des Services publics		<i>Sprekers:</i> Benoît Drèze, Hendrik Bogaert , staatssecretaris voor Ambtenarenzaken en Modernisering van de Openbare Diensten	
Questions jointes de	17	Samengevoegde vragen van	17
- M. Luk Van Biesen au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "l'extension du droit de visite du fisc" (n° P2379)	17	- de heer Luk Van Biesen aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de uitbreiding van het visitatierecht van de fiscus" (nr. P2379)	17
- M. Damien Thiéry au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "l'extension du droit de visite du fisc" (n° P2380)	17	- de heer Damien Thiéry aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de uitbreiding van het visitatierecht van de fiscus" (nr. P2380)	17
<i>Orateurs:</i> Luk Van Biesen, Damien Thiéry, Koen Geens , ministre des Finances, chargé de la Fonction publique		<i>Sprekers:</i> Luk Van Biesen, Damien Thiéry, Koen Geens , ministre van Financiën, belast met Ambtenarenzaken	
Question de M. Alain Mathot au secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale et fiscale, adjoint au premier ministre, sur "les décisions de justice ISI" (n° P2381)	20	Vraag van de heer Alain Mathot aan de staatssecretaris voor de Bestrijding van de sociale en de fiscale fraude, toegevoegd aan de eerste minister, over "de gerechtelijke beslissingen en de BBI" (nr. P2381)	20
<i>Orateurs:</i> Alain Mathot, John Crombez , secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale et fiscale, Patrick Dewael , président du groupe Open Vld, Luk Van Biesen		<i>Sprekers:</i> Alain Mathot, John Crombez , staatssecretaris voor de Bestrijding van de sociale en de fiscale fraude, Patrick Dewael , voorzitter van de Open Vld-fractie, Luk Van Biesen	
Question de Mme Juliette Boulet au ministre des Entreprises publiques et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "le chantier de la gare Calatrava à Mons" (n° P2378)	23	Vraag van mevrouw Juliette Boulet aan de minister van Overheidsbedrijven en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de werken aan het door Calatrava ontworpen station in Bergen" (nr. P2378)	23
<i>Orateurs:</i> Juliette Boulet, Jean-Pascal Labille , ministre des Entreprises publiques et de la Coopération au Développement, chargé des Grandes Villes		<i>Sprekers:</i> Juliette Boulet, Jean-Pascal Labille , ministre van Overheidsbedrijven en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden	
Questions jointes de	27	Samengevoegde vragen van	27
- Mme Barbara Pas à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "l'interdiction éventuelle de la manifestation du mouvement "Ja!" par la ville de Bruxelles" (n° P2367)	27	- mevrouw Barbara Pas aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "het mogelijke verbod van de stad Brussel inzake de manifestatie van de Ja!-beweging" (nr. P2367)	27

- M. Jan Van Esbroeck à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "l'interdiction éventuelle de la manifestation du mouvement "Ja!" par la ville de Bruxelles" (n° P2368) 27
- Orateurs:* **Barbara Pas**, présidente du groupe VB, **Jan Van Esbroeck**, **Joëlle Milquet**, vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances
- de heer Jan Van Esbroeck aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "het mogelijke verbod van de stad Brussel inzake de manifestatie van de Ja!-beweging" (nr. P2368) 27
- Sprekers:* **Barbara Pas**, voorzitter van de VB-fractie, **Jan Van Esbroeck**, **Joëlle Milquet**, vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen
- Question de M. Frank Wilrycx à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "le coordinateur central pour la gestion des incidents de circulation" (n° P2369) 29
- Orateurs:* **Frank Wilrycx**, **Joëlle Milquet**, vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances
- Vraag van de heer Frank Wilrycx aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "een centrale coördinator voor de afhandeling van verkeersincidenten" (nr. P2369) 29
- Sprekers:* **Frank Wilrycx**, **Joëlle Milquet**, vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen
- Question de Mme Isabelle Emmery au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le plan Climat" (n° P2366) 31
- Orateurs:* **Isabelle Emmery**, **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles
- Vraag van mevrouw Isabelle Emmery aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het Klimaatplan" (nr. P2366) 31
- Sprekers:* **Isabelle Emmery**, **Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming
- Question de M. Peter Logghe au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'échec de la politique relative au fonds pour les citernes à mazout" (n° P2382) 33
- Orateurs:* **Peter Logghe**, **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles
- Vraag van de heer Peter Logghe aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het falende overheidsbeleid inzake het stookolietankfonds" (nr. P2382) 33
- Sprekers:* **Peter Logghe**, **Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming
- Question de Mme Karin Temmerman au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'alcolock" (n° P2383) 34
- Orateurs:* **Karin Temmerman**, présidente du groupe sp.a, **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles
- Vraag van mevrouw Karin Temmerman aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het alcoholslot" (nr. P2383) 34
- Sprekers:* **Karin Temmerman**, voorzitter van de sp.a-fractie, **Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming
- PROJETS ET PROPOSITIONS 36
- ONTWERPEN EN VOORSTELLEN 36
- Proposition de loi modifiant la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone (3273/1-6) 36
- Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap (3273/1-6) 36
- Discussion générale* 36
- Algemene bespreking* 36
- Orateurs:* **Katrin Jadin**, **Muriel Gerkens**, **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles
- Sprekers:* **Katrin Jadin**, **Muriel Gerkens**, **Melchior Wathelet**, staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming

<p>L'Environnement, à l'Énergie, à la Mobilité et aux Réformes institutionnelles <i>Discussion des articles</i></p>	38	<p>Leefmilieu, Energie, Mobiliteit en Staatshervorming <i>Bespreking van de artikelen</i></p>	38
<p>Hommage au lieutenant général Jean-Marie Jockin <i>Orateur: André Flahaut, président</i></p>	39	<p>Hulde aan luitenant-generaal Jean-Marie Jockin <i>Spreker: André Flahaut, voorzitter</i></p>	39
<p>VOTES NOMINATIFS</p>	40	<p>NAAMSTEMMINGEN</p>	40
<p>Projet de loi modifiant l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés (3377/4)</p>	40	<p>Wetsontwerp tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers (3377/4)</p>	40
<p>Projet de loi modifiant diverses dispositions relatives au régime de pension des travailleurs salariés compte tenu du principe de l'unité de carrière (3378/3)</p>	41	<p>Wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen betreffende het pensioenstelsel voor werknemers rekening houdend met het principe van de eenheid van loopbaan (3378/3)</p>	41
<p>Projet de loi modifiant l'article 68, § 3, de la loi du 30 mars 1994 portant des dispositions sociales (3379/3)</p>	41	<p>Wetsontwerp tot wijziging van artikel 68, § 3, van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen (3379/3)</p>	41
<p>Projet de loi visant à adapter les réductions des cotisations patronales pour la sécurité sociale à la suite de la sixième réforme de l'Etat (3354/4)</p>	41	<p>Wetsontwerp houdende aanpassing van de verminderingen van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid ten gevolge van de zesde staatshervorming (nieuw opschrift) (3354/4)</p>	41
<p>Projet de loi modifiant la loi du 8 avril 1965 instituant le dépôt légal à la Bibliothèque royale de Belgique (3287/3)</p>	42	<p>Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 8 april 1965 tot instelling van het wettelijk depot bij de Koninklijke Bibliotheek van België (3287/3)</p>	42
<p>Projet de loi portant insertion du Livre XVI, "Règlement extrajudiciaire des litiges de consommation" dans le Code de droit économique (3360/5)</p>	42	<p>Wetsontwerp houdende de invoeging van Boek XVI, "Buitengerechtelijke regeling van consumentengeschillen" in het Wetboek van economisch recht (3360/5)</p>	42
<p>Amendements et articles réservés du projet de loi relatif aux assurances (3361/1-6)</p>	43	<p>Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp betreffende de verzekeringen (3361/1-6)</p>	43
<p>Ensemble du projet de loi relatif aux assurances (3361/5) <i>Orateur: Peter Logghe</i></p>	44	<p>Geheel van het wetsontwerp betreffende de verzekeringen (3361/5) <i>Spreker: Peter Logghe</i></p>	44
<p>Projet de loi modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992, en ce qui concerne l'établissement de taxes additionnelles sur des impôts régionaux (3384/4)</p>	45	<p>Wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, inzake de vestiging van aanvullende belastingen op gewestbelastingen (3384/4)</p>	45
<p>Projet de loi modifiant les articles 1er et 5 de la loi du 1er avril 1971 portant création d'une Régie des Bâtiments (3344/4)</p>	45	<p>Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 1 en 5 van de wet van 1 april 1971 houdende oprichting van een Regie der Gebouwen (3344/4)</p>	45
<p>Projet de loi modifiant certaines dispositions du Code judiciaire en vue d'instaurer une nouvelle carrière pécuniaire pour le personnel judiciaire ainsi qu'un système de mandats pour les greffiers en chef et les secrétaires en chef (3404/4)</p>	45	<p>Wetsontwerp tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het invoeren van een nieuwe geldelijke loopbaan voor het gerechtspersoneel en van een mandatsysteem voor de hoofdgriffiers en de hoofdsecretarissen (3404/4)</p>	46
<p>Projet de loi modifiant le Code judiciaire, la loi du 25 avril 2007 modifiant le Code judiciaire,</p>	46	<p>Wetsontwerp tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, de wet van 25 april 2007 tot wijziging</p>	46

notamment les dispositions relatives au personnel judiciaire de niveau A, aux greffiers et aux secrétaires ainsi que les dispositions relatives à l'organisation judiciaire, modifiant la loi du 10 avril 2003 réglant la suppression des juridictions militaires en temps de paix ainsi que leur maintien en temps de guerre et modifiant la loi du 31 janvier 2007 sur la formation judiciaire et portant création de l'institut de formation judiciaire (nouvel intitulé) (3405/3)

van het Gerechtelijk Wetboek inzonderheid met betrekking tot bepalingen inzake het gerechtspersoneel van het niveau A, de griffiers en de secretarissen en inzake de rechterlijke organisatie, tot wijziging van de wet van 10 april 2003 tot regeling van de afschaffing van de militaire rechtscolleges in vredetijd alsmede van het behoud ervan in oorlogstijd en tot wijziging van de wet van 31 januari 2007 inzake de gerechtelijke opleiding en tot oprichting van het Instituut voor gerechtelijke opleiding (nieuw opschrift) (3405/3)

Projet de loi portant création de l'Office des régimes particuliers de sécurité sociale (3400/3) 46

Wetsontwerp tot oprichting van de Dienst voor de bijzondere socialezekerheidsstelsels (3400/3) 46

Projet de loi relatif à la protection du patrimoine culturel subaquatique (3397/1) 47

Wetsontwerp betreffende bescherming van het cultureel erfgoed onder water (3397/1) 47

Projet de loi relatif à la publication de divers actes internationaux portant des prescriptions techniques en matière de navires et de navigation maritime (3381/1) 47

Wetsontwerp betreffende de bekendmaking van verscheidene internationale akten houdende technische voorschriften inzake schepen en de zeevaart (3381/1) 47

Projet de loi modifiant la loi du 30 juillet 1926 instituant un conseil d'enquête maritime (3428/1) 48

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 juli 1926 tot instelling van een onderzoeksraad voor de scheepvaart (3428/1) 48

Proposition de loi modifiant la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone (3273/6) 48

Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap (3273/6) 48

Projet de loi relatif aux organismes de placement collectif alternatifs et à leurs gestionnaires (3432/2) 49

Wetsontwerp betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders (3432/2) 49

Projet de loi complétant, en ce qui concerne les voies de recours, la loi relative aux organismes de placement collectif alternatifs et à leurs gestionnaires (3433/2) 49

Wetsontwerp tot aanvulling, inzake de verhaalmiddelen, van de wet betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders (3433/2) 49

Projet de loi modifiant la loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pensions, en ce qui concerne la pension minimum pour les travailleurs indépendants (3415/1) 49

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen, wat het minimumpensioen voor zelfstandigen betreft (3415/1) 49

Projet de loi modifiant diverses dispositions relatives au régime de pension des travailleurs indépendants compte tenu du principe de l'unité de carrière (3416/1) 50

Wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen betreffende het pensioenstelsel voor zelfstandigen rekening houdend met het beginsel van eenheid van loopbaan (3416/1) 50

Projet de loi portant modifications de l'arrêté royal du 30 janvier 1997 relatif au régime de pension des travailleurs indépendants en application des articles 15 et 27 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux de pensions et de l'article 3, § 1, 4°, de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne (3417/1) 50

Wetsontwerp tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 januari 1997 betreffende het pensioenstelsel der zelfstandigen met toepassing van de artikelen 15 en 27 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels en van artikel 3, § 1, 4°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie (3417/1) 50

Projet de loi portant réforme de la pension de survie des travailleurs indépendants (3418/1)	51	Wetsontwerp tot hervorming van het overlevingspensioen van de zelfstandigen (3418/1)	51
Proposition de loi portant modification et coordination de diverses lois en matière de Justice concernant l'arrondissement judiciaire de Bruxelles et l'arrondissement judiciaire du Hainaut (nouvel intitulé) (3355/5)	51	Wetsvoorstel tot wijziging en coördinatie van diverse wetten inzake Justitie wat het gerechtelijk arrondissement Brussel en het gerechtelijk arrondissement Henegouwen betreft (nieuw opschrift) (3355/5)	51
Projet de loi ancrant le principe de la collecte unique des données dans le fonctionnement des services et instances qui relèvent de ou exécutent certaines missions pour les autorités publiques et portant simplification et assimilation des formulaires électroniques et papier (nouvel intitulé) (3387/5)	52	Wetsontwerp houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkenschakeling van elektronische en papieren formulieren (3387/5)	52
Projet de loi spéciale portant modification de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour constitutionnelle (3346/4)	52	Ontwerp van bijzondere wet tot wijziging van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof (3346/4)	52
PROJETS ET PROPOSITIONS (CONTINUATION)	53	ONTWERPEN EN VOORSTELLEN (VOORTZETTING)	53
Projet de loi modifiant le Code civil en vue d'instaurer l'égalité de l'homme et de la femme dans le mode de transmission du nom à l'enfant et à l'adopté (3145/1-9)	53	Wetsontwerp tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek met het oog op de invoering van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen bij de wijze van naamsoverdracht aan het kind en aan de geadopteerde (3145/1-9)	53
- Proposition de loi modifiant l'article 335 du Code civil en ce qui concerne l'attribution libre du nom de l'enfant (469/1-2)	53	- Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 335 van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot de vrije toekenning van de naam van het kind (469/1-2)	53
- Proposition de loi modifiant le Code civil en ce qui concerne l'attribution du nom de famille afin d'établir clairement la filiation avec la mère tout en préservant l'historicité de la filiation paternelle (470/1-2)	53	- Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek wat de toekenning van de familienaam betreft, teneinde de afstamming van moederszijde duidelijk vast te stellen en tegelijkertijd de historiciteit van de afstamming van vaderszijde te vrijwaren (470/1-2)	53
- Proposition de loi modifiant le Code civil en ce qui concerne l'attribution du nom de la famille, afin de garantir la transmission de l'identité familiale par le port du double nom (1386/1-3)	53	- Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek in verband met de toewijzing van de familienaam, teneinde de overdracht van de familie-identiteit te garanderen via de dubbele naamgeving (1386/1-3)	53
<i>Discussion générale</i>	54	<i>Algemene bespreking</i>	54
<i>Orateurs: Koenraad Degroote, rapporteur, Annemie Turtelboom, ministre de la Justice, Karine Lalieux, Sonja Becq, Gwendolyn Rutten, Kristof Calvo, Meyrem Almaci, Zoé Genot, Carina Van Cauter, Eva Brems, Steven Vanackere, Bart Somers, Maya Detiège, Daniel Bacquellaine, président du groupe MR, Muriel Gerkens, Bert Schoofs, Daphné Dumery, Catherine Fonck, présidente du groupe cdH, Jan Jambon, président du groupe N-VA, Olivier Maingain, Laurent Louis, Renaat Landuyt</i>		<i>Sprekers: Koenraad Degroote, rapporteur, Annemie Turtelboom, minister van Justitie, Karine Lalieux, Sonja Becq, Gwendolyn Rutten, Kristof Calvo, Meyrem Almaci, Zoé Genot, Carina Van Cauter, Eva Brems, Steven Vanackere, Bart Somers, Maya Detiège, Daniel Bacquellaine, voorzitter van de MR-fractie, Muriel Gerkens, Bert Schoofs, Daphné Dumery, Catherine Fonck, voorzitter van de cdH-fractie, Jan Jambon, voorzitter van de N-VA-fractie, Olivier Maingain, Laurent Louis, Renaat Landuyt</i>	
<i>Discussion des articles</i>	107	<i>Bespreking van de artikelen</i>	107
Prise en considération de propositions	108	Inoverwegingneming van voorstellen	108

Demandes d'urgence <i>Orateurs: Bart Somers, Carina Van Cauter, Raf Terwingen, président du groupe CD&V</i>	109	Urgentieverzoeken <i>Sprekers: Bart Somers, Carina Van Cauter, Raf Terwingen, voorzitter van de CD&V-fractie</i>	109
VOTES NOMINATIFS (CONTINUATION)	110	NAAMSTEMMINGEN (VOORTZETTING)	110
Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Fouad Lahssaini sur "les soins de santé dispensés en prison" (n° 117) <i>Orateurs: Fouad Lahssaini, Laurent Louis, Catherine Fonck, présidente du groupe cdH</i>	110	Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Fouad Lahssaini over "de gezondheidszorg in de gevangenis" (nr. 117) <i>Sprekers: Fouad Lahssaini, Laurent Louis, Catherine Fonck, voorzitter van de cdH-fractie</i>	110
Amendement et article réservés du projet de loi modifiant le Code civil en vue d'instaurer l'égalité de l'homme et de la femme dans le mode de transmission du nom à l'enfant et à l'adopté (3145/1-9)	112	Aangehouden amendement en artikel van het wetsontwerp tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek met het oog op de invoering van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen bij de wijze van naamsoverdracht aan het kind en aan de geadopteerde (3145/1-9)	112
Ensemble du projet de loi modifiant le Code civil en vue d'instaurer l'égalité de l'homme et de la femme dans le mode de transmission du nom à l'enfant et à l'adopté (3145/9)	112	Geheel van het wetsontwerp tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek met het oog op de invoering van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen bij de wijze van naamsoverdracht aan het kind en aan de geadopteerde (3145/9)	112
Adoption de l'ordre du jour	113	Goedkeuring van de agenda	113
DÉTAIL DES VOTES NOMINATIFS	115	DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN	115
ANNEXE <i>L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 53 PLEN 191 annexe.</i>		BIJLAGE <i>De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 53 PLEN 191 bijlage.</i>	

SÉANCE PLÉNIÈRE**PLENUMVERGADERING**

du

van

JEUDI 20 MARS 2014

DONDERDAG 20 MAART 2014

Après-midi

Namiddag

La séance est ouverte à 14.21 heures et présidée par M. André Flahaut.
De vergadering wordt geopend om 14.21 uur en voorgezeten door de heer André Flahaut.

Le **président**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans l'annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij worden op de website van de Kamer en in de bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen.

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:
Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
Alexander De Croo, Monica De Coninck, Sabine Laruelle

Excusés**Berichten van verhindering**

Philippe Blanchart, Siegfried Bracke, Minneke De Ridder, Flor Van Noppen, pour raisons de santé / wegens gezondheidsredenen;

David Clarinval, Jean Marie Dedecker, pour devoirs de mandat / wegens ambtsplicht;

François-Xavier de Donnea, Miranda Van Eetvelde, UIP / IPU.

Les ministres Elio Di Rupo, Pieter De Crem et Didier Reynders ne seront pas présents. La ministre Joëlle Milquet et le secrétaire d'État Melchior Wathelet nous rejoindront aussi vite que possible mais ils ne sont pas encore là pour l'instant.

Questions**Vragen**

01 Vraag van de heer Kristof Calvo aan de eerste minister over "het klimaatdebat" (nr. P2365)

01 Question de M. Kristof Calvo au premier ministre sur "le débat climatique" (n° P2365)

01.01 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de vice-eersteminister, ik had mijn vraag gericht aan de eerste minister. Ik begrijp dat hij door de Europese Top niet aanwezig kan zijn, maar ik vermoed dat u mij ook enige toelichting kan geven over de Belgische klimaatplannen.

01.01 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Ma question s'adressait au premier ministre qui a encore négocié sans succès hier au Comité de concertation avec les ministres-présidents des entités fédérées sur la répartition des objectifs climatiques UE 2020. Cela fait déjà quatre ans qu'on se chamaille à ce propos, alors qu'il

Gisteren heeft een Overlegcomité plaatsgevonden tussen de eerste minister en de ministers-presidenten, de heer Peeters, de heer Demotte en de heer Vervoort. Eén van de agendapunten was de manier waarop zij de klimaatengagementen die genomen zijn in 2009,

de EU-2020-doelstellingen, eindelijk zouden verdelen.

Voor de collega's die het dossier niet volgen, daar wordt al vier jaar over gebakkeleid. Vergadering na vergadering, discussie na discussie, wordt het uitgesteld. Het lijkt wel het BHV van de klimaatonderhandelingen. Dat is spijtig want het gaat slechts over minimale doelstellingen, een eerste stap om in Europa en in België de *climate change* te tackelen.

Mijnheer de vice-eersteminister, het Overlegcomité heeft andermaal geen akkoord heeft opgeleverd. Wij vinden het als groene fractie evident aan de regering te vragen hoe dat komt. Hoe komt het dat die doelstellingen maar niet verdeeld raken en dat de klimaatrein in dit land maar niet in beweging raakt?

Een aantal weken geleden heb ik die vraag ook gesteld aan staatssecretaris Wathelet. Volgens hem valt over deze kwestie met de Vlaamse regering echt niet te onderhandelen, zijn hun eisen onredelijk en ultraconservatief en willen zij hun steentje niet bijdragen voor het klimaat. Maandag heb ik een verkiezingsdebat gevolgd waar collega's van CD&V, collega's van de sp.a en zelfs collega's van de N-VA hebben verklaard dat het een absolute schande is dat die doelstellingen niet verdeeld geraken.

Mijnheer De Croo, ik vermoed dat u voor het antwoord informatie hebt meegekregen van de eerste minister. Mijn vraag is eigenlijk heel eenvoudig.

Gisteren verscheen er een alarmerend VN-klimaatrapport. Op dezelfde dag vernemen we het nieuws dat er geen akkoord wordt bereikt in ons kleine landje over een minimale doelstelling. Hoe komt dat? Welke partijen liggen er dwars? Heeft deze federale regering nog de ambitie om daar voor 25 mei een akkoord over te bereiken, zodat we na 25 mei werk kunnen maken van een ambitieus klimaatbeleid?

01.02 Minister **Alexander De Croo**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Calvo, beste collega's, zoals u zelf hebt aangegeven, woont de eerste minister deze middag een Europese Raad bij, waardoor het mij toekomt om u de volgende elementen mee te delen.

Overeenkomstig het Europees klimaat- en energiepakket, moet België tegen 2020 zijn emissies in de non-ETS-sector met 15 % verminderen. België heeft er zich bovendien toe verbonden zijn productie van hernieuwbare energie op te voeren tot 13 %.

De hefboven op het vlak van milieu en hernieuwbare energie liggen vooral in handen van de Gewesten. Om onze Europese verbintenissen te respecteren, zal de federale regering maatregelen nemen om de Gewesten daarin ten volle te steunen. Onder voorzitterschap van het Vlaams Gewest onderhandelen de federale regering en de Gewesten over de verdeling van de nodige inspanningen om onze Europese verbintenissen te respecteren. Dat punt is, zoals u het zelf aanhaalt, gisteren in het Overlegcomité besproken. Tijdens dat comité werd overeengekomen dat het Vlaams Gewest op korte termijn de ministers van Leefmilieu zal samenbrengen om verder over een oplossing te onderhandelen.

De staatssecretaris voor Leefmilieu, aan wie daarover ook een vraag

ne s'agit en fin de compte que d'objectifs minimaux.

M. Wathelet considère que les exigences du gouvernement flamand sont déraisonnables et ultraconservatrices. Les collègues du CD&V, du sp.a et de la N-VA – les partis du gouvernement flamand – ont pourtant unanimement plaidé, lors d'un récent débat électoral, pour un accord rapide sur la répartition des efforts.

Le jour même de la parution d'un rapport alarmant des Nations Unies sur le climat, notre pays n'obtient toujours pas d'accord sur un objectif minimal. Pour quelles raisons? Quels partis s'y opposent? Le gouvernement fédéral a-t-il l'ambition de conclure un accord à ce sujet avant les élections?

01.02 **Alexander De Croo**, ministre: Le premier ministre assiste actuellement à un Conseil européen et je vous donne dès lors lecture de sa réponse.

Les leviers sur le plan de l'environnement et des énergies renouvelables sont principalement détenus par les Régions. Afin que nous respections nos engagements européens, le gouvernement fédéral prendra des mesures pour appuyer les Régions. Sous la présidence de la Région flamande, la répartition des efforts fait actuellement l'objet de négociations. Il a été convenu que la Région flamande réunisse à bref délai les ministres de l'Environnement afin de rechercher une solution.

werd gesteld, zal zich over dat onderwerp meer in detail uitspreken.

Le secrétaire d'État à l'Environnement répondra tout à l'heure de manière plus détaillée.

01.03 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Mijnheer De Croo, ik begrijp dat die vraag voor u niet meteen een thuismatch was, maar u hebt ook niet echt veel moeite gedaan om punten te scoren. U hebt heel weinig verteld. De federale regering is een van de onderhandelende partijen, ook gisteren. Ik volg het debat genoeg om te weten waar het grootste probleem zit, maar er is ook een groot probleem met de klimaatambitie van deze federale regering.

01.03 **Kristof Calvo** (Ecolo-Groen): Le gouvernement fédéral n'est en effet qu'une des parties aux négociations mais il ne nourrit manifestement pas de grandes ambitions en matière de climat. Nous devons clairement faire comprendre à la Région flamande qu'il nous faut absolument un accord sur le climat. Le gouvernement fédéral a supprimé les mesures d'aide à l'isolation, réalisé des économies sur le dos de la SNCB et n'a pas œuvré en faveur d'une fiscalité plus verte. Espérons que le train pourra encore démarrer avant les élections, pour que nous puissions faire preuve d'un peu plus d'ambition au lendemain de ces dernières.

Mijnheer Jambon, mevrouw Temmerman en mijnheer Terwingen – misschien is hij even aan het bellen – geef aan de Vlaamse regering mee dat we een klimaatakkoord nodig hebben.

Mijnheer De Croo, deze regering is alles behalve een klimaatregering geweest. De steunmaatregelen voor isolatie werden geschrapt, er werden besparingen doorgevoerd bij de NMBS en de fiscaliteit werd niet vergroend. Terwijl er nog nooit zoveel over het klimaat is gepraat en nog nooit zoveel bedrijven en zoveel jonge mensen met dat thema zijn bezig geweest, blijft die trein stilstaan. Probeer die trein alstublieft nog voor de verkiezingen op gang te trekken. Wie weet krijgen wij nog meer klimaatambitie na de verkiezingen. Wat ons betreft, is dat in elk geval de bedoeling.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

02 **Question de M. Laurent Louis au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et des Affaires européennes sur "la situation en Ukraine" (n° P2375)**

02 **Vraag van de heer Laurent Louis aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Europese Zaken over "de situatie in Oekraïne" (nr. P2375)**

02.01 **Laurent Louis** (indép.): Monsieur le président, le peuple de Crimée a décidé, par 96 % de ses voix, de fuir l'Ukraine, victime d'une opération de colonisation américano-européenne, pour rejoindre la Russie qui semble être un des derniers défenseurs de la souveraineté nationale. Malheureusement, l'Occident refuse de reconnaître la décision du peuple de Crimée. Une décision qui, pourtant, ne peut être plus claire: 96 % des voix.

02.01 **Laurent Louis** (onafh.): Wanneer de Verenigde Staten en Europa Irak, Libië of Syrië willen aanvallen, wordt de bevolking in die landen niet gevraagd of ze het daarmee eens is. Maar wanneer de inwoners van de Krim op onafhankelijke wijze en met 96 procent van de stemmen beslissen om zich af te scheiden van Oekraïne, dat u hebt overgeleverd aan nationalist en neofascisten, en zich bij het vrije Rusland aan te sluiten, weigert u de beslissing van het soevereine volk te erkennen.

L'incroyable, c'est que, pour renverser Saddam Hussein en Irak, Kadhafi en Libye ou Bachar el-Assad en Syrie, vous ne demandez pas l'avis des peuples concernés; vous laissez les États-Unis et l'Europe agir en agresseurs et personne ne peut condamner ces agressions contre des pays souverains. Par contre, lorsqu'en toute indépendance, le peuple de Crimée décide de fuir l'Ukraine que vous avez livrée aux nationalistes et aux néo-fascistes pour rejoindre la Russie libre, vous refusez de reconnaître la décision du peuple souverain.

President Janoekovitsj is nog altijd de officiële, democratisch verkozen president van Oekraïne, wat niet het geval is voor Jatsenjoek, die aan het hoofd van het land kwam te staan na een staatsgreep die u, beschamend genoeg, gesteund heeft. Uw vriend

Cela démontre que vous préférez le langage des armes au langage des urnes. Et vous ne faites que confirmer que l'Europe d'aujourd'hui est une organisation fasciste, totalement aux mains des États-Unis. Le président Ianoukovitch est, selon moi, toujours le président officiel de l'Ukraine. Il a été élu démocratiquement – faut-il vous le rappeler? –, ce qui n'est pas le cas de ce pantin de latseniouk, que

vous avez placé à la tête du pays pour détruire l'Ukraine après un coup d'État que vous avez honteusement soutenu.

Vous soutenez les putschistes, vous ne dénoncez pas les coups d'État, puisque vous êtes à la manœuvre de tout cela, et vous ne reconnaissez pas la volonté des citoyens de Crimée. Pas de doute, vous n'êtes pas des démocrates. Avec votre ami Obama, vous êtes les nouveaux Hitler des temps modernes.

Quand huit abrutis prennent une décision à l'ONU ou qu'un seul décide à la Maison Blanche, vous nous parlez de démocratie, mais quand le peuple décide, vous parlez de dictature! C'est affolant!

L'agresseur en Ukraine, ce ne sont pas les Russes mais bien les États-Unis et l'Europe. La Russie ne fait que tenter de protéger le peuple d'Ukraine et la Crimée de l'invasion américano-européenne.

Madame la ministre, allez-vous continuer à défendre l'inacceptable? Allez-vous garder cette volonté de sanctionner honteusement la Russie et les patriotes ukrainiens qui s'opposent à la colonisation de leur pays? Jusqu'où comptez-vous aller dans les sanctions illégitimes à l'égard de la Russie?

02.02 Sabine Laruelle, ministre: Monsieur le président, cher collègue, je me contenterai de lire la réponse du vice-premier ministre.

Elle est rédigée comme suit: "Comme vous le savez, j'ai condamné la reconnaissance de la Crimée comme un État indépendant par la Russie ainsi que la signature, par le président Poutine, d'un projet de traité visant à annexer ce territoire. J'ai déploré cette décision malgré les appels répétés de l'Union européenne pour ne pas approfondir la crise en Ukraine et pour garder le dialogue intact entre toutes les parties concernées.

La Belgique reconnaît le droit à l'autodétermination des peuples, mais le référendum du 16 mars n'a pas été le résultat de négociations préparatoires. Il a été organisé sous la pression et dans la hâte, et sans le consentement du gouvernement de l'Ukraine. C'est pourquoi ce référendum organisé en Crimée a unanimement été déclaré anticonstitutionnel et illégal par la communauté internationale. Il s'agit d'une violation manifeste de la souveraineté de l'intégrité territoriale de l'Ukraine par la Fédération russe. La Communauté internationale ne reconnaîtra pas l'annexion de la Crimée. La Russie est isolée à cet égard.

Je suis également très inquiet des violations des droits de l'homme qui sont, dès à présent, signalées en Crimée ainsi que du risque persistant d'éclatement d'un conflit sanglant.

J'apprécie beaucoup la retenue des autorités ukrainiennes à cet égard."

02.03 Laurent Louis (indép.): Monsieur le président, madame la ministre, les députés néonazis ukrainiens du parti Svoboda que vous

Obama en u zijn de nieuwe Hitlers van vandaag.

Rusland tracht gewoon het Oekraïense volk en de Krim tegen de Amerikaans-Europese invasie te beschermen.

Hoe ver wil u gaan met de onwettige sancties tegen Rusland?

02.02 Minister **Sabine Laruelle** namens minister Didier Reynders: Dit is het antwoord van de vice-eersteminister.

Ik heb de erkenning van de Krim als een onafhankelijke staat door Rusland veroordeeld, evenals de ondertekening door president Poetin van een ontwerpverdrag om dat grondgebied te annexeren.

België erkent het zelfbeschikkingsrecht van de volkeren, maar het referendum van 16 maart was niet het resultaat van voorbereidende onderhandelingen, het werd georganiseerd zonder de instemming van de Oekraïense regering en is dus ongrondwettelijk. De internationale gemeenschap zal de annexatie van de Krim niet erkennen.

Ik ben bezorgd over de schendingen van de mensenrechten die gesignaleerd werden in de Krim en over het risico dat er een bloedig conflict zou uitbreken. Ik ben verheugd over de terughoudende opstelling van de Oekraïense autoriteiten in dat verband.

02.03 **Laurent Louis** (onafh.): De neonazistische Oekraïense parle-

soutenez se sont introduits dans le bureau du directeur de la télévision nationale pour le violenter et lui faire signer de force sa démission.

En agissant comme le fait la Belgique, cette dernière agit comme les députés néonazis. Pire encore, si on avait été à la place de ces députés, je suis certain qu'on ne se serait pas contenté de violenter ledit directeur. On l'aurait assassiné comme on a assassiné Saddam Hussein ou Kadhafi.

La volonté en Ukraine n'est pas d'apporter la démocratie. Bien sûr que non! Le but est de coloniser ce pays qui est géostratégiquement hyper important. L'enjeu au niveau de l'Ukraine, ce n'est pas la démocratie, mais le contrôle du gaz pour dominer la Russie au niveau de son approvisionnement en gaz. Soros prépare le terrain depuis dix ans en injectant des milliards de dollars en Ukraine.

Pour ma part, je suis stupéfait par le mépris dont vous faites preuve à l'égard du peuple de Crimée. Vous méprisez véritablement le référendum qui y a été organisé. Vous ne voulez pas suivre l'avis de la population car les aspirations du peuple sont diamétralement opposées à celles de ceux qui vous dirigent. C'est sans doute pour cette raison que l'on interdit également le référendum en Belgique.

Vous êtes toujours les premiers à critiquer la Russie. Mais, pour ce qui me concerne, je constate qu'au moins en Russie ou en Crimée, on demande l'avis de la population. En Belgique, les politiciens décident sans jamais consulter cette dernière. Vous refusez le référendum. La dictature, c'est vous qui l'imposez et certainement pas M. Poutine.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van mevrouw Ann Vanheste aan de minister van Middenstand, Kmo's, Zelfstandigen en Landbouw over "de computerproblemen waardoor de pensioenbonus of het pensioen van verscheidene zelfstandigen niet uitbetaald kan worden" (nr. P2376)

03 Question de Mme Ann Vanheste à la ministre des Classes moyennes, des PME, des Indépendants et de l'Agriculture sur "les problèmes informatiques empêchant le paiement de bonus de pension ou de pensions d'indépendants" (n° P2376)

03.01 Ann Vanheste (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, door een computerprobleem bij de pensioendienst moeten heel wat zelfstandigen het voorlopig zonder pensioenbonus doen. De computers lopen vast op de nieuwe berekeningswijze die van kracht is vanaf 1 januari 2014. De pensioenbonus moet de mensen langer aan het werk houden. Een mooie beloning! Erger nog, er zijn zelfs zelfstandigen die te horen krijgen dat zij ook hun gewoon pensioen niet uitbetaald zouden krijgen.

Mevrouw de minister, wij weten allemaal dat veel zelfstandigen het niet breed hebben en dat dit een financiële ramp betekent voor hun gezin. De ombudsman voor pensioenen bevestigde dat er voorlopige uitkeringen zouden worden uitbetaald. Als er gesproken wordt over voorlopige uitbetalingen, dan zal het probleem wellicht niet snel opgelost zijn.

Hoe kan dat? Waarom kon men dit niet voorzien?

mentsleden van de Svobodapartij die u steunt, hebben de directeur van de televisieomroep gedwongen zijn ontslag te ondertekenen. In België zou men hem hebben vermoord, zoals met Saddam Hoessein en Kadhafi is gebeurd.

De bedoeling is niet in Oekraïne een democratisch regime te installeren, maar de Russische gasbevoorrading te controleren.

U toont misprijzen voor het referendum dat in de Krim werd gehouden en op dezelfde manier weigert u ook in België een referendum te organiseren. In Rusland of in de Krim vraagt men de bevolking ten minste wat ze denkt! U bent het die de dictatuur oplegt, niet de heer Poetin!

03.01 Ann Vanheste (sp.a): La nouvelle formule de calcul du bonus de pension des travailleurs indépendants bloque les ordinateurs du service des pensions. Ces défaillances ont des conséquences catastrophiques pour de nombreux indépendants. N'était-il pas possible d'anticiper ces problèmes? Selon le médiateur des Pensions, des allocations provisoires seraient payées, mais comment celles-ci sont-elles calculées? Combien de temps les indépendants devront-ils attendre la régularisation de leur situation? Peuvent-ils espérer le paiement

d'intérêts à titre d'indemnisation?

Op welke basis zullen de voorlopige uitbetalingen berekend worden?

Mevrouw de minister, hoelang zullen de betrokken zelfstandigen op hun honger blijven? Zullen de slachtoffers een schadevergoeding krijgen onder de vorm van rente of intrest?

03.02 Minister **Sabine Laruelle**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Vanheste, het RSVZ bevestigt dat zijn informaticaprogramma perfect in staat is om de pensioenbonus correct te berekenen.

De betrokken gepensioneerden zullen in de loop van de volgende dagen een kennisgeving ontvangen van de definitieve pensioenbeslissing. Aan de Rijksdienst voor Pensioenen zal de opdracht worden gegeven het pensioen met de pensioenbonus uit te betalen.

Voor de 750 gepensioneerden voor wie een voorlopige beslissing werd genomen zonder pensioenbonus, met als ingangsdatum van het pensioen april en mei 2014, betekent dat niet dat de pensioenbonus laattijdig zal worden uitbetaald. Mocht dat toch het geval zijn, dan zal het RSVZ in elk geval automatisch verwijlinteressen uitbetalen.

03.02 **Sabine Laruelle**, ministre: L'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants (INASTI) est parfaitement en mesure de calculer le bonus de pension. La décision définitive en matière de pensions sera communiquée aux intéressés dans les jours à venir et l'Office national des Pensions (ONP) payera la pension avec un bonus de pension.

Les 750 pensionnés pour lesquels une décision provisoire a été prise ne recevront pas leur bonus de pension en retard. Si le cas devait tout de même se produire, l'INASTI verserait automatiquement des intérêts de retard.

03.03 **Ann Vanheste** (sp.a): Mevrouw de minister, ik ben blij dat het probleem niet zo rampzalig is als het werd voorgesteld. Ik noteer dat iedereen zijn pensioenbonus op tijd zal krijgen, maar dat er voor degenen die hem toch niet krijgen...

03.03 **Ann Vanheste** (sp.a): Je me félicite que le problème ne soit pas aussi catastrophique que ce que d'aucuns ont affirmé.

03.04 Minister **Sabine Laruelle**: Als de pensioenbonus niet op tijd wordt uitbetaald, zullen verwijlinteressen worden betaald.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 **Vraag van mevrouw Sonja Becq aan de minister van Werk over "het overlevingspensioen en de inschrijving als werkloze" (nr. P2377)**

04 **Question de Mme Sonja Becq à la ministre de l'Emploi sur "la pension de survie et l'inscription au chômage" (n° P2377)**

04.01 **Sonja Becq** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, dames ministers, collega's, gisteren hebben wij hier in de plenaire vergadering de regeling rond het overlevingspensioen besproken. Wanneer wij dat straks zullen goedkeuren, komt er voor de weduwen en de weduwnaars die jonger zijn dan 45 jaar, een overgangsuitkering van een of twee jaar. Tijdens die periode kunnen zij die uitkering ontvangen, in combinatie met eventueel hun werk. Indien zij niet werken, kunnen zij automatisch recht krijgen op een werkloosheidsuitkering gedurende die een of twee jaar.

04.01 **Sonja Becq** (CD&V): À la suite de l'adoption tout à l'heure du régime de pension de survie, les veuves et veufs de moins de 45 ans bénéficieront d'une allocation de transition durant 1 ou 2 ans qui peut être cumulée avec un revenu professionnel ou qui ouvre automatiquement le droit à une allocation de chômage durant 1 ou 2 ans. L'exécution de ces dispositions incombe à l'ONEM et relève dès lors des attributions de la ministre de l'Emploi.

Het principe is duidelijk opgenomen in de toelichting van de wetgeving op de pensioenen, maar de uitvoering ervan, mevrouw de minister, komt onder uw bevoegdheid als verantwoordelijke voor de RVA en de werkloosheidsuitkering. Om die reden had ik graag aan u de heel

duidelijke vraag gesteld of u ter uitvoering van de wetgeving een KB klaar hebt?

Ik heb echter nog een bijkomende vraag. Op welke manier zal de werkloosheidsuitkering worden berekend, indien het gaat om personen die voordien niet hebben gewerkt? Zullen ook personen die voordien deeltijds werkten, een aanvullende werkloosheidsuitkering kunnen krijgen?

04.02 Minister **Monica De Coninck**: Mevrouw Becq, u hebt al aangehaald dat de regering de voorwaarden voor het overlevingspensioen heeft aangepast. Vanaf 1 januari 2015 zullen weduwen en weduwnaars die jonger zijn dan 45 jaar, recht op een overgangsuitkering hebben. Het gaat om een uitkering gedurende één jaar voor weduwen en weduwnaars zonder kinderen, en twee jaar voor weduwen en weduwnaars met kinderen.

Eenzijds, was het oude systeem voor de toch nog jonge personen een belemmering om een job aan te nemen, anderzijds, was de uitkering te laag voor een waardig leven. De overgangsuitkering is cumuleerbaar met loon en, voor alle duidelijkheid, ook met uitkeringen gedurende een of twee jaar.

De overgangsuitkering heeft tot doel iemand die zijn partner verliest, tot blijven werken of tot opnieuw werken aan te zetten en zich naar de arbeidsmarkt te begeven. Mijn collega Alexander De Croo heeft dat doel ook gestalte gegeven.

Voor wie nu een overlevingspensioen ontvangt, wijzigt er niets. De weduwen en weduwnaars die onder het nieuwe systeem vallen – dit is ook met uitvoering van het regeerakkoord –, krijgen onmiddellijk toegang tot de werkloosheid, indien zij na afloop van de overgangsuitkering van één of twee jaar nog geen baan hebben. Zij hoeven geen wachttijd te doorlopen. De periode van betaling van de overgangsuitkering is met arbeid gelijkgesteld, zodat de begunstigde onmiddellijk na de periode van overgangsuitkeringen een werkloosheidsuitkering kan aanvragen.

De periode van overgangsuitkering wordt door de RVA steeds met twee jaar beroepsverleden gelijkgesteld, ook indien de betrokkenen slechts een jaar overgangsuitkering krijgen. Het besluit waarin dit wordt vastgelegd heeft al een positief advies van het beheerscomité van de RVA gekregen. Het is nu aan de minister van Begroting voorgelegd, bij wie het sinds 5 december 2013 ligt. Ik heb al een paar keer op een snelle beslissing aangedrongen.

Net zoals bij andere personen die voor het eerst werkloos zijn, komt de begunstigde in de eerste vergoedingsfase terecht. De vergoedingsfases hebben een degressief verloop. Indien er geen loopbaanbasis is, zal de RVA zich bij de bepaling van de hoogte van de uitkering baseren op het referteloon, dat momenteel 1 501,82 euro bedraagt. Uiteraard houdt de RVA ook rekening met de gezinstoestand.

Ook wie deeltijds werkt, kan recht hebben op een aanvullende uitkering of inkomensgarantie-uitkering. Er wordt geen onderscheid

L'arrêté royal concerné a-t-il déjà été finalisé? En cas d'absence d'activité professionnelle préalable, quelle sera la base du calcul de l'allocation de chômage? Les personnes qui exercent une activité à temps partiel bénéficieront-elles d'une allocation de chômage complémentaire?

04.02 **Monica De Coninck**, ministre: À partir du 1er janvier 2015, les veuves et les veufs âgés de moins de 45 ans pourront prétendre à une allocation de transition pendant un an s'ils n'ont pas d'enfants et pendant deux ans s'ils ont des enfants. L'ancien système constituait en effet une entrave à l'exercice d'une activité professionnelle. Par ailleurs, le montant de l'allocation était trop bas.

L'allocation de transition peut être cumulée avec le salaire et avec des allocations et vise à faciliter la mise ou le maintien au travail des personnes concernées. Rien ne change pour les personnes qui se trouvent actuellement dans le système. Dans le cadre du nouveau système, les veufs et les veuves pourront immédiatement accéder au chômage, sans période d'attente. La période d'attribution de l'allocation de transition sera assimilée à une période de travail et pourra immédiatement être suivie du versement d'allocations de chômage.

Mon arrêté royal, qui a déjà reçu l'avis positif du comité de gestion de l'ONEM, est soumis au ministre du Budget depuis le 5 décembre 2013. J'insiste régulièrement pour qu'il soit traité rapidement.

En l'absence de carrière pouvant servir de référence pour déterminer le montant de l'allocation, l'ONEM utilisera le salaire de référence. La situation familiale jouera évidemment aussi un rôle. Les personnes travaillant à temps

gemaakt met andere werkzoekenden die een werkloosheidsvergoeding ontvangen en deeltijds beginnen te werken. Het is uiteraard niet de bedoeling dat wie voltijds werkt, vrijwillig de arbeidsduur vermindert om een hogere uitkering te krijgen.

partiel peuvent aussi avoir droit à une allocation complémen-taire ou à une allocation de garantie de revenu.

Er zijn op regelmatige basis contacten met de kabinetten van de ministers van Sociale Zaken en van Pensioenen. In het kader van de bevoegdheidsoverdracht als gevolg van de zesde staatshervorming worden de regio's bevoegd voor een belangrijk deel van de werkgelegenheidsmaatregelen. Wij zijn bezig met daarover protocollen te sluiten. Er zijn ook regelmatig contactvergaderingen daarover met de Gewesten.

04.03 **Sonja Becq** (CD&V): Mevrouw de minister, dank u voor uw helder en duidelijk antwoord.

04.03 **Sonja Becq** (CD&V): Il est très important que la question des revenus ne soit l'objet d'aucune incertitude ni imprécision.

Het is belangrijk dat er zekerheid is over de uitbetaling van die uitkering. Ik weet wel dat de nieuwe regeling niet morgen in werking treedt, maar in 2015. Het is echter belangrijk dat er zekerheid en duidelijkheid is over het inkomen, op grond waarvan men effectief een uitkering zal ontvangen, en dat rechthebbenden in de RVA erop kunnen rekenen een uitkering te ontvangen na die periode.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

05 **Question de Mme Valérie Warzée-Caverenne à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "la pénurie annoncée de médecins pratiquant l'IVG" (n° P2370)**

05 **Vraag van mevrouw Valérie Warzée-Caverenne aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "het aangekondigde tekort aan artsen die abortussen uitvoeren" (nr. P2370)**

05.01 **Valérie Warzée-Caverenne** (MR): Monsieur le président, madame la ministre, nous recevons les craintes du secteur des plannings familiaux, des gynécologues ainsi que des associations qui défendent les droits des femmes parce que le nombre de médecins pratiquant l'IVG diminue; nous pourrions dès lors être confrontés à une pénurie dans cinq à sept ans. À l'instar d'autres médecins, la relève s'avère difficile et on s'attend spécifiquement ici au départ à la pension d'une bonne quarantaine d'entre eux. Pour l'instant, la situation n'est pas problématique mais cela pourrait conduire à des listes d'attente, voire à la nécessité d'une intervention à l'étranger.

05.01 **Valérie Warzée-Caverenne** (MR): Het aantal abortusartsen loopt terug. In de komende jaren gaan er 40 tot 50 met pensioen, en de verwachting is dat er een tekort zal ontstaan.

Bevestigt u dat er een tekort dreigt? Hoe komt dat? Welke maatregelen zouden er nodig zijn om het recht van vrouwen op abortus te vrijwaren?

Madame la ministre, confirmez-vous ce risque de pénurie pour les médecins pratiquant l'IVG? Quelles en sont les raisons? Quelles sont, selon vous, les mesures à prendre pour remédier à ce risque de pénurie et préserver le droit des femmes de recourir à l'avortement en cas de nécessité et ce, en toute sécurité.

05.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: Madame Warzée-Caverenne, il s'agit d'une question importante. Tout comme vous, j'attache beaucoup d'importance à cette liberté fondamentale de la femme de disposer de son corps. Nous devons y être particulièrement attentifs.

05.02 **Minister Laurette Onkelinx**: Slechts twee instellingen (op een totaal van 31 centra buiten de ziekenhuizen) hebben mijn administratie laten weten dat er problemen zijn. Het recht op abortus wordt niet bedreigd: men kan zich steeds tot een ziekenhuis

En ce qui concerne la Belgique, selon nos informations, seuls deux des 31 centres extra-hospitaliers ont manifesté une situation problématique auprès de mon administration. À l'heure actuelle, le

droit à l'avortement n'est pas mis en danger. En effet, l'alternative hospitalière existe.

Néanmoins, il va falloir prendre des dispositions, notamment, parce que les centres extra-hospitaliers travaillent à une médecine de grande qualité, sociale et avec un appui psychologique de proximité très important. L'activité de ces centres doit être soutenue. J'ai lancé quelques pistes de réflexion. Je vous en citerai trois.

Dans le courant du mois de janvier, j'ai adressé un courrier au Conseil fédéral des sages-femmes, afin d'évaluer la possibilité d'étendre, sous certaines conditions, la pratique de l'IVG en centres aux sages-femmes, qui sont en première ligne. Je vous signale que dans ce conseil siègent des médecins spécialistes en gynécologie.

En ce qui concerne la problématique plus générale de l'agrément que risqueraient de perdre, à l'horizon 2018, les médecins généralistes dont la pratique se concentre en institutions (hôpitaux, centres PMS, centres IVG, etc.), je demande au Conseil supérieur de la Santé d'évaluer la possibilité de créer un nouvel agrément de médecins, qualifiés en médecine générale préventive et d'institutions dont les conditions seraient spécifiques à cette pratique particulière.

Enfin, pour revaloriser la pratique d'une médecine sociale de proximité, je pense que le Conseil supérieur doit évaluer la possibilité de rendre obligatoire, dans la formation de médecine générale, un stage en institution ou en pratique groupée.

Voilà quelques pistes très précises. J'espère que nous pourrons avancer en la matière. Vu notamment ce qui se passe en Espagne, aucun droit n'est jamais acquis et nous devons nous battre pour que ce droit non seulement continue à exister mais puisse être appliqué dans de bonnes conditions.

05.03 Valérie Warzée-Caverenne (MR): Madame la ministre, merci pour votre réponse. S'il existe un risque de pénurie de prestataires de soins, il importe de tout mettre en œuvre pour pouvoir pallier ce risque. Le travail que vous avez initié à ce sujet est un signal positif en vue de la préservation de ce droit, afin qu'il puisse être exercé, comme vous l'avez dit, en toute sécurité.

wenden. De activiteiten van die centra moeten evenwel ondersteund worden. Ik heb de Federale Raad voor de Vroedvrouwen aangeschreven om te onderzoeken of vroedvrouwen in de centra geen zwangerschapsafbrekingen zouden kunnen uitvoeren.

Daar de huisartsen die hoofdzakelijk in instellingen werken, hun erkenning dreigen te verliezen, heb ik de Hoge Gezondheidsraad gevraagd om te onderzoeken of er geen nieuwe, aan specifieke voorwaarden onderworpen erkenning van instellingarts in de preventieve huisartsgeneeskunde zou kunnen worden ingevoerd. Ten slotte moeten we ook de mogelijkheid bekijken om een verplichte stage in een instelling of groepspraktijk in de opleiding huisartsgeneeskunde op te nemen.

05.03 Valérie Warzée-Caverenne (MR): Uw antwoord stelt me gerust: u wil een tekort voorkomen en dit vrouwenrecht vrijwaren.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Samengevoegde vragen van

- mevrouw **Bercy Slegers** aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "de dringende medische hulpverlening in taalgrensgemeenten" (nr. P2371)

- de heer **Ben Weyts** aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "de dringende medische hulpverlening in taalgrensgemeenten" (nr. P2372)

06 Questions jointes de

- Mme **Bercy Slegers** à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "l'aide médicale urgente dans les communes de la frontière linguistique" (n° P2371)

- M. **Ben Weyts** à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "l'aide médicale urgente dans les communes de la frontière linguistique" (n° P2372)

06.01 Bercy Slegers (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, u hebt deze week ongetwijfeld de noodkreet van de burgemeester van Menen gehoord; zij doet dit in naam van haar inwoners.

Menen is een Vlaamse gemeente op de grens met Wallonië en Frankrijk. De burgemeester slaakt die noodkreet omdat de taal een probleem vormt bij het uitrukken van de medische teams langs de taalgrens. Het is uiteraard de bedoeling dat de snelste ziekenwagen ter plaatse komt. In het geval van Menen blijkt echter dat de hulpwagen die op papier de snelste is, niet altijd als eerste hulpwagen ter plaatse komt. Dit is te wijten aan de taalproblematiek.

De Franssprekende dienstverlening van Moeskroen wordt opgeroepen en dat zorgt soms voor problemen, zoals het begrijpen van de straatnamen of huisnummers, waardoor zij op een verkeerd adres terechtkomen. Daardoor blijkt dat wat de snelste hulpwagen had moeten zijn, dat in de praktijk niet is.

Een tweede problematiek inzake de taalkennis is dat, als men ter plaatse komt en de patiënt snel geholpen wil worden of de dokter snel een diagnose moet stellen, die taalproblemen soms voor moeilijkheden en vertraging zorgen.

Mevrouw de minister, ik heb twee vragen.

Ten eerste, Moeskroen is een faciliteitengemeente. Het is de dienstverlening van Moeskroen die onder andere in Rekkem, deelgemeente van Menen, ter plaatse komt. Wanneer het de ambulance is die afhangt van de brandweer, dus ook een gemeentelijke dienst, dan is mijn vraag of het taalprobleem hier eigenlijk wel een probleem zou moeten zijn. In een faciliteitengemeente zijn overheidsdiensten immers verondersteld tweetalig te zijn.

Ten tweede, het voorbeeld van Menen toont aan dat er in de praktijk een probleem is met de snelst adequate hulp. Door taalproblemen komt niet altijd de snelste hulpwagen ter plaatse, zoals dat op papier zou moeten zijn. Hoe denkt u deze problematiek op te lossen?

Menen stelt zelf voor dat er per team minstens een iemand is die de andere landstaal machtig is. Is dit een piste die u verder wil onderzoeken?

06.02 Ben Weyts (N-VA): Mevrouw de minister, mijn vraag gaat meer over Brussel en de Vlaamse Rand.

Er is natuurlijk de wettelijke realiteit die bepaalt dat alle hulpdiensten en urgentiediensten verplicht tweetalig moeten kunnen opereren, in Brussel en dus ook in de Vlaamse Rand. De realiteit is totaal anders.

Ik kan u verschillende voorbeelden geven van de voorbije twee jaar.

In Galmaarden is een man gestorven omdat men in de noodcentrale alleen Frans sprak en de noodoproep niet werd begrepen. Eentalig Franse MUG in Overijse, slachtoffer en hulpverlener begrijpen elkaar niet. Een driejarig meisje uit Hoeilaart wordt niet begrepen door een

06.01 Bercy Slegers (CD&V): Cette semaine, la bourgmestre de Menin a tiré la sonnette d'alarme en ce qui concerne l'aide médicale urgente dans sa région. En effet, les ambulances venant de la commune à facilités de Mouscron ne sont les plus rapides qu'en théorie, mais pas en pratique. Les services francophones ont parfois des difficultés à comprendre les noms et les numéros des rues. De plus, il peut arriver que l'équipe médicale qui se rend sur les lieux ne comprenne pas le patient ou vice versa. Ces situations font perdre un temps précieux aux personnes concernées.

Dans les communes à facilités telles que celle de Mouscron, les services communaux, tels que les pompiers, doivent être bilingues. Comment expliquez-vous que le personnel employé à la centrale de secours de Mouscron ne soit pas toujours bilingue?

Comment la ministre envisage-t-elle de résoudre ce problème, à savoir que l'assistance la plus rapide en théorie ne l'est pas toujours en pratique? La ministre estime-t-elle qu'il est utile d'examiner la proposition formulée par Menin, à savoir que chaque équipe soit au moins composée d'une personne qui comprend l'autre langue nationale?

06.02 Ben Weyts (N-VA): En vertu de la loi, tous les services d'aide et d'urgence de Bruxelles et de la périphérie flamande doivent être bilingues. La réalité est pourtant tout autre et la liste d'incidents impliquant des patients qui n'ont pas reçu l'aide adéquate en raison de problèmes linguistiques est longue. Au XXIe siècle, il est véritablement honteux que, dans leur propre commune, des personnes ne soient pas assurées

eentalig Franse MUG-ploeg uit Ukkel. Verstikkingsgevaar voor een jongen van veertien jaar in Dilbeek, de eentalige MUG begrijpt hem niet. Een 78-jarige man uit Beersel, mijn eigen gemeente, heeft hulp nodig. De eentalig Franse urgentiedienst begrijpt hem niet. Een oudere man krijgt in Kortenberg een maagbloeding en zegt dat ook aan de MUG-ploeg, die hem niet begrijpt en hem toch reanimeert.

Zo kan ik nog even doorgaan. Jongeren, ouderen, kinderen weten zich in hun eigen gemeente niet verzekerd van dringende hulpverlening in hun eigen taal in hun eigen gemeente. Dat is een schande in de 21ste eeuw.

Er valt een mouw aan te passen, denk ik. Ik heb een wetsvoorstel ter zake. Wij kunnen bij wijze van beroepsuitoefeningvoorwaarde aan medische beroepen, artsen, verplegers, opleggen dat zij de talen moeten kennen van het taalgebied waarin zij werken. Dat is heel eenvoudig. Automatisch zal een taalopleiding ook in de medische opleiding worden geïntegreerd.

Ik vraag niet veel, gewoon een basiskennis. Er is dus een oplossing voorhanden.

Ik vraag uw standpunt. Als wij met die oplossing maar één leven kunnen redden, dan is dat toch de moeite.

06.03 Minister **Laurette Onkelinx**: Mijnheer de voorzitter, voor de vragen in verband met het taalgebruik van de brandweer moet ik u doorverwijzen naar de minister van Binnenlandse Zaken en de burgemeesters die verantwoordelijk zijn voor de aanwerving van dit personeel.

Ik heb ook al schriftelijk geantwoord op de vraag van de heer Weyts.

Voor de medische diensten die optreden bij de dringende medische hulpverlening moet men een verschil maken tussen de spoeddiensten en de MUG. De spoeddienst van het ziekenhuis, bijvoorbeeld van Moeskroen, moet het onthaal van de patiënten in het Frans en in het Nederlands kunnen organiseren.

De MUG is echter een afzonderlijke ziekenhuisfunctie en maakt geen deel uit van de functie gespecialiseerde spoedgevallenzorg. Dat staat zo in het KB van 10 augustus 1998. De MUG is dus niet onderworpen aan dezelfde verplichtingen inzake het taalgebruik als de spoeddienst, maar de MUG is wel onderworpen aan de deontologische verplichting om in staat zijn om met de patiënt te kunnen communiceren in de taal van de patiënt.

Ten slotte wil ik nogmaals herhalen dat zo snel mogelijk adequate hulp bieden het essentiële principe is van de dringende medische hulpverlening, want de overlevingskansen dalen inderdaad dikwijls met de tijd. De eerste minuten zijn vaak cruciaal. Als men niet de snelste hulp stuurt, kunnen de overlevingskansen van een kritieke patiënt verminderen, wat onaanvaardbaar zou zijn.

Onze organisatie van de dringende medische hulpverlening houdt dan ook geen rekening met de taalgrens, en ook niet – dat komt vaak voor – met de landsgrenzen. Er zijn daarover bilaterale overeenkomsten met onze buurlanden. In 2010 kwamen 7 029 interventies van

de recevoir une aide médicale urgente!

Le problème est pourtant facile à résoudre en imposant comme condition professionnelle au personnel médical la maîtrise des langues de la région linguistique dans laquelle il travaille. Quelle est la position de la ministre à ce sujet?

06.03 **Laurette Onkelinx**, ministre: La ministre de l'Intérieur et les bourgmestres sont compétents pour l'utilisation des langues par les services d'incendie. J'ai déjà répondu précédemment par écrit à la question de M. Weyts.

En matière d'aide médicale urgente, il convient d'établir une distinction entre les services d'urgences et le SMUR. Le service des urgences de l'hôpital de Mouscron doit pouvoir fonctionner dans les deux langues, ce qui n'est pas le cas d'un SMUR. Un SMUR est toutefois soumis à l'obligation déontologique de pouvoir communiquer avec le patient dans la langue de ce dernier.

Le principe essentiel de l'aide médicale urgente est la capacité de pouvoir apporter une aide adéquate le plus rapidement possible, car les premières minutes sont souvent cruciales. Il serait indéfendable de ne pas dépêcher l'aide la plus rapide. Dès lors, notre organisation de l'aide médicale urgente ne tient pas compte de la frontière linguistique

dringende medische hulpverlening in Vlaanderen van over de taalgrens. Dat is een zeer hoog cijfer. Het kleine aantal gerapporteerde problemen doet vermoeden dat het op het terrein meestal goed verloopt.

06.04 Bercy Slegers (CD&V): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Laat het duidelijk zijn: voor CD&V staan de medische kennis en het medische aspect bij de snelst mogelijke adequate hulp uiteraard op de eerste plaats. Wat op papier de snelste adequate hulp is, blijkt dat in de praktijk echter niet altijd te zijn. Het voorbeeld van Menen toont dat aan. Wij moeten de obstakels wegwerken. Uit de voorbeelden van Menen en Rekkem blijkt dat een van die obstakels de taal is.

Ik had gedacht dat het makkelijk op te lossen was. De ambulancediensten die ter plaatse komen, hangen als dienst af van de brandweer en die hangt weer af van de gemeentelijke overheid. Van een faciliteitengemeente kan worden verwacht dat de kennis van het Nederlands toch ook primordiaal is. Wat de MUG betreft, is dat iets anders, daar geef ik u gelijk in, maar meestal komt de ambulancedienst toch eerst ter plaatse. Als die twee talen kent, is het probleem volgens mij opgelost.

Ik wil het nog uitbreiden, mevrouw de minister, want wij hebben het hier altijd over Frans en Nederlands, maar uiteindelijk is meertaligheid een aspect waarvoor wij aandacht moeten hebben. Ook in steden of gebieden als de kust, waar er veel toeristen zijn, is niet altijd het Nederlands of het Frans belangrijk, maar ook het Engels of een andere taal. Ik dring erop aan om in de toekomst de nodige aandacht te hebben voor niet alleen de gemeenten aan de taalgrens, maar ook in kustgebieden en in grote steden.

06.05 Ben Weyts (N-VA): Mevrouw de minister, mijn oplossing is heel eenvoudig. Als een hulpdienst opereert buiten het taalgebied, kan dat enkel met medisch personeel dat blijk geeft van een minimale basiskennis van de taal van het betrokken taalgebied. Zo moeilijk is dat niet, een beetje Nederlands leren is geen besmettelijke ziekte. Men wordt ook niet dommer van Nederlands te leren. Dat is het enige wat ik vraag, zeker ook voor de MUG-diensten: net de eerste handeling die wordt verricht, is de meest cruciale, zou ik denken.

Ik hoop dat de PS er ook is voor de kleine Vlaamse man. *Nous ne sommes pas des bêtes*. Als u blijft toestaan dat Nederlandsonkundige hulpdiensten blijven uitrukken in de Vlaamse Rand, kunt u even goed een dierenarts sturen. Dierenartsen begrijpen ook niet wat hun patiënten willen zeggen. Dat is juist hetzelfde. *Nous ne sommes pas des bêtes*, mevrouw.

Het incident is gesloten.

ou des frontières nationales. En 2010, quelque 7 029 interventions de l'aide médicale urgente en Flandre provenaient de l'autre côté de la frontière linguistique. Le peu de problèmes signalés laisse présumer que les choses se déroulent généralement bien sur le terrain.

06.04 Bercy Slegers (CD&V): Pour le CD&V, l'aspect médical de l'aide urgente constitue bien entendu l'élément principal. L'aide médicale théoriquement la plus rapide ne l'est souvent pas dans la pratique et c'est à cela que nous devons travailler.

Le multilinguisme dans le domaine de l'aide médicale urgente constitue une priorité. Je songe à l'anglais et à d'autres langues parlées à la côte belge.

06.05 Ben Weyts (N-VA): La solution que je propose est simple. Le néerlandais n'a rien d'une maladie contagieuse. Je demande juste au personnel des SMUR d'en apprendre les rudiments, rien de plus. J'espère que le PS est également prêt à défendre les intérêts du simple citoyen flamand. Si la ministre continue à accepter que des services de secours ne maîtrisant pas le néerlandais soient dépêchés dans la périphérie, autant envoyer des vétérinaires, car ceux-ci ne comprennent pas non plus le langage de leurs patients. *Nous ne sommes pas des bêtes* (sic).

L'incident est clos.

07 Vraag van de heer Peter Dedecker aan de vice-eersteminister en minister van Economie, Consumenten en Noordzee over "het regeringsstandpunt inzake het plan B voor de ARCO-coöperanten" (nr. P2373)

07 Question de M. Peter Dedecker au vice-premier ministre et ministre de l'Économie, des Consommateurs et de la Mer du Nord sur "le plan B pour les coopérants d'ARCO" (n° P2373)

De **voorzitter**: De vraag zal worden beantwoord door de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid.

07.01 **Peter Dedecker** (N-VA): Mevrouw de minister, eerst en vooral wens ik u te bedanken. Zoals de voorzitter zei, richtte ik mijn vraag aan de premier of aan zijn plaatsvervanger. Ik stel vast dat de heer Alexander De Croo wel heel graag de plaatsvervanger is van de premier als het over het klimaatplan gaat, maar niet als het gaat over de besteding van belastinggeld. Dat vind ik toch wel een beetje vreemd.

Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, gisteren bevestigde minister Geens dat de Europese Commissie in februari eigenlijk al met een beslissing naar buiten wou komen in de zaak rond de staatswaarborg voor ARCO. De minister reageerde zeer prompt en kordaat. Hij toverde heel snel een juridisch advies uit zijn hoed. Het ging daarbij om een advies over een beslissing van twee jaar geleden. Het resultaat is nu wel dat de beslissing van de Europese Commissie wordt uitgesteld, wellicht tot na de verkiezingen.

Als men een positieve beslissing verwachtte, had de CD&V er nochtans alle belang bij dat dit nog vóór de verkiezingen kenbaar zou worden gemaakt. De conclusie is dan ook dat de minister ervan uitgaat dat er een negatieve beslissing zit aan te komen. De waarborg kan geen standhouden.

De minister staat trouwens niet alleen met die vrees. Ook Belfius heeft al een aantal commerciële reserves aangelegd voor het geval dat klanten geld zouden wegtrekken als de waarborg wordt vernietigd. Kortom, dit was een truc van de minister om de beslissing over de verkiezingen heen te tillen en de coöperanten, eenvoudige spaarders die schade hebben geleden, nog minstens tot aan de verkiezingen in de onzekerheid te laten. Ik vind dat frappant. Die mensen zijn slachtoffer van misleiding en bedrog. Zij moeten hun geld terugkrijgen tot de laatste eurocent, in de eerste plaats van zij die hen hebben bedrogen en met hun geld hebben gegokt, met name het ACW.

Meer nog, minister Geens stelde dat er desnoods een plan-B moet komen. Dit plan moet ervoor zorgen dat de belastingbetaler integraal opdraait voor dit ACW-debacle en dus voor het verlies geleden door de ARCO-coöperanten, zodat het ACW volledig buiten schot kan blijven. Zelfs als Europa de waarborg niet goedkeurt dan nog moet de betaling doorgaan, dan nog moet de belastingbetaler ervoor opdraaien en moet hij er desnoods maar een Europese boete bijnemen.

Mevrouw de minister, is dit een regeringsstandpunt? Wordt dit door heel de regering gedragen? Of gaat het hier om een persoonlijk standpunt van de minister? Is deze regering inclusief uw partij, inclusief de Open Vld en de MR vastbesloten om de schade die de

07.01 **Peter Dedecker** (N-VA): Hier, le ministre Geens a confirmé que la Commission européenne avait eu l'intention de trancher dans le dossier de la garantie de l'État octroyée à ARCO dès le mois de février. Mais grâce à l'avis juridique qu'il a réussi à produire rapidement comme par enchantement, la décision est probablement renvoyée après les élections. Le ministre s'attend donc très clairement à une décision négative et Belfius a du reste déjà constitué une série de réserves commerciales pour parer aux éventuels retraits d'argent de ses clients. Au moins jusqu'aux élections, les coopérateurs dupés demeureront dans l'incertitude.

Le ministre Geens a par ailleurs déclaré qu'un plan B s'imposait et en vertu de ce dernier, ce sera en réalité le contribuable qui paiera l'intégralité de la facture de la débacle ACW et des pertes subies par les coopérateurs ARCO. L'ACW en revanche ne sera nullement mise à contribution.

Le point de vue exprimé par le ministre traduit-il l'attitude de l'ensemble du gouvernement? Celui-ci est-il résolu à faire payer l'intégralité du préjudice subi par les coopérateurs par le contribuable, en s'abstenant surtout de solliciter l'ACW? Le gouvernement a peut-être encore une amende infligée par l'UE sous le coude?

coöperanten hebben geleden, integraal door te schuiven naar de belastingbetaler en vooral het ACW buiten schot te houden? Heeft de regering daar zelfs een Europese boete voor over? Is dit het standpunt van de regering?

Ik had het graag van u vernomen.

07.02 Minister **Laurette Onkelinx**: Mijnheer de voorzitter, het antwoord dat minister Geens gisteren in de commissie gaf, beschrijft zeer duidelijk het standpunt van de huidige regering.

De regering zal het huidige garantiemechanisme dus blijven verdedigen zolang de lopende procedures dit mechanisme niet ongeldig verklaren en de mogelijkheden tot beroep niet zijn uitgeput.

Voor het overige is het niet aan de huidige regering om verantwoordelijkheid te dragen voor het regeerakkoord waarover in de volgende legislatuur zal worden onderhandeld.

07.02 **Laurette Onkelinx**, ministre: La réponse que le ministre Geens a donnée hier en commission est conforme au point de vue du gouvernement. Le gouvernement continuera de défendre le mécanisme actuel de protection des coopérateurs tant que les procédures en cours n'auront pas invalidé ce mécanisme et que les moyens de recours n'auront pas été épuisés.

Le gouvernement ne peut être tenu responsable de l'accord de gouvernement qui sera négocié après les élections.

07.03 **Peter Dedecker** (N-VA): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik stel inderdaad vast dat er nog gebakkeleid zal worden richting de volgende regering. Ik stel echter ook vast dat het ACW er hier een minister bij gekregen heeft, een minister die ook weet dat de huidige staatswaarborg niet lang meer houdbaar zal zijn, die de coöperanten bewust een rad voor de ogen draait en de beslissing probeert uit te stellen tot na de verkiezingen.

Dat is onaanvaardbaar. De coöperanten zijn het slachtoffer geworden van een systeem opgezet door het ACW, dat er profijt van trok, terwijl de coöperanten de risico's namen. Die mensen moeten vergoed worden tot de laatste eurocent. In de eerste plaats door zij die hen hebben bedrogen, met name het ACW. Pas als het ACW zijn verantwoordelijkheid genomen heeft, kan de belastingbetaler bijspringen om de schade volledig te vergoeden.

Ik stel ook vast dat er eigenlijk geen enkele partij is die dit terugfluit, men gaat hier blijkbaar echt mee door. Geen enkele partij in deze regering heeft nog oog voor het algemeen belang, het belang van de belastingbetaler. Hier geldt het belang van de zuil.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

08 **Question de M. Benoît Drèze au secrétaire d'Etat à la Fonction publique et à la Modernisation des Services publics, adjoint au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "le transfert de fonctionnaires fédéraux" (n° P2384)**

08 **Vraag van de heer Benoît Drèze aan de staatssecretaris voor Ambtenarenzaken en Modernisering van de Openbare Diensten, toegevoegd aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de overheveling van federale ambtenaren" (nr. P2384)**

08.01 **Benoît Drèze** (cdH): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, cette question est en débat depuis de nombreux mois mais un article paru dans le journal *L'Echo* revient sur les modalités du transfert de plus de 4 000 fonctionnaires, prévu d'ici au 1er janvier 2015.

Ceci soulève une problématique qui n'est pas neuve. Chaque entité a une certaine latitude pour préciser les modalités particulières d'un statut ou d'un autre, en termes de salaire, d'avantages ou de primes de toute nature. Des divergences existent quant au résultat final, c'est-à-dire la rémunération nette ou imposable que peut percevoir un fonctionnaire. Dans une situation statique, cela ne pose pas de problème majeur; cela relève de l'autonomie des entités fédérale et fédérées. Mais, en l'occurrence, il y a un transfert et on commence donc à comparer. Il résulte de cette comparaison que des pertes significatives de revenus accompagneraient le transfert du fédéral vers les Régions. Qu'il s'agisse de la Flandre, de Bruxelles ou de la Wallonie, il y aurait des différences.

Monsieur le secrétaire d'État, confirmez-vous les informations données par les syndicats? Des garanties sont-elles prévues pour que les fonctionnaires fédéraux conservent leurs droits? Ces fonctionnaires conserveront-ils non seulement leur grade et leur ancienneté mais aussi l'ensemble des avantages qu'ils ont acquis selon le principe dit du "sac à dos"?

Un arrêté royal évoque tout cela, il date de 1989, mais les choses ont évolué depuis. Les syndicats indiquent que cet arrêté serait obsolète concernant certains points et qu'il devrait être modifié. Est-ce dans vos intentions?

Quel est l'état des lieux du dialogue social en la matière? Comment les entités fédérées sont-elles associées au processus?

08.02 **Hendrik Bogaert**, secrétaire d'État: Monsieur le président, collègue Drèze, j'ai également pris connaissance aujourd'hui des inquiétudes d'un syndicat, relayées par la presse. Je tiens à préciser d'emblée que l'arrêté du 25 juillet 1989 déterminant les modalités des transferts des membres du personnel de la fonction publique fédérale vers les Communautés et Régions est de la compétence du premier ministre et des secrétaires d'État aux Réformes institutionnelles. Je précise aussi que les modifications marginales qui y ont été apportées ont été approuvées par le Conseil des ministres.

La philosophie générale reste identique à celle qui a présidé au transfert de personnel dans le cadre des réformes de l'État précédentes. Celle-ci assure aux entités fédérées de bénéficier du personnel compétent tout en donnant à ce personnel des garanties fondamentales au niveau de leurs droits.

Je puis par contre vous répondre en ce qui concerne l'état des lieux du dialogue social dans la mesure où en tant que président du Comité B, j'ai été associé à l'organisation de différentes sessions d'information qui ont été organisées en collaboration avec l'ensemble des Communautés et des Régions. Des réunions se sont tenues avec chacune des entités fédérées en vue de répondre aux questions des organisations syndicales.

08.01 **Benoît Drèze** (cdH): In een artikel in de krant *L'Echo*, dat is gebaseerd op vakbonds-informatie, wordt er nader ingegaan op de modaliteiten van de overheveling van meer dan 4.000 federale ambtenaren naar de deelgebieden, tegen 1 januari 2015. Volgens het artikel zouden de betrokken ambtenaren als gevolg van die overheveling fors inleveren op hun inkomen.

Bevestigt u dat? Zijn er garanties ingebouwd opdat de federale ambtenaren hun rechten kunnen behouden? Zullen de ambtenaren in kwestie hun graad, hun anciënniteit en hun verworven voordelen behouden volgens het zogenaamde rugzakprincipe?

Een en ander wordt geregeld in een koninklijk besluit van 1989, maar volgens de vakbonden is dat KB verouderd en moet het gewijzigd worden. Zal dat gebeuren?

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de sociale dialoog? Hoe worden de deelgebieden bij het proces betrokken?

08.02 Staatssecretaris **Hendrik Bogaert**: Ik heb eveneens via de pers de bezorgdheid van een bepaalde vakbond vernomen.

In het koninklijk besluit van 25 juli 1989 tot vaststelling van de wijze waarop personeelsleden van de federale overheidsdiensten overgaan naar de Gemeenschappen en de Gewesten, werden kleine wijzigingen aangebracht, die door de ministerraad goedgekeurd werden.

De algemene filosofie blijft dezelfde: overheveling van het bevoegde personeel naar de deelstaten en toekenning van de nodige waarborgen aan de ambtenaren wat de vrijwaring van hun rechten betreft.

Als voorzitter van het comité B

Je tiens à témoigner de l'effort considérable qui a été accompli aussi bien au niveau du gouvernement fédéral qu'au niveau des entités fédérées afin d'offrir aux membres du personnel transférés un maximum de garanties lors de leur transfert, outre les garanties qui leur sont offertes par l'arrêté royal lui-même et par l'article 88 de la loi du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, qui garantit lui-même le principe du sac à dos. Cet article précise notamment que les membres du personnel sont transférés dans leur grade ou un grade équivalent et en leur qualité. Ils conservent au moins la rétribution et l'ancienneté qu'ils avaient ou auraient obtenues s'ils avaient continué à exercer dans leur service d'origine la fonction dont ils étaient titulaires au moment de leur transfert.

La négociation au sein du Comité B a eu lieu ce mardi 18 mars. L'ensemble de ces garanties ont été transcrites dans un document annexé au protocole, sur lequel aucun des syndicats n'a marqué son accord. Mais ce protocole contient notamment la disposition suivante: "Outre leur qualité, grade ou classe, les membres du personnel transférés conservent leur ancienneté administrative et leur ancienneté pécuniaire, c'est-à-dire également l'ancienneté de niveau, de service et d'échelle de traitement. Les entités fédérées accordent un grade et une échelle équivalents."

Je suis bien sûr sensible aux inquiétudes du personnel et des organisations syndicales dans le cadre de la mise en œuvre de cette réforme importante, mais je ressens une volonté partagée du fédéral et des entités fédérées de tout faire pour que le transfert du personnel se fasse dans les meilleures conditions possibles.

La négociation en Comité B et la concertation avec les entités fédérées étaient une première étape. Elle va se poursuivre durant les prochaines semaines et les prochains mois avec cet objectif.

was ik betrokken bij de informatievergaderingen met de Gemeenschappen en Gewesten en met de vakbondsorganisaties van elke gedefedereerde entiteit.

De federale regering en de deelstaten hebben grote inspanningen geleverd om de overgehevelde ambtenaren zoveel mogelijk garanties te bieden, naast de garanties die geboden worden door het besluit van 1989 en door artikel 88 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, waarin het 'rugzakprincipe' vervat zit. Op grond van dit artikel worden de personeelsleden overgeheveld met hun graad of een gelijkwaardige graad en behouden zij ten minste de bezoldiging en de anciënniteit die zij hadden of zouden verkregen hebben in hun oorspronkelijke functie.

De onderhandelingen in het comité B vonden plaats op 18 maart jongstleden en die garanties werden opgenomen in een document in bijlage bij het protocol, waaraan geen van de vakbonden zijn akkoord heeft gehecht.

Ik stel vast dat het federale niveau en de gedefedereerde entiteiten alles in het werk willen stellen om de overheveling van het personeel in de beste omstandigheden te laten verlopen.

Dat overleg met de deelgebieden was een eerste stap; in de komende maanden zullen er nog ontmoetingen plaatsvinden.

08.03 **Benoît Drèze** (cdH): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour votre réponse relativement développée. Je prends bonne, d'une part, que l'ancienneté et le grade sont garantis par l'application de l'arrêté royal de 1989 et, d'autre part, qu'il y a une volonté commune des pouvoirs publics des différentes entités.

Par ailleurs, en ce qui concerne le fameux sac à dos, je prends acte que certains éléments seraient garantis, ce qui sous-entend qu'il pourrait y avoir des problèmes pour d'autres. Nous reviendrons peut-être sur cet élément en commission pour obtenir davantage de précisions sur le contenu de ce sac à dos.

08.03 **Benoît Drèze** (cdH): Ik noteer dat de anciënniteit en de graad met toepassing van het besluit van 1989 behouden blijven, maar dat niet alles wat tot de 'rugzak' behoort, gegarandeerd wordt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 **Samengevoegde vragen van**

- de heer **Luk Van Biesen** aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de uitbreiding van het visitatierecht van de fiscus" (nr. P2379)
- de heer **Damien Thiéry** aan de minister van Financiën, belast met Ambtenarenzaken, over "de uitbreiding van het visitatierecht van de fiscus" (nr. P2380)

09 **Questions jointes de**

- **M. Luk Van Biesen** au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "l'extension du droit de visite du fisc" (n° P2379)
- **M. Damien Thiéry** au ministre des Finances, chargé de la Fonction publique, sur "l'extension du droit de visite du fisc" (n° P2380)

09.01 **Luk Van Biesen** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, collega's, dat fiscale fraude krachtadig aangepakt moet worden, is evident. Dat de overheid erop toeziet dat iedere belastingplichtige correct zijn belastingen betaalt, is een van haar kerntaken. De correcte bestrijding van fraude wil evenwel niet zeggen dat een belastingplichtige als een verdachte of als een crimineel moet worden behandeld. Het is dus evenzeer de taak van de overheid om duidelijke regels uit te vaardigen die nageleefd moeten worden wanneer de fiscus zijn controleopdracht uitvoert.

De belastingplichtigen hebben recht op rechtszekerheid. In een rechtsstaat past het niet hen bloot te stellen aan een willekeurige behandeling door fiscale controleurs. De discussie over de draagwijdte van het fiscaal visitatierecht toont het belang aan van een rechtszeker raam voor de fiscale-fraudebestrijding. De fiscus en de belastingplichtigen moeten weten waar zij aan toe zijn en dat vergt duidelijke rechtsregels. Zulke regels zijn er nu niet meer, waardoor de fiscus de grenzen van zijn kunnen wel eens durft af te tasten.

Mijnheer de minister, ik weet wel dat het gaat over de rechterlijke macht, die onafhankelijk werkt. Echter, als uitspraken de verkeerde richting uitgaan, dan komt het de wetgevende macht toe om in te grijpen. Dat is precies wat er vandaag moet gebeuren.

Diverse uitspraken van rechtbanken sinds begin 2012 en recentelijk nog door het hof van beroep van Gent stellen duidelijk dat de fiscus tijdens een controle zomaar de volledige gegevensopslag van een computer kan downloaden, ook als daar privégegevens of gegevens van derden op staan.

Het gevolg daarvan is dat de rechtszekerheid volledig zoek is. Er is een enorm verschil tussen het gerecht en de fiscus. Indien het gerecht een huiszoeking wenst uit te voeren, dan moet het daartoe de toestemming hebben van een onderzoeksrechter. De fiscus of de BBI daarentegen hoeft geen enkele toetsing te doorlopen, behalve dan de hiërarchische toetsing binnen de eigen dienst.

Nog een gevolg is dat de relatie tussen de fiscus en de belastingplichtigen grondig verstoord is. De privacy van onze zelfstandigen en onze ondernemers wordt geschonden. Daardoor ontstaat een remmend effect op het ondernemen in het algemeen, een negatieve boodschappenstaat naar de ondernemers. Voor ons als liberalen is dat totaal onaanvaardbaar.

09.01 **Luk Van Biesen** (Open Vld): Les discussions sur la portée réelle du droit de visite des agents du fisc démontrent que le gouvernement doit édicter des règles précises en la matière à respecter impérativement par les agents de l'administration fiscale dans l'exercice de leur mission de contrôle. Ces règles n'existent plus et le fisc s'aventure parfois à sonder les limites de ses attributions.

Le pouvoir judiciaire est certes indépendant, mais lorsque des décisions judiciaires vont dans le mauvais sens, le pouvoir législatif doit intervenir. De récentes décisions judiciaires ont suscité un vif émoi. La sécurité juridique est profondément compromise. Toute requête de perquisition doit obtenir l'assentiment d'un juge d'instruction. En revanche, le fisc et l'Inspection Spéciale des Impôts peuvent se contenter d'en référer à la hiérarchie de leur propre service.

Les relations entre l'administration fiscale et les contribuables sont profondément ébranlées. En tant que libéraux, nous ne pouvons pas accepter que ces pratiques entravent la libre entreprise de manière générale.

Des solutions sont envisageables. Si les contribuables doivent être traités avec équité, ce principe implique que les contrôleurs doivent disposer de directives

Mijnheer de minister, ik reik u een aantal oplossingen aan. De belastingplichtigen moeten gelijk behandeld worden. Er moeten dus duidelijke richtlijnen worden gegeven aan de controleurs. Er moet een wetwijziging plaatsvinden en afdwingbare circulaire uitgevaardigd die de onderzoeksbevoegdheden van de fiscus duidelijk aflijnen en op politiek niveau goedgekeurd worden alvorens ze gepubliceerd worden.

De derde belangrijke vraag die wij stellen is de volgende. Wie controleert nog de controleurs? Wel, beste vrienden, als voormalig ondervoorzitter van de parlementaire onderzoekscommissie naar fiscale fraude heb ik reeds voorgesteld een Comité F op te richten. Ik niet alleen, de heer Van der Maelen heeft ter zake zelfs een wetsvoorstel ingediend. Met een dergelijk orgaan zou de mogelijkheid gecreëerd worden dat de activiteiten van de belastingadministratie en van de andere administraties die optreden in de strijd tegen de verschillende vormen van fraude worden onderworpen aan echte en regelmatige parlementaire controle.

Mijnheer de minister, ik heb u een aantal oplossingen voorgelegd. Mijn vraag is welke oplossingen u zult bieden om de grote rechtsonzekerheid weg te werken die vandaag heerst wanneer de fiscus bij de belastingplichtige op bezoek komt om hem aan een belastingcontrole te onderwerpen? Wat zijn uw oplossingen?

09.02 Damien Thiéry (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, j'abonde dans le sens de mon collègue Van Biesen. On sait qu'une autorisation délivrée aux inspecteurs du fisc leur permettant de se rendre au siège de l'activité professionnelle d'un contribuable est tout à fait normale, surtout s'il y a suspicion de fraude. En ce qui concerne le domicile même des gestionnaires d'entreprise, les situations sont un peu moins fréquentes mais, ce qui est certain, c'est qu'elles sont définies par la loi.

M. Van Biesen a cité la cour d'appel de Gand mais, à ma connaissance, deux arrêts du tribunal d'Anvers explicitent, de manière un peu plus complexe, tout ce qui touche au domicile des gestionnaires. Ils permettent clairement aux inspecteurs du fisc d'aller consulter des informations privées contenues sur des ordinateurs personnels, dans le cadre d'une perquisition au domicile privé. Ces inspecteurs du fisc peuvent même utiliser des données clients qui sont reprises dans le cadre professionnel.

Les premières paroles de M. Van Biesen étaient correctes. Il faut bien entendu tout faire pour lutter contre la fraude fiscale et sociale. Pour ce faire, il faut que les règles soient clairement définies. Elles l'étaient. J'entends qu'il y a des avis divergents de la cour d'appel de Gand et du tribunal d'Anvers.

Monsieur le ministre, avez-vous eu connaissance de cette pratique et de ces décisions du tribunal d'Anvers et de la cour d'appel de Gand? Ont-elles pu s'appliquer à plusieurs dossiers de fraude fiscale, voire sociale? Acceptez-vous le fait que la Justice donne clairement carte blanche à l'administration pour perquisitionner?

Voilà un certain nombre de questions qui méritent assurément des

claires. De plus, il convient de modifier la loi et de rédiger des circulaires délimitant très strictement les compétences d'enquête du fisc et soumises à l'approbation du politique.

À l'époque de la commission d'enquête parlementaire sur la fraude fiscale, j'avais déjà proposé de créer un Comité F. Notre collègue Van der Maelen a même déposé une proposition de loi en ce sens. Cet organe permettrait au Parlement de contrôler l'administration des contributions ainsi que les autres administrations actives dans la lutte contre la fraude.

Comment le ministre va-t-il mettre fin à cette grande insécurité juridique?

09.02 Damien Thiéry (MR): Het wordt aanvaard dat de fiscus zich toegang verschafft tot de zetel van de economische activiteit van een belastingplichtige, vooral als er vermoeden is van fraude. Wat de woning van de belastingplichtige betreft wordt een en ander geregeld in de wet.

Volgens het hof van beroep te Gent en de rechtbank te Antwerpen mogen belastinginspecteurs tijdens een huiszoeking in de privéwoning de privéinformatie die op de aanwezige pc's staat doorzoeken. Zij mogen zelfs klantgegevens gebruiken. Alle middelen moeten worden ingezet om de fiscale en sociale fraude aan te pakken, maar dat moet wel gebeuren op basis van duidelijke regels.

Hebt u kennisgenomen van de beslissingen die in dat verband werden genomen? Konden die beslissingen worden toegepast op andere fiscale- en socialefraudedossiers? Mag Justitie de administratie in verband met huiszoekingen de vrije teugel

réponses; en effet, il faut que tout le monde comprenne la loi de la même manière et puisse la mettre en application de la même manière également. Je vous remercie pour vos éclaircissements.

09.03 **Koen Geens**, ministre: Monsieur le président, monsieur Thiéry, monsieur Van Biesen, plusieurs instances judiciaires se sont en effet récemment prononcées sur la portée des droits et des pouvoirs du fisc lors des contrôles effectués dans les locaux professionnels des contribuables ou dans leur habitation privée, lorsque le juge de police a donné préalablement son autorisation pour ce faire. Certains contribuables tiraient parfois profit d'une confusion opérée entre le domaine professionnel et le domaine privé pour ainsi limiter les pouvoirs d'investigation du fisc.

Les juges ont décidé que les investigations du fisc ne pouvaient pas être entravées par le fait que ces contribuables ne faisaient pas eux-mêmes une stricte distinction entre leur vie professionnelle et leur vie privée.

De belastingplichtigen weten dat de fiscus over onderzoeksbevoegdheden beschikt inzake alle documenten, stukken en inlichtingen in het algemeen die zich in beroepslokalen bevinden, wat ook de gebruikte drager is.

De rechters hebben dus beslist dat de belastingplichtige die privégegevens bewaart op bestanden van zijn beroepsactiviteit niet de bescherming van zijn privéleven kan invoeren om deze bestanden te onttrekken aan het onderzoek van de fiscus.

Dans le cas qui lui était soumis, la cour d'appel de Gand a vérifié la régularité des investigations effectuées par le fisc au regard des principes de la protection de la vie privée, développés par la Cour européenne des droits de l'homme dans sa jurisprudence, et a déclaré ces investigations régulières.

Volgens het Hof van Cassatie hebben controleambtenaren bij een bezoek aan de bedrijfsruimte op het gebied van de btw – ik citeer: “het recht na te gaan welke boeken en stukken zich bevinden in de ruimten waar de activiteit wordt uitgeoefend, alsook de boeken en stukken die zij aldaar aantreffen te onderzoeken, zonder voorafgaand om de voorlegging van die boeken en stukken te moeten verzoeken”.

Datzelfde gold volgens het Hof van Cassatie tot enkele jaren geleden niet op het gebied van de inkomstenbelastingen omdat de wettekst van oud artikel 319 anders geformuleerd was.

C'est précisément pour cette raison que le texte légal a été adapté, voici quatre ans, dans le domaine des impôts sur les revenus et ce, dans le but explicite de faire concorder les compétences d'investigation de l'administration des contributions directes avec

laten? De wet moet door iedereen op dezelfde manier worden begrepen en toegepast.

09.03 Minister **Koen Geens**: Met betrekking tot de bevoegdheden van de fiscus tijdens controles waarvoor voorafgaandelijk machtiging werd verleend en die worden verricht in de beroepslokalen van de belastingplichtigen of in hun woning, hebben verscheidene rechtbanken geoordeeld dat de fiscus geen hinder mag ondervinden van het feit dat die belastingplichtigen geen strikt onderscheid maken tussen hun privé- en hun beroepsleven.

Les pouvoirs d'investigation du fisc s'étendent à tous les documents, pièces et informations qui se trouvent dans des locaux professionnels, quel que soit le support utilisé. D'après les juges, le contribuable qui conserve des données privées sur des fichiers liés à ses activités professionnelles ne peut pas invoquer la protection de sa vie privée pour soustraire ces fichiers à l'enquête.

Volgens het hof van beroep van Gent zijn de onderzoeken van de fiscus niet in strijd met de wetgeving inzake de bescherming van de privacy.

Selon la Cour de Cassation, les agents chargés du contrôle en matière de TVA peuvent, lors d'une visite de locaux professionnels, vérifier quels livres et documents se trouvent dans ces locaux et les examiner sans disposer d'une requête préalable. Toujours selon la Cour de Cassation, cette règle ne s'appliquait pas, jusqu'il y a quelques années, dans le domaine des impôts sur les revenus, parce que le texte de l'ancien article 319 était formulé différemment.

De wet werd aangepast om de onderzoeksbevoegdheden van de administratie der directe belastingen en van die van de btw

celles de l'administration de la TVA.

L'article 319 du Code dispose explicitement depuis lors que les fonctionnaires qui visitent les locaux professionnels doivent pouvoir examiner tous les livres et documents qui se trouvent dans les locaux précités - une formulation qui se trouve par ailleurs dans l'article 63 du Code de la TVA. Les fonctionnaires contrôleurs n'ont donc plus à demander la présentation des livres, y compris dans le domaine des impôts sur les revenus. Ils peuvent les examiner directement en vertu du texte légal.

09.04 Luk Van Biesen (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor de omschrijving van het arrest van het hof van beroep. Dat was echter niet de vraag.

Het regent op dit ogenblik klachten over het onjuist gebruik van het fiscaal visitatierecht. Ik vraag u, in uw hoedanigheid van minister, uw verantwoordelijkheid op te nemen en het charter van de belastingplichtigen waarin duidelijk staat dat elke belastingplichtige plichten maar ook rechten heeft, in ere te herstellen. Ik vraag u ook dat u dit charter dringend opnieuw op de tafel van het Parlement zou brengen, zodat wij samen met u kunnen onderzoeken op welke manier wij meer rechtszekerheid aan de belastingplichtige kunnen geven.

09.05 Damien Thiéry (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie. Dans votre réponse, vous dites que les inspecteurs du fisc peuvent procéder sans demande d'autorisation préalable. Cela signifierait également qu'en se présentant au domicile d'un gestionnaire d'entreprise, même pendant son absence, il pourrait y avoir perquisition. Pour moi, ce n'est pas logique. Il faudrait, au minimum, que les personnes concernées soient présentes au moment de ces perquisitions et certainement au domicile privé.

J'avais terminé en disant qu'il fallait une clarification en la matière. Je vous demande de faire le nécessaire pour qu'à terme, tout le monde puisse comprendre exactement la même chose et appliquer cette loi sans ambiguïté à l'avenir.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

10 Question de M. Alain Mathot au secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale et fiscale, adjoint au premier ministre, sur "les décisions de justice ISI" (n° P2381)

10 Vraag van de heer Alain Mathot aan de staatssecretaris voor de Bestrijding van de sociale en de fiscale fraude, toegevoegd aan de eerste minister, over "de gerechtelijke beslissingen en de BBI" (nr. P2381)

10.01 Alain Mathot (PS): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, chers collègues, ma question aurait pu être jointe aux deux questions posées précédemment, mais j'ai voulu m'adresser à vous pour l'unique raison que vous êtes en charge de la Lutte contre la fraude fiscale; il me semblait donc logique que vous puissiez donner votre avis sur ce qui a paru ce jour dans *L'Echo*.

Sans vouloir rappeler tout ce qui a été diffusé, la Justice semble donner carte blanche aux agents du fisc. À lire l'article, la situation

op elkaar af te stemmen.

Volgens artikel 319 van het Wetboek moeten de ambtenaren alle boeken en stukken die zich in de beroepslokalen bevinden onmiddellijk kunnen raadplegen, zelfs zonder eerst toestemming te moeten vragen aan de belastingplichtigen.

09.04 Luk Van Biesen (Open Vld): Vous n'avez pas répondu à ma question. Étant donné les nombreuses plaintes relatives au droit de visite fiscale, je demande au ministre de réhabiliter la charte des contribuables avec toutes leurs obligations et tous leurs droits, et d'examiner avec le Parlement comment leur donner davantage de sécurité juridique.

09.05 Damien Thiéry (MR): De controleambtenaren hebben dus geen voorafgaande toelating nodig, wat betekent dat ze een huiszoeking zouden kunnen verrichten in de woning van een bedrijfsleider, ook in diens afwezigheid. Voor mij moeten de betrokkenen aanwezig zijn.

Ik vraag dat u het nodige zou doen om ervoor te zorgen dat die wet door allen ondubbelzinnig wordt begrepen en toegepast.

10.01 Alain Mathot (PS): Volgens *L'Echo* van vandaag zou het gerecht de fiscale ambtenaren carte blanche geven. De situatie is verontrustend.

Een van de 108 aanbevelingen van de commissie Fiscale Fraude had betrekking op die toegang

apparaît inquiétante. Pourtant, ce ne doit pas être la réelle volonté de l'administration.

Je trouve le débat très intéressant. D'ailleurs, relevons que, parmi les 108 recommandations du rapport de la commission Fraude fiscale, voté à l'unanimité du précédent Parlement belge, apparaissait la question de cet accès aux agents du fisc, à condition de respecter des conditions strictes.

Là où je puis marquer mon accord, c'est que cette problématique soit mise sur la table. Le groupe PS a la ferme volonté de lutter contre la fraude fiscale, un cauchemar pour l'État, car cette tricherie ne permet pas une juste répartition des charges et oblige certains citoyens à contribuer plus qu'ils ne devraient. Nous désirons donc que cette recommandation votée par tous les partis soit mise en œuvre de manière concrète et juridiquement acceptable.

L'article précité signale que sont parus trois arrêtés. Comme je n'ai pas encore eu l'occasion de consulter les arrêts, j'aurais aimé que vous nous donniez votre avis à leur sujet. Je ne vous demande pas de commenter des décisions de justice, mais de nous apporter un complément d'information, déjà apporté par le ministre.

Monsieur le secrétaire d'État, que comptez-vous faire? La commission pourrait-elle débattre de ce dossier afin de déterminer une règle claire pour donner les moyens, tant à la justice qu'au fisc, de lutter contre la grande fraude fiscale?

10.02 **John Crombez**, secrétaire d'État: Monsieur le président, cher collègue, votre dernière remarque est particulièrement intéressante: de fait, ce n'est pas à nous d'apporter des commentaires sur les décisions de juges. Comme le disait M. Van Biesen, surtout quand les juges prennent une décision qui va dans une mauvaise direction... Cette remarque était assez bizarre de votre part.

Au sens plus large, je vous donne raison sur le fait que les titres de la presse sont inquiétants lorsqu'ils annoncent que "le fisc a les mains libres", que "le fisc a carte blanche".

Est-ce vrai? Non, c'est inexact et même injuste! Le fisc n'a pas les mains libres, il n'a pas carte blanche. Il n'a jamais eu les mains libres et il ne les aura jamais. Le fisc ne peut pas avoir les mains libres!

Le cadre général existe depuis 1980 et il est assez stable depuis. Ensuite, il y a les cas concrets. Vous me demandez ce qui se trouve dans les arrêts. Je vais vous les lire en néerlandais car je ne souhaite pas traduire ni interpréter ce que dit le juge.

Le premier arrêt, sur les trois, concerne un juge d'Anvers qui doit se prononcer pour savoir si ce que fait le fisc est correct ou pas. Il dit: "J'ai cinq raisons pour lesquelles on peut dire que le fisc a fait ce qu'il fallait".

De eerste reden is de omvang van de fiscale en/of sociale fraude van de eenmanszaak van de eiser en van meerdere vennootschappen die onder zijn leiding staan en waarvoor hij ongetwijfeld aansprakelijk is.

De tweede reden is dat de eisers hebben nagelaten in België de

voor de fiscale ambtenaren, onder strikte voorwaarden.

De PS-fractie vindt de strijd tegen fiscale fraude belangrijk en wil dat die aanbeveling op een aanvaardbare manier wordt uitgevoerd.

Kunt u ons uw mening geven over de drie gerechtelijke beslissingen? Ik vraag u niet ze te becomingentariëren, maar wel nader toe te lichten. Wat zult u doen? Kan de commissie zich over dit dossier buigen om ervoor te zorgen dat justitie en de fiscus de nodige middelen krijgen om de grote fiscale fraude te bestrijden?

10.02 Staatssecretaris **John Crombez**: Het is niet aan ons om commentaar te leveren op rechterlijke beslissingen; de krantenkoppen zijn onrustwekkend, maar ze zijn ook fout, want de fiscus heeft niet de handen vrij.

Het algemene kader bestaat sinds 1980. Ik zal u de arresten in het Nederlands voorlezen om te voorkomen dat ik de rechterlijke uitspraken verkeerd zou interpreteren.

In het eerste arrest (van Antwerpen) staat het volgende: "Om vijf redenen kan men stellen dat de fiscus zijn plicht heeft gedaan."

La motivation est la suivante: il y a l'ampleur de la fraude fiscale et/ou sociale concernée; le fait que les demandeurs en Belgique ont omis de déclarer les revenus de leurs

inkomsten van hun buitenlandse onroerende goederen aan te geven en hun buitenlandse bankrekeningen te vermelden.

De derde reden is dat de eisers hun geldmiddelen naar het buitenland versluisd hebben, onder meer door een villa en appartementen te bouwen in Marokko, waar het ongetwijfeld zeer moeilijk zal zijn om tot invordering over te gaan.

De vierde reden is dat het vaststaat dat de eisers hun bezittingen zo veel mogelijk vrijwaren tegenover hun schuldeisers in België.

De vijfde reden is dat het eveneens vaststaat dat ondanks het feit dat de eisers eigenaar zijn van verschillende onroerende goederen in België, hun bezittingen in België niet zullen volstaan om hun omvangrijke schulden te betalen, ook niet hun fiscale schulden. Bovendien is het onroerend goed waarin zij wonen gehypothekeerd.

Mijnheer Van Biesen, om die vijf redenen heeft de rechter gezegd dat de fiscus in dit specifieke geval, los van de algemene regels, voldoende aangetoond heeft dat de rechten in gevaar waren en dat hij correct heeft gehandeld. Is er iemand in het Parlement die dat onredelijk vindt?

U zei dat de uitspraken van de rechtbank in de verkeerde richting gaan. Maar wat betekent dat dan? In het geval van Optima heeft de rechtbank gezegd dat de fiscus te ver was gegaan. Stond u toen op het spreekgestoelte om aan te klagen dat de beslissing van de rechtbank in de verkeerde richting ging? Nu krijgen fiscale advocaten ongelijk en de fiscus gelijk van de rechter, maar nu gaat het voor u in de verkeerde richting?

S'il y a ce titre dans les journaux qui est inquiétant – ce qui est exact – les avocats disent qu'on doit modifier la loi. Si les tribunaux, les juges donnent raison au fisc, on doit modifier les lois. Je trouve cela bizarre.

Ce n'est pas que le cadre ne soit pas clair; il existe, et c'est aux juges de juger. C'est ce qu'ils font. C'est ce qu'ils ont fait dans le cas d'Optima, dans le cas à Gand et dans les deux cas à Anvers. C'est le premier élément: il y a les règles générales et il y a les cas concrets, contrôlés par les juges.

En ce qui concerne les visites au domicile privé, le fisc a-t-il les mains libres pour entrer dans la vie privée de quelqu'un? Le fisc peut le faire seulement quand un juge l'y autorise. C'est encore une fois le juge qui décide, et non le fisc. Le fisc ne peut pas entrer au domicile privé de son propre chef. Les avocats, encore une fois, disent que ce n'est pas le bon juge. Je peux utiliser leurs expressions et dire que lorsqu'un cas est perdu devant un tribunal, ce n'était peut-être pas le bon avocat.

Le troisième élément est important; c'est la question de données à caractère mixte, privé et professionnel. Il y a beaucoup de questions à ce propos. La Cour européenne des droits de l'homme (CEDH) s'est exprimée il y a un an sur un cas en Norvège. Ce débat n'est pas unique à la Belgique. La CEDH a estimé, dans le cas norvégien, qu'en cas de données à caractère mixte, privé et professionnel, le fisc pouvait utiliser l'intégralité de ces données en cas de nécessité dans le cadre de leur enquête.

biens immobiliers étrangers ainsi que leurs comptes en banque étrangers; le transfert de capitaux à l'étranger, qui complique énormément le recouvrement; la sauvegarde maximale d'avoirs contre des créanciers en Belgique et le fait que les avoirs en Belgique ne couvriront pas les dettes, et notamment les dettes fiscales, très importantes. En outre, le bien immobilier occupé est hypothéqué.

Pour toutes ces raisons, le juge a estimé que dans ce cas spécifique, l'attitude du fisc avait été correcte. Y a-t-il quelqu'un dans cet hémicycle qui trouve cela déraisonnable? Lorsque le tribunal a estimé dans l'affaire Optima que le fisc était allé trop loin, je n'ai pas entendu notre collègue Van Biesen. Or aujourd'hui, dans le cas inverse, il a l'air de considérer que les décisions du tribunal ne vont pas dans le bon sens. Je me trompe?

Het bestaande reglementaire kader is evenwel duidelijk en de rechters oordelen. Dat hebben ze gedaan in de zaak-Optima, voor het geval in Gent en voor de twee gevallen in Antwerpen.

De fiscus kan enkel een privéwoning onderzoeken als een rechter daarvoor toestemming geeft.

Wat de gemengde gegevens (privé- en bedrijfsgegevens) betreft, heeft het Europese Hof voor de rechten van de mens (EVRM) zich uitgesproken over een geval in Noorwegen. Het Hof heeft geoordeeld dat de fiscus al die gegevens mag gebruiken als dat noodzakelijk is in het kader van het onderzoek.

(...): (...)

10.03 Staatssecretaris **John Crombez**: Ik antwoord voor het Parlement. Mijnheer Dewael, is dat een probleem?

10.04 **Patrick Dewael** (Open Vld): (...)

10.05 Staatssecretaris **John Crombez**: Mijnheer Dewael, als het u geruststelt, ik ben op de vraag van de heer Mathot aan het antwoorden.

Les gens sont-ils inquiets lorsqu'ils lisent ces titres? Ces titres sont parus dans les journaux en 2012, en 2013 et en 2014! Avons-nous voté d'autres dispositions au sein de ce parlement? Non! Le cadre général n'a jamais été modifié. Les juges s'expriment sur des cas concrets et ce sont eux qui contrôlent le fisc. De manière négative pour le fisc dans l'affaire Optima mais de manière positive pour les autres cas. Il ne s'agit pas d'aller dans la mauvaise ou la bonne direction, il s'agit de juges qui prononcent des arrêts.

10.06 **Alain Mathot** (PS): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie. On voit à quel point ceci suscite des discussions. Généralement, on arrête les parlementaires, on n'arrête pas les ministres qui leur répondent. Ici, vraisemblablement, on n'a pas vraiment envie d'entendre les réponses.

Je trouve que votre réponse est adéquate en fonction de ce qu'il s'est passé. J'espère que ce débat se poursuivra car il n'a jamais eu lieu avant. Je suis donc très heureux que d'autres collègues s'en saisissent. Dès lors, je m'attends à ce que la commission des Finances puisse se saisir de cette problématique afin d'y apporter la juste réponse.

Le **président**: Vous en discuterez en commission des Finances.

10.07 **Luk Van Biesen** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, zopas heeft staatssecretaris Crombez gemeend te moeten reageren op mijn uiteenzetting.

Waar het ons om te doen is, is dat de fiscale controleurs vandaag macht putten uit arresten die door de rechterlijke macht worden geveld, steeds verder gaan in het aanwenden van procedures en ontvreemden van documenten van belastingplichtigen en daarmee hun privacy schenden. Dat is wat ik heb gezegd.

Al wat de heer Crombez hier als uitleg heeft gegeven over de arresten, kan ik, aangezien ik kan lezen, ook gewoon de arresten lezen die werden gepubliceerd.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

11 **Question de Mme Juliette Boulet au ministre des Entreprises publiques et de la Coopération au développement, chargé des Grandes Villes, sur "le chantier de la gare Calatrava à Mons" (n° P2378)**

11 **Vraag van mevrouw Juliette Boulet aan de minister van Overheidsbedrijven en Ontwikkelingssamenwerking, belast met Grote Steden, over "de werken aan het door Calatrava**

10.05 Staatssecretaris **John Crombez**: Ook in 2012, 2013 en 2014 stonden er al onrustwekkende koppen in de krant, maar het Parlement heeft het algemene kader nooit gewijzigd. De rechters controleren de fiscus. Het is geen kwestie van de goede of de slechte kant uitgaan, het gaat hier over rechters die uitspraken doen over concrete gevallen.

10.06 **Alain Mathot** (PS): Ik hoop dat de commissie voor de Financiën zich over deze problematiek zal kunnen buigen.

10.07 **Luk Van Biesen** (Open Vld): Le secrétaire d'État Crombez a jugé opportun de réagir à mon intervention. La question au cœur du débat est le fait que les contrôleurs fiscaux invoquent des décisions judiciaires pour pousser toujours plus avant leurs procédures, violant ainsi de manière sans cesse plus flagrante la vie privée des contribuables. Les explications fournies par le secrétaire d'État sont inutiles. Il me suffit de lire les arrêts publiés.

ontworpen station in Bergen" (nr. P2378)

11.01 Juliette Boulet (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le ministre, je m'adresse une fois de plus à vous au sujet du chantier de la gare de Mons.

Je dois vous avouer que je suis assez inquiète. J'ai été contactée par des représentants des organisations syndicales; selon eux, près de 200 travailleurs d'origine étrangère seraient sur le chantier de ladite gare, chantier mené par Eurogare, ce probablement dans le cadre de la directive européenne relative au détachement des travailleurs.

Lesdites organisations ont voulu procéder à des vérifications sur le terrain, mais elles ont été interdites d'accès au chantier. Elles ont donc été amenées à collecter des informations comme elles l'ont pu.

Il semblerait que ces quelque 200 travailleurs dormiraient dans des baraquements préfabriqués non loin du chantier. En vertu de la directive précitée, cette situation n'est pas forcément illégale. Cependant, il existe quand même un risque de dumping social. Vous admettez comme moi que, pour une entreprise publique, l'utilisation de ce genre de procédé poserait problème.

Monsieur le ministre, quelle est l'entreprise et quel est le nom des sous-traitants qui réalisent les travaux de la gare de Mons pour Eurogare? Combien de personnes sont-elles employées? Quelle est la proportion de travailleurs occupés sur le chantier qui viennent de l'étranger? De quels pays proviennent-ils? Dans quelle proportion? Quelles sont leurs conditions de travail? Quelles sont leurs conditions salariales? Quelles sont leurs conditions de logement?

Le donneur d'ordre, à savoir Eurogare, a-t-il vérifié que les cotisations sociales de ces travailleurs étaient effectivement payées dans leur pays d'origine? Eurogare a-t-il vérifié que la législation sur la durée journalière et hebdomadaire du travail était effectivement respectée? Si oui, quel est le résultat des contrôles effectués?

Comme je vous l'ai dit, il me revient que les organisations syndicales n'ont pas pu accéder au chantier. Confirmez-vous cet état de fait? Le cautionnez-vous? Que peut-on mettre en place pour que les syndicats puissent faire leur travail?

Des closes éthiques, sociales et environnementales sont-elles intégrées dans les marchés publics réalisés par la SNCB, ses composantes et ses filiales? Si tel n'est pas le cas, cela vous semble-t-il envisageable?

11.02 Jean-Pascal Labille, ministre: Monsieur le président, chère collègue, voilà une question intéressante et pertinente qui me plaît. Je me l'approprie d'ailleurs.

La SNCB m'informe qu'elle applique pour tous ses marchés la législation relative aux marchés publics. Les procédures auxquelles a été soumis ce marché ne sont donc pas différentes de celles appliquées à chacun des projets de la SNCB. Le marché de la gare de Mons est soumis à la loi du 24 décembre 1993 relative aux marchés publics et à certains marchés de travaux, de fournitures, de services et non à la loi du 15 juin 2006. L'avis de marché a en effet

11.01 Juliette Boulet (Ecolo-Groen): Volgens vertegenwoordigers van de vakbonden zouden er 200 buitenlandse arbeiders meewerken aan de bouw van het nieuwe station te Bergen. Ze zouden er in wooncontainers slapen. De vakbonden hebben geen toegang tot de site gekregen om een en ander te controleren.

Een Europese richtlijn voorziet in de mogelijkheid om werknemers te detacheren, maar aan die praktijk zijn er ook risico's van sociale dumping verbonden.

Door welk bedrijf wordt die site beheerd? Wat is het percentage buitenlandse werknemers? Wat zijn hun arbeids- en leefomstandigheden? Heeft Eurogare onderzocht of hun sociale bijdragen in het land van herkomst worden betaald? Bevatten de bestekken voor overheidsopdrachten van de NMBS ethische, sociale en ecologische clausules?

11.02 Minister **Jean-Pascal Labille**: De NMBS laat weten dat ze voor al haar opdrachten de wetgeving betreffende de overheidsopdrachten naleeft. De opdracht voor het station van Bergen werd niet gegund onder de wet van 15 juni 2006 maar onder de wet van 24 december 1993. Wanneer het geraamde bedrag van de opdracht hoger is dan

été publié avant le 1er juillet 2013, date de l'entrée en vigueur de la loi du 15 juin 2006.

Conformément à cette législation, lorsque le montant estimé du marché est supérieur à 5 millions d'euros, le pouvoir adjudicateur, en l'espèce la SNCB et non Eurogare, a l'obligation de publier un avis de marché européen. L'attribution du marché ou d'un de ses lots a été faite ou le sera à l'entreprise qui a remis l'offre la plus intéressante en fonction des critères d'attribution. Parmi ces critères d'attribution, peuvent figurer des critères sociaux et éthiques.

À ce sujet, la SNCB précise que le considérant 55 de la directive 2004/17 du 31 mars 2004 portant coordination des procédures de passation des marchés publics dans les secteurs de l'eau, de l'énergie, du transport et des services postaux dispose "qu'une entreprise adjudicatrice peut utiliser des critères visant à la satisfaction d'exigences sociales répondant notamment aux besoins définis dans les spécifications du marché, propres à des catégories de populations particulièrement défavorisées auxquelles appartiennent les bénéficiaires, utilisateurs des travaux, fournitures, services, objets du marché."

Toutefois, la doctrine précise que l'insertion de critères d'ordre social ne peut avoir d'effet discriminatoire direct ou indirect par rapport aux soumissionnaires d'autres pays.

Il ressort de ce qui précède que dans le cadre d'un marché soumis à concurrence européenne, un critère social peut difficilement être introduit dans les critères d'attribution sans qu'il n'y ait de discrimination entre entreprises soumissionnaires.

À ce jour, seuls 4 lots ont été attribués. Le lot 1 concernant le béton a été attribué à la société momentanée De Waele-Dherte. Le lot 2 pour les travaux de caténaires a été attribué à l'entreprise Duchêne.

Le lot 3 "Constructions métalliques" a été attribué à l'entreprise Cordioli et le lot 4 "Couverture" a été attribué à l'entreprise Laguna Belvis.

La SNCB souligne qu'en ce qui concerne le paiement des cotisations sociales, les entrepreneurs qui ont été choisis ont chacun dû produire, lors du stade de la sélection:

1. une attestation délivrée par l'autorité compétente certifiant que, suivant comptes arrêtés au plus tard la veille de la date limite de réception des demandes de participation ou de réception des offres, selon le cas, il est en règle à cette date avec ses obligations relatives au paiement des cotisations de sécurité sociale selon les dispositions légales du pays où il est établi. Lorsqu'un tel document n'est pas délivré dans le pays concerné, il peut être remplacé par une déclaration sous serment ou par une déclaration solennelle faite par l'intéressé devant une autorité judiciaire ou administrative, un notaire ou un organisme professionnel qualifié de ce pays.

2. une attestation conformément au § 1er si l'emploi du personnel assujetti à la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté royal de décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs.

5 miljoen euro, moet de aanbestedende overheid – de NMBS in dit geval, niet Eurogare – een Europese aankondiging van opdracht publiceren. De opdracht wordt gegund aan de onderneming die de meest interessante offerte heeft ingediend in het licht van de gunningscriteria, die onder meer van sociale en ethische aard kunnen zijn.

Richtlijn 2004/17/EG van 31 maart 2004 bepaalt dat een aanbestedende dienst criteria kan gebruiken die ertoe strekken te voldoen aan sociale eisen. Het vaststellen van dergelijke criteria mag evenwel geen discriminatie van de andere inschrijvers inhouden. Het is moeilijk om sociale overwegingen in de gunningscriteria van een Europese opdracht op te nemen zonder dat er discriminatie ontstaat tussen de inschrijvers.

Tot nog toe werden er vier loten gegund, aan de tijdelijke vennootschap De Waele-Dherte, aan Duchêne, aan Cordioli en aan Laguna Belvis.

De aannemers moesten in de selectiefase een attest (of een verklaring op erewoord bij een erkende autoriteit) voorleggen waaruit bleek dat ze in orde waren met de voorschriften inzake de betaling van de socialezekerheidsbijdragen, overeenkomstig de wetten van het land waar ze gevestigd zijn.

Uit veiligheidsoverwegingen wordt de toegang tot de bouwplaats voorbehouden aan de personen die er werken en de bouwopzichters van de NMBS. De vakbonden kunnen de werknemers buiten de bouwplaats ontmoeten.

De NMBS onderstreept twee milieucriteria: het nieuwe station van Bergen zal een modal shift van auto naar trein in de hand werken, en het gebouw zal geothermisch worden verwarmd.

Les entrepreneurs qui travaillent sur les chantiers de la SNCB ne peuvent donc y travailler que parce qu'ils respectent leurs obligations en matière de paiement des cotisations sociales.

Enfin, comme pour tout chantier, son accès est réservé, pour des raisons de sécurité, aux travailleurs qui y travaillent et aux surveillants de la SNCB. L'accès n'est donc pas autorisé, pour des raisons de sécurité aux organisations syndicales tout comme pour n'importe quel citoyen mais elles sont parfaitement libres de rencontrer les travailleurs dans n'importe quel endroit.

En ce qui concerne les critères environnementaux, la SNCB insiste pour mettre en évidence que le développement du site de la gare de Mons doit contribuer à un report du transport par voiture vers le train, ce qu'on appelle le *modal shift*.

Enfin, le projet intègre l'utilisation de techniques de géothermie qui permettront de chauffer le bâtiment de façon responsable et respectueuse de l'environnement.

Au-delà, je vous dirai en ce qui concerne l'utilisation de travailleurs étrangers sur les sites – je sais que nous ne serons pas d'accord ici dans ce parlement. Fort heureusement d'ailleurs! – tant dans le domaine de la construction que dans le domaine du transport, que j'ai visité encore cette semaine dans le sud du Luxembourg, il est grand temps que l'Europe régleme l'utilisation des travailleurs détachés car ces gens vivent dans des conditions absolument déplorables. Je le dis avec beaucoup de force dans ce parlement. Il est grand temps que l'Europe s'occupe de cela! C'est simplement une question de dignité humaine.

Le **président**: Le problème des questions posées en commission, c'est qu'elles ne sont pas calibrées pour l'heure des questions orales urgentes, ni les réponses d'ailleurs!

11.03 Juliette Boulet (Ecolo-Groen): Monsieur le président, je pense avoir respecté le délai imparti de deux minutes pour poser ma question. Le sujet est compliqué, certes, mais je pense qu'il est très important et nécessaire que je pose ce genre de question ici ou en commission. Je remercie le ministre d'y avoir répondu, même si nous avons débordé du temps qui nous était imparti.

Cela dit, monsieur le ministre, je vous disais en guise de préambule que j'étais inquiète et vous ne me rassurez absolument pas. En effet, d'une part, vous ne répondez pas précisément à la question de savoir s'il y a des travailleurs d'origine étrangère qui presteraient ici, dans le cadre de la directive européenne. Vous me citez les quatre lots attribués à quatre entreprises mais ce n'est pas une réponse; vous savez que ces entreprises travaillent très souvent avec des sous-traitants et que là aussi, il faut pouvoir s'y attaquer.

D'autre part, vous confirmez qu'il n'y a pas de critères sociaux et pourtant c'est possible! Votre collègue, le ministre Marcourt, a élaboré, avec le ministre Nolle, une circulaire qui permet la mise en place de certains critères sociaux, éthiques et environnementaux. Je vous encourage vraiment à travailler sur ces matières.

J'entends bien votre conclusion: il est temps que l'Europe s'y attèle. J'ai également lu que votre président y faisait référence dans la

Het is, tot slot, de hoogste tijd dat Europa zowel voor de bouw- als de transportsector regels uitvaardigt voor de tewerkstelling van gedetacheerde werknemers. Dat is een kwestie van menselijke waardigheid: die mensen leven in erbarmelijke omstandigheden!

11.03 Juliette Boulet (Ecolo-Groen): U heeft niet geantwoord op mijn vraag of die arbeiders hier werken in het kader van de richtlijn. Dat ze voor vier bedrijven werken, betekent op zich niets. Vaak werken bedrijven ook met onderaannemers.

Een rondzendbrief van ministers Marcourt en Nolle maakt het mogelijk rekening te houden met sociale, ethische en milieucriteria. Het wordt inderdaad tijd dat Europa hier werk van maakt, maar u heeft geen gebruik gemaakt van de hefboom die u in handen had. De vakbonden en uzelf moeten nagaan wat de situatie is op de werf!

presse il y a une dizaine de jours.

Dans le cas de la gare de Mons, vous aviez un levier pour agir. Il faut d'abord laisser la place aux syndicats pour se rendre compte de la réalité sur le terrain. Puis, vous devriez aussi mettre les pieds sur le chantier et observer cette réalité: la confirmer ou l'infirmier. En tout cas, il y a énormément de travail. Je déplore que, là où vous aviez la possibilité d'agir, vous ne l'avez pas fait.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw **Barbara Pas** aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "het mogelijke verbod van de stad Brussel inzake de manifestatie van de Ja!-beweging" (nr. P2367)

- de heer **Jan Van Esbroeck** aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "het mogelijke verbod van de stad Brussel inzake de manifestatie van de Ja!-beweging" (nr. P2368)

12 **Questions jointes de**

- Mme **Barbara Pas** à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "l'interdiction éventuelle de la manifestation du mouvement "Ja!" par la ville de Bruxelles" (n° P2367)

- M. **Jan Van Esbroeck** à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "l'interdiction éventuelle de la manifestation du mouvement "Ja!" par la ville de Bruxelles" (n° P2368)

12.01 **Barbara Pas** (VB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, vorige week heb ik u hier gevraagd om de burgemeester van Brussel aan te manen zo spoedig mogelijk een schriftelijke toelating af te leveren voor de manifestatie van de Ja!-beweging voor zelfbeschikkingsrecht der volkeren op 30 maart in het Jubelpark. De leden herinneren zich wellicht dat u op het spreekgestoelte, tijdens mijn vraagstelling, nog even met de burgemeester van Brussel overlegde, waarna u mij antwoordde dat de burgemeester toelating gaf.

De organisatie was zeer gelukkig. Zij meende immers dat zij, na maanden wachten, eindelijk de goedkeuring op zak had. Toen zij naar de diensten van de stad Brussel ging om de laatste praktische zaken te regelen bleek evenwel dat Brussel met een hele resem nieuwe eisen komt, zoals een waarborg van 40 000 tot 60 000 euro die zou moeten worden gestort en een hele hoop nieuwe aanvragen die blijkbaar nodig zijn. Anders zou er geen elektriciteit, geen water, geen tent en ook geen meeting zijn. Ik geef een voorbeeld: er moet zelfs een aanvraag bij de dienst Stedenbouw gebeuren, omdat het gras van het Jubelpark beschermd is. Om het gras te mogen betreden en er een stoeltje op te zetten, is dus ook een aanvraag nodig.

Mevrouw de minister, voor alle extra aanvragen, die nu plots nodig blijken te zijn, is de schriftelijke toestemming van de burgemeester nodig. Die toestemming heeft de organisatie tot op vandaag nog altijd niet ontvangen.

Mevrouw de minister, dit is pure pesterij. Dit is het koeioneren van een Vlaams-nationale organisatie en van een manifestatie voor onafhankelijkheid.

In het Jubelpark vinden heel wat soortgelijke manifestaties plaats.

12.01 **Barbara Pas** (VB): Alors que je l'interrogeais la semaine dernière au sujet de la manifestation de Ja!, la ministre a répondu que le bourgmestre autorisait l'organisation de cette manifestation dans le Parc du Cinquantenaire. Les organisateurs étaient ravis d'apprendre qu'après des mois d'attente ils avaient enfin obtenu le feu vert. Or il apparaît à présent que la ville pose toute une série de conditions, dont le dépôt d'une garantie de 40 000 euros minimum. Ces conditions relèvent ni plus ni moins du harcèlement.

Des manifestations du même genre peuvent se dérouler sans problèmes dans le Parc du Cinquantenaire. La ministre de l'Égalité des chances interviendra-t-elle contre la discrimination des Flamands qui veulent manifester dans leur propre capitale? Interviendra-t-elle à l'encontre de ce racisme anti-Flamand?

Onlangs nog, op 20 oktober 2013, was er een manifestatie tegen kernraketten. Het thema was weliswaar anders, maar voor het overige waren de opzet, het aantal verwachte personen, het podium, de tentjes en de standjes precies hetzelfde. Alles was identiek. Die manifestatie kon blijkbaar wel zonder enig probleem plaatsvinden.

Mevrouw de minister, het gaat hier om discriminatie. U bent minister van Gelijke Kansen.

Zult u optreden tegen de discriminatie van de Vlamingen die in hun eigen hoofdstad willen manifesteren? Zult u tegen dergelijk anti-Vlaams racisme optreden? Hier wordt immers met twee maten en twee gewichten gewerkt.

12.02 Jan Van Esbroeck (N-VA): Mevrouw de minister, deze vraag stond iets vroeger op de agenda en even was ik bang dat u niet meer durfde te komen. Maar goed, u bent nu aanwezig.

Het gaat over dezelfde betoging of manifestatie, die is aangevraagd en waarvan u vorige week nog de bevestiging hebt gegeven dat deze mocht plaatsvinden. Nu blijkt echter dat de toelating door uw Brusselse burgemeester via een aantal maatregelen en pesterijen volledig wordt uitgehold.

Naar aanleiding van deze gebeurtenis en feiten kwam er een vraag bij mij op, waarvan ik dacht dat de verantwoordelijke minister van Binnenlandse Zaken, zelf inwoner van Brussel en betrokken bij de gemeenteraad, het antwoord wel zou kennen.

De vraag gaat over de waarborg om een manifestatie te organiseren in onze hoofdstad, voor een vereniging of een groep mensen die zich wil verenigen of zich een vereniging noemt – of ze er een is of niet. Moeten betrokkenen dan allemaal eerst over 40 000 tot 60 000 euro beschikken om met de organisatie van een manifestatie te kunnen beginnen? Dat is mijn vraag. Heeft iedereen die een manifestatie wil organiseren in Brussel 60 000 euro nodig? Werd dat in het verleden aan andere verenigingen ook gevraagd?

U begrijpt uiteraard waarom ik deze vraag stel. Ik heb immers het gevoel dat er ter zake enige willekeur heerst. Daarom kende ik graag uw mening ter zake, in uw hoedanigheid van minister van Gelijke Kansen, en hoorde ik graag een antwoord op mijn vragen.

12.03 Minister Joëlle Milquet: U hecht plotseling veel belang aan betogingen. Dat is een beetje nieuw.

Wij zijn hier in het federaal Parlement en niet in de gemeenteraad van Brussel. Ik ben geen burgemeester van Brussel.

Er is een echte toelating voor de betoging. U spreekt over waarborgen en sommige voorwaarden. Welnu, dat zijn de klassieke voorwaarden en waarborgen voor elke betoging van die aard.

U beschikt over vertegenwoordigers in de gemeenteraad van Brussel en als u vragen hebt over deze materie, dan kunt u die via hen aan de burgemeester voorleggen. Dit behoort immers niet tot mijn bevoegdheid.

12.02 Jan Van Esbroeck (N-VA): La semaine dernière, la ministre avait en effet confirmé que cette manifestation serait autorisée mais il apparaît aujourd'hui que le bourgmestre de Bruxelles pose toutes sortes de conditions qui relèvent du harcèlement et qui vident l'autorisation de sa substance.

Chaque association souhaitant organiser une manifestation à Bruxelles est-elle tenue de payer une caution de 40 000 à 60 000 euros? D'autres organisations ont-elles été amenées à payer de telles sommes? J'ai le sentiment qu'il s'agit d'une décision arbitraire. Quelle est la position de la ministre de l'Égalité des chances?

12.03 Joëlle Milquet, ministre: Nous sommes au Parlement fédéral, pas au conseil communal de Bruxelles. La manifestation a été autorisée. Les cautions et autres conditions sont les conditions classiques pour ce type de manifestation. Les questions à ce sujet doivent être adressées au bourgmestre de Bruxelles, car elles ne relèvent pas de mes compétences.

12.04 Barbara Pas (VB): Mevrouw de minister, ik weet maar al te goed dat u niet de burgemeester van Brussel bent, maar u bent wel zijn hiërarchische meerdere. Het is aan u om het grondwettelijk recht op vereniging, het recht op vreedzaam manifesteren, te waarborgen.

Ik heb mijn vraag tot u gericht in uw hoedanigheid van minister van Gelijke Kansen gericht, maar dat bent u blijkbaar alleen op papier. De regels die u aanhaalt, gelden immers niet voor iedereen. Voor sommige worden ze toegepast, terwijl andere manifestaties zonder enig probleem kunnen plaatsvinden. Dat is discriminatie. Dat is pure politieke willekeur die de huidige PS-burgemeester gewoon doorzet. Dat zijn wij al gewoon van zijn voorganger.

Mevrouw de minister, geen enkel PS-burgemeester zal de Vlaams-nationalisten kunnen tegenhouden. De Basken, de Catalanen, de Schotten en de andere Europese volkeren zullen op 30 maart naar Brussel komen. Zij zullen niet alleen vaststellen hoe ondemocratisch het er in dit land aan toegaat, maar zij zullen samen met de Vlamingen hun stem voor onafhankelijkheid luid laten klinken, ongeacht de PS-burgemeester.

12.05 Jan Van Esbroeck (N-VA): Mevrouw de minister, u was heel duidelijk in uw antwoord. U zegt dat de eisen voor alle organisaties dezelfde zijn.

U weet net zoals ik dat er per dag twee, soms zelfs drie manifestaties in Brussel plaatsvinden. Welnu, ik ga op zoek naar de eerste manifestatie die de som van 60 000 euro niet heeft gestort en dan sta ik hier terug, want dan is het uw verantwoordelijkheid, dan hebt u immers het Parlement voorgelogen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

13 Vraag van de heer Frank Wilrycx aan de vice-eersteminister en minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen over "een centrale coördinator voor de afhandeling van verkeersincidenten" (nr. P2369)

13 Question de M. Frank Wilrycx à la vice-première ministre et ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances sur "le coordinateur central pour la gestion des incidents de circulation" (n° P2369)

13.01 Frank Wilrycx (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, files zijn dagelijkse kost op de Vlaamse en Brusselse wegen. Ook als er niets gebeurt, staat er sowieso een file. Elke dag opnieuw is er tijdverlies voor mensen die gaan werken, elke dag opnieuw zijn er economische verliezen.

De pladijsfile van gisteren bewees nogmaals hoe kwetsbaar ons wegennet is. Eén gekantelde vrachtwagen betekende vier uur file op de Brusselse Ring. De secundaire, gewest- en gemeentewegen slibden dicht. Er was voor 1,5 miljoen euro economische schade. Dat kwam allemaal door één incident.

De Gewesten dragen hierin natuurlijk een grote verantwoordelijkheid. Toch verwijst de Vlaamse minister van Mobiliteit naar u, de federale minister. Dat is spijtig, want in deze zaak wint niemand bij een

12.04 Barbara Pas (VB): La ministre est bel et bien la supérieure hiérarchique du bourgmestre de Bruxelles. Elle doit garantir le droit constitutionnel de s'associer. Elle n'est manifestement la ministre de l'Égalité des chances que sur le papier. Ces règles sont appliquées pour certaines organisations, tandis que d'autres manifestations peuvent avoir lieu sans aucun problème. Il s'agit d'une attitude discriminatoire et d'une politique arbitraire de la part d'un bourgmestre PS. Je lui garantis cependant qu'il ne pourra pas retenir les nationalistes flamands. Le 30 mars, nous clamerons haut et fort notre volonté d'indépendance aux côtés des Catalans, des Écossais, des Basques et d'autres peuples.

12.05 Jan Van Esbroeck (N-VA): La ministre prétend que les exigences sont identiques pour toutes les organisations. Je reviendrai à cette tribune dès que je trouverai une manifestation qui n'a pas dû déboursier 60 000 euros, car nous saurons alors que Mme Milquet a menti au Parlement.

13.01 Frank Wilrycx (Open Vld): Les files sont monnaie courante sur nos routes. La file provoquée hier par un camion transportant du poisson a démontré une fois de plus la vulnérabilité de notre réseau routier. Les Régions sont responsables en la matière, mais la ministre flamande de la Mobilité renvoie pourtant au fédéral.

Le groupe d'accompagnement chargé de la gestion des incidents propose de désigner un coordinateur des incidents qui devrait

pingpongspel. De mensen verwachten oplossingen, niet het doorspelen van de zwartepiet.

Ik heb dan ook enkele vragen over oplossingen voorgesteld door de begeleidingsgroep Incidentenmanagement, waar onder andere de brandweer en de federale wegpolitie in zijn vertegenwoordigd. Zij stelt enkele maatregelen voor.

Zo wil de begeleidingsgroep dat er een incidentencoördinator komt, een persoon die bij zware ongevallen instaat voor de snelle en veilige afhandeling ervan. Ook fotogrammetrie wordt beschouwd als een van de belangrijkste hulpmiddelen om een weg snel ongevalvrij te maken. Zeker met nieuwe soorten technologie als laser- en 3D-technieken zou dat nog veel sneller kunnen en hoeft het parket niet steeds ter plaatse te komen.

Wij pleiten er ook voor de privésector in te schakelen. Het zijn privéfirma's die takelen, dus waarom zouden zij niet kunnen instaan voor de beveiliging van de weg, zodat de federale wegpolitie meer tijd krijgt om zich met andere zaken bezig te houden?

Ik heb drie vragen, mevrouw de minister.

Gaat u akkoord met het aanstellen van een incidentencoördinator, iemand die de volledige verantwoordelijkheid krijgt voor de volledige afhandeling van ongevallen?

Wat denkt u van de fotogrammetrie? Denkt u dat zij kan helpen bij de snelle afwikkeling en het snel vrijmaken van de wegen?

Hoe staat u tegenover de inschakeling van de privésector om de wegpolitie te ontlasten bij zulke ongevallen?

13.02 Minister **Joëlle Milquet**: Mijnheer de voorzitter, natuurlijk ga ik akkoord met de aanduiding van een centrale regisseur voor de afhandeling van verkeersincidenten. Het vrijmaken van de rijbaan bij een ongeval of een andere verkeersbelemmering is de verantwoordelijkheid van de wegbeheerder, in casu het Vlaams Gewest.

Op het niveau van het Vlaams Gewest bestaat er, zoals u zegt, een werkgroep Incidentmanagement, met medewerking van de federale wegpolitie, die de verschillende mogelijkheden bestudeert om het beheer van verkeersbelemmeringen op autosnelwegen te optimaliseren en te versnellen. De mogelijkheid om een centrale regisseur aan te duiden en ook het opmaken van bijzondere noodinterventieplannen voor autosnelwegen kwamen reeds aan bod in die werkgroep. Het is trouwens noodzakelijk dat wij op dat vlak vooruitgang boeken.

Er werden reeds concrete winstpunten gerealiseerd, zoals het gebruik van de pechstrook door de hulpdiensten. Volgende maandag vindt er een vergadering plaats met de kabinetschef van minister Crevits en mijn kabinetschef, teneinde na te gaan of wij nog bijkomende maatregelen kunnen treffen om de snelle afwikkeling van verkeershinder bij omvangrijke incidenten te bevorderen.

Ik wens te benadrukken dat de hulpdiensten, politie, brandweer en

assurer une gestion rapide et sûre des accidents. La photogrammétrie permettrait également une évacuation plus rapide du site de l'accident sans que le parquet ne doive se rendre sur place. Enfin, nous plaçons pour une intervention du secteur privé dans la sécurisation de nos routes afin que la police fédérale de la route dispose de plus de temps pour se consacrer à d'autres tâches.

Que pense la ministre de ces propositions?

13.02 **Joëlle Milquet**, ministre: Je suis évidemment d'accord avec la désignation d'un régisseur central pour la gestion des incidents de la circulation. La libération de la voie de circulation relève toutefois de la responsabilité des Régions. Au niveau de la Région flamande, un groupe de travail chargé, avec la collaboration de la police fédérale de la route, de la Gestion des incidents a été mis en place. La question du régisseur central et l'élaboration de plans d'intervention d'urgence y ont déjà été évoquées.

De bonnes mesures ont déjà été prises, telles que l'utilisation de la bande d'arrêt d'urgence par les services de secours. Lundi prochain, une réunion entre mon cabinet et celui de la ministre Crevits concernant d'éventuelles mesures complémentaires est

civiele bescherming, op dit ogenblik reeds efficiënt optreden. Een dergelijk incident wordt momenteel behandeld door het provinciaal CIC, in overleg met de 100-centrale, de wegbeheerder en het parket.

Op de vergadering van 24 maart zullen wij aanvullende maatregelen nemen, op basis van de verschillende adviezen.

13.03 Frank Wilrycx (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, in antwoord op een vraag van Marino Keulen vorige week in het Vlaams Parlement verwees de minister van Mobiliteit naar deze assemblee en naar u, nu verwijst u naar de taak van de Gewesten. Het is goed dat u volgende week zult samenzitten en dat u de kortetermijnvoorstellen die gerealiseerd kunnen worden en die ook door de begeleidingscommissie aanbevolen worden, op korte termijn zult verwezenlijken.

De mensen begrijpen het immers niet wanneer er pingpong gespeeld wordt en zij begrijpen ook niet – dit misschien terzijde – dat zij urenlang in de file staan en dan een boete krijgen voor het nemen van een foto. Achteraf in de commentaar blijkt dat niemand zijn verantwoordelijkheid wil opnemen.

Daarom hoop ik dat er uit die vergadering van 24 maart degelijke conclusies getrokken worden en dat er oplossingen aangeboden worden.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

14 Question de Mme Isabelle Emmery au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le plan Climat" (n° P2366)

14 Vraag van mevrouw Isabelle Emmery aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het Klimaatplan" (nr. P2366)

14.01 Isabelle Emmery (PS): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, nous avons appris avec regret l'échec des négociations relatives au plan Climat. Ce plan a pour objectif de répartir les efforts belges en termes environnementaux. C'est un engagement que nous avons auprès de l'Europe. Dès lors, nous avons une obligation de résultats et l'échec n'est donc pas une option.

Il semblerait que la position du gouvernement flamand ait été peu ouverte en la matière. C'est sans doute regrettable, étant donné la position qu'occupe le gouvernement flamand dans ces négociations, puisqu'il présidait et organisait les débats.

Les points de blocage qui se seraient dégagés auraient trait aux émissions de gaz à effet de serre, à la production d'énergies renouvelables mais également à la répartition des recettes au niveau des droits d'émission.

Aux dires de beaucoup, la réunion qui aura lieu le 3 avril sera celle de la dernière chance.

prévue.

Les services d'urgence interviennent déjà efficacement. Un tel incident est traité par le CIC provincial en concertation avec le central 100, le gestionnaire de la route et le parquet.

13.03 Frank Wilrycx (Open Vld): La ministre invoque la responsabilité des Régions alors que la ministre flamande renvoie à la Chambre fédérale. Nul ne comprend cette partie de ping-pong. Je me réjouis d'entendre que la ministre souhaite mettre en œuvre les propositions de la commission d'accompagnement. J'espère que la réunion du 24 mars débouchera sur des solutions.

14.01 Isabelle Emmery (PS): De onderhandelingen over het Klimaatplan zijn mislukt. De Vlaamse regering zou een weinig open houding hebben aangenomen. Waar zijn de onderhandelingen op vastgelopen? Zijn er redenen om aan te nemen dat er op de vergadering van 3 april een akkoord kan worden bereikt?

Dès lors, monsieur le secrétaire d'État, quels sont les points de blocage dans cette négociation? Selon vous, toutes les parties autour de la table ont-elles envie d'aboutir à un accord?

Quelles sont les raisons d'espérer que la réunion du 3 avril aboutisse à un accord? Quelles seraient les conséquences à court et moyen terme d'une absence d'une décision?

14.02 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Monsieur le président, madame Emmery, très concrètement, le comité de concertation de mercredi a évoqué cette question. Dire quels sont les points de blocage... il est difficile d'en extraire un en tant que tel. Cela fait un tout.

Il y a des répartitions de l'effort sur le non-ETS, sur le renouvelable, sur le volet transport, sur la contribution de chacun au financement climatique international. À côté de ces quatre efforts – dont on pourrait discuter s'il s'agit d'efforts ou d'opportunités, mais nous n'allons pas nous étendre là-dessus –, il y a la répartition entre les entités des recettes suite aux différentes enchères.

Il faut vraiment pouvoir maintenir cet équilibre. Le pouvoir fédéral fournit 16 % de l'effort en renouvelable, presque 20 % en termes de non-ETS et 100 % en termes de transport. En termes de financement international, le fédéral a mis quasi 100 % par le passé, et est prêt à continuer à mettre quelque chose de l'ordre de 50 %.

C'est pourquoi il a énormément de difficulté à concevoir que, dans le cadre du partage des recettes, il aurait moins que la partie de l'effort minimal à laquelle il contribue en matière de renouvelable.

En clair, proportionnellement, l'effort le moins important généré est de 16 % sur le renouvelable. Pourtant, certaines propositions établissent que les recettes pour le fédéral seraient inférieures à 16 %, voire moins que la moitié de 16 % de l'effort minimal fourni: on peut donc se poser la question s'il existe vraiment une réelle volonté d'aboutir. La répartition des recettes est à ce point disproportionnée par rapport aux efforts du fédéral qu'il devient normal de penser que certains n'ont aucune envie d'aboutir.

Je ne veux pas préjuger. Une réunion est prévue le 3 avril. J'espère encore que tout le monde présentera des propositions acceptables.

À ce sujet, la dernière proposition du ministre Henry, président à la fin de l'année dernière, constituait un effort de compromis. Les choses devenaient discutables. Je crains qu'aujourd'hui, nous ayons quelque peu régressé, mais nous verrons si les participants à cette prochaine réunion feront montre d'une attitude de volonté d'aboutir plutôt que d'une attitude de défense du petit pré carré de son entité. Je garde espoir, mais il devra se vérifier dans les chiffres et les efforts de chacun.

14.03 Isabelle Emmery (PS): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour votre réponse. Il est vrai que la prise de conscience est plus qu'urgente en cette matière. Néanmoins, pour aboutir à un compromis, comme vous le rappelez en citant certains pourcentages, il sera nécessaire d'atteindre un équilibre entre les droits et les obligations de chaque partie.

14.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: De hinderpalen waren de verdeling van de inspanningen in de sectoren die niet onder het emissiehandelssysteem vallen (de zogenaamde non-ETS-sectoren), maar ook duurzame energie, transport, de bijdrage aan de internationale klimaatfinanciering en de verdeling van de opbrengsten uit veilingen.

De federale overheid zou toch op zijn minst moeten kunnen hopen op een opbrengst die vergelijkbaar is met haar kleinste bijdrage van 16 procent van de inspanningen inzake duurzame energie.

De voorgestelde verdeling van de ontvangsten is zo onevenredig dat men zich de vraag kan stellen of sommigen wel willen dat er een akkoord wordt bereikt. De heer Henry had aanvaardbare voorstellen geformuleerd. Ik hoop dat iedereen dat op 3 april zal doen.

14.03 Isabelle Emmery (PS): Iedereen moet zich dringend bewust worden van de ernst van de toestand. Er zal een evenwicht moeten worden bereikt tussen de rechten en plichten van alle

Dès lors, pour une approche rationnelle permettant d'aboutir à ce compromis dans le dossier climatique, il conviendrait absolument de s'éloigner de considérations idéologiques. En effet, elles risqueraient de mener à un blocage alors que cette matière reste à mes yeux urgente à négocier et ses conclusions pressantes.

stakeholders, los van alle ideologische overwegingen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

15 **Vraag van de heer Peter Logghe aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het falende overheidsbeleid inzake het stookolietankfonds" (nr. P2382)**

15 **Question de M. Peter Logghe au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'échec de la politique relative au fonds pour les citernes à mazout" (n° P2382)**

15.01 **Peter Logghe (VB):** Mijnheer de staatssecretaris, na acht jaar moeizaam onderhandelen kwam er in 2013 een akkoord tot stand over een Belgisch stookolietankfonds. U herinnert zich dat.

Het fonds zou voor gezinnen financieel tussenbeide komen bij de sanering van een lekkende tank. U weet dat de kosten voor het opruimen van de schade snel oploopt tot tienduizenden euro's. Vanaf begin 2015 – dat was in elk geval de bedoeling – zouden particulieren een beroep kunnen doen op dat fonds. Na de aankondiging van de oprichting van dat fonds in 2013, na de moeizame onderhandelingen met de Gewesten, gebeurde er echter niets meer. De federale overheid heeft het akkoord blijkbaar nog niet goedgekeurd zoals de Vlaamse minister gisteren in het Vlaams parlement liet uitschijnen.

Ik heb hierover enkele vragen.

Waar blijft de ondertekening van dat akkoord zodat het stookolietankfonds eindelijk van start kan gaan? Waarom wordt het door de federale overheid niet goedgekeurd? Wat is de concrete reden? Welke concrete stappen zult u als staatssecretaris zetten om de federale overheid het akkoord zo snel mogelijk te laten ondertekenen?

15.02 **Staatssecretaris Melchior Wathelet:** U kent natuurlijk de belangrijkste krachtlijnen van dit ontwerpakkoord. Ik zal ze niet herhalen.

Ik ben ervan overtuigd dat dit een zeer goed akkoord zou kunnen zijn, een voorbeeld van federalisme en coöperatie tussen de verschillende entiteiten. Bovendien konden wij verwachten dat dit akkoord op korte termijn tal van positieve effecten zou hebben op onze economie en tewerkstelling en dat het een hefboom zou kunnen vormen voor nieuwe innovatieve saneringstechnieken. Kortom, ik meen dat iedereen hierbij zou winnen. Ik beschouw dit als een voorbeeld van constructief federalisme.

Teneinde dit dossier tot een goed einde te brengen heb ik samen met mijn collega's van Economie en Financiën tot tweemaal toe – laatst op 24 januari – dit dossier aan de Ministerraad voorgelegd. Zoals

15.01 **Peter Logghe (VB):** Après huit années de négociations, un accord est intervenu en 2013 sur le fonds pour les citernes à mazout, auquel les particuliers pourraient faire appel à partir de 2015 en vue de l'assainissement d'un réservoir qui fuit. Il s'avère aujourd'hui que le gouvernement fédéral n'a pas encore approuvé cet accord.

Pourquoi cet accord n'a-t-il pas encore été approuvé? Quelle initiative le secrétaire d'État compte-t-il prendre pour faire signer cet accord dans les plus brefs délais?

15.02 **Melchior Wathelet, secrétaire d'État:** Cet accord pourrait constituer un exemple de fédéralisme de coopération constructif. En outre, il aurait un impact positif sur l'économie à court terme. Avec mes collègues de l'Économie et des Finances, je l'ai soumis à deux reprises – la dernière fois le 24 janvier – au Conseil des ministres. Aucun consensus n'a toutefois pu être trouvé, principalement en raison de la réduction de moitié de la contribution au BOFAS qui se traduirait, en l'espace de cinq ans,

reeds gezegd in antwoord op parlementaire vragen heb ik ondanks de consensus hierover binnen de regeringsploeg geen akkoord kunnen bereiken. Met name het feit dat de halvering van de BOFAS-bijdrage zou leiden tot een verlies van btw-ontvangsten van min of meer negen miljoen euro in een periode van vijf jaar heeft daarin een grote rol gespeeld.

Zoals reeds aangegeven, ben ik ervan overtuigd dat dit akkoord op middellange termijn, zowel economisch als fiscaal een positief effect zal genereren.

Het is volgens mij te laat om daarover nu nog een akkoord te bereiken. Ik ben er evenwel van overtuigd dat dit de basis zal vormen van de akkoorden die een volgende regering zo vlug mogelijk moet kunnen afronden.

15.03 Peter Logghe (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor uw klaar en duidelijk antwoord.

Deze zoveelste Belgische vaudeville is werkelijk een schitterend voorbeeld van het door u zo geroemde samenwerkingsfederalisme. Bravo! Wij zullen de burgers zeker op de hoogte brengen van het zoveelste bewijs op rij dat de Belgische overheid niet werkt en ook nooit zal kunnen werken.

Mijnheer de staatssecretaris, dames en heren, u bent met zijn allen de beste pleitbezorgers van de uiteindelijke splitsing van dit land. Ik dank u dan ook zeer uitdrukkelijk voor uw antwoord.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

16 Vraag van mevrouw Karin Temmerman aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het alcoholslot" (nr. P2383)

16 Question de Mme Karin Temmerman au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'alcolock" (n° P2383)

16.01 Karin Temmerman (sp.a): Mijnheer de staatssecretaris, ik hoef het u niet te zeggen: er zijn nog altijd te veel verkeersdoden. België bengelt nog altijd achteraan als we vergelijken met de cijfers in de rest van Europa. De oorzaken van verkeersdoden zijn vooral snelheid en alcohol.

Ingevolge een wet van oktober 2009 kunnen chauffeurs die meermaals betrapt worden op rijden onder invloed van alcohol of die gecontroleerd worden naar aanleiding van een ongeval en die alcohol in hun bloed blijken te hebben, veroordeeld worden tot een alcoholslot.

Er zijn tal van oorzaken waarom die bepaling tot nu niet toegepast werd. Onder andere moest de installateur van het alcoholslot erkend zijn. Die erkenning is er nu, maar afgelopen week hebben wij vernomen dat blijkbaar slechts twee personen werden veroordeeld tot een alcoholslot.

In Nederland, dat het veel beter doet op het gebied van

par la perte de recettes TVA à concurrence d'un montant d'environ 9 millions d'euros. Ce dossier devra être traité par le prochain gouvernement.

15.03 Peter Logghe (VB): Votre réponse est claire. Ce vaudeville belge est en effet un parfait exemple du fédéralisme de coopération. Les meilleurs avocats de la scission définitive de ce pays sont à l'œuvre!

16.01 Karin Temmerman (sp.a): Le nombre de tués sur les routes, essentiellement lié à la vitesse et la consommation d'alcool, reste trop élevé en Belgique. En vertu d'une loi d'octobre 2009, les conducteurs interceptés à plusieurs reprises pour conduite sous influence de l'alcool peuvent être condamnés à l'installation d'un alcolock. Cette condamnation a été infligée à seulement deux personnes à ce jour. Aux Pays-Bas, il s'agit d'environ 3 000 personnes pour la période 2011-2013. Outre qu'ils doivent supporter le coût de l'installation de l'alcolock, ces personnes sont également tenues de suivre un

verkeersveiligheid, zijn in de periode 2011-2013 ongeveer 3 000 chauffeurs veroordeeld tot een alcoholslot. Dat slot werd ook effectief geplaatst.

Altijd wordt het argument gebruikt dat het alcoholslot te duur is. Maar ik kan u zeggen dat in Nederland de veroordeelde niet alleen moet instaan voor de prijs van het alcoholslot, maar bovendien verplicht wordt een cursus te volgen die ook redelijk veel geld kost.

Mijnheer de staatssecretaris, mijn vraag is heel eenvoudig. Zult u de wet evalueren? De rechters zijn uiteraard vrij een dergelijke uitspraak te vellen, maar blijkbaar doen zij dat niet, of niet voldoende. Misschien zijn er andere problemen? Zult u de wet evalueren? Zult u maatregelen nemen om het alcoholslot vaker als strafmaatregel te implementeren?

16.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mevrouw Temmerman, bedankt voor uw vraag. Een gelijkaardige vraag kreeg ik enkele weken geleden van de heer Van den Bergh.

De situatie in Nederland is wel anders. In Nederland gaat het om een administratieve maatregel, waarbij de verplichting bestaat te rijden met een alcoholslot indien men betrapt wordt op 1,3 promille of meer. Dat is een zeer drastische maatregel, met als resultaat dat er drieduizend personen met een alcoholslot rijden. Dat verklaart gedeeltelijk het verschil in de cijfers. In Nederland komt de overheid ook niet financieel tussen. De overtreder moet alles zelf betalen.

Zoals u zelf al zei, is de rechter bij ons nooit verplicht een alcoholslot op te leggen, gelet op de kostprijs, maar de overtreder kan dat wel vragen. Het alcoholslot wordt bij ons immers gezien als een gunst. De betrokkene krijgt geen volledig rijverbod, maar mag nog rijden, weliswaar met een alcoholslot.

Het Nederlands systeem vertrekt van de verplichting om met een alcoholslot te rijden voor een periode van twee jaar, tenzij de bestuurder ervoor kiest om gedurende vijf jaar niet meer te rijden. In Nederland is de situatie omgekeerd. Het resultaat daar is alvast dat er meer dan drieduizend personen met een alcoholslot rijden. We kunnen de twee systemen niet met elkaar vergelijken.

Wel kan ik bevestigen dat twee te weinig is. Momenteel zijn er nog vijf dossiers in de maak, maar dan blijft het totaal nog maar zeven, dus vrij beperkt.

Een evaluatie moet dus zeker gemaakt worden. Ik heb geen cijferdoelstelling en kan dus niet vooropstellen hoeveel alcoholsloten er moeten zijn, maar zeven blijft wel te weinig als wij weten dat de maatregel een positief effect kan sorteren op de verkeersveiligheid. We moeten dus verder gaan en de kwestie evalueren. Het behoort absoluut tot de mogelijkheden om meer naar het Nederlands systeem te evolueren.

Laten wij echter ook eerlijk blijven. We hebben er veel tijd voor uitgetrokken om de apparaten te certificeren, maar dat heeft een beetje wantrouwen gecreëerd bij de rechters. Zo werden er chauffeurs veroordeeld, maar moesten de rechters achteraf vaststellen dat het alcoholslot nog niet beschikbaar was, wat voor het

cours relativement onéreux. La loi pose donc manifestement problème. Le secrétaire d'État évaluera-t-il la loi et veillera-t-il à ce que l'alcolock soit plus souvent imposé comme sanction?

16.02 **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État: Les Pays-Bas appliquent la mesure administrative drastique en vertu de laquelle toute personne interceptée avec un taux d'alcoolémie de 1,3 ou plus, se voit imposer l'alcolock. Dès lors, 3 000 personnes conduisent avec un alcolock et doivent en assumer elles-mêmes le coût. Chez nous, l'alcolock est une faveur permettant d'éviter l'interdiction de conduite.

Les systèmes ne sont donc pas comparables.

Il est évidemment exact que deux alcolocks et cinq dossiers en cours, c'est beaucoup trop peu.

Une évaluation est nécessaire. Je n'ai pas d'objectif chiffré mais si la mesure en question contribue à la sécurité routière, nous pourrions évoluer vers un système néerlandais. Le long délai qui a été nécessaire pour la certification des appareils a suscité la méfiance des juges. Les appareils sont désormais disponibles et il convient d'attendre quels en seront les effets.

Ensuite, il faudra examiner si des mesures plus radicales sont nécessaires. Nous ne pouvons pas non plus ignorer le coût élevé de l'alcolock, qui n'est pas à la portée de toutes les bourses.

imago ervan niet al te best was. Nu ligt alles ter beschikking. Een evaluatie is dus mogelijk, zonder dat we daarbij blind mogen zijn voor de kostprijs en het feit dat misschien niet iedereen een alcoholslot kan betalen.

Misschien moeten wij eerst een reële kans geven aan het nieuw systeem, dat momenteel misschien nog niet snel genoeg evolueert. Nadien is een evaluatie zeker aan de orde om na te gaan of er nog strengere, drastischere maatregelen genomen moeten worden.

16.03 Karin Temmerman (sp.a): Mijnheer de staatssecretaris, het gaat natuurlijk niet over de aantallen op zichzelf, maar uiteraard over de verkeersveiligheid, zoals u zegt. Het is wel een feit dat Nederland minder verkeersdoden telt. Ik zeg niet dat dat alleen ligt aan een ander en veelvuldiger gebruik van het alcoholslot, maar het is zeker een van de elementen. Alcohol en snelheid zijn immers de belangrijkste doodsoorzaken in het verkeer.

Het lijkt mij dus goed dat wij het systeem evalueren. Daarbij moeten we zeker ook over het Nederlands systeem eens nadenken, dat we in ons land misschien moeten proberen toe te passen.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

16.03 Karin Temmerman (sp.a): Ce qui importe en effet, ce ne sont pas les statistiques, mais bien la sécurité routière. Le nombre de tués sur les routes a baissé aux Pays-Bas et les alcolocks ne sont pas étrangers à ces résultats. Une évaluation serait par conséquent opportune.

Projets et propositions

Ontwerpen en voorstellen

17 Proposition de loi modifiant la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone (3273/1-6)

17 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap (3273/1-6)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Katrin Jadin, André Frédéric, Raf Terwingen, Karin Temmerman, Muriel Gerkens, Stefaan Van Hecke, Patrick Dewael, Catherine Fonck

Discussion générale **Algemene bespreking**

Le **président**: La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De heer Luk Van Biesen, rapporteur, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mme Christine Vienne, rapporteur, renvoie aussi au rapport écrit.

17.01 Katrin Jadin (MR): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, chers collègues, je tiens tout d'abord à faire savoir, notamment aux traducteurs, que je compte également intervenir dans ma langue maternelle.

Cela dit, je voudrais remercier tous les collègues qui, avec moi, ont porté cette proposition de loi sur le financement de la Communauté germanophone. Les débats en commission ont été très constructifs, fructueux et intéressants.

17.01 Katrin Jadin (MR): Ik dank de collega's die samen met mij de schouders onder dit wetsvoorstel hebben gezet. De debatten in de commissie verliepen constructief.

Wir haben im Rahmen dieser Debatte auch ausführlich über die Stellungnahme des Parlaments der Deutschsprachigen Gemeinschaft gesprochen, die dann auch noch mal an der Adresse der Föderalregierung einige Forderungen ins Gedächtnis gerufen hat und die sich auch schon seit einigen Monaten stellt.

Diese Stellungnahme ist dass im Rahmen dieser 6. Staatsreform zeitgleich eine Reihe Kompetenzen von der föderalen Ebene an die regionale Ebene und auch an die Deutschsprachige Gemeinschaft sofort übertragen werden sollen mittels Artikel 139 der Verfassung.

Das ist teilweise schon geschehen im Bereich des Tourismus. Es müssen da auch noch weitere Anstrengungen unternommen werden, auch was den Bereich Beschäftigung betrifft, auch da gibt es noch residuale Kompetenzen, die von der föderale Ebene zur Deutschsprachige Gemeinschaft übertragen werden müssen.

Ik ben ook heel blij dat er talrijke amendementen, ook van technische en financiële aard, werden ingediend. Die waren heel belangrijk voor de sociale aangelegenheden voor de Duitstalige Gemeenschap (...).

Cette adaptation de la loi de financement pour la Communauté germanophone transpose une réalité: l'ensemble des Communautés est sur un pied d'égalité. Comme on le dit souvent, qui veut le plus fera aussi le maximum!

Je suis donc assez satisfaite du résultat obtenu au sein de cette commission de Révision de la Constitution, qui s'est réunie à trois reprises pour débattre de ces modifications.

Ik dank iedereen voor zijn steun.

17.02 Muriel Gerkens (Ecolo-Groen): Monsieur le président, chers collègues, la Communauté germanophone fait partie de la province de Liège, en tout cas jusqu'à présent. Nous savons qu'elle a des revendications en termes d'intégration dans la province ou d'autonomie.

L'objet des travaux que nous avons menés s'inscrit dans le cadre de la sixième réforme de l'État. Il était important qu'un texte stipule de manière explicite que la Communauté germanophone est une Communauté à part entière et que nous nous prononçons sur la loi spéciale de financement qui accompagne les transferts financiers et sur l'autonomie de gouvernance accrue dans le contexte de la sixième réforme de l'État et de ses entités.

D'autres modifications suivront encore puisque l'objectif est que la Communauté germanophone voit ses compétences accrues de manière à pouvoir mener des politiques au service de ses citoyens.

Nous sommes particulièrement heureux d'être parvenus à un accord et de pouvoir le voter aujourd'hui.

Nous avons rappelé la position de la Communauté germanophone dans le cadre de la sixième réforme de l'État, car certains points doivent encore être précisés et des compétences doivent encore être transférées du fédéral vers la Communauté germanophone pour accroître son autonomie. Il s'agit notamment des certaines compétences en matières sociale et touristique.

Je me réjouis des nombreux amendements, y compris d'ordre technique et financier. Ils étaient importants pour les affaires sociales de la Communauté germanophone.

Dankzij die aanpassing van de financieringswet voor de Duitstalige gemeenschap geldt het gelijkheidsbeginsel voortaan voor alle Gemeenschappen en Gewesten. Ik ben dus tevreden over het resultaat dat men in de commissie heeft bereikt.

Je vous remercie tous pour votre soutien.

17.02 Muriel Gerkens (Ecolo-Groen): We weten dat de Duitstalige Gemeenschap, die deel uitmaakt van de provincie Luik, streeft naar meer autonomie en betere integratie in de provincie.

Onze werkzaamheden kaderen in de zesde staatshervorming. Het was belangrijk dat de Duitstalige Gemeenschap expliciet erkend werd in de teksten en dat we ons zouden uitspreken over de bijzondere financieringswet.

De opzet is de Duitstalige Gemeenschap bevoegdheden te verlenen om een lokaal verankerd beleid te kunnen voeren. Er zullen zeker nog andere wijzigingen volgen, maar we zijn verheugd

over het bereikte akkoord en de goedkeuring ervan later vandaag.

17.03 **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État: Monsieur le président, je voudrais remercier les parlementaires, car cette proposition correspond véritablement à l'esprit de la réforme de l'État et permet, dans une même législature, de faire également le travail par rapport à la Communauté germanophone. Cela n'a pas toujours été le cas dans le passé. Il est bon que l'ensemble des entités du pays soient mises sur un véritable pied d'égalité et que la législature se termine avec une équivalence de statuts et de positions, que l'on appartienne à telle ou telle Région ou à telle ou telle Communauté.

17.03 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Ik dank de parlementsleden voor dit wetsvoorstel, dat werkelijk beantwoordt aan de geest van de staatshervorming en de gelegenheid biedt in één zittingsperiode de nodige wijzigingen aan te brengen wat de Duitstalige Gemeenschap betreft.

C'était un élément important demandé par la Communauté germanophone. Il a été totalement respecté en y incluant l'ensemble de leurs remarques par rapport à l'avis du Parlement de la Communauté germanophone. Je me réjouis vivement de cette bonne collaboration entre parlements et de cette bonne exécution, jusqu'à la Communauté germanophone, de l'ensemble des éléments de cette réforme de l'État.

Het is goed dat op het einde van deze legislatuur de statuten worden gelijkgeschakeld, ongeacht tot welk Gewest of tot welke Gemeenschap men behoort.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3273/6)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3273/6)**

La proposition de loi compte 43 articles.
Het wetsvoorstel telt 43 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 43 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 43 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

Chers collègues, pour la suite de nos travaux, nous avons convenu hier de commencer les votes à 17 h 00. Il est 16 h 28. Nous commencerons tout à l'heure à 17 h 00 par l'hommage au commandant militaire qui nous quitte. Je vous propose de suspendre la séance jusqu'à 17 h 00 et de la reprendre à ce moment-là par l'hommage au général Jockin. Ensuite, nous procéderons, comme convenu, aux votes sur ce qui a été discuté.

La séance est suspendue.
De vergadering is geschorst.

La séance est suspendue à 16.28 heures.
De vergadering wordt geschorst om 16.28 uur.

*La séance est reprise à 17.06 heures.
De vergadering wordt hervat om 17.06 uur.*

La séance est reprise.
De vergadering is hervat.

18 **Hommage au lieutenant général Jean-Marie Jockin**
18 **Hulde aan luitenant-generaal Jean-Marie Jockin**

Le **président**: Chers collègues, nous prenons congé aujourd'hui du Commandant militaire du Palais de la Nation, le lieutenant général Jean-Marie Jockin, qui sera admis à la retraite le 31 mars prochain.

De **voorzitter**: Beste collega's, we nemen vandaag afscheid van de Militaire Commandant van het Paleis der Natie, luitenant-generaal Jean-Marie Jockin, die op 31 maart eerstkomend met pensioen gaat.

Le lieutenant général Jockin a vu le jour en 1949 à Lanaye, un petit village du bord de Meuse situé dans la province de Liège. Après sa formation à l'École Royale Militaire, il a commencé sa carrière dans le deuxième bataillon d'infanterie où il a formé les sous-lieutenants et travaillé pour le service d'études. Après avoir suivi le cours de formation des officiers supérieurs à l'Institut royal supérieur de Défense, le capitaine Jockin a occupé différentes fonctions au sein de la 17e brigade blindée. De 1988 à 1990, le major Jockin a été officier des opérations à l'État-Major des Forces de l'Intérieur et, de 1990 à 1992, il a commandé le deuxième bataillon des Carabiniers-Cyclistes.

Luitenant-generaal Jockin werd geboren in 1949 in Lanaye, een Maasdorpje in de provincie Luik. Na zijn opleiding aan de Koninklijke Militaire School begon hij zijn loopbaan bij het Tweede Bataljon Karabiniers-Wielrijders. Van 1978 tot 1983 was hij verbonden aan de Infanterieschool in Aarlen, waar hij de onderluitenanten opleidde en voor de studiedienst werkte. Na de vormingscursus voor hoofdofficieren te hebben gevolgd aan het Koninklijk Hoger Instituut voor Defensie bekleedde kapitein Jockin verschillende functies bij de 17de Pantserbrigade. Van 1988 tot 1990 was majoor Jockin Officier Operaties op de Staf van de Binnenlandse Strijdkrachten en van 1990 tot 1992 voerde hij het bevel over het Tweede Bataljon Karabiniers-Wielrijders.

In maart 1992 voerde luitenant-kolonel Jockin het bevel over het eerste Belgisch-Luxemburgs bataljon dat in ex-Joegoslavië ontplooid werd in het kader van de United Nations Protection Force.

En mars 1992, le lieutenant-colonel Jockin a commandé le premier bataillon belgo-luxembourgeois déployé en ex-Yougoslavie dans le cadre de la Force de protection des Nations Unies.

Na professoraten aan het Koninklijk Hoger Instituut voor Defensie en aan de Koninklijke Militaire School, werd Jockin in november 1997 Stafchef van het Operationeel Commando van de Landmacht en, in maart 2000, Generaal Adjunct in het Intermachten Territoriaal Commando. Van januari 2002 tot december 2009 was luitenant-generaal Jockin Vice-Chef Defensie. In die functie was hij, van januari 2007 tot december 2009, Militair Vertegenwoordiger van België bij het Militair Comité van de NAVO.

Après avoir été professeur à l'Institut royal supérieur de Défense et à l'École royale militaire, Jean-Marie Jockin est devenu en novembre 1997 chef d'État-major du commandement opérationnel de la force terrestre et, en mars 2000, général adjoint du commandement territorial interforces. De janvier 2002 à décembre 2009, le lieutenant général Jockin a été vice-chef de la Défense. Dans cette fonction, il a été le représentant militaire de la Belgique auprès du Comité militaire de l'OTAN de janvier 2007 à décembre 2009.

Enfin, depuis le 1er janvier 2010, le lieutenant général Jockin est le Commandant militaire du Palais de la Nation.

Vanaf 1 januari 2010, ten slotte, fungeerde luitenant-generaal Jockin als Militair Commandant van het Paleis der Natie.

Fort de son expérience à la Défense, le général Jockin s'est consacré avec tact et efficacité à la protection du Parlement et à la gestion du personnel détaché, portant une grande attention au bien-être

Steunend op zijn ervaring bij Defensie heeft generaal Jockin zich tactvol en efficiënt ingezet voor de beveiliging van het Parlement en voor het beheer van het gedetacheerde personeel, waarbij hij steeds

de ses hommes. Sous son impulsion, l'armée a retrouvé un rôle plus important dans la surveillance et la protection du Parlement et des bâtiments officiels de la zone parlementaire. Le général Jockin a su organiser le service de la Sécurité de manière telle que sa privatisation a pu être évitée, et ce n'est pas là le seul avantage.

veel aandacht heeft gehad voor het welzijn van zijn manschappen. Onder zijn impuls kreeg het leger opnieuw een grotere rol bij de bewaking en de beveiliging van het Parlement en van de officiële gebouwen in de parlementaire zone. Generaal Jockin slaagde erin de dienst Veiligheid dermate te organiseren dat een privatisering ervan kon worden vermeden. En dat is niet het enige voordeel.

Het ligt niet in de aard van luitenant-generaal Jockin om na zijn pensionering van een rustige oude dag te genieten. Hij is momenteel volop bezig de huizen van zijn zoon en zijn dochter te renoveren. Hij is lid van een gastronomische confrérie, woont regelmatig toneelvoorstellingen bij en is een fervent fietser. En natuurlijk heeft hij ook zijn familie, en dan vooral zijn geliefde kleinkinderen, aan wie hij nu eindelijk wat meer tijd zal kunnen besteden.

Il n'est pas dans la nature du lieutenant général Jockin de profiter paisiblement de ses vieux jours après son départ à la retraite. Il rénove actuellement les maisons de son fils et de sa fille. Il est membre d'une confrérie gastronomique, assiste régulièrement à des représentations théâtrales et est un fervent cycliste. Et il y a bien sûr sa famille et, surtout, ses petits-enfants qu'il chérit et à qui il va enfin pouvoir consacrer un peu plus de temps.

Au nom de cette assemblée, je tiens, général, à vous remercier très sincèrement pour tout ce que vous avez fait pour nous. Nous n'oublierons pas le dynamisme dont vous avez fait preuve sans relâche, ni votre gentillesse et votre bonne humeur. Tous nos vœux de bonheur vous accompagnent dans cette nouvelle vie!

In naam van de assemblee wil ik u, generaal Jockin, oprecht danken voor wat u voor ons gedaan heeft. Uw onophoudelijke inzet, maar ook uw vriendelijkheid en uw welgemoedheid zullen ons bijblijven. We wensen u van harte alle geluk toe in uw verdere leven!

(Applaudissements)

(Applaus)

Naamstemmingen

Votes nominatifs

19 Wetsontwerp tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers (3377/4)

19 Projet de loi modifiant l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés (3377/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 1)</i>		
Ja	140	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	140	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp unaniem aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3377/5)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi à l'unanimité. Il sera transmis au Sénat. **(3377/5)**

20 Wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen betreffende het pensioenstelsel voor

werknemers rekening houdend met het principe van de eenheid van loopbaan (3378/3)**20** **Projet de loi modifiant diverses dispositions relatives au régime de pension des travailleurs salariés compte tenu du principe de l'unité de carrière (3378/3)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 2)</i>		
Ja	140	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	140	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp unaniem aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3378/4)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi à l'unanimité. Il sera transmis au Sénat. **(3378/4)**

21 **Wetsontwerp tot wijziging van artikel 68, § 3, van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen (3379/3)****21** **Projet de loi modifiant l'article 68, § 3, de la loi du 30 mars 1994 portant des dispositions sociales (3379/3)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 3)</i>		
Ja	140	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	140	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp unaniem aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3379/4)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi à l'unanimité. Il sera transmis au Sénat. **(3379/4)**

22 **Wetsontwerp houdende aanpassing van de verminderingen van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid ten gevolge van de zesde staatshervorming (nieuw opschrift) (3354/4)****22** **Projet de loi visant à adapter les réductions des cotisations patronales pour la sécurité sociale à la suite de la sixième réforme de l'Etat (3354/4)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 4)</i>		
Ja	101	Oui
Nee	26	Non
Onthoudingen	13	Abstentions
Totaal	140	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3354/5)**
 En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3354/5)**

Raison d'abstention? *(Non)*
 Reden van onthouding? *(Nee)*

23 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 8 april 1965 tot instelling van het wettelijk depot bij de Koninklijke Bibliotheek van België **(3287/3)**

23 Projet de loi modifiant la loi du 8 avril 1965 instituant le dépôt légal à la Bibliothèque royale de Belgique **(3287/3)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
 Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
 Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 5)</i>		
Ja	90	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	50	Abstentions
Totaal	140	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3287/4)**
 En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3287/4)**

Raison d'abstention? *(Non)*
 Reden van onthouding? *(Nee)*

24 Wetsontwerp houdende de invoeging van Boek XVI, "Buitengerechtelijke regeling van consumentengeschillen" in het Wetboek van economisch recht **(3360/5)**

24 Projet de loi portant insertion du Livre XVI, "Règlement extrajudiciaire des litiges de consommation" dans le Code de droit économique **(3360/5)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
 Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
 Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 6)</i>		
Ja	102	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	37	Abstentions
Totaal	139	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3360/6)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3360/6)**

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

25 Amendements et articles réservés du projet de loi relatif aux assurances (3361/1-6)

25 Aangehouden amendementen en artikelen van het wetsontwerp betreffende de verzekeringen (3361/1-6)

Vote sur l'amendement n° 9 de Peter Logghe à l'article 37. **(3361/6)**

Stemming over amendement nr. 9 van Peter Logghe op artikel 37. **(3361/6)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 7)</i>		
Ja	13	Oui
Nee	126	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	140	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 37 est adopté.

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 37 aangenomen.

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

Vote sur l'amendement n° 10 de Peter Logghe à l'article 52. **(3361/6)**

Stemming over amendement nr. 10 van Peter Logghe op artikel 52. **(3361/6)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 8)</i>		
Ja	12	Oui
Nee	103	Non
Onthoudingen	25	Abstentions
Totaal	140	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 52 est adopté.

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 52 aangenomen.

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

Vote sur l'amendement n° 8 de Peter Logghe à l'article 85. **(3361/6)**

Stemming over amendement nr. 8 van Peter Logghe op artikel 85. **(3361/6)**

Peut-on considérer que le résultat du vote précédent est valable pour celui-ci? (*Oui*)

Mag de uitslag van de vorige stemming ook gelden voor deze stemming? (*Ja*)

(Stemming/vote 8)

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 85 est adopté.

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 85 aangenomen.

26 Ensemble du projet de loi relatif aux assurances (3361/5)

26 Geheel van het wetsontwerp betreffende de verzekeringen (3361/5)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

26.01 Peter Logghe (VB): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal een korte stemverklaring afleggen.

Eigenlijk wou ik de minister confronteren met een aantal fundamentele bezwaren tegen dit wetsontwerp, maar jammer genoeg is de minister niet aanwezig. De minister heeft een aantal bezwaren volgens mij wel gehoord in de commissie, maar ik wil ze toch nog even samenvatten.

Eerst en vooral, de termijn waarbinnen de minister dit wetsontwerp wil laten uitvoeren. Als ik het goed heb begrepen in de commissie, krijgt de verzekeringssector drie maanden om het uit te voeren, terwijl bijvoorbeeld de banksector drie jaar heeft gekregen om de nieuwe regels voor die sector uit te voeren. Voor de verzekeringssector wordt het dus zeer moeilijk. De minister heeft daarop geantwoord dat de aanpassingen eventueel ook later kunnen worden doorgevoerd. Hoe dan ook, dit zal de rechtszekerheid niet ten goede komen. Dit is het eerste bezwaar van onze fractie.

Ten tweede, in het wetsontwerp wordt veel gesproken over segmentatie en discriminatie. De minister staat achter de idee om de bonusmalus opnieuw te laten spelen om op die manier jonge bestuurders aan minder zware premies te helpen. Op zich kunnen wij daarmee leven, maar de minister had consequent moeten zijn en ook moeten durven zeggen dat de premies voor de autoverzekeringen voor de gemiddelde gezinnen zullen stijgen als het systeem van de bonusmalus terug wordt toegepast. Het werd stil in de commissie en de minister heeft dit niet gezegd.

Ten derde, ik vind het spijtig dat de minister niet is ingegaan op onze amendementen om bijvoorbeeld de autopolis te verlengen naar drie jaar, zodat de verzekeringsmaatschappijen meer premies zouden kunnen verzamelen waardoor zij de jongere bestuurders een meer aanvaardbare premie zouden kunnen aanrekenen. Dat is jammer en daarom zullen wij dit wetsontwerp niet goedkeuren.

De **voorzitter**: Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 9)</i>		
Ja	103	Oui
Nee	10	Non
Onthoudingen	26	Abstentions
Totaal	139	Total

26.01 Peter Logghe (VB): Mon groupe nourrit des objections fondamentales à l'encontre de ce projet de loi. Le secteur des assurances ne se voit octroyer que trois mois pour mettre ces dispositions en œuvre, ce qui ne va guère dans le sens de la sécurité juridique. Par ailleurs, le ministre se dit favorable à la réintroduction du bonus-malus, pour que les primes des jeunes conducteurs puissent être réduites, mais il ne dit mot à propos de l'augmentation des primes pour les ménages moyens qui interviendra dans ce cas. Et nos amendements, concernant notamment la prorogation des polices d'assurance après trois ans, qui aurait également pu réduire les primes des jeunes conducteurs, n'ont malheureusement pas été retenus.

Nous voterons dès lors contre ce projet de loi.

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3361/7)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3361/7)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

27 **Projet de loi modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992, en ce qui concerne l'établissement de taxes additionnelles sur des impôts régionaux (3384/4)**

27 **Wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, inzake de vestiging van aanvullende belastingen op gewestbelastingen (3384/4)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 10)</i>		
Ja	101	Oui
Nee	1	Non
Onthoudingen	36	Abstentions
Totaal	138	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3384/5)**
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3384/5)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

28 **Projet de loi modifiant les articles 1er et 5 de la loi du 1er avril 1971 portant création d'une Régie des Bâtiments (3344/4)**

28 **Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 1 en 5 van de wet van 1 april 1971 houdende oprichting van een Regie der Gebouwen (3344/4)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 11)</i>		
Ja	90	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	50	Abstentions
Totaal	140	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3344/5)**
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3344/5)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

(Mme Valérie De Bue a voté oui.)

29 **Projet de loi modifiant certaines dispositions du Code judiciaire en vue d'instaurer une nouvelle carrière pécuniaire pour le personnel judiciaire ainsi qu'un système de mandats pour les greffiers en chef et les secrétaires en chef (3404/4)**

29 Wetsontwerp tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het invoeren van een nieuwe geldelijke loopbaan voor het gerechtspersoneel en van een mandatsysteem voor de hoofdgriffiers en de hoofdsecretarissen (3404/4)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 12)		
Ja	140	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	140	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi à l'unanimité. Il sera transmis au Sénat. **(3404/5)**
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp unaniem aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3404/5)**

30 Projet de loi modifiant le Code judiciaire, la loi du 25 avril 2007 modifiant le Code judiciaire, notamment les dispositions relatives au personnel judiciaire de niveau A, aux greffiers et aux secrétaires ainsi que les dispositions relatives à l'organisation judiciaire, modifiant la loi du 10 avril 2003 réglant la suppression des juridictions militaires en temps de paix ainsi que leur maintien en temps de guerre et modifiant la loi du 31 janvier 2007 sur la formation judiciaire et portant création de l'institut de formation judiciaire (nouvel intitulé) (3405/3)

30 Wetsontwerp tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, de wet van 25 april 2007 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek inzonderheid met betrekking tot bepalingen inzake het gerechtspersoneel van het niveau A, de griffiers en de secretarissen en inzake de rechterlijke organisatie, tot wijziging van de wet van 10 april 2003 tot regeling van de afschaffing van de militaire rechtscolleges in vreedstijd alsmede van het behoud ervan in oorlogstijd en tot wijziging van de wet van 31 januari 2007 inzake de gerechtelijke opleiding en tot oprichting van het Instituut voor gerechtelijke opleiding (nieuw opschrift) (3405/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 13)		
Ja	117	Oui
Nee	1	Non
Onthoudingen	23	Abstentions
Totaal	141	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3405/4)**
Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3405/4)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

31 Projet de loi portant création de l'Office des régimes particuliers de sécurité sociale (3400/3)

31 Wetsontwerp tot oprichting van de Dienst voor de bijzondere socialezekerheidsstelsels (3400/3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
 Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 14)</i>		
Ja	112	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	24	Abstentions
Totaal	136	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3400/4)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3400/4)**

Raison d'abstention? (*Non*)

Reden van onthouding? (*Nee*)

32 **Wetsontwerp betreffende bescherming van het cultureel erfgoed onder water (3397/1)**

32 **Projet de loi relatif à la protection du patrimoine culturel subaquatique (3397/1)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 15)</i>		
Ja	139	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	139	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp unaniem aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3397/3)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi à l'unanimité. Il sera transmis au Sénat. **(3397/3)**

33 **Wetsontwerp betreffende de bekendmaking van verscheidene internationale akten houdende technische voorschriften inzake schepen en de zeevaart (3381/1)**

33 **Projet de loi relatif à la publication de divers actes internationaux portant des prescriptions techniques en matière de navires et de navigation maritime (3381/1)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 16)</i>		
Ja	140	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	1	Abstentions
Totaal	141	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3381/3)**
 En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3381/3)**

Raison d'abstention? *(Non)*
 Reden van onthouding? *(Nee)*

34 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 juli 1926 tot instelling van een onderzoeksraad voor de scheepvaart (3428/1)

34 Projet de loi modifiant la loi du 30 juillet 1926 instituant un conseil d'enquête maritime (3428/1)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
 Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
 Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 17)</i>		
Ja	111	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	24	Abstentions
Totaal	135	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3428/3)**
 En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3428/3)**

(Mmes Corinne De Permentier et Marie-Christine Marghem ainsi que M. Luk Van Biesen ont voté comme leurs groupes)

Raison d'abstention? *(Non)*
 Reden van onthouding? *(Nee)*

35 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap (3273/6)

35 Proposition de loi modifiant la loi du 31 décembre 1983 de réformes institutionnelles pour la Communauté germanophone (3273/6)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*
 Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.
 Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
 Einde van de stemming / Fin du vote.
 Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 18)</i>		
Ja	101	Oui
Nee	38	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	139	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als ontwerp aan de Senaat worden overgezonden. **(3273/7)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera transmise en tant que projet au Sénat. **(3273/7)**

(De heren Ben Weyts en Alain Mathot hebben zoals hun fracties gestemd)

36 Wetsontwerp betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders **(3432/2)**

36 Projet de loi relatif aux organismes de placement collectif alternatifs et à leurs gestionnaires **(3432/2)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 19)</i>		
Ja	115	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	26	Abstentions
Totaal	141	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3432/3)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3432/3)**

Raison d'abstention? *(Non)*

Reden van onthouding? *(Nee)*

37 Wetsontwerp tot aanvulling, inzake de verhaalmiddelen, van de wet betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders **(3433/2)**

37 Projet de loi complétant, en ce qui concerne les voies de recours, la loi relative aux organismes de placement collectif alternatifs et à leurs gestionnaires **(3433/2)**

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 20)</i>		
Ja	115	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	26	Abstentions
Totaal	141	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (3433/3)
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. (3433/3)

Raison d'abstention? (Non)
Reden van onthouding? (Nee)

38 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen, wat het minimumpensioen voor zelfstandigen betreft (3415/1)

38 Projet de loi modifiant la loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pensions, en ce qui concerne la pension minimum pour les travailleurs indépendants (3415/1)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)
Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 21)		
Ja	117	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	24	Abstentions
Totaal	141	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (3415/2)
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. (3415/2)

Reden van onthouding? (Nee)
Raison d'abstention? (Non)

39 Wetsontwerp tot wijziging van diverse bepalingen betreffende het pensioenstelsel voor zelfstandigen rekening houdend met het beginsel van eenheid van loopbaan (3416/1)

39 Projet de loi modifiant diverses dispositions relatives au régime de pension des travailleurs indépendants compte tenu du principe de l'unité de carrière (3416/1)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (Nee)
Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (Non)

Begin van de stemming / Début du vote.
Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?
Einde van de stemming / Fin du vote.
Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 22)		
Ja	103	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	35	Abstentions
Totaal	138	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (3416/2)
En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. (3416/2)

Reden van onthouding? (Nee)
Raison d'abstention? (Non)

(Mme Karine Lalieux et M. Jean-Marc Delizée ont voté comme leur groupe)

40 Wetsontwerp tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 januari 1997 betreffende het pensioenstelsel der zelfstandigen met toepassing van de artikelen 15 en 27 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels en van artikel 3, § 1, 4°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese Economische en Monetaire Unie (3417/1)

40 Projet de loi portant modifications de l'arrêté royal du 30 janvier 1997 relatif au régime de pension des travailleurs indépendants en application des articles 15 et 27 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux de pensions et de l'article 3, § 1, 4°, de la loi du 26 juillet 1996 visant à réaliser les conditions budgétaires de la participation de la Belgique à l'Union économique et monétaire européenne (3417/1)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 23)		
Ja	116	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	25	Abstentions
Totaal	141	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (3417/2)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. (3417/2)

Reden van onthouding? (*Nee*)

Raison d'abstention? (*Non*)

41 Wetsontwerp tot hervorming van het overlevingspensioen van de zelfstandigen (3418/1)

41 Projet de loi portant réforme de la pension de survie des travailleurs indépendants (3418/1)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 24)		
Ja	106	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	35	Abstentions
Totaal	141	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (3418/2)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. (3418/2)

Reden van onthouding? (*Nee*)

Raison d'abstention? (*Non*)

42 Wetsvoorstel tot wijziging en coördinatie van diverse wetten inzake Justitie wat het gerechtelijk arrondissement Brussel en het gerechtelijk arrondissement Henegouwen betreft (nieuw opschrift) (3355/5)

42 Proposition de loi portant modification et coordination de diverses lois en matière de Justice concernant l'arrondissement judiciaire de Bruxelles et l'arrondissement judiciaire du Hainaut (nouvel intitulé) (3355/5)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 25)		
Ja	91	Oui
Nee	27	Non
Onthoudingen	23	Abstentions
Totaal	141	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als ontwerp aan de Senaat worden overgezonden. (3355/6)

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera transmise en tant que projet au Sénat. (3355/6)

Reden van onthouding? (*Nee*)

Raison d'abstention? (*Non*)

43 Wetsontwerp houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren (3387/5)

43 Projet de loi ancrant le principe de la collecte unique des données dans le fonctionnement des services et instances qui relèvent de ou exécutent certaines missions pour les autorités publiques et portant simplification et assimilation des formulaires électroniques et papier (nouvel intitulé) (3387/5)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 26)		
Ja	117	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	22	Abstentions
Totaal	139	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. (3387/6)

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. (3387/6)

(De heer Matthias De Clercq en mevrouw Ine Somers hebben zoals hun fractie gestemd.)

Reden van onthouding? (*Nee*)

Raison d'abstention? (*Non*)

44 Ontwerp van bijzondere wet tot wijziging van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof (3346/4)

44 Projet de loi spéciale portant modification de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour

constitutionnelle (3346/4)

Transmis par le Sénat
Overgezonden door de Senaat

Overeenkomstig artikel 4, laatste lid, van de Grondwet, moeten de bepalingen en het geheel van het ontwerp van bijzondere wet aangenomen worden met de meerderheid van de stemmen in elke taalgroep, op voorwaarde dat de meerderheid van de leden van elke taalgroep aanwezig is en voor zover het totaal van de ja-stemmen in beide taalgroepen twee derden van de uitgebrachte stemmen bereikt.

Conformément à l'article 4, dernier alinéa, de la Constitution, les dispositions et l'ensemble du projet de loi spéciale doivent être adoptés à la majorité des suffrages dans chaque groupe linguistique, à la condition que la majorité des membres de chaque groupe se trouve réunie et pour autant que le total des votes positifs émis dans les deux groupes linguistiques atteigne les deux tiers des suffrages exprimés.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 27)</i>				
	F	Tot.	N	
Oui	58	104	46	Ja
Non	1	1	0	Nee
Abstentions	0	36	36	Onthoudingen
Total	59	141	82	Totaal

De meerderheid van de stemmen in elke taalgroep is bereikt. De meerderheid van de aanwezigen in elke taalgroep is bereikt. De 2/3 meerderheid van de stemmen is bereikt. Bijgevolg neemt de Kamer het ontwerp van bijzondere wet aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(3346/5)**

La majorité des suffrages dans chaque groupe linguistique est atteinte. Le quorum des présences dans chaque groupe linguistique est atteint. La majorité des 2/3 des suffrages est atteinte. En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi spéciale. Il sera soumis à la sanction royale. **(3346/5)**

Raison d'abstention? (*Non*)
Reden van onthouding? (*Nee*)

Ontwerpen en voorstellen (voortzetting)**Projets et propositions (continuation)**

45 **Projet de loi modifiant le Code civil en vue d'instaurer l'égalité de l'homme et de la femme dans le mode de transmission du nom à l'enfant et à l'adopté (3145/1-9)**

- **Proposition de loi modifiant l'article 335 du Code civil en ce qui concerne l'attribution libre du nom de l'enfant (469/1-2)**

- **Proposition de loi modifiant le Code civil en ce qui concerne l'attribution du nom de famille afin d'établir clairement la filiation avec la mère tout en préservant l'historicité de la filiation paternelle (470/1-2)**

- **Proposition de loi modifiant le Code civil en ce qui concerne l'attribution du nom de la famille, afin de garantir la transmission de l'identité familiale par le port du double nom (1386/1-3)**

45 **Wetsontwerp tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek met het oog op de invoering van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen bij de wijze van naamsoverdracht aan het kind en aan de geadopteerde (3145/1-9)**

- **Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 335 van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot de vrije toekenning van de naam van het kind (469/1-2)**

- **Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek wat de toekenning van de familienaam betreft,**

teneinde de afstamming van moederszijde duidelijk vast te stellen en tegelijkertijd de historiciteit van de afstamming van vaderszijde te vrijwaren (470/1-2)

- Wetsvoorstel tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek in verband met de toewijzing van de familienaam, teneinde de overdracht van de familie-identiteit te garanderen via de dubbele naamgeving (1386/1-3)

Propositions déposées par:

Voorstellen ingediend door:

- 469: Zoé Genot, Muriel Gerkens, Stefaan Van Hecke, Georges Gilkinet, Juliette Boulet, Eva Brems, Kristof Calvo

- 470: Olivier Maingain, Damien Thiéry

- 1386: Karine Lalieux, Colette Burgeon, Marie-Claire Lambert, Özlem Özen, Laurent Devin, Julie Fernandez Fernandez, Laurence Meire

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

Er zijn twee rapporteurs: mevrouw De Wit en de heer Degroote.

Il y a 14 intervenants.

45.01 Koenraad Degroote, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, beste collega's, gisteren stond deze zaak ook op de agenda van de plenaire vergadering. Er werden toen twee amendementen ingediend: een amendement van de heer Maingain, en een amendement namens de regering. Er werd besloten deze amendementen terug te zenden naar de commissie, en de vergadering heeft gisteravond nog plaats gehad.

Het amendement van de regering strekt ertoe terug te keren naar het oorspronkelijk ontwerp en de naam van de vader te nemen als er over de naamkeuze geen eensgezindheid is.

Dit amendement heeft aanleiding gegeven tot een ruime bespreking in de commissie. Ik zal kort de standpunten samenvatten.

Mevrouw Dumery van de N-VA vroeg aan de minister waarom er nu een bocht wordt gemaakt. Zij was niet tevreden omdat daar geen antwoord op kwam.

Mevrouw Almaci van de fractie Ecolo-Groen onderstreepte dat men niet de nodige tijd heeft uitgetrokken om een maatschappelijk draagvlak te vinden voor de ontworpen regeling. Zij wees erop dat het gehacketak tussen de betrokken meerderheidspartijen de keuzevrijheid doet verdwijnen.

Mevrouw Becq van CD&V herbevestigde dat haar partij voorstander is van een eenvoudige oplossing die de mogelijkheid biedt de naam van de moeder te geven, maar nu vaststelt dat het feitelijke vetorecht van de vader opnieuw ingevoerd wordt.

De heer Schoofs van Vlaams Belang stelde dat alles op een klucht begint te gelijken. Hij wenst dat de regeling die vandaag bestaat, behouden zou blijven.

45.01 Koenraad Degroote, rapporteur: Hier, deux amendements ont été présentés en séance plénière, le premier par le gouvernement et le second par M. Maingain. Hier soir, à l'issue de la séance plénière, ces deux amendements ont été longuement débattus en commission de la Justice. L'amendement présenté par le gouvernement suggère de revenir à la version initiale du projet: en cas de désaccord, c'est le nom du père qui sera retenu.

Mme Dumery a demandé à la ministre d'expliquer les raisons de ce revirement, mais n'a pas obtenu de réponse satisfaisante. Mme Almaci a estimé que l'on n'avait pas pris le temps nécessaire pour recueillir l'adhésion à ce projet. Le résultat des bisbilles au sein de la majorité se traduit par une limitation de la liberté de choix. Mme Becq préconise une solution simple et la possibilité de transmettre le nom de la mère et déplore le droit de veto accordé désormais au père.

Selon M. Schoofs, l'ensemble de ce projet de loi n'est qu'une farce et le régime actuel doit être

Collega Brems van Ecolo-Groen was eveneens van oordeel dat de voorgestelde regeling de toets door het Europese Hof voor de Rechten van de Mens niet zal doorstaan.

Collega Smeyers had het dan over de verschillende voorstellen van de minister en dat dit nieuwe voorstel in het verlengde ligt van alle vroegere voorstellen, namelijk dat ze slecht doorwrocht zijn.

Mevrouw Gerkens van Ecolo-Groen wierp op dat het amendement opnieuw kiest voor de naam van de vader als default-oplossing en dat daardoor wordt voorbijgegaan aan de doelstelling van het wetsontwerp.

Collega Fonck van cdH stelde ook vast dat dit ontwerp geen maatschappelijk draagvlak heeft. Bovendien tonen de reacties, haar inziens, aan dat de geesten nog niet rijp zijn.

Er deed zich ook een gedachtewisseling voor tussen de collega's Lalieux en Becq over het al dan niet aanvaarden van het oorspronkelijke wetsontwerp en heeft de heer Daniel Bacquelaine gewezen op het belang van de bijkomende keuzevrijheid.

Mevrouw Van Cauter was van mening dat dit ontwerp de andere belangrijke hervormingen van Justitie niet gehypothekeerd heeft en de werkzaamheden niet heeft gehinderd.

Collega Terwingen onderschreef de juridische onvolkomenheden die in dit wetsontwerp opduiken.

Mevrouw Pas wees namens Vlaams Belang erop dat onvoldoende aandacht was besteed aan het belang van het kind. Er wordt altijd over de vader en de moeder gepraat, maar het belang van het kind moet centraal staan, wat hier niet aan bod komt.

Ten slotte, heeft mevrouw de minister nogmaals gewezen op het belang van de absolute keuzevrijheid.

Dan, beste collega's, werd overgegaan tot een stemming waarbij het amendement van de heer Maingain werd verworpen met 15 stemmen tegen 1 onthouding en waarbij het amendement van de regering werd aangenomen met 8 stemmen tegen 7 stemmen bij 1 onthouding. Het aldus geamendeerde artikel werd aangenomen met 8 stemmen voor en 7 stemmen tegen bij 2 onthoudingen. Aldus werd het geheel van het geamendeerde wetsontwerp aangenomen met 9 stemmen voor en 7 tegen bij 1 onthouding.

Via de media hebt u allen ruimschoots kennis kunnen nemen van het incident dat zich bij deze stemming heeft voorgedaan, waarbij collega Terwingen even buiten was voor een telefoontje en aldus aan de stemming niet heeft kunnen deelnemen. Na de vergadering heeft collega Jambon erop gewezen dat hij dat in het Parlement nog nooit had meegemaakt.

Tot daar gaat het verslag.

Mijnheer de voorzitter, sta me toe namens de N-VA enkele beschouwingen te formuleren, hoofdzakelijk op het formalistische en legistische vlak. Omtrent de inhoudelijke en principiële aspecten zal

maintenu. Mme Brems a affirmé que la proposition ne résistera pas à l'examen de la Cour européenne des droits de l'homme. Mme Smeyers a parlé d'une proposition incohérente. Et Mme Gerkens estime qu'en instaurant le nom du père comme norme par défaut, le projet de loi passe outre à son objectif. Mme Fonck estime que le texte ne bénéficie d'aucune assise sociale. M. Bacquelaine a souligné l'importance de la liberté de choix et Mme Van Cauter a insisté sur le fait que ce projet de loi n'hypothèque pas les autres réformes de la justice. M. Terwingen a mis en évidence les nombreuses imperfections et Mme Pas a estimé que l'intérêt de l'enfant n'a pas été suffisamment pris en considération. Enfin, la ministre a encore une fois souligné l'importance de la liberté de choix absolue.

L'amendement de M. Maingain a été rejeté par quinze voix pour et une abstention. L'amendement du gouvernement a été adopté par huit voix pour, sept voix contre et une abstention. L'ensemble du projet de loi a été adopté par neuf voix contre sept et une abstention. Un incident s'est produit lors des votes: M. Terwingen n'a pu y prendre part parce qu'il avait brièvement quitté la salle. M. Jambon a affirmé par la suite n'avoir jamais vécu une telle situation au Parlement.

J'interviens à présent au nom du groupe N-VA.

Certains ont froncé les sourcils face au spectacle auquel nous avons assisté hier soir entre les partis de la majorité. L'atmosphère au sein du gouvernement est manifestement devenue glaciale.

Un aspect positif de ce projet de loi est qu'il a permis de montrer clairement que l'ensemble des partis sont disposés à réfléchir à une solution conforme aux

collega Dumery straks namens de N-VA een en ander toelichten.

Terloops en voorafgaandelijk willen wij opmerken dat alles wat gisteren gebeurd is tussen de meerderheidspartijen, ons de wenkbrauwen doet fronsen. Bovendien is dat niet het enige dossier: we kunnen enkel constateren dat de temperatuur de jongste weken onder het vriespunt is gezakt. Dat doet toch vragen rijzen, maar dit terzijde.

Ik kom nu tot mijn eigenlijke beschouwingen en wil beginnen met een positieve noot. In de vele vergaderingen hebben alle partijen zich bereid getoond om mee te denken over een oplossing die de toets doorstaat van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Gedurende de verschillende maanden en zelfs jaren lanceerden verscheidene partijen ideeën of zetten stappen en dat denkwerk is op zichzelf niet slecht.

Waar het op aankomt, is dat de principes omgezet worden in klare en duidelijke wetteksten. Wij hebben immers wetteksten nodig, die werkbaar zijn op het terrein, die aan de burger rechtszekerheid bieden en niet resulteren in een kakofonie of de burger confronteren met een 3 Suisses. Dat is precies waaraan het mangelt in het voorliggend wetsontwerp. We zien nu al dat daar problemen van zullen komen en dat verklaart meteen ook de houding van de N-VA.

Mevrouw de minister, in de commissievergaderingen, zowel gisteren als enkele weken geleden, heb ik u een aantal keren gewezen op onvolmaaktheden en onzekerheden en daarbij heb ik u ook voorbeelden gegeven. Daarop kreeg ik twee antwoorden: ofwel maakte u er een karikatuur van, ofwel antwoordde u dat alles geregeld zal worden via een rondzendbrief.

Sta me toe om enkele voorbeelden te geven. Sommige personen hebben reeds een dubbele naam, met name ten gevolge van adoptie, bijvoorbeeld D'hondt-Van den Wijngaarde. Stel dat de heer D'hondt-Van den Wijngaarde trouwt met mevrouw Peeters, welke naam krijgt hun kind dan? Krijgt dat kind dan drie of twee namen? Wat zult u doen met de adoptienaam? U gaf daar geen antwoord op.

Ik weet niet of u nu al een antwoord hebt, mevrouw de minister. Ik krijg blijkbaar geen antwoord van de overzijde.

45.02 Minister **Annemie Turtelboom**: (...)

45.03 **Koenraad Degroote** (N-VA): Er is ook het probleem van de wettelijk samenwonende ouders. Als er een kindje komt in zo'n gezin en de relatie spat een maand voor de geboorte uiteen, welke mogelijkheden zijn er dan voor de vader? Vandaag wordt die man ook gediscrimineerd. Bestaat daar een oplossing voor? Ik denk het niet.

Er is daarnaast de problematiek van de aangifte van de geboorte. In de wet staat dat de ambtenaren van de burgerlijke stand akte moeten nemen van de aangifte. De keuze moet voor hen worden bekendgemaakt. In het kader van de administratieve vereenvoudiging hadden wij toegestaan dat men de aangifte van de geboorte in de materniteit kan doen. Moet de brave bediende van de balie van de materniteit nu de volledige wetgeving omtrent de keuzemogelijkheden voor de ouders beheersen? Als er onenigheid ontstaat, hoe moet die

principes défendus par la Cour européenne des droits de l'homme. Diverses idées ont été lancées et toutes sortes de propositions ont été faites à ce sujet au cours des derniers mois et années. À présent, il s'agit de transformer cette réflexion en des textes de loi clairs, opérants et qui apportent une sécurité juridique suffisante. Nous n'avons pas besoin de lois qui seraient la source d'une cacophonie totale et d'un grand nombre de problèmes.

À chaque fois que j'ai attiré l'attention de la ministre sur les imperfections des textes de loi, elle s'est employée à caricaturer ces observations ou à expliquer que tous les problèmes seraient réglés par une circulaire.

45.03 **Koenraad Degroote** (N-VA): Qu'advient-il par exemple des enfants de parents qui actuellement déjà, à la suite d'une adoption, portent un double nom de famille ou encore d'un enfant de parents cohabitants légaux qui se séparent un mois avant sa naissance? Quelles sont dans ces cas-là les options offertes au père? La discrimination actuelle n'est nullement abolie.

La loi stipule par ailleurs que les

persoon zich dan opstellen? Hij is immers geen ambtenaar van de burgerlijke stand. Hoe moet die situatie worden opgelost? Ook daar kreeg ik geen antwoord op.

Toen ik met het probleem van de dubbele naam voor de dag kwam, luidde het enige antwoord dat de N-VA voor de adel pleit. Ik pleitte helemaal niet voor de adel. U hebt mij echter aan iets doen denken, mevrouw de minister. Er zijn in ons land inderdaad personen met blauw bloed. Dat is nu eenmaal zo. Ik weet niet of u daaraan hebt gedacht. Als de heer de Crombrughe de Loringhe echter in het huwelijk treedt met t' Kint de Roodenbeke of met d'Udekem d'Acoz en uit dat huwelijk een kind geboren wordt, zal dat kind ook een kids-ID nodig hebben. Weet u dat de formaten van de kids-ID zullen moeten worden aangepast? Er rijzen allerlei praktische problemen, waar u waarschijnlijk geen rekening mee hebt gehouden. Er zou dus nog heel wat moeten gebeuren.

Ik heb u gevraagd naar zorgvuldigheid bij het wetgevend werk, mevrouw de minister, en een begrippenkader. Wat begrijpt u onder een naam? Wat begrijpt u onder een samengestelde naam, onder een dubbele naam? Elke zichzelf respecterende wet begint met een definitie. U was daar allemaal niet voor te vinden. Ook de schrijfwijze van de naam vond u niet belangrijk. Dergelijke onvolmaaktheden zullen leiden tot problemen.

Wat doet u? U zegt dat er een omzendbrief komt. Met dat antwoord moeten wij het doen. U zegt echter niet welke omzendbrief dat zal zijn. Wordt het een indicatieve omzendbrief, een interpretatieve omzendbrief of een verordenende omzendbrief? U verduidelijkt dat niet; voor u is het gewoon een omzendbrief. Dat kan gewoonweg niet.

Als het een interpretatieve omzendbrief is, dan mag die alleen enkele verduidelijkingen aanbrengen of aan enkele zaken herinneren. Hier kan dat echter niet, aangezien fundamentele zaken ontbreken in de wet.

Waarschijnlijk zal het dus een verordenende omzendbrief moeten worden. Mevrouw de minister, daarmee zult u er ook niet komen, want een dergelijke omzendbrief mag slechts algemene principes toevoegen. Alles moet concreet in de wet staan. Dat is nu niet het geval. Als u dat via een verordenende omzendbrief wil rechtzetten, dan is die vatbaar voor annulatie door de Raad van State. U neemt dat er dus waarschijnlijk bij. U zegt ja, maar dat zijn blijkbaar allemaal zaken waarmee u geen rekening houdt. Er moet juist te velde opgetreden worden. Te velde moet u ervoor zorgen dat de bepalingen allemaal kunnen worden uitgevoerd. U hebt daar echter geen oren naar.

Het bewijs dat u zelf beseft dat de wetgeving kunst- en vliegwerk is, en dat die wetgeving er snel doorgejaagd moet worden in plaats van het Parlement die wetgeving rustig te laten bestuderen, vinden we in artikel 13 over de inwerkingtreding. Er wordt bepaald dat de Koning de wet bekendmaakt, die 12 maanden nadien in werking treedt. U hebt in de commissie toegelicht dat die 12 maanden dienen om de omzendbrief klaar te stomen. Dat is natuurlijk de omgekeerde wereld. Zo gaan we niet te werk. U zult zien dat er heel wat werk aan de winkel is. Sommige partijen zullen van de termijn van 12 maanden gebruikmaken om ervoor te zorgen dat men het gezond verstand

officiers de l'État civil doivent prendre acte de la déclaration, mais, dans le cadre de la simplification administrative, celle-ci peut également être faite à la maternité. Les employés au guichet d'un hôpital, qui ne sont pas des officiers de l'État civil, sont-ils également censés connaître la loi sur le bout des doigts? Comment doivent-ils par exemple se comporter en cas de désaccord entre les parents?

D'aucuns ont reproché à mon parti d'être 'l'avocat de la noblesse'. Rien n'est moins vrai, mais il existe effectivement des nobles affublés d'un double nom de famille. Il faudra adapter pour eux le format des KidsID.

Un autre reproche que l'on peut adresser au texte de la loi est l'absence d'un cadre de concepts. Qu'entend-on par "nom", par "nom composé", "double nom"? La ministre a également estimé que l'orthographe du nom était secondaire.

Tout sera réglé par la voie d'une circulaire. S'agira-t-il d'une circulaire indicative, interprétative ou réglementaire? Une circulaire interprétative peut uniquement apporter des précisions. Il s'agira donc d'une circulaire réglementaire mais celle-ci peut uniquement ajouter des principes généraux. Et comment pourra-t-elle le faire si la loi comporte des lacunes importantes? Je redoute une annulation par le Conseil d'État.

L'article 13, qui concerne l'entrée en vigueur, offre un bel exemple du bricolage législatif que constitue le texte à l'examen. La loi entrera en vigueur douze mois après sa publication par le Roi. Le ministre se voit ainsi octroyer le temps nécessaire pour rédiger la circulaire. Mais certains mettront ces douze mois à profit pour recouvrer leur bon sens. La ministre peut toujours continuer à marteler qu'il est impossible de

terugvindt en met beide voeten op de grond komt.

U mag dan wel zeggen dat de N-VA gevaarlijk is – we hebben die plaat al regelmatig gehoord – en dat er met de N-VA niet valt te regeren zolang zij hun confederaal model niet opgeven, u zult die plaat moeten afzetten, mevrouw de minister. U zult een nieuwe plaat kunnen opleggen dat er met de N-VA niet te regeren valt, zolang zij uw wet niet steunt en zolang zij actie onderneemt, zodat er een gezond beleid op het gebied van naamoverdracht komt. Wij verkiezen om met beide voeten op de grond te blijven, veeleer dan te gaan vliegen. U weze gewaarschuwd.

45.04 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, l'Espagne, le Portugal, la France, le Luxembourg, la Grèce, les Pays-Bas, la Grande-Bretagne, l'Irlande, l'Autriche, le Danemark, la Suède, la Finlande, la Croatie, tous ont surmonté ce que vous appelez des absurdités et des problèmes techniques insurmontables.

Partout en Europe, les pères, les mères peuvent tous deux transmettre leur nom de famille à leurs enfants.

Partout en Europe, une transmission égalitaire du nom du père et de la mère est possible.

Partout, sauf en Belgique – bientôt cela sera terminé, en tout cas, je l'espère – et en Italie. L'Italie a d'ailleurs été condamnée par la Cour européenne des droits de l'homme et par sa propre Cour constitutionnelle parce qu'elle ne permet que la transmission du nom du père.

Cela existe partout – disais-je – sauf en Belgique où certains semblent avoir décidé de ne plus œuvrer en faveur de l'égalité entre les hommes et les femmes:

- alors que ce projet du gouvernement a été déposé sur la table, qu'il a été approuvé – je le rappelle une fois de plus – par la ministre pour l'Égalité des Chances, Joëlle Milquet, et par le ministre CD&V, Pieter De Crem;

- alors qu'il a fait l'objet d'un avis unanime - à l'exception du Vlaams Belang -, du Comité d'avis pour l'Émancipation sociale, N-VA comprise;

- alors qu'il a été voté en commission de la Justice avec le vote positif – je le rappelle – du cdH et l'abstention du CD&V.

Il semble donc qu'aujourd'hui, certains aient décidé d'œuvrer, une nouvelle fois, à la mise au placard d'un texte qui allait, enfin, dépoussiérer le Code civil. Dépoussiérer le Code civil parce que le mode de transmission du nom de famille constitue une véritable discrimination entre les hommes et les femmes.

Entendre aujourd'hui encore, au nom d'une réalité biologique – cela a été répété dix à vingt fois en commission – que je ne conteste bien évidemment pas, que la mère donne la vie et que le père donne son nom, c'est inconcevable!

L'argument était déjà avancé voici quinze ans, lorsque mon groupe, et d'autres – qui sont ici et qui voteront cette loi –, ont mis cette problématique sur la table. C'est à croire que certains ont décidé de camper sur leurs positions archaïques et traditionalistes.

gouverner avec la N-VA aussi longtemps que nous n'aurons pas renoncé au modèle confédéral. Elle pourra à présent ajouter qu'il sera impossible de gouverner avec nous tant que nous n'aurons pas approuvé cette loi. Pour notre part, nous préférons garder les deux pieds sur terre.

45.04 Karine Lalieux (PS): Overal in Europa, behalve in Italië, is men erin geslaagd de absurditeiten en technische problemen die u onoverkomelijk lijken, te overwinnen. Overal kan net zo goed de naam van de vader als die van de moeder worden doorgegeven, behalve in België.

Dit wetsontwerp van de regering kreeg groen licht van de minister van Gelijke Kansen, Joëlle Milquet, en van minister Pieter de Crem van CD&V, kreeg een gunstig advies van het adviescomité Maatschappelijke Emancipatie, waar ook de N-VA voorstemde, werd met de steun van het cdH en de onthouding van CD&V aangenomen in de commissie voor de Justitie, en nog blijven sommigen zich weren om deze tekst, die ons burgerlijk wetboek moderniseert, in de ijskast te zetten.

De wijze van overdracht van de familienaam is een bron van discriminatie tussen mannen en vrouwen. Vroeger werd wel gezegd dat de moeder het leven schonk en de vader zijn naam; vandaag kunnen dergelijke uitspraken niet meer.

Volgens mijn fractie is de relatie tussen vaders en moeders geëvolueerd naar meer gelijkheid: in het nemen van beslissingen, het verdelen van de taken en in de opvoeding van de kinderen. Als de ouderband alleen op de familienaam steunt, is hij volgens mij niet erg solide.

Pour mon groupe, même si des avancées doivent encore être constatées, cette égalité entre les pères et les mères a évolué et reflète à présent une réalité bien plus large – et j'espère qu'elle est partagée par certains –, une égalité dans le partage de la décision, une égalité dans le partage des tâches, une égalité dans le partage de l'éducation des enfants. Franchement, si le lien parental ne peut se construire qu'à travers un nom de famille, je donne très peu cher de sa solidité.

Regardons d'ailleurs la situation des couples adoptant. C'est à nouveau le nom de l'homme qui est conféré à l'adopté, alors que la femme n'a aucun lien biologique avec l'enfant adopté. Mais, là, il n'y a pas de problème pour la femme. Y a-t-il des doutes quant au lien maternel qui l'unira à son enfant adopté? Non, je ne crois pas. Et il n'y en aura pas non plus si on transmet le double nom de famille.

Il faut aussi dépoussiérer le Code civil parce que notre mode de transmission du nom de famille viole les réglementations internationales en vigueur. La Convention sur l'élimination de toutes les discriminations à l'égard des femmes, les résolutions du Conseil de l'Europe, les arrêts de la Cour européenne des droits de l'homme ... tous ces textes invitent ou plutôt exhortent notre pays à assurer les mêmes droits à l'homme et à la femme dans la transmission du nom à l'enfant. C'est incontestable!

De plus, la liberté de choix qui est prônée ici rencontre la jurisprudence de la Cour de justice européenne en permettant également d'éviter d'éventuelles divergences de noms entre les États en cas de double nationalité.

Devant les évidences, certains diront que le texte qui nous est soumis est trop complexe, qu'il impose un choix difficile aux parents qui doivent déjà, comme cela a été entendu en commission, choisir la couleur du papier peint de la chambre du futur enfant et choisir son prénom.

À ces personnes, je répondrai qu'un choix par défaut existe; si, en effet, un choix supplémentaire est à effectuer, il ne nous paraît pas être insurmontable eu égard aux nombreuses autres décisions importantes qui devront être prises tout au long de l'éducation de leurs enfants.

À ceux qui répètent sans arrêt que "les conflits dans les familles vont augmenter", je les renvoie au nombre de pays que j'ai cités au début de mon intervention. Croyez-vous que le parlement allemand, le parlement français, le parlement britannique, le parlement croate avaient envie de casser leurs familles et d'y semer la zizanie? Et bien, non! Tout va bien dans ces pays! Il n'y a pas plus de conflits dans ces familles que chez nous aujourd'hui!

Devant les évidences, certains nous diront que le sujet n'est pas prioritaire. On l'a encore entendu hier, "ce n'est pas une priorité", "les gens sont confrontés à bien d'autres problèmes et des problèmes bien plus graves". Et c'est de ces problèmes-là dont nous devons nous préoccuper. D'autres discriminations existent entre les hommes et les femmes et c'est de cela dont nous devons nous préoccuper.

À ces personnes, je répondrai par l'affirmative. Nous nous occupons

Bij adoptieouders krijgt het kind de naam van de man. Bestaat er daar twijfel over de band tussen de adoptie moeder en het adoptie kind? Dat zal ook niet veranderen als aan het kind twee namen worden doorgegeven.

De manier waarop in ons land de familienaam wordt overgedragen, houdt een schending in van de internationale regelgeving. In alle internationale regelgevende teksten wordt ons land aangespoord dezelfde rechten te geven aan mannen en vrouwen voor wat de naamsoverdracht aan het kind betreft. De keuzevrijheid komt tegemoet aan de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie. Zo worden in geval van dubbele nationaliteit ook eventuele naamsverschillen tussen lidstaten vermeden.

Sommigen vinden de tekst echter te ingewikkeld en zijn van mening dat de ouders daardoor met een lastige keuze worden opgezadeld.

Er bestaat een standaardkeuze, en een bijkomende keuze maken lijkt ons nu toch niet onoverkomelijk.

Men werpt ons tegen dat er meer conflicten zullen ontstaan binnen het gezin en de familie, maar in de andere landen maakt men zich daar klaarblijkelijk minder zorgen over. Men werpt ons tegen dat dit geen prioriteit heeft, dat er veel ergere problemen zijn die we moeten aanpakken, en dat er andere vormen van discriminatie bestaan die we moeten bestrijden. Dat doen we ook, we hebben daarvoor tal van andere wetsontwerpen aangenomen. Zo hebben we de loongelijkheid ingeschreven in onze wetgeving; het is nu wachten tot de sociale partners en de werkgevers er werk van maken.

In moeilijke tijden wordt de gelijkheid van mannen en vrouwen opgeofferd en wordt de klok

d'autres problématiques, nous venons de le démontrer, nous venons de voter 20 projets de loi. Nous votons aussi et travaillons sur d'autres problématiques quant à l'égalité hommes/femmes. Je vous rappelle - car les membres de ce parlement ont la mémoire courte - que nous avons voté une multitude d'autres textes. Je pense notamment à l'égalité salariale, qui a été souvent évoquée dans le cadre de la transmission du double nom de famille, puisque sur proposition de mon groupe et du sp.a, nous avons voté une loi sur l'égalité salariale.

Ce que j'attends, c'est qu'elle soit mise en œuvre par les partenaires sociaux sur le terrain et par les employeurs. En effet, il est fondamental que notre pays continue à mener de nombreux combats, y compris dans un contexte budgétaire toujours difficile et ce, sur différents fronts. Car c'est précisément dans ces moments de crise que l'égalité entre les hommes et les femmes tend à être reléguée au second plan, voire même sacrifiée. Nous connaissons les conséquences désastreuses que cela peut avoir avec des retours de conservatisme que nous dénonçons fermement, comme en Espagne par exemple.

À ceux qui diront qu'il n'existe pas de demande sociétale, je vous rappellerai que, lors de leur audition, des représentants et des officiers de l'état civil, qui sont en relation permanente avec les parents qui viennent déclarer leur enfant, nous ont affirmé en commission avoir de plus en plus de demandes des parents pour transmettre le double nom de famille; l'Institut pour l'égalité entre les hommes et les femmes nous a dit la même chose.

Le texte dont nous discutons aujourd'hui n'oblige pas à choisir, je le rappelle. Il offre simplement d'autres possibilités à ces parents qui souhaitent opter pour un autre choix que celui imposé aujourd'hui, le nom du père. Nous soutiendrons donc évidemment cette nouvelle liberté qui est donnée à chaque parent.

Nous ne nions aucun parent. Nous disons: "Si vous voulez transmettre le double nom de famille, faites-le!". Nous le souhaitons bien évidemment. Reconnaissons simplement cette double filiation. Est-ce une horreur pour certains partis de ce parlement? En tout cas, pour moi, ce n'est pas le cas.

Je dois préciser, madame la ministre, que mon groupe aurait d'ailleurs voulu aller plus loin et opter pour la transmission du double nom de famille en cas de désaccord ou par défaut du choix des parents. Cela n'a pas été possible cette fois, certains d'entre nous estimant nécessaire de maintenir un ancrage dans la tradition. Il ne nous semble pas légitime de freiner pour autant ce qui constitue déjà une avancée pour tous les parents et en termes d'égalité hommes-femmes.

J'en terminerai en déplorant une nouvelle fois que certains tentent aujourd'hui encore, par des moyens fallacieux et des discours aux allures bienveillantes, de maintenir une tradition patriarcale allant jusqu'à mettre en question les progrès constatés dans la grande majorité des pays européens. J'en appelle donc à un sursaut de progressisme et de raison pour adopter ce texte.

45.05 **Sonja Becq** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik wil duidelijk zeggen dat de CD&V-fractie van bij

teruggedraaid, zoals in Spanje.

Men werpt ons tegen dat deze vraag niet leeft bij de mensen, maar de ambtenaren van de burgerlijke stand zeggen van wel.

De voorliggende tekst is niet bindend, maar biedt een alternatief voor de naam van de vader. Is het dan zo vreselijk een dubbele afstamming te moeten erkennen?

We hadden verder willen gaan door te kiezen voor de overdracht van de dubbele naam in geval van onenigheid. Dat was nu niet mogelijk. Ik betreur dat sommigen met behulp van drogredenen een patriarchale traditie in stand trachten te houden en daarbij zelfs de vooruitgang in andere Europese landen ter discussie stellen. Ik roep iedereen ertoe op blijk te geven van vooruitstrevendheid en gezond verstand en de voorliggende teksten goed te keuren.

45.05 **Sonja Becq** (CD&V): Le groupe CD&V a indiqué dès le

het begin, en in overleg met de partij, in het parlementair debat hebben gezegd dat wij voor de naamgeving een eenvoudige, duidelijke en rechtszekere regeling willen. Wij willen een regeling die beantwoordt aan wat de Europese rechtspraak verwacht — het opheffen van een discriminatie — en die ervoor zorgt dat ook de moeder haar naam kan doorgeven aan haar kind.

Zoals het Grondwettelijk Hof duidelijk stelde in zijn arrest van 21 oktober 2010, moet de familienaam op een eenvoudige en uniforme wijze worden gegeven, gelet op de maatschappelijke functie die deze vervult. Ik citeer het Grondwettelijk Hof: “Iedereen moet een familienaam krijgen en dit op het tijdstip van de geboorte. Daarenboven moet de toekenning van een familienaam ook een zekere standvastigheid vertonen. Personen mogen niet van vandaag op morgen van naam veranderen of niemand kan nog geïdentificeerd worden. Dit brengt anders ook rechtsonzekerheid met zich mee.” Dit om te zeggen dat het belangrijk is om een duidelijke en rechtszekere regeling te hebben.

Collega's, de mensen vragen zich af waarmee wij bezig zijn, want er zijn inderdaad belangrijker zaken in dit leven. Wij stellen echter vast dat het debat rond de familienaam heel wat commotie veroorzaakt, wellicht veel meer dan wij oorspronkelijk hebben verwacht. Misschien zijn de gevoeligheden ook wat onderschat. De naam geeft een betekenis, schept een band en verwijst naar de grotere familie.

Wat nu aan het Parlement wordt voorgesteld, is de absolute keuzevrijheid met de familienaam van de vader als terugvalpositie. Indien vader en moeder akkoord gaan, dan kan alles. Indien er geen volledig akkoord is, ook niet over de gevolgen of de volgorde in de dubbele naam, dan wordt het de naam van de vader.

Er is altijd de mogelijkheid van een veto, een niet-akkoord van de vader, maar dat hoeft zeker niet. Ik paraphraseer nu niet enkel mezelf, maar dat zijn ook de woorden van collega Van Cauter. “Er is dan altijd het veto van de man”. Dat waren de woorden van mevrouw Van Cauter toen zij de dubbele naam verdedigde als terugvalpositie. Dat is ook de regeling die vorige week in de commissie werd goedgekeurd. Voor alle duidelijkheid, mevrouw Lalieux, de dubbele naam als terugvalpositie is vorige week in de commissie democratisch goedgekeurd. Dat was uiteindelijk de parlementaire wil die tot uiting is gekomen.

Gisteren moest de klok worden teruggedraaid. In geval van conflict, in geval van niet-akkoord wordt het de naam van de vader. Voor wie alles bij het oude wil laten, zal dit zeker in goede aarde vallen. Maar laten wij dan alstublieft ophouden met te zeggen dat een grote stap is gezet in het wegwerken van de discriminatie van vrouwen.

Wat vinden wij eigenlijk terug in dit voorstel?

Er is voorzien in de absolute keuzevrijheid. Een absolute keuzevrijheid die door veel partijen als dé oplossing wordt voorgesteld. Ik noem dit de mythe van de vrije keuze die duidt op de onmacht of het onvermogen van de politiek om een keuze te maken en om een standpunt in te nemen.

Mevrouw de minister, u verklaarde dat de ambtenaar van de

début du débat parlementaire qu'il voulait une réglementation simple, claire et juridiquement sûre, répondant à la jurisprudence européenne et permettant aussi à la mère de transmettre son nom à son enfant.

La Cour constitutionnelle a souligné dans son arrêt du 21 octobre 2010 que le nom de famille doit être transmis de manière simple et uniforme, compte tenu de sa fonction sociale. La Cour estime que le nom de famille doit être donné au moment de la naissance et que cet octroi doit présenter une certaine constance pour éviter l'insécurité juridique.

Les gens se demandent de quoi nous discutons mais le débat suscite assurément beaucoup d'émoi. Nous avons quelque peu sous-estimé les sensibilités.

Dans la proposition actuelle, la liberté de choix est absolue, le nom de famille du père étant la solution de repli. S'il n'y a pas d'accord entre les parents, le nom du père l'emporte. S'il y a un accord entre les parents, tout est possible, mais le père peut donc toujours imposer son veto. Mme Van Cauter est également arrivée à cette conclusion lorsqu'elle a défendu le double nom comme solution de repli, ceci étant la réglementation adoptée la semaine dernière en commission.

Hier, on a dû remonter le temps puisqu'on a finalement opté pour le nom du père en cas de conflit. Cessez dès lors de dire que cette réformette est un grand pas en avant sur la voie de la suppression de la discrimination dont sont victimes les femmes.

Dans cette proposition de loi, une liberté absolue de choix est préconisée comme étant LA solution mais moi, j'appelle ça le mythe du libre choix. Cela montre l'incapacité de la classe politique à

burgerlijke stand bij de aangifte van de geboorte de verschillende keuzemogelijkheden moet voorstellen aan degene die de geboorte komt aangeven. U zult in een omzendbrief duidelijk uitleggen hoe dit moet gebeuren.

Ik zal dit even met een voorbeeld duidelijk maken.

De vader heet — u zult het mij niet kwalijk nemen, mevrouw de minister — Turtelboom en de moeder heet Becq. Dan is er voor de familienaam de keuze tussen Turtelboom, Becq, Turtelboom-Becq of Becq-Turtelboom. Ik weet wat ik zou kiezen, maar ik weet nog niet of wij tot een akkoord zouden komen. Dat is de keuze voor de eerste generatie.

Laten wij dan eens nagaan wat dit geeft bij de tweede generatie als er eerder reeds een dubbele naam werd toegekend. Ik neem als voorbeeld een vader met de naam Dewael-Turtelboom en een moeder met de naam Becq-Terwingen — ik weet van collega Terwingen dat het Becq-Terwingen mag zijn. Ik som de mogelijkheden even op: Dewael-Turtelboom, Becq-Terwingen, Dewael-Becq, Dewael-Terwingen, Turtelboom-Becq, Turtelboom-Terwingen, Becq-Dewael, Becq-Turtelboom, Terwingen-Dewael en Terwingen-Turtelboom. Kunt u nog volgen?

Er zal aan de ambtenaar van de burgerlijke stand worden gevraagd om uit te leggen wat de keuzemogelijkheden zullen zijn. Ik meen dat het belangrijk is, mevrouw de minister, dat u naast die omzendbrief ook nog zorgt voor een groot bord waarop die uitleg gegeven kan worden.

45.06 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Mevrouw Becq, ik heb aandachtig geluisterd, maar ik ben u gaandeweg een beetje kwijtgeraakt.

45.07 Sonja Becq (CD&V): Dat begrijp ik volkomen. (*Gelach en applaus*)

45.08 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Als het testosteron gekalmeerd is, dan kunnen wij misschien sereen en rustig het debat aangaan. (*Rumoer*)

45.09 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): (...)

45.10 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Het is onbegrijpelijk hoe moeilijk het is om over dit nochtans maatschappelijk relevante materie, het debat sereen en rustig te voeren. (*Rumoer*)

Doe het rustig nog eens opnieuw. Ik zal blijven proberen.

Mevrouw Becq, u zei bij de aanvang van uw betoog dat u een oplossing wil overeenkomstig het Europees recht. Het Europees recht laat keuzevrijheid. Daarmee bent u het eens? Vervolgens hebt u gezegd dat u niet gelooft in keuzevrijheid. U noemt het de mythe van de vrije keuze. Welnu, mevrouw Becq, dat is dan — en dat hoort zo in een democratie — onze fundamenteel verschillende visie.

opérer un choix.

Quand une naissance est déclarée, il incombe à l'officier de l'état civil d'exposer aux parents les différentes possibilités de choix pour le nom de famille de leur enfant. La ministre clarifiera cet aspect dans une circulaire. Cet officier évoquera-t-il, si les parents optent pour le double nom de famille, les dix possibilités prévues par ce texte pour la deuxième génération? Avec cette circulaire, il faudra fournir un grand tableau explicatif.

45.06 Gwendolyn Rutten (Open Vld): J'ai du mal à suivre.

45.07 Sonja Becq (CD&V): Je le comprends parfaitement. (*Rires et applaudissements*)

45.10 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Qu'il soit si difficile de mener sereinement ce débat de société pertinent me dépasse.

Mme Becq souhaite une solution conforme au droit européen, qui instaure la liberté de choix. Elle affirme ensuite ne pas croire à la liberté de choix: elle en parle comme d'un mythe. Notre vision sur ce point est fondamentalement différente.

45.11 Sonja Becq (CD&V): Dat is zo.

45.12 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Wat u de mythe van de vrije keuze noemt, noemen wij het recht van iedereen om zelf te mogen kiezen. U mag voor mijn part alle voorbeelden opnoemen die u wil en kunt het zo belachelijk maken als u wil, maar het is een klap in het gezicht van de gezinnen die wel graag zelf kiezen en geen boodschap hebben aan het paternalisme van een partij die in de plaats van anderen beslist wat zij wel en niet mogen.

Weet u wat deze samenleving is? Deze samenleving is regelziek. Wij hebben te veel regeltjes. En dus, mevrouw Becq, komt dit voorstel erop neer om mensen vrijheid te geven in plaats van ze te betuttelen.

U bent dus op zijn minst weinig consequent met uzelf in uw redenering. Maar ga rustig door, noem alle mogelijkheden op, maar alstublieft, beledig de mensen niet voor wie dit echt een vrije keuze is: laat ze de vrijheid om dit te doen.

45.13 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, ik heb het al eerder gezegd: dit dossier verdiende een sereen debat omdat het rijp was om te worden behandeld, maar het is helaas verrot door al wat er gebeurd is. Ik wil meteen ook zeggen dat ik voor een stuk het sentiment bij CD&V begrijp. Ik wil dit hier vandaag expliciet zeggen wegens de gebeurtenissen van gisteren met collega Terwingen, die een zeer consciëntieuze collega is, en waarvan ik vind dat de gang van zaken onaanvaardbaar was.

Over de gang van zaken zijn wij het wat dat betreft eens, maar over de fond van de zaak heb ik een vraag. Er is bij CD&V het wetsvoorstel-de Bethune dat eigenlijk qua keuzemogelijkheden even ver gaat als wat er nu in de Senaat voorligt. Collega de Bethune is vandaag voorzitter van de Senaat en heeft al jarenlang een voorstel dat dezelfde mogelijkheden toelaat in de tweede generatie. Er is ook de uiteenzetting geweest van uzelf en de heer Terwingen in de commissie voor de Justitie waarbij het voorstel van CD&V is de keuzemogelijkheden te beperken tot de combinatie vader-moeder, ook in geval van uitzondering. Dat laatste hebben wij gesteund, ook al is het voor ons niet ideaal. Het eerste steunen wij niet. De vraag is natuurlijk wat wij dan in de tweede generatie doen. Welke naam blijft er dan over? Welke naam wordt er dan gekozen in de tweede generatie? Daar meende ik begrepen te hebben dat dan gekozen wordt voor de eerste naam van de dubbele naam, namelijk die van de vader.

Dat betekent dat met het voorstel – het waren de collega's van cdH die met hun laatste amendement die optie hebben gecreëerd, meen ik – dat CD&V origineel heeft neergelegd, wij één generatie de positie van de moeder mee erkennen in de afstamming, waarna die onherroepelijk weer verdwijnt.

Voor mij is dat geen reflectie van een behoefte die bestaat bij mensen. Ik zou graag willen weten of ik goed heb begrepen dat dat de basispositie van CD&V was?

Dit wordt vaak voorgesteld als een debat tussen zij die voor vrije keuze zijn en zij die tegen vrije keuze zijn. Het debat gaat dan over de keuzestress die dit met zich zou brengen. Ik vind zelfbeschikking

45.12 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Pour nous, chacun a le droit de choisir. Les propos de Mme Becq sont un affront pour les familles qui souhaitent choisir et qui n'ont que faire du paternalisme d'un parti qui décide à la place des autres.

Face à la frénésie réglementaire de notre société, les citoyens ont plus besoin de liberté que de paternalisme.

Le raisonnement de Mme Becq n'est pas cohérent.

45.13 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Ce dossier était mûr mais, dans l'intervalle, les événements l'ont pourri. Je comprends également le CD&V car l'incident d'hier concernant M. Terwingen était inqualifiable.

La proposition de loi CD&V de Mme de Bethune offre les mêmes possibilités de choix à la deuxième génération. Le CD&V a proposé hier en commission de la Justice de limiter les possibilités de choix à la combinaison père-mère, également pour l'exception. À la deuxième génération, seul le premier nom du double nom sera transmis, ce qui entraînera ici aussi la disparition du nom de la mère. Est-là l'option de base du CD&V?

Nous soutenons le principe de ce projet de loi, même si nous n'adhérons pas à l'ensemble des modalités. Ce ne sont en tout cas pas les progressistes au sein de cette assemblée qui cherchent à empêcher les conservateurs de transmettre le nom du père à l'enfant, mais ce sont les conservateurs qui cherchent à empêcher l'exercice du libre choix.

minstens even belangrijk als principe.

Ik wil hier bevestigen dat met het principe dat wij in dit wetsontwerp steunen – dat geldt niet voor alles wat gebeurd is in de modaliteiten, maar dat zal ik straks uitleggen – de progressieven in deze Kamer het mogelijk maken voor de conservatieven om hun traditie te blijven voortzetten, met name de naam van de vader doorgeven indien gewenst, maar de conservatieven met hun verschillende voorstellen in de commissie maken het voor de progressieven in de samenleving onmogelijk hun vrije keuze uit te oefenen. Daaraan doe ik niet mee.

45.14 Sonja Becq (CD&V): Ik wil daarmee het debat niet belachelijk maken. Ik geef alleen weer wat de mogelijkheden zijn. In een tweede generatie met een dubbele naam gaat dat om tien mogelijkheden. Die veelheid aan keuze zal door de ambtenaar van de burgerlijke stand moeten worden uitgelegd. Hij zal, zo heeft de minister in de commissie verklaard, aan de mensen moeten uitleggen welke keuzemogelijkheden hij of zij heeft. Ik doe niet meer of niet minder. Ik begrijp ook dat het moeilijk is om te volgen.

45.15 Zoé Genot (Ecolo-Groen): Madame Becq, j'entends que vous évoquez fréquemment les officiers de l'état civil. Je ne sais pas si vous avez assisté aux auditions: nous avons entendu des officiers de l'état civil.

Qu'ont-ils dit? Ils ont signalé que leur tâche serait un peu plus compliquée, mais que déjà, tous les jours, des personnes se présentaient à leurs guichets en demandant les raisons pour lesquelles elles ne pouvaient pas attribuer le double nom à leur enfant. Ainsi, ces officiers nous ont demandé d'avancer dans le projet afin de pouvoir répondre positivement aux demandes des parents.

Écoutez réellement ce que demandent ces officiers de l'état civil plutôt que d'inventer ce qu'ils pensent!

45.16 Sonja Becq (CD&V): Ik meen dat het goed is dat u het hele verslag van die ambtenaar leest en op alle vragen even gretig ingaat. Ik zal daar straks een stukje uit voorlezen als u erom vraagt.

Ik gaf dus de 10 mogelijkheden en ik meen dat het belangrijk is dat die ambtenaar van de burgerlijke stand de mensen ook zegt dat, als de vader een dubbele naam heeft, alle volgende generaties een dubbele naam zullen houden en als het de moeder is die een dubbele naam heeft, die weggevaagd kan worden zoals dat nu in het voorstel voorligt. Als men geconfronteerd wordt met 10 keuzemogelijkheden hoef ik u niet te vertellen dat het gemakkelijk is om terug te vallen op de eenvoudigste keuze, datgene wat men kent. Ik meen dat de vrije keuze dus effectief een mythe is.

Een tweede reden waarom wij zeggen dat deze regeling niet beantwoordt aan de doelstelling, is datgene waarop u allemaal zo prat gaat, namelijk het opheffen van de discriminatie.

De regeling zoals zij nu voorligt beantwoordt daar niet aan. De moeder is er niet zeker van dat ze haar naam kan doorgeven. Onder de noemer van de absolute vrijheid wordt heel stilletjes het behoud van de naam van de man beoogd. Onder de noemer van de absolute

45.14 Sonja Becq (CD&V): Je ne veux pas verser dans la caricature, mais simplement attirer l'attention sur le fait que dix possibilités de combinaison existent à la deuxième génération et que c'est le fonctionnaire de l'État civil qui devra les expliquer aux parents.

45.15 Zoé Genot (Ecolo-Groen): U verwijst naar de ambtenaren van de burgerlijke stand, maar heeft u tijdens de hoorzittingen wel naar ze geluisterd? Ze gaven toe dat hun werk iets complexer zou worden, maar vertelden ook dat er vanuit de bevolking vraag is naar de mogelijkheid om een kind een dubbele achternaam te geven. U moet weergeven wat ze gezegd hebben in plaats van te verzinnen wat ze vinden!

45.16 Sonja Becq (CD&V): Il serait bon que Mme Genot fasse preuve de la même ardeur pour répondre à toutes les autres demandes formulées dans ce rapport.

L'officier de l'état civil a clairement affirmé qu'un choix aurait également des conséquences pour les générations futures, et cette précision est importante.

De plus, nous n'estimons pas davantage que le gouvernement met fin à cette discrimination. La mère n'est en effet pas sûre qu'elle pourra transmettre le nom. Sous prétexte de donner une liberté absolue, on vise ainsi, en douce, le maintien du nom du père. J'espère dès lors du fond de

vrijheid zorgt u ervoor dat stilletjes de naam van de man behouden kan blijven. Dat was immers de reden voor de hele soap van gisteren.

Volgens de regeling die hier vandaag voorligt heeft de moeder het akkoord van de vader nodig om haar familienaam te kunnen doorgeven. Ik hoop uit de grond van mijn hart dat alle moeders die hun naam willen doorgeven dat akkoord van de vader zullen krijgen. Als dat akkoord er echter niet is, dan is het sowieso de naam van de vader en komt de naam van moeder totaal niet in aanmerking.

45.17 Carina Van Cauter (Open Vld): Collega Becq, nadat uw fractie een bepaald standpunt had ingenomen en zich nadien heeft bedacht, hoor ik u nu pleiten voor een eenvoudige oplossing en een mogelijkheid waarbij de naam van de mama steeds kan worden doorgegeven.

Wilt u nu eens concreet zeggen wat dat betekent? Betekent dit dat u het wetsvoorstel van mevrouw de Bethune nog altijd steunt, namelijk altijd de dubbele naam en in de volgorde die de ouders zelf kiezen? Als u deze keuze maakt, mevrouw Becq, en dit steunt, dan kan ik net als u daarstraks een lijstje opnoemen van samengestelde namen. Wij kunnen dan misschien een karikatuur maken van wat een belangrijke keuze is voor ouders die het geluk hebben een kind geboren te zien worden en die de vrijheid hebben om het hun, haar of zijn naam te geven.

45.18 Sonja Becq (CD&V): Ik hoor dat u het antwoord van de minister zult geven, dat u de papieren hebt gekregen om te antwoorden. U mag het antwoord van de minister voorlezen.

45.19 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Mevrouw Becq, opnieuw, ik heb goed geluisterd. U pleit voor eenvoud. Daarom is mijn vraag heel eenvoudig: wat is uw voorstel? Wat kan er volgens CD&V en wat kan er niet? De mensen hebben het recht om te weten wat u voorstelt.

45.20 Sonja Becq (CD&V): Natuurlijk, dat is geen enkel probleem. Dat hebben wij voortdurend gezegd. Wij hebben ook altijd dezelfde lijn aangehouden.

Voor ik daartoe kom, wil ik alleen even zeggen dat ik niet alleen sta met mijn kritiek dat het voorliggende voorstel geen discriminatie opheft. Dat zegt de Raad van State ook. In zijn advies verklaart hij dat het voorliggende voorontwerp niet volledig het doel bereikt dat de stellers ervan, luidens de memorie van toelichting, nastreven, te weten de invoering van de gelijkheid tussen man en vrouw bij wijze van naamsoverdracht enzovoort. De Raad van State stelt heel duidelijk dat het voorstel niet aan de doelstelling beantwoordt.

Welk voorstel formuleren wij? Mocht u *Ampersand* krijgen, dan had u het al kunnen lezen. Jammer genoeg echter bent u daar niet op geabonneerd.

Wij hebben altijd gezegd dat wij een duidelijke regeling willen, maar dat zij niet discriminatorisch mag zijn. Dat betekent voor ons sowieso de naam van de vader gevolgd door de naam van de moeder, tenzij zij beiden de traditie willen voortzetten en de naam van de vader kiezen. Dat betekent dat als er geen akkoord is, geen enkele naam wordt uitgesloten. In het voorliggende voorstel evenwel is bij onenigheid

mon cœur que toutes les mères pourront se mettre d'accord avec le père.

45.17 Carina Van Cauter (Open Vld): Ainsi, après la volte-face du CD&V, Mme Becq préconise à présent une solution simple permettant toujours de transmettre le nom de la mère? Cette position signifie-t-elle qu'elle soutient toujours la proposition de loi de Mme de Bethune, à savoir le double nom dans l'ordre défini par les parents eux-mêmes? Cette option entraînera un tout aussi grand nombre de possibilités.

45.19 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Mme Becq plaide pour la simplicité. Quelle est en définitive la proposition du CD&V?

45.20 Sonja Becq (CD&V): Le Conseil d'État partage mes observations et indique également que le projet ne réalise pas ce qu'il prétend réaliser, c'est-à-dire concrétiser l'égalité des hommes et des femmes en matière de transmission du nom. Nous plaidons pour un double nom de famille, le nom du père suivi du nom de la mère. S'ils le souhaitent, les parents peuvent d'un commun accord maintenir la tradition et transmettre uniquement le nom du père.

sowieso de naam van de moeder uitgesloten.

45.21 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Opnieuw, voor de duidelijkheid, mevrouw Becq, zal ik het iets duidelijker vertalen, in uw plaats. Wat CD&V betreft, is het dus ofwel de naam van de vader, en als allebei de ouders...

45.22 Sonja Becq (CD&V): Nee, u hebt niet goed geluisterd!

45.23 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Momentje, ik kom ertoe. Rustig! Rustig!

Le **président**: Madame Lanjri, écoutez: Mme Becq donne une explication. Mme Rutten explique ce qu'elle a compris. Laissez-la expliquer ce qu'elle a compris, et puis nous verrons si vous comprenez. S'il vous plaît, madame!

45.24 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik was nog niet klaar. Ik begrijp dat het debat moeilijk sereen te voeren is. Dat is jammer.

Ik herhaal: ofwel de naam van de vader, ofwel de dubbele naam van moeder en vader. Wat ik u niet heb horen zeggen, mevrouw Becq, is dat de ouders er ook voor kunnen kiezen alleen de naam van de moeder te geven.

Wees eerlijk, zeg dat met uw voorstel moeders nooit alleen hun naam kunnen doorgeven en dat gezinnen dat niet mogen van CD&V. Ik ken daar een juridische term voor, mevrouw Becq – u hebt hem zelf verschillende keren gebruikt –, dat heet: discriminatie. Dat is de fond van uw betoog. Uw eigen voorstel discrimineert nog meer dan de regeling die vandaag bestaat.

Ik wil nog een opmerking maken. Ik heb goed geluisterd.

(...): (...)

Le **président**: D'accord, vous voulez réagir, mais vous n'êtes pas seul! Il y a 150 personnes ici, et j'essaie de donner la parole à tout le monde. Madame Rutten, terminez! Puis je donnerai la parole à Mme Brems.

45.25 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Ik zal het kort houden.

Ik heb wel degelijk goed geluisterd. U hebt gezegd dat CD&V voorstander is van de dubbele naam. Met andere woorden, alle voorbeelden die u daarnet hebt gegeven om wat voorligt in het belachelijke te trekken, komen in uw eigen voorstel voor. (*Protest op de banken van CD&V*)

Toch wel. In plaats van verwarring te zaaien, in plaats eerst het hele huis in brand te steken en dan buiten te staan kijken en te zeggen dat het huis in brand staat, zouden we er beter aan doen een oplossing te zoeken voor de mensen die er echt om vragen.

45.26 Eva Brems (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mevrouw Becq, het stoort mij al een tijdje dat CD&V zich in dit dossier profileert alsof ze tegen is wegens die discriminerende bepaling in het geval van onenigheid, en een volledige gelijke behandeling wil, 100 %, zoals de Raad van State terecht adviseert.

45.24 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Le CD&V plaide par conséquent en faveur de la transmission du nom du père ou du double nom. Mais ce parti exclut toute possibilité de transmission du seul nom de famille de la mère et crée ainsi une discrimination supérieure à celle inscrite dans le régime actuel.

45.25 Gwendolyn Rutten (Open Vld): Le CD&V défend par conséquent l'option d'un double nom et tous les exemples ridicules cités il y a quelques instants sont dès lors parfaitement imaginables dans la proposition que ce parti avance. Il serait plus judicieux de s'efforcer de trouver une solution plutôt que de jouer au pompier pyromane.

45.26 Eva Brems (Ecolo-Groen): L'attaque du projet de loi par le CD&V en raison de l'existence d'une disposition discriminatoire en cas de désaccord des parents me dérange. En effet, le régime

Wat ik u nu hoor zeggen, is bijna niet te geloven. Zoals mevrouw Rutten zegt, is dat een nog veel meer discriminerende maatregel. U beperkt de discriminatie niet tot het enkele uitzonderingsgeval van de onenigheid. Laat ons eerlijk zijn: die gevallen zullen voorkomen, maar het aantal koppels dat dermate niet overeenkomt dat ze naar de burgerlijke stand trekken en zeggen dat ze niet overeenkomen, zal eerder beperkt zijn. U trekt dat evenwel door tot de algemene regeling. Men heeft dus keuze tussen de dubbele naam of de naam van de vader.

45.27 Sonja Becq (CD&V): Dat is niet juist. U bent helemaal niet correct. Wij hebben gezegd de dubbele naam, tenzij men akkoord gaat – vrije keuze – met de naam van de vader.

Ofwel bepleit u de vrije keuze en zegt u dat u de keuze om voor de naam van de vader te kiezen als een vrije keuze erkent. Ofwel zegt u neen, wij vinden altijd ... Wat u zegt in uw voorstel...

Le président: N'êtes-vous pas capables de vous écouter les uns les autres? Ce débat est surréaliste! Madame Brems, je vais vous donner la parole, mais attendez que la personne ait terminé!

45.28 Eva Brems (Ecolo-Groen): Mevrouw Becq, u hebt uw standpunt verduidelijkt en herhaald. U biedt de keuze tussen de dubbele naam of de naam van de vader, weliswaar mits akkoord. Een koppel kan dus samen kiezen voor de naam van de vader of voor de dubbele naam, maar het kan samen niet kiezen voor de naam van de moeder. Dat is toch wat u zegt? (*Rumoer*)

U stelt dat het kind de dubbele naam krijgt, ook als het koppel geen keuze maakt. Het koppel kan echter niet kiezen voor de naam van de moeder.

Sorry, maar ik houd mij in bijberoep en binnenkort in hoofdberoep bezig met fundamentele rechten en vrijheden en met discriminatie. Ik garandeer voor 100 % dat uw voorstel een discriminerende regel is. Een koppel kan in uw voorstel immers wel kiezen voor de naam van de vader, maar niet voor de naam van de moeder. Stop dus met te doen alsof u de verdediger bent van het non-discriminatieprincipe, want dat bent u niet. (*Applaus*)

45.29 Steven Vanackere (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het is blijkbaar bijzonder moeilijk om goed naar mekaars voorstellen te luisteren hier in het halfroed.

Ik vind dat de mensen die ons beluisteren, moeten beoordelen wat discriminerend is.

Wanneer een vader geen ingewikkelde dingen verkiest, maar wilt dat het kind de naam van de vader draagt, dan zal die man het halen in het ontwerp dat straks goedgekeurd zal worden. In het voorstel dat mevrouw Becq zonet heeft uitgelegd, is dat anders. Immers, wanneer de man op een of andere manier niet wil participeren aan het akkoord, dan zal de dubbele naam van man en vrouw de terugvalpositie zijn.

Welnu, ik laat de mensen die deze vergadering volgen, beoordelen wat het meest discriminerend is: een voorstel waarbij, in geval van niet-akkoord van het koppel, de naam van de vader automatisch wordt toegekend, ofwel het voorstel van CD&V, waarbij in ieder geval

préconisé par ce parti est nettement plus discriminatoire, car la discrimination ne se limite pas à l'exception, mais est ancrée dans le régime général.

45.27 Sonja Becq (CD&V): C'est inexact. Nous plaidons en faveur d'un double nom et une dérogation à ce principe n'est possible que si les parents sont d'accord et donc pas en cas de désaccord entre eux.

45.28 Eva Brems (Ecolo-Groen): Un couple peut choisir le nom du père d'un commun accord, mais il ne peut pas choisir le nom de la mère, ce qui est discriminatoire. Arrêtez donc de faire comme si le CD&V était le défenseur du principe de non-discrimination, car il n'en est rien.

45.29 Steven Vanackere (CD&V): Il est manifestement difficile de s'écouter mutuellement. Dans la proposition qui sera adoptée, un père peut imposer son nom s'il le souhaite. Dans la proposition exposée par Mme Becq, il en est autrement. En cas de désaccord au sein du couple, notre proposition permet d'opter pour le double nom.

J'invite chacun à réfléchir à ce qui est le plus discriminatoire et à ce qui rencontre le mieux le souhait de l'Europe. L'Europe ne requiert pas la liberté de choix, elle demande uniquement que la

gekeken wordt naar datgene wat Europa vraagt.

Mevrouw Rutten heeft daarnet ten onrechte gezegd dat Europa keuzevrijheid vraagt. Dat vraagt Europa niet. Wel vraagt Europa de terechte plaats van de vrouw bij het geven van de naam aan het kind. Als wij mevrouw Rutten zouden geloven wanneer zij beweert dat Europa vindt dat het koppel moet kunnen kiezen, dan moet ik dringend naar mijn Spaanse collega bellen om te zeggen dat zij met een probleemwetgeving zitten. In Spanje is de kwestie immers heel eenvoudig. Daar vraagt de wetgever niet aan de koppels om uit te zoeken hoe ze de naamgeving het beste aanpakken. In Spanje wordt gewoon, van in het begin, de dubbele naam gegeven, in de volgorde zoals wij die kennen.

Zij die conservatieve en progressieve punten willen uitdelen, moeten eens goed luisteren naar wat mevrouw Becq heeft uitgelegd. In het voorstel van CD&V is er altijd de mogelijkheid om de naam van de vrouw mee te geven. Wat meer is, als de man niet akkoord gaat dan is de default wel degelijk de dubbele naamgeving.

45.30 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, je veux bien retourner le débat: si nous en sommes arrivés à ce point, c'est qu'à un moment, un ministre du gouvernement, M. De Crem, a accepté un projet de loi tel que déposé sur cette table. Il a accepté ce projet de loi. C'est à cause des chipotages du CD&V que nous en sommes arrivés à cette polémique aujourd'hui.

J'aimerais poser une question précise à Mme Becq: en réunion de majorité, vous aviez annoncé que, pour le CD&V, c'était le double nom ou le nom du père mais pas le nom de la mère.

Madame Becq, à la deuxième génération, avec le choix de deux noms de famille, quel sera le nom à transmettre? En effet, vous dites que c'est compliqué pour nous, mais quel nom transmettre quand deux parents ont choisi le double nom?

45.31 Bart Somers (Open Vld): Collega Vanackere, ik heb heel aandachtig naar u geluisterd. Als ik u goed begrepen heb, zegt u dat ook uw partij een volwaardige rol wil geven aan de vrouw bij de keuze van de naam en zegt u dat voor uw partij die volwaardige rol erin bestaat dat de vrouw de kans heeft om de tweede familienaam toe te voegen aan de naam van het kind.

Collega Vanackere, ik heb de rust van uw uiteenzetting goed begrepen en ik heb die gewaardeerd. Ik probeer u nu even rustig één heel concrete vraag te stellen: een modern gezin dat op zeker moment wil dat het kind de naam heeft van de moeder en alleen de naam van de moeder, kan dat voor CD&V?

45.32 Steven Vanackere (CD&V): Mijnheer Somers, in het voorstel dat mevrouw Becq heeft toegelicht, is de winst dat men reeds gegarandeerd de dubbele naam heeft, dus dat men de naam van de moeder heeft.

In uw geval, als ik de tegenvraag meteen mee mag sturen met mijn antwoord, in het omgekeerde geval is het perfect denkbaar dat het kind niet de naam van de moeder heeft. Het is juist dat voor ons de

femme dispose de la place qui lui revient dans l'attribution du nom aux enfants. Dans le cadre de notre proposition, la femme peut toujours transmettre son nom.

45.30 Karine Lalieux (PS): CD&V-minister De Crem heeft deze tekst aanvaard en als we nu in deze situatie aanbeland zijn, is dat aan de besluiteloosheid van CD&V te wijten.

Mevrouw Becq, op een vergadering van de meerderheid zei u dat het voor de CD&V de dubbele naam was of de naam van de vader, niet die van de moeder. Welke naam wordt er dan doorgegeven in de tweede generatie, in geval van twee dubbele namen?

45.31 Bart Somers (Open Vld): Le CD&V veut que les femmes puissent pleinement faire entendre leur voix et souhaite leur offrir, à cet effet, la possibilité d'ajouter leur nom comme deuxième nom de famille. Le CD&V estime-t-il possible que seul le nom de la mère soit donné à l'enfant?

45.32 Steven Vanackere (CD&V): L'avantage de notre proposition, c'est que l'enfant pourra toujours porter le nom de la mère. Dans le cadre de l'autre proposition, il est parfaitement envisageable que l'enfant ne porte pas le nom de la mère.

basis van de wet de dubbele naam is, tenzij het koppel samen beslist om dat anders te doen.

45.33 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Het begint op een debat over het geslacht der engelen te lijken. Als u gewoon het voorstel had behouden zoals het was, hadden wij niet gedebatteerd over wat het meest verregaand is.

CD&V heeft in de commissie gepleit voor een dubbele naam *by default*, waarbij de naam van de vrouw effectief op de tweede plaats staat en in de uitzondering geldt hetzelfde. Na een hele vaudeville hebben we een situatie gekregen waarbij *by default* vier keuzes mogelijk waren: naam van vader, naam van moeder of een combinatie van beide, en in de uitzondering de dubbele familienaam.

Dat is door een regeringsamendement teruggedraaid, waardoor wij nu bij een tekst belanden die ervoor zorgt dat er in principe vier mogelijkheden zijn en bij uitzondering de naam van de vader wordt genomen, zijnde het aangehaalde vetorecht. Nu debatteren wij dus... (*Protest op de banken van CD&V*)

Collega's, wij hebben ook tegengestemd. Ik had graag uw collega bij de stemming gehad, dat weten wij. Daar staan we.

U speelt hier een pingpongspel over wat er is gebeurd en er zal in de feiten geen situatie ontstaan die meer rechten voor vrouwen zou genereren, want dit is wat CD&V onderstreept, namelijk dat het voorstel in de feiten voor vrouwen zal betekenen dat zij meer kansen zullen krijgen dan in het voorliggende voorstel het geval is om ook hun naam mee te geven. Dat heb ik dus goed begrepen. Ik heb de hele tijd goed geluisterd en heb dat goed begrepen. Dat is waarover wij debatteren.

Welnu, collega's van de CD&V, had u ingestemd met het principe van het wetsontwerp, zoals het voorlag, en had Open Vld ingestemd met het behoud van het amendement waarmee in geval van uitzondering de dubbele naam werd gegeven, dan hadden wij de minst discriminerende wetgeving van allemaal gehad.

Het principe dat CD&V hanteert, is in aanvang meer discriminerend dan wat nu voorligt. De uitzondering die CD&V voorstelt en die wij steunden en deelden, is dan weer minder discriminerend dan wat voorligt. Tel echter één plus één op.

Feit is dat hier het volgende had moeten voorliggen: een ontwerp waarbij het principe de vrije keuze was en de uitzondering de dubbele naam. Dergelijk ontwerp hebben wij niet gekregen wegens allerhande pingpongspelletjes in de meerderheid, daarin vrolijk gesteund door de rechtse krachten in de oppositie. Dat betreurt ik ten zeerste.

Het enige slachtoffer van dergelijke spelletjes is de vrouw die bij u op de tweede plaats komt en de koppels die vandaag de keuze willen maken en bij uitzondering worden teruggeworpen op een regeling die de toets van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens niet zal doorstaan.

Ik ben ervan overtuigd dat de uitzondering van de huidige meerderheid wegens juridisch onhoudbaar zichzelf zal vernietigen.

45.33 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Si le CD&V avait accepté la proposition telle qu'elle était à l'origine, nous n'aurions pas eu à débattre du sexe des anges. Le CD&V a plaidé en faveur du double nom par défaut, le nom de la mère venant en second ordre. Après le vaudeville auquel nous avons assisté, quatre possibilités par défaut ont été offertes aux parents. Puis, un amendement du gouvernement nous a une nouvelle fois fait faire machine arrière, pour aboutir au texte à l'examen qui propose quatre possibilités et octroie un droit de veto au père qui, s'il le veut, peut transmettre son seul nom. Si le CD&V avait acquiescé au principe du projet de loi, tel qu'il était rédigé à l'origine, et si l'Open Vld avait consenti au maintien de l'amendement, nous aurions eu la législation la moins discriminatoire de toutes.

Le projet qui aurait dû nous être soumis aurait énoncé le principe de la liberté de choix et fait du double nom une exception. En raison des jeux politiques auxquels les uns et les autres se sont livrés au sein de la majorité, avec l'appui des forces de droite de l'opposition, cette version n'a pu voir le jour. Les seules victimes de cette situation sont les femmes qui viennent en second ordre et ce n'est qu'à titre exceptionnel que l'on retombera sur une réglementation qui ne passera pas le cap de la Cour européenne des droits de l'homme. Nous déplorons dès lors de devoir adopter le texte dans sa forme actuelle.

Daar hebben alle meerderheidspartijen heel veel mee te maken. Het is spijtig dat wij het ontwerp dan ook moeten goedkeuren zoals het nu voorligt.

Collega's van CD&V, het principe dat voorligt, gaat wel degelijk veel verder en is veel minder discriminerend dan wat u voorstelt.

Le **président**: Madame Almaci, avez-vous terminé?

45.34 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Oui.

Le **président**: En ce cas, je redonne la parole à Mme Becq.

45.35 Sonja Becq (CD&V): Beste collega's, weet u wat mij zo verwondert? Het verwondert mij dat u er geen enkel probleem mee hebt dat de vrouw haar naam niet kan doorgeven, als de partner geen instemming geeft, maar dat u er wel een probleem mee hebt wanneer wij ervoor zouden zorgen dat de vrouw altijd haar naam kan doorgeven. Wij stellen dat ook bij een conflict geen enkele naam wordt uitgesloten.

U hebt er geen probleem mee dat de moeder haar naam niet kan doorgeven, als de partner niet akkoord gaat, maar u vindt het een vreselijk probleem als dat in een tweede generatie zou gebeuren. Dat het in de eerste niet kan, tenzij er een akkoord is, daarmee hebt u blijkbaar geen probleem. Ik begrijp dat totaal niet.

45.35 Sonja Becq (CD&V): Bizarrement, personne ne proteste lorsque la femme ne peut pas transmettre son nom de famille en cas de désaccord avec son partenaire, mais on assiste en revanche à une levée de boucliers lorsque nous voulons garantir que la femme puisse toujours transmettre son nom de famille. Nous nous opposons également à l'idée du rejet de l'un des deux noms en cas de conflit. Certains ne s'offusquent pas du fait qu'en cas de divergences de vues avec son partenaire, la mère ne puisse pas transmettre son nom, mais considèrent qu'une telle situation est inadmissible à la deuxième génération. Apparemment, cette prétendue majorité alternative progressiste ne se soucie nullement de la première génération.

45.36 Eva Brems (Ecolo-Groen): Ik moet toch even reageren, want dat niemand daarmee een probleem heeft, is uiteraard niet correct. De uitzonderingsregel in het amendement dat gisteren goedgekeurd werd, had in de praktijk geen meerderheid in de commissie. Mevrouw Lalieux heeft daarjuist al gezegd dat zij het betreurde. Onze fractie heeft ook tegengestemd. De reden waarom wij toch met de wet instemmen, is dat wij, anders dan u, in de eerste plaats niet aan de uitzonderingsregel denken, maar wel aan de algemene regel.

45.36 Eva Brems (Ecolo-Groen): C'est faux. Le régime d'exception n'avait pas recueilli de majorité en commission. Ecolo-Groen a voté contre cette exception, mais notre groupe adoptera pourtant la loi parce que nous privilégions la règle générale plutôt que le régime d'exception.

Door de wet niet goed te keuren, komen wij in een situatie zoals die nu is, waarin altijd alleen de naam van de vader gegeven wordt. Als wij vandaag de wettekst goedkeuren, dan zal die regel opgeheven zijn, behalve voor dat beperkte aantal gevallen waarin koppels niet overeenkomen. Welnu, in dat geval hoop ik dat de eerste vrouw die dat meemaakt – een vrouw wil haar naam doorgeven, want dat vinden wij een heel valabele optie, en niet een dubbele naam –, de regeling aanvecht bij het Grondwettelijk Hof. Zij mag mij bellen. Ik zal haar dossier gratis voorbereiden.

Si la loi n'est pas adoptée aujourd'hui, rien ne changera et seul le nom du père continuera à être transmis. L'adoption de la loi permettrait d'abolir cette règle, hormis pour les quelques rares couples qui ne réussissent pas à s'accorder. J'espère que la première femme victime d'une telle décision introduira un recours auprès de la Cour constitutionnelle

45.37 Sonja Becq (CD&V): Ik meen dat u wijst op het probleem dat wij ook aankaarten. Zonder akkoord kan men de naam van de moeder immers nooit doorgeven.

45.38 Maya Detiège (sp.a): Ik wil een correctie aanbrengen. Vandaag kan een moeder wel haar naam doorgeven aan haar kind als ze ongehuwd is.

45.39 Sonja Becq (CD&V): Dat is inderdaad correct en daar hebben wij geen enkel probleem mee.

45.40 Maya Detiège (sp.a): En ik heb dat gedaan.

45.41 Sonja Becq (CD&V): Ook op juridisch-technisch vlak hebben wij een aantal vragen. Wij hebben die in de commissie gesteld, mevrouw de minister.

De ambtenaar van de burgerlijke stand zal de mensen moeten informeren, volgens de minister. De ambtenaar van de burgerlijke stand moet aan de ouders zeggen dat zij duidelijke keuzemogelijkheden hebben. De manier waarop de ambtenaar dit moet doen, zal hij te lezen krijgen in een omzendbrief. Wij hopen dat hij er ook een groot bord bij krijgt.

Er is echter geen duidelijkheid over de manier waarop de ambtenaar het akkoord tussen de ouders en de keuze die zij maken, moet vaststellen. Is het voldoende dat de vader komt zeggen dat er een akkoord is over de naam van het kind, om te vermoeden dat er een akkoord is? Geldt er een voldoende vermoeden als de vader, die het kind komt aangeven, zegt enkel te opteren voor zijn familienaam. Zo ja, dan moet dit in de wet staan.

In de overgangperiode moet er een gemeenschappelijke verklaring zijn. Over de manier waarop de keuze moet worden meegedeeld, is er geen duidelijkheid. Die duidelijkheid komt er volgens de minister echter met de omzendbrief.

Collega's, uit het verslag, en uit de commentaren en vragen van de Vlaamse Vereniging voor Ambtenaren en Beambten van de Burgerlijke Stand blijkt heel duidelijk dat zij vragen om een duidelijke en heldere regeling. Zij vragen dat duidelijk wordt bepaald hoe het akkoord van de ouders moet worden vastgesteld. Momenteel weet men dit niet en dit zal ongetwijfeld dan ook aanleiding geven tot discussies.

Kan men van mening veranderen? Zeker tijdens de overgangperiode wordt voorzien in een periode van een jaar om minderjarige kinderen een nieuwe naam te geven. Ik zal mij tot dat artikel inzake de overgangperiode beperken. Volgens artikel 12 kunnen beide ouders, zolang alle kinderen minderjarig zijn, in een gemeenschappelijke verklaring voor hun drie kinderen een andere familienaam kiezen. Zij moeten dit doen binnen de twaalf maanden na de inwerkingtreding van de wet, of in het geval van de geboorte van een kind, binnen de drie maanden.

et je me ferai un plaisir de préparer gratuitement son dossier.

45.37 Sonja Becq (CD&V): Sans accord, il est impossible à la mère de transmettre son nom.

45.38 Maya Detiège (sp.a): Aujourd'hui, une mère non mariée peut effectivement transmettre son nom à son enfant.

45.39 Sonja Becq (CD&V): Cela ne nous pose aucun problème.

45.41 Sonja Becq (CD&V): Nous souhaitons également poser certaines questions juridico-techniques. L'officier de l'état civil sera tenu d'informer clairement les parents sur les choix à opérer. La procédure à suivre sera décrite dans une circulaire ministérielle. Espérons que le fonctionnaire se verra aussi offrir un grand tableau noir pour son exposé.

Nous ne savons pas comment l'officier de l'état civil devra constater l'accord entre les parents et le choix qu'ils opèrent. Dans la période de transition, une déclaration commune sera requise. Il faudra attendre la circulaire pour que la manière de procéder soit décrite précisément. Les officiers de l'état civil demandent une réglementation claire et précise. Celle-ci n'existe pas pour l'heure. De discussions s'ensuivront inévitablement.

Il n'apparaît pas clairement que l'on peut changer d'avis. Pendant la période transitoire, un délai d'un an est prévu pour donner un nouveau nom aux enfants mineurs. La ministre indique que les parents ne sont pas à proprement parler liés à la première déclaration mais que le fait de constamment revenir sur des choix pris précédemment ne correspond pas à l'esprit de la loi. Nous souhaiterions que ceci figure clairement dans la loi.

Dat betekent dat beide ouders binnen die termijn van een jaar naar de ambtenaar van de burgerlijke stand kunnen gaan om hun kinderen van 15, 16 en 8 jaar allen de naam van de moeder te geven. Als er binnen een jaar nog een kindje bijkomt, het vierde in de rij, en alle kinderen zijn nog minderjarig, dan kan de vader terug naar de ambtenaar van de burgerlijke stand gaan om voor de vier kinderen toch nog een nieuwe, andere naam te vragen. Daarover is geen duidelijkheid.

Volgens het verslag antwoordt de minister daarop "dat de ouders strikt genomen niet gebonden zijn door de eerste verklaring, maar dat het voortdurend terugkomen op eerder gemaakte keuzes niet strookt met de geest van de wet". Mevrouw de minister, wij zouden dit graag duidelijk in de wet zien staan. Morgen krijgen die ambtenaren van de burgerlijke stand nog meer vragen dan vandaag, over de regeling waarover straks zal worden gestemd. Die mensen zijn daarop niet voorbereid.

Wij vragen ons ook af wanneer de wet in werking zal treden en wanneer de rondzendbrief er zal zijn.

Ik wil tot slot duidelijk maken dat wij van bij de aanvang van de discussie in het Parlement een lijn hebben aangehouden binnen onze fractie en binnen onze partij, met name voor een heldere, duidelijke en rechtszekere regeling. Wij blijven dat zeggen. Wij hebben dat hier in het Parlement van in het begin gedaan. Als u vindt dat wij een draai hebben gemaakt, dan weet ik niet hoe u het noemt toen vorige week iedereen jubelde over het historisch moment, maar gisteren een bocht van 180 graden werd gemaakt. Dat historisch moment heeft een week geduurd. Toen nam men een bocht van 180 graden.

Op de verwijten die u maakt, kan ik alleen maar repliceren dat ik moet vaststellen dat in dit Parlement, waar overigens belangrijke discussies worden gevoerd en belangrijk werk wordt verricht, zonder problemen toch een bocht van 180 graden wordt gemaakt.

Voor ons is de regeling die voorligt te ingewikkeld. Zij geeft geen zekerheid aan de vrouw, aan de moeder, om haar naam te mogen doorgeven aan haar kind. Wij menen dat het veel eenvoudiger is te voorzien dat het sowieso de naam van de vader is, gevolgd door de naam van de moeder, en dat, als beiden het erover eens zijn, de naam van de vader wordt weerhouden. Dat betekent dat bij conflict of bij discussie noch de naam van de vader noch die van de moeder wordt uitgesloten. In het voorliggend voorstel wordt de naam van de moeder wel uitgesloten.

45.42 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, comme je l'ai dit, hier, en commission, il y a une réalité dont nous devons tenir compte, à savoir que l'enfant prend pratiquement toujours le nom du père. C'est la situation qui prévaut actuellement. Nous avons parfois tendance à l'oublier.

Que veut-on faire à partir de là? Vouloir imaginer un acte législatif qui s'inscrit en dehors de la réalité qui existe aujourd'hui n'a, selon moi, pas beaucoup de sens. Quel est donc l'objectif poursuivi? Donner une nouvelle liberté aux parents, restreindre – je dis bien "restreindre" – le champ de la discrimination; il ne s'agit sans doute pas de la supprimer

Nous nous demandons également quand la loi entrera en vigueur et quand la circulaire sera disponible.

Dès le début des discussions au sein du Parlement, nous avons maintenu une seule et même position au sein de notre groupe et de notre parti en faveur d'une réglementation claire et juridiquement sûre. Si l'on estime que nous avons changé d'avis, je ne sais pas comment il faut appeler le virage à 180° pris hier en commission, alors que dans l'euphorie, il était question d'un moment historique pas plus tard que la semaine dernière.

La nouvelle réglementation est trop complexe et ne fournit aucune certitude quant à la transmission du nom de la mère à l'enfant.

Il est indéniablement plus simple de faire suivre le nom du père par le nom de la mère ou de transmettre uniquement le nom du père si les deux parents sont d'accord. En cas de désaccord, aucun nom ne sera donc exclu, ce qui n'est pas le cas dans la nouvelle proposition où il y a exclusion du nom de la mère.

45.42 Daniel Bacquelaine (MR): Sommigen vergeten blijkbaar dat het kind vandaag bijna altijd de achternaam van de vader krijgt. We willen de ouders meer keuzevrijheid bieden en de mogelijkheid tot discriminatie beperken.

De Europese regelgeving en de toezegging van de regering nopen

complètement. Mais soit on est révolutionnaire soit on travaille au progrès. En général, je suis plutôt partisan du travail en faveur du progrès. Je ne crois pas beaucoup en une révolution qui fait table rase d'une situation existante pour construire un nouveau système qui serait soi-disant parfait. Nous allons donc progresser en faveur de davantage d'égalité et vers moins de discrimination. Tel est, selon moi, le but du projet qui nous est soumis aujourd'hui.

Il est vrai qu'il faut tenir compte du contexte européen qui nous pousse à agir. Il y a aussi l'engagement du gouvernement, la déclaration et la note de politique générale du 29 décembre 2011. C'est la raison pour laquelle j'ai parlé, hier, en commission, du projet de loi Turtelboom, Milquet, De Crem. En effet, c'est bien de cela dont il s'agit. C'est un projet de loi qui nous a été soumis par le gouvernement. Il n'y a pas de mystère, ni de secret en la matière. Nous examinons donc, ce soir, le projet de loi du gouvernement soutenu par tous les vice-premiers ministres et, par extension, par l'ensemble du gouvernement.

Il s'agit donc d'offrir une nouvelle liberté. C'est à chaque fois l'occasion de réfléchir à la notion même de la liberté.

Pour ma part, j'accepte facilement, sans aucun état d'âme, qu'autrui, que toute personne exerce une liberté qui aboutit à un choix qui ne serait pas le mien. C'est ma conception de la liberté. D'autres considèrent qu'autrui, qu'une autre personne ne peut exercer une liberté qui aboutirait à un choix contraire au sien. Il s'agit bien de deux conceptions différentes de la liberté; au moins, le choix est clair.

Personnellement, j'opte pour l'idée que si une loi permet à un grand nombre de personnes d'exercer leur liberté, même si le résultat aboutit à des choix différents du mien et qui ne correspondent pas à mes convictions, à la limite, cela ne me concerne pas. Et si nous raisonnions tous de cette manière, les choses en seraient grandement facilitées.

Dans le cas qui nous occupe, pour la grande majorité des parents et des citoyens, ce projet offre la possibilité de choisir.

C'est ainsi que j'ai vraiment été choqué par la vision extrêmement pessimiste, exprimée par certains dans ce parlement, de la capacité des parents et des couples qui décident d'un projet parental de se mettre d'accord sur le choix du nom de leurs enfants.

Si c'est vraiment si difficile, si c'est vraiment la règle de ne pas aboutir à un accord, alors, nous sommes effectivement en dehors des clous. Pourtant, dans la majorité des cas, probablement entre 90 et 100 % des parents trouveront un accord. Parfois même avant la conception, ils en discuteront. Et ma vision optimiste de la société me pousse à croire que les parents sont capables de discuter entre eux et que ce n'est pas à ce point compliqué. Évidemment, une vision pessimiste de l'humanité qui considérerait que tout le monde est égaré sur terre et est incapable d'opérer le moindre choix, alors, oui, il conviendrait de tout imposer et de ne plus jamais laisser une quelconque liberté de choix.

Ce n'est pas ma vision de la société. Au contraire, j'ai tendance à faire confiance aux gens; selon moi, ils sont capables de poser des choix.

ons tot actie. Het gaat over wat we een wetsontwerp-Turtelboom-Milquet-De Crem zouden kunnen noemen, dat door alle vice-eersteministers wordt gesteund.

Wanneer men een nieuwe vrijheid aanbiedt, is dat een goede gelegenheid om na te denken over het begrip 'vrijheid'. Ik heb er geen probleem mee dat iemand anders gebruik maakt van een vrijheid die leidt tot een keuze die ikzelf niet zou maken. Als we allemaal zo zouden redeneren, zou dat alles wel wat eenvoudiger maken!

Ik ben gechoqueerd door de pessimistische visie die sommigen hebben op de capaciteit van koppels die samen beslissen kinderen te hebben om het eens te raken over de naam van hun kinderen. Zijn we dan niet in staat om te kiezen? In dat geval moet men alles van bovenaf opleggen!

Zelf heb ik er het volste vertrouwen in. De meerderheid van de ouders zal een vrije keuze maken. Doen ze dat niet, dan geldt de huidige regeling.

Dit ontwerp is niet perfect, maar ik geloof ook niet in de perfectie! Dit ontwerp biedt een grotere keuzevrijheid, en dat is een goede zaak.

De dubbele naam verplicht stellen, zou de keuzevrijheid beperkt hebben en zou geen oplossing hebben geboden voor de discriminatie, want in de volgende generatie zou men twee grootouders hebben moeten schrappen!

Wat telt is dat ouders de mogelijkheid krijgen om de familienaam te bespreken; in uitzonderlijke gevallen zal het bij de bestaande toestand blijven, en krijgt het kind de naam van de vader.

Dit ontwerp is een stap in de richting van vooruitgang en vrijheid, en ik wil de indieners

Dans ce cas-ci, selon la situation, l'énorme majorité utilisera ou non la liberté de choix qui leur est laissée. En cas de non-utilisation du choix, l'option actuelle demeurera, c'est-à-dire le nom du père.

daarvoor danken.

Que certains appellent cette attitude une discrimination ou un manque d'égalité, peut-être: nous ne sommes pas dans la perfection.

Mais je ne crois pas à la perfection! De ce fait, je suis tout à fait libre vis-à-vis de cette proposition. Je pense que cela amène une plus grande liberté de choix pour les gens et cela me paraît donc foncièrement positif.

Certains auraient voulu imposer directement le double nom. C'était alors restreindre la liberté de choix. De plus, cela ne résolvait en rien le problème de la discrimination parce qu'à la génération suivante, on aurait dû éliminer soit deux grands-mères, soit deux grands-pères, soit un grand-père et une grand-mère. Sur base de quoi? Je vous le demande!

Il n'y a pas de perfection en la matière. On ne pourra pas avoir un projet qui, une fois pour toutes, atteint la perfection! L'important, aujourd'hui, est de permettre aux parents d'avoir une discussion entre eux pour savoir quel nom ils souhaitent donner à leur enfant et, à l'issue de cette discussion, de faire un choix dans le cadre d'une loi qui offre une très large liberté. Et dans les cas marginaux, dans les quelques pourcents où un accord n'interviendra pas, soit parce qu'il y a une séparation en cours de grossesse, soit parce qu'il y a une mésentente dans le couple, nous restons à la situation actuelle, qui est celle du nom du père.

Nous sommes dans ce cadre-là. Pour ma part, il est utile de voter ce texte aujourd'hui car il va dans le sens du progrès, dans le sens d'une plus grande liberté.

Je remercie à nouveau Mme Turtelboom, Mme Milquet et M. De Crem de nous avoir fourni ce projet de loi que nous pourrions voter ensemble.

45.43 Carina Van Cauter (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, is dit ontwerp het belangrijkste ontwerp dat wij deze legislatuur zullen goedkeuren? Nee. Voor ons was de justitiehervorming prioritair, maar die is ondertussen goedgekeurd. Daarnaast zoeken wij naar ruimte en thema's die ons allen aanbelangen. Een naam is daar ongetwijfeld één van. Niet alleen dragen wij allemaal een naam en geven wij een naam door, als wij dat geluk hebben, maar ik heb vastgesteld dat sedert 1999 alle fracties in dit Parlement voorstellen hebben ingediend om de bestaande regelgeving te remediëren. Ik neem aan dat u dat niet hebt gedaan omdat u dat belachelijk of futilliteiten vond. Ik neem aan dat alle fracties ervan overtuigd waren dat dit thema een debat vergde. Dat is ook de reden waarom de regering met een ontwerp kwam, dat in consensus was aangenomen door alle meerderheidsfracties.

Collega's, het ontwerp is zeer eenvoudig uit te leggen. Vandaag voorzien wij voor jonge ouders, zoals in bijna alle andere landen van Europa, niet alleen in de toekenning van de naam van de vader, maar ook in de naam van de moeder en, indien de ouders dit wensen, de dubbele naam. Zo eenvoudig is het.

45.43 Carina Van Cauter (Open Vld): Il ne s'agit effectivement pas du projet le plus important. Cet honneur revient à nos yeux à la réforme de la Justice. Toutefois, nous réfléchissons ensemble à des thèmes socialement pertinents et l'attribution du nom en constitue incontestablement un. Ce n'est pas pour rien que tous les groupes politiques ont déposé ici depuis 1999 des propositions visant à adapter la réglementation actuelle. C'est ainsi que nous en sommes arrivés à l'élaboration du présent projet du gouvernement, qui est le fruit d'un consensus entre l'ensemble des groupes de la majorité.

Collega's, mama of papa worden is een groot geluk. Ik heb stoere mannen zachte woorden horen spreken. Ik weet dat mama of papa worden ook een moment is van grote verantwoordelijkheid, van gezamenlijke keuzes maken – gezamenlijk ouderlijk gezag – in het belang van de kinderen. Ik ben er vast van overtuigd dat alle ouders niet alleen de voornaam, maar ook de familienaam kunnen kiezen. Wanneer ouders om één of andere reden geen keuze willen maken, en willen voortbouwen op traditie, dan kan dit voor ons blijven bestaan. De weg van de geleidelijkheid, collega Bacquellaine.

Collega's, tot slot wil ik nog het volgende meegeven. De waarheid heeft immers haar rechten.

Het is bijzonder jammer dat de heer Terwingen hier op dit moment opnieuw niet aanwezig is. Ik kan in de spiegel kijken. Ik had hem graag hier in plenum erop willen wijzen dat hij gisteren effectief heeft deelgenomen aan een meerderheidsoverleg binnen een tijdsbestek dat ons door de voorzitter van de commissie voor de Justitie is toegekend. Iedereen, met uitzondering van de heer Terwingen, is op tijd terug de zaal binnengekomen. Ik heb een verlenging van de schorsing met tien minuten gevraagd. Ik werd daarbij niet gesteund door mevrouw Becq. Uiteindelijk is de zitting hernomen met de stemming over het ontwerp.

En fait, la situation est très simple: comme à peu près partout ailleurs en Europe, les jeunes parents pourront désormais choisir le nom du père ou de la mère ou le double nom. La parentalité constitue en effet un grand bonheur, qui implique également la grande responsabilité de devoir poser des choix communs et d'assumer conjointement l'autorité parentale. Désormais, les parents pourront choisir le prénom mais également le nom de famille. Il est également loisible aux parents qui ne souhaitent pas faire ce choix de se conformer à la tradition existante. Il existe toujours la voie de la progressivité.

Un dernier mot pour terminer: hélas, M. Terwingen n'est pas présent pour le moment, c'est dommage car j'aurais voulu lui rappeler qu'il était bien présent hier lors de la concertation entre partis de la majorité, mais qu'il a été le seul à ne pas revenir à temps dans la salle. J'ai alors demandé une suspension supplémentaire de dix minutes mais Mme Becq n'a pas soutenu cette demande, et pour finir, la réunion a repris avec le vote.

45.44 Sonja Becq (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw Van Cauter, ik meen dat daarstraks door uw partijvoorzitter is gevraagd om hier een sereen debat te voeren.

Ik heb inderdaad het lijstje van de namen gegeven zoals dat in het voorstel staat.

Ik stel vast dat u nu de hele polemiek van gisteren wil herbeginnen. Er was gisteren inderdaad grote chaos in de commissie, vanaf het moment dat duidelijk werd dat de N-VA het amendement niet zou goedkeuren. Toen moest er een schorsing komen en moest nog eens worden bijeengekomen

45.45 Carina Van Cauter (Open Vld): Mevrouw Becq, hebt u al dan niet de schorsing gevraagd om de heer Terwingen toe te laten de commissie te vervoegen?

45.46 Sonja Becq (CD&V): Ik heb nooit ontkend dat de schorsing is

45.44 Sonja Becq (CD&V): Ne devons-nous pas débattre sereinement? N'était-ce pas convenu? Mme Van Cauter tient manifestement absolument à raviver la polémique.

Hier en commission, la situation est devenue très chaotique lorsque les membres ont compris que la N-VA n'adopterait pas l'amendement. C'est alors qu'il a fallu suspendre la réunion pour organiser une nouvelle concertation.

45.45 Carina Van Cauter (Open Vld): Mme Becq a-t-elle demandé cette suspension pour permettre à M. Terwingen de revenir?

45.46 Sonja Becq (CD&V): Je

gevraagd. Ik stond aan de deur te wachten om naar Raf Terwingen uit te kijken. Er werd mij ook door uw collega's gevraagd naar buiten te komen. Ik durfde echter niet naar buiten te gaan, omdat ik wist dat CD&V dan helemaal niet aanwezig zou zijn.

n'ai jamais nié que la seconde suspension avait été demandée. J'ai regardé à la porte pour voir si je ne voyais pas revenir M. Terwingen mais je ne voulais pas sortir parce que le CD&V n'aurait alors plus du tout été représenté.

45.47 Carina Van Cauter (Open Vld): Mevrouw Becq, ik heb mij tot de essentie beperkt. Ik moet nu vaststellen dat ik tijdens het huidige plenum wordt gebeld. Ik moet op de sites van de kranten vaststellen dat ons wordt verweten CD&V te hebben buitengelokt en te hebben verschalkt. In dat geval heb ik hier in het halfroond het recht uiteen te zetten hoe de zaken daadwerkelijk zijn verlopen.

45.47 Carina Van Cauter (Open Vld): À partir du moment où on reproche à l'Open Vld d'avoir piégé le CD&V, il me semble que j'ai le droit d'expliquer clairement ici comment les choses se sont réellement déroulées.

45.48 Muriel Gerkens (Ecolo-Groen): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, ce débat devrait être un débat important. C'est en effet un moment où l'on devrait concrétiser une dimension nouvelle dans la politique pour plus d'égalité entre les hommes et les femmes mais aussi au niveau de la conception de la politique de la famille.

45.48 Muriel Gerkens (Ecolo-Groen): Dit zou een belangrijk debat moeten zijn. Er wordt namelijk concreet gestalte gegeven aan een beleid dat streeft naar meer gelijkheid tussen mannen en vrouwen. Er wordt bovendien aan het gezinsbeleid een nieuwe dimensie toegevoegd.

Certains citoyens, certains membres de ce parlement considèrent que les politiques sociales et économiques en faveur de l'égalité hommes-femmes sont prioritaires et que nous perdons notre temps à discuter du projet sur la transmission du nom. En tant qu'écologiste, ces propos me heurtent.

Volgens sommigen zijn de sociale en economische beleidsmaatregelen voor meer gelijkheid tussen mannen en vrouwen veel belangrijker. Zij vinden dat wij onze tijd verdoen met dit ontwerp over de naamsoverdracht. Als lid van Ecolo stoor ik mij aan dergelijke uitlatingen.

Lorsque nous avons participé à la majorité gouvernementale de 1999 à 2003, avec les libéraux et les socialistes - la majorité Arc-en-ciel -, nous avons travaillé à la mise en place d'institutions comme l'Institut pour l'égalité des chances entre les hommes et les femmes, ou encore le SECAL (le Service des créances alimentaires).

Toen wij van 1999 tot 2003 deel uitmaakten van de regeringsmeerderheid hebben wij meegewerkt aan de oprichting van instellingen die zouden toezien op de gelijkheid tussen mannen en vrouwen. Wij hebben in dat verband een aantal wetten gestemd, wij hebben ervoor gezorgd dat er rekening werd gehouden met gendergegevens, enz.

Nous avons travaillé sur le *gender mainstreaming*, même s'il a fallu attendre jusqu'à aujourd'hui pour que cela se concrétise dans les lois.

Nous avons introduit l'analyse de genre dans les données de santé. Auparavant, lors de la collecte des données, on ne savait pas si on parlait d'hommes ou de femmes. Or cela permet de mieux orienter les politiques en matière de santé.

Nous avons soutenu et activement participé à des politiques comme la modification de la loi sur le divorce, l'hébergement égalitaire entre les parents en cas de séparation.

Nous avons également travaillé pour une présence accrue des femmes dans les conseils d'administration des entreprises cotées en bourse et des entreprises publiques autonomes.

Het sociaal beleid van de regering en de meerderheid, waarvan in de eerste plaats de vrouwen het slachtoffer zijn, hebben we echter niet gesteund.

Enfin, nous nous sommes aussi impliqués dans la loi visant à supprimer l'écart salarial.

De overdracht van de familienaam heeft een symbolische waarde, net als destijds het recht van vrouwen

Par contre, nous avons refusé de travailler avec le gouvernement et les partis de la majorité depuis fin 2011 dans les politiques sociales qui ont été mises en place, politiques qui touchent le chômage, les allocations d'insertion, la dégressivité, l'accès au crédit-temps, les

conséquences sur la pension pour les personnes qui n'ont pas une carrière complète. Qui rencontre toutes ces difficultés? Ce sont majoritairement des femmes travaillant à temps partiel et aux carrières incomplètes. Si l'on ne peut nous accuser de ne pas nous préoccuper de ces politiques sociales et économiques, nous refusons, par ailleurs, de soutenir ces politiques-là.

Est-il symbolique de travailler sur la transmission du nom de l'enfant? Bien entendu, c'est symbolique! Mais rappelons-nous: lorsqu'on a arrêté l'obligation pour les femmes de prendre le nom de leur mari, lorsqu'on les a autorisées à travailler sous leur nom de jeune fille, on a aussi considéré à ce moment que c'était symbolique! Or, c'était une manière de reconnaître non seulement l'égalité mais aussi l'identité de la femme en tant qu'individu, en tant que travailleuse.

En travaillant maintenant à la transmission du nom de l'enfant, c'est aussi sur l'identité que nous travaillons! Nous allons permettre à un enfant de construire son identité en considérant qu'il est le résultat d'un homme et d'une femme égaux entre eux, qui ont opté pour des choix et qui lui permettent de se construire à partir de là. Nous sommes donc dans la concrétisation, dans la traduction d'une politique familiale qui se veut égalitaire et émancipatrice.

Que signifie "égalitaire"? Cela signifie égalité évidemment entre les membres du couple, le partage du temps et le partage des tâches: les tâches à destination des enfants, les tâches familiales, les fonctions extérieures, les fonctions de représentation. C'est aussi le partage de l'autorité. C'est aussi le partage du nom dans la dénomination qu'on va transmettre à son enfant.

Une vision émancipatrice de la famille est une vision qui implique la reconnaissance du choix. L'on ne va pas considérer d'office que le choix est un acte compliqué, que les gens ne pourront jamais poser de manière autonome et intelligente.

Un choix n'est pas forcément compliqué ou difficile. Et puis c'est l'incapacité de reconnaître à un couple la possibilité de poser des choix, mais aussi de construire un projet.

Il y a une dernière dimension que je voudrais bien aborder. Certains disent que les psychologues considèrent qu'en ne laissant pas uniquement le nom du père à l'enfant, on va déliter, porter atteinte au lien entre le père et l'enfant, parce que ce père n'a pas de lien naturel avec son enfant. C'est une conception freudienne qui refuse d'évoluer. Dans la société de l'époque de Freud, c'était effectivement le père qui avait le rôle d'autorité, la fonction extérieure, qui représentait la loi; la mère était celle qui avait ce lien parfois fusionnel et castrateur avec son enfant.

Les psychologues sont nombreux maintenant à évoluer et à intégrer cette nouvelle conception de la famille et de la société et à avoir une conception tout à fait différente. Je trouve regrettable de ne pas accepter cette intégration et cette évolution de notre société. Notre rôle, en tant que politiques, est de soutenir l'évolution sociétale qui voudra que le lien entre le père et son enfant, un lien affectif, affectueux, puisse se développer plutôt que le rôle qu'avait antérieurement le père.

om hun meisjesnaam te gebruiken in plaats van de naam van hun echtgenoot. Ook toen ging het om de erkenning van de gelijkheid van de vrouw en haar identiteit. De hervorming van de naamgeving van het kind heeft ook gevolgen voor de identiteitsvorming: het kind zal zijn identiteit kunnen uitbouwen in de wetenschap dat het voortkomt uit ouders die gelijk zijn.

Met dit ontwerp krijgt een egalitair, emancipatorisch gezinsbeleid gestalte. Dat beleid beoogt een egalitaire taakverdeling, jobkansen, gezagsuitoefening, en ook naamgeving. Emancipatie veronderstelt het recht om te kiezen: we mogen er niet zonder meer vanuit gaan dat de gezinnen niet in staat zijn om zelfstandig verstandige keuzen te maken.

Psychologen zouden naar verluidt van oordeel zijn dat men de band tussen vader en kind zou kunnen schaden. Daarmee is men blijven hangen in de freudiaanse opvatting van de autoritaire vader die staat voor de buitenwereld en de wet en de moeder die een al te hechte band heeft met het kind, die tot castratieangst leidt. De maatschappij is echter geëvolueerd, en ook de opvatting over het gezin. Wij kunnen ons vinden in de evolutie naar een meer affectieve band tussen vader en kind.

De vrouwen van deze Assemblee zijn op de barricaden gaan staan voor een wet over de naamsoverdracht. Zij wilden dat de dubbele naam met keuze zou gelden wanneer er geen keuze wordt gemaakt.

Zij hebben het compromis waarbij als algemene regel gold dat de dubbele naam gegeven werd met de naam van de vader voorop, niet aanvaard, en we hebben het daar toen bij moeten laten.

Moeten we vandaag de dubbele naam als algemene regel blijven verdedigen en daarmee dan ook

Enfin, je voudrais rendre hommage aux femmes parlementaires de cette assemblée qui déjà entre 1999 et 2003 se sont battues pour travailler sur cette loi et sur la transmission du nom. Il y avait au VLD, dans les membres actives, Maggie De Block mais surtout Fientje Moerman. Il y avait sur le banc du MR Pierrette Cahay, qui malheureusement nous a quittés. Il y avait également Jacqueline Herzet. Il y avait Joëlle Milquet.

Ce groupe de parlementaires s'est activé pour aboutir à une proposition qui consistait à choisir le nom du père, le nom de la mère ou le nom du père et de la mère dans l'ordre souhaité. C'est au niveau du choix par défaut que les choses ont coïncé. Ces femmes qui se sont battues voulaient que la solution par défaut soit le double nom avec choix.

Il y avait également Magda De Meyer pour le sp.a, Karine Lalieux pour le PS et Claudine Drion, Marie-Thérèse Coenen et Christine Grauwels pour Ecolo-Groen. Ces femmes se sont battues jusqu'au bout pour défendre cette proposition. Elles n'ont pas accepté le compromis final: la solution par défaut aurait été le double nom avec le nom du père en premier. S'étant battues jusqu'au bout, ce projet n'est jamais passé en séance plénière et nous avons dû abandonner.

Il a fallu plus de dix ans pour que nous revenions sur le sujet. Au vu des discussions aujourd'hui autour de ce projet, Ecolo-Groen se dit que le mieux serait d'avoir le double nom comme solution par défaut. Ce n'est pas accepté; ce n'est pas passé. Nous nous sommes alors posé la question de savoir si nous allions faire comme ces femmes courageuses et vaillantes en 2003: renoncer au compromis et, dès lors, renoncer à la possibilité de choix qui existe dans ce projet. De fait, aujourd'hui, tous les parents auront la possibilité de choisir le nom qu'ils donneront à leur enfant. Quitte à ce que la solution par défaut ne soit pas la bonne, nous aurons au moins cette avancée. Laisser passer cette occasion, c'est repartir pour dix ans sans savoir quel sera l'aboutissement.

Pour cette raison, bien que regrettant que le choix par défaut soit le nom du père, les écologistes accepteront et voteront le projet de loi aujourd'hui soumis au vote. Nous voulions que la solution par défaut soit le double nom dans le but de maintenir l'objectif d'égalité, une égalité par rapport à la place du père et de la mère autour de l'enfant. Il est regrettable que cette dimension égalitaire n'apparaisse plus dans la solution retenue par défaut.

Ce sera pour la prochaine fois.

Nous voulons faire confiance aux jeunes couples qui vont avoir des enfants. Je peux vous dire que la demande sociétale, dont certains doutent, existe bel et bien et que de nombreux jeunes couples que je rencontre souhaitent effectivement pouvoir donner le double nom à leur enfant.

Voilà pourquoi nous soutiendrons ce projet, malgré cette petite déception.

Le **président**: Je vais donner la parole à M. Schoofs.

45.49 Bert Schoofs (VB): Mijnheer de voorzitter, het is goed dat ik niet Terwingen heet.

van de keuzevrijheid afzien, omdat we de algemene regel niet goed vinden? We betreuren dat de algemene regel de toekenning van de naam van de vader is, maar zullen het wetsontwerp niettemin goedkeuren. We wilden het gelijkheidsbeginsel respecteren, omdat dat het doel van de wet is. Die stap zal voor de volgende keer zijn.

Ondanks al uw twijfels leeft er bij jonge ouders wel degelijk de vraag om hun beider namen aan hun kinderen te kunnen geven. Het is voor hen dat we het ontwerp zullen goedkeuren.

45.49 Bert Schoofs (VB): L'attribution du nom constitue une

Collega's, mevrouw de minister, verwarring en chaos troef omtrent de naamgeving, een belangrijk gegeven binnen ons rechtsbestel. Zij bepaalt immers de identiteit van een persoon, maar ook de samenhang binnen gezinnen en de continuïteit van families doorheen verschillende generaties. Dat zou althans moeten, tot vandaag.

Voor alle duidelijkheid: het Vlaams Belang heeft consequent, zowel in de Kamer als de Senaat, gepleit voor het behoud van de bestaande regelgeving. Het is niet dat er geen wijzigingen in kunnen worden aangebracht of dat er geen dubbele naamgeving mogelijk is. Ik zal daar echter niet over uitweiden. Wij passen in elk geval voor het voorliggende ontwerp. Op geen enkel moment hebben wij daarover verschillende opvattingen geuit in de Kamer of de Senaat.

Voor alle duidelijkheid: wij zijn allemaal individuele volksvertegenwoordigers of senatoren. Het is dan ook geen schande dat mensen in een bepaalde politieke formatie een ander standpunt verkondigen. Er bestaat bij ons een individueel spreekrecht, waarvan misschien wat meer gebruik mag worden gemaakt.

Wat echter leidt tot plaatsvervangende schaamte, zijn de uitleg bij de verschillende standpunten, het bochtenwerk van de politieke partijen en de vage communicatie ten aanzien van de pers en het publiek. In een bepaalde commissie vertolkt men een bepaald standpunt, terwijl men in een andere commissie beweert dat het zo niet was bedoeld en dat men verkeerd is begrepen. Het komt in feite neer op pure kontendraaijerij. Dat stoort de burger, en dat stoort ons.

Over zo'n belangrijke materie had men het best binnen de partijen overlegd om te bekijken welk standpunt zou worden ingenomen. Wij hebben dat bijvoorbeeld gedaan, maar misschien is dat wel iets te democratisch. Dat is echter niet gebeurd, wat heeft geleid tot een enorme vaudeville rond de bespreking van het voorliggende wetsontwerp.

Men zegt dat men een discriminatie wil opheffen. Dat was in het begin al zeer duidelijk een drogreden, want uit twee redenen blijkt dat dit niet zo is. Men moet van progressieve zijde toch enigszins consequent zijn met zichzelf. Wij onderschrijven het standpunt van CD&V niet, maar CD&V is wel consequent in zijn uitleg, want twee discriminaties zullen in elk geval blijven bestaan.

Ten eerste, wie voor een dubbele naam kiest, kan in de volgende generatie niet terugkeren naar een enkele naam. Sommige mensen zullen dat als een discriminatie ervaren.

Ten tweede, de vader heeft het vetorecht zodra men niet tot een akkoord komt. Dat is nu eenmaal zo. Als conservatieven kunnen wij er blij mee zijn dat de vader toch zijn stempel kan blijven drukken, niet omdat wij de man hoger inschatten dan de vrouw of omdat de geslachten ongelijkwaardig zouden zijn, maar wel omdat de vader verantwoordelijkheid moet dragen. Dit is ons belangrijkste argument: de vader moet zijn verantwoordelijkheid opnemen. Daardoor geeft hij de naam.

Geef mij eender welke regel, wet, traditie of gewoonte. Ik kan er u wel een discriminatie bij verzinnen. Discriminaties zijn oneindig. Iedereen

donnée importante dans notre système juridique. Elle détermine en effet l'identité, la cohésion au sein des familles et la continuité de génération en génération. C'était en tout cas le cas jusqu'à aujourd'hui.

Le Vlaams Belang fait preuve de cohérence et plaide en faveur du maintien de la réglementation actuelle. Non que nous soyons opposés à toute forme d'adaptation, mais le texte à l'examen n'emporte en tout état de cause pas notre adhésion. Il n'est pas scandaleux que des membres d'un même parti défendent des opinions différentes. Au sein de notre parti en tout cas, la liberté de parole individuelle est une réalité. Les contorsions auxquelles nous avons assisté ici au sein d'autres partis devraient leur inspirer un sentiment de honte. En cette matière importante, il eut été préférable que l'on se concerte d'abord à l'interne à propos du point de vue à défendre. C'est ainsi que nous avons procédé mais peut-être ce mode de fonctionnement est-il un peu trop démocratique pour d'autres.

Il est absurde de prétendre supprimer une discrimination, puisque deux discriminations subsisteront. Ainsi, l'enfant qui aura reçu un double nom ne pourra plus faire le choix du nom unique à la génération suivante. Par ailleurs, un droit de veto sera accordé au père. En tant que conservateurs, nous nous réjouissons toutefois de ce que le père puisse continuer de jouer un rôle prépondérant. Non pas parce que les père et mère ne seraient pas égaux d'après nous, mais parce qu'il incombe au père de prendre ses responsabilités.

Si toute loi, toute tradition ou toute coutume peut receler une discrimination, n'allez pas expliquer la présente loi comme une forme de liberté de choix qui gommerait des discriminations! Où

heeft wel een soort detector om discriminaties te ontdekken. Wij kunnen die elke dag ontdekken in het dagelijkse leven. Leg deze regeling in godsnaam echter niet uit als de keuzevrijheid om een bepaalde discriminatie weg te werken. Een keuze impliceert trouwens altijd een vrijheid. Vrijheid is altijd gebaseerd op het feit dat men keuzes kan maken. Ik heb het woord 'keuzevrijheid' altijd een soort pleonasme of tautologie gevonden.

Als u spreekt over keuzevrijheid, de keuzevrijheid die mensen willen in het dagelijkse leven, is bijvoorbeeld de keuzevrijheid van vrouwen om pepperspray te gebruiken tegen aanranders. Waarom geeft u hen die keuzevrijheid niet? Waarom geeft u personen die met wapens kunnen omgaan niet de vrijheid om het wapen, onder bepaalde voorwaarden, te gebruiken, bijvoorbeeld als iemand hen berooft of hun eigendom komt stelen? Die keuzevrijheid om zijn goederen te verdedigen, heeft men tegenwoordig niet. De keuzevrijheid om bepaalde belastingen niet te hoeven betalen, omdat die worden aangewend voor personen die nooit aan het systeem hebben bijgedragen, zouden ik en vele andere mensen wel eens willen hebben.

Waar is de keuzevrijheid voor een slachtoffer om een veroordeelde de vrijheid te ontzeggen zolang de schadevergoeding aan de burgerlijke partijen niet betaald is? Ik meen dat dit een keuzevrijheid is die veel slachtoffers wel eens zouden willen. Verder is er de keuzevrijheid van Verhofstadt in zijn "Burgermanifesten" destijds. Ik kan u verzekeren dat ik die verslonden heb. Het gaat dan om de keuzevrijheid om uit de samenleving te treden wanneer profitaat hoogtij viert en wanneer men met een overheid te maken krijgt die niet meer efficiënt werkt. Dat was een keuzevrijheid van Verhofstadt. Waar blijft u daarmee?

Dat zijn echte keuzevrijheden, dat is het debat waarover het in de samenleving kan gaan, niet dit non-debat. Dit is immers een non-debat. Waarom is dit een non-debat? Er wordt in de samenleving niet over gesproken. Datgene waar burgers over spreken, daar moeten wij hier een debat over voeren. Daarom zijn wij volksvertegenwoordigers. Dit lijkt echter meer op een veredelde lobbyclub die minderheden allerhande keuzevrijheden toekent. Ik zit hier al lang. Ik heb het debat over het homohuwelijk meegemaakt en het debat over de holebiadoptie. Ik ontzeg die mensen geen rechten. Dat was telkens de keuzevrijheid die kwam kijken. Het was echter telkens een welbepaalde, selectieve keuzevrijheid die grenst aan hypocrisie. Voor bepaalde groepen in de samenleving die zeer sterk lobbywerk leveren kan hier een debat gevoerd worden. We zouden echter over heel veel andere zaken kunnen debatteren om de burgers keuzevrijheid toe te kennen.

Dit is de willekeur van de partijpolitiek, het dictaat van de tierlantijntjes, de folietjes van toevallige politieke meerderheden. Het gaat dan wel degelijk om toevallige politieke meerderheden in dit halfroond. Gisteren hebben we dat nog eens kunnen vaststellen in de commissie. Heel veel parlementaire tijd en energie worden nu gestoken in zaken die er in feite alleen komen omdat de ene of de andere die er al jarenlang mee aan het rondzeulen was nu de kans schoon zag om er het debat over te voeren.

Waar is het belang van het kind? Ik heb dat geen enkele fractie op de

est le libre choix d'utiliser du spray au poivre contre un agresseur? Ou celui de recourir à une arme pour protéger ses biens? Où est le libre choix des victimes de priver les condamnés de leur liberté tant que les dommages subis par les parties civiles n'ont pas été indemnisés? Et celui de ne pas devoir verser certains impôts parce qu'ils iront à des personnes qui n'ont jamais contribué? Et celui de rompre avec une société dans laquelle le profitariat triomphe et où l'État est devenu trop inefficace – pour paraphraser les Manifestes du citoyen de Guy Verhofstadt?

Plutôt que d'organiser ce non-débat sur un thème qui n'intéresse pas la société, il faudrait ouvrir le débat sur ces libertés de choix. Ce Parlement a parfois davantage l'allure d'un club de lobbyistes amélioré qui dispense divers droits à des minorités. La liberté de choix est accordée de manière sélective aux groupes dont les lobbyistes sont les plus forts. Je songe notamment au droit au mariage accordé aux homosexuels ou au droit à l'adoption accordé aux holebi. Des hochets distribués par des majorités politiques de circonstance.

Aucun groupe, à l'exception du nôtre, n'a évoqué l'intérêt de l'enfant. Cette législation risque également de provoquer des conflits au sein des familles, tant ces dernières seront aveuglées par le grand nombre de possibilités. Pour couronner le tout, la population a droit à une mascarade de la majorité. Cette majorité mérite le double nom de Tournay-Henry d'Ycule.

onze na horen aanhalen. Hierdoor kunnen conflicten binnen gezinnen ontstaan en het gezin is de hoeksteen van de samenleving. Excuseert u mij, maar in de 15 jaar dat ik hier zetel heb ik vooral gezinsafbraak gezien, vooral voortdurend stampen tegen die hoeksteen van de samenleving. Nu dit weer. Dit zal conflicten teweegbrengen in gezinnen.

Sommige personen, die niet zo mondig zijn als wij, zullen misschien verblind worden door de mogelijkheden, die het ontwerp biedt, en minder oog hebben voor elkaar en meer voor het conflict, waartoe de tekst kan leiden.

De bevolking krijgt er als toemaatje een schertsvertoning van de meerderheid bovenop. Dat is het spijtige van het hele debat. Ik herhaal het, het is een non-debat.

Ik rond af zoals ik gisteren mijn betoog in de commissie begon. De meerderheid verdient wel een dubbele naam. Ik herhaal hem, met verontschuldiging aan de mensen die met die dubbele naam door het leven zullen gaan: Billen-Uittebroek.

45.50 Daphné Dumery (N-VA): Mijnheer de voorzitter, collega's, onze fractie is verontwaardigd, niet enkel over het schouwspel van gisteren, maar ook over het schouwspel van daarnet. Wij zijn ook verontwaardigd, omdat in tegenstelling tot wat minister Turtelboom graag denkt, het niet gaat om haarzelf, maar om ons allemaal. Wij zijn verontwaardigd over de profileringdrang van onder andere de minister, die schaamteloos onderhavig voorstel wil doordrukken. Het parlementaire debat wordt hier, nu de verkiezingen in zicht komen, misbruikt om zich te kunnen profileren.

Het wetsontwerp raakt aan de fundamenteën van onze samenleving. Het is duidelijk dat het debat niet uitgeput is. Aan het schouwspel hier was te zien dat de tekst niet doordacht is. Iedereen geeft er een andere interpretatie aan. Hij kan dus niet nog snel voor de verkiezingen door de strot van het Parlement geduwd worden.

Bovenal, er is geen draagvlak voor bij de bevolking. Integendeel, de burgers vragen zich af waar hun democratische vertegenwoordigers in het Parlement mee bezig zijn, en, geachte collega's, ik kan hen geen ongelijk geven. Duizenden jobs staan op de helling, maar het Parlement moet zich al urenlang bezighouden met de discussie over de wet betreffende de naamgeving.

Gisteren hebben wij de cijfers van Eurostat gezien en waarmee houdt de regering zich bezig? Ik krijg het niet uitgelegd, zeker niet wanneer wij zien dat de andere zogenaamde realisaties van de minister van Justitie vooral de verdienste hebben dat zij zich profileert, terwijl het Parlement zich bezig moet houden met de reparaties van die wetten. Zij noemt het coördinatie, wij noemen het reparatie. Wij voorspellen dat dergelijke reparaties of coördinatie ook nog in de volgende legislatuur nodig zullen zijn.

Met onderhavige wetgeving, die raakt aan de fundamenteën van onze identiteit, kunnen wij ons dat echt niet permitteren. De minister blijft erbij dat zij weet wat er leeft in de samenleving, maar blijkbaar weet ze niet goed wat er in de eigen meerderheid leeft en daar kunnen wij als oppositie alleen maar naar kijken.

45.50 Daphné Dumery (N-VA): Notre groupe est indigné du spectacle d'hier et d'aujourd'hui. Nous sommes également outrés de voir la ministre pousser coûte que coûte son projet, sans aucune honte, pour mieux se faire valoir.

Le débat n'est pas clos. La législation n'est pas aboutie. Les citoyens ne soutiennent pas le principe et se demandent à quoi nous passons notre temps alors même que des milliers d'emplois sont en danger.

Les autres prétendues réalisations de cette ministre sont surtout nées de son désir ardent de se distinguer en permanence et le Parlement est obligé d'adopter ensuite des lois de réparation. Mais avec la législation relative à l'attribution du nom, c'est un luxe que nous ne pouvons nous permettre. La ministre ne connaît même pas les courants d'idées qui irriguent sa propre majorité, comment saurait-elle quelles sont les idées vivaces dans la société?

La N-VA votera donc contre, non pas parce que nous ne souscrivons pas au principe de base car nous savons que l'Europe attend de nous que nous y souscrivions, mais parce que

Voor alle duidelijkheid, mocht iemand daar nog aan twijfelen, de N-VA zal tegen stemmen, niet omdat wij niet akkoord zijn met het basisprincipe. Europa vraagt immers van ons dat aan ouders een keuzemogelijkheid moet worden geboden. Europa vraagt ook dat kinderen de naam van de moeder zouden kunnen krijgen en dat bepaalde discriminaties zouden kunnen worden weggewerkt. Daarin kan onze fractie zich vinden. Wij hebben dat ook heel duidelijk gezegd in de commissie.

Wij stemmen echter tegen, omdat de voorgestelde wetgeving niet waterdicht is. Collega Degroote heeft er al naar verwezen en ook andere sprekers hebben een aantal voorbeelden opgesomd. Ook ambtenaren van de burgerlijke stand en notarissen hebben voorbeelden gegeven die aantonen dat de regeling niet waterdicht is. De minister zei daarop dat het allemaal wel zou worden opgelost in een omzendbrief. Dat kan voor ons niet.

Andere landen zouden een gelijkaardige wetgeving hebben, maar ik betwijfel of andere landen een dergelijke bric-à-bracwetgeving hebben voor hun naamgeving.

Wij zullen vooral ook tegen stemmen wegens het ongeziene schouwspel die het Parlement over het thema heeft moeten meemaken. Het voorstel wordt duidelijk niet gedragen. Het is duidelijk dat hiervoor geen draagvlak is in het Parlement, laat staan in de samenleving. Daaraan werken wij niet mee.

Collega's, als de voorgelegde tekst vandaag wordt goedgekeurd, een wet waarvoor in Vlaanderen geen draagvlak bestaat, dan is dat dankzij maximaal 31 van de 88 Vlaamse stemmen in het Parlement. Ik moet dan – ironisch bedoeld – misschien zeggen: dank u, sp.a, Groen en Open Vld!

45.51 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, donner un nom à un enfant n'est pas anecdotique. Donner un nom à un enfant, c'est lui donner une identité. Changer la transmission du nom à un enfant n'est donc pas à prendre à la légère.

Les éléments les plus importants qui se dégagent du texte qui nous est soumis, aujourd'hui, c'est sa complexité, mais aussi le risque de conflits au sein des familles.

Le texte est complexe car la solution proposée est une solution alambiquée: quatre noms à la première génération, et, à la deuxième génération, c'est une formule de dix noms qui est proposée, soit un casse-tête qui risque de devenir plus important encore.

Le texte à l'examen risque également d'être à l'origine de conflits au sein des familles, tout d'abord, à l'occasion du choix initial lors de la première génération. Les parents, les beaux-parents pourraient également se mêler de la question. Des conflits existent déjà régulièrement, aujourd'hui, au sein des familles. Il est inutile de vouloir en ajouter plus encore et, plus particulièrement, au sujet du nom à donner

Le projet risque également de créer des conflits si un enfant devenu

nous pensons que cette législation n'est pas parfaitement étanche. La ministre a déjà annoncé qu'elle résoudrait tout cela avec une simple circulaire mais à notre estime, ce n'est pas une méthode acceptable. D'autres pays auraient une législation similaire mais je doute fort qu'ils se soient dotés, comme nous, d'une législation faite de bric et de broc.

Nous voterons contre ce texte principalement en raison du spectacle hallucinant auquel nous avons dû assister. Cette proposition ne bénéficie clairement d'aucune assise au sein du Parlement, et encore moins au sein de la société. Si ce texte est adopté aujourd'hui, ce sera grâce à maximum 31 des 88 voix flamandes au sein de ce Parlement. Merci au sp.a, à Groen et à l'Open Vld!

45.51 Catherine Fonck (cdH): Wanneer men een kind een naam geeft, geeft men het tegelijkertijd een identiteit. Het wijzigen van de manier waarop de naam wordt doorgegeven is dan ook een daad waar men niet luchthartig overheen kan stappen. Het voorliggende wetsontwerp zit echter ingewikkeld in elkaar, want er wordt een gecompliceerde oplossing in aangereikt. In de eerste generatie zijn er vier namen mogelijk, in de tweede generatie tien.

Bovendien houdt de tekst een aantal risico's in. In de gezinnen zouden er spanningen kunnen ontstaan tussen de vader en de moeder wanneer er voor de eerste keer een naam moet worden gekozen. En dan heb ik het nog niet over de andere familieleden

adolescent demandera à ses parents de justifier leur choix et leurs motivations. Comment réagira un enfant, si son père n'a pas souhaité transmettre son nom? Quelles explications les parents pourront-ils fournir à leur enfant, plus encore s'ils n'étaient pas d'accord sur la question? Tout cela risque de créer du ressentiment et de l'amertume. Est-ce le rôle du législateur d'édicter des lois qui suscitent de nouveaux conflits? Il est clair que non.

Certains affirment que ce texte constitue une avancée pour le droit des femmes. Est-ce vrai?

Je n'en crois rien par rapport à la solution présentée au vote. En effet, vous transformez la transmission automatique du nom, comme imposée par la tradition, en un possible match de boxe entre les parents, mais dont on connaît à l'avance le vainqueur: il est désigné par la loi; c'est le père.

Est-ce donc une avancée pour le droit des femmes alors que les priorités dans leur combat d'aujourd'hui est, tout d'abord, de faire avancer des mesures concrètes et ô combien fondamentales, comme l'égalité salariale, la lutte contre les violences faites aux femmes ou encore le fait de faciliter la conciliation entre la famille et le travail. D'autant plus pour les femmes qui jonglent entre leurs différentes "casquettes" au quotidien?

Et n'oublions pas non plus, quand certains invoquent pour cette question précise le moment qui entoure la naissance, que les hommes et les femmes ne seront jamais vraiment égaux lors de la naissance de leur enfant.

La maternité et la paternité ne s'établissent pas de la même manière; elles ne s'établiront jamais de la même manière. Naturellement, la mère occupe déjà une place importante à la naissance, via la maternité; pour les hommes, transmettre le nom de famille est pour eux une manière symbolique d'entrer dans la paternité.

D'autres affirment que ce texte avance dans le sens d'un renforcement des libertés.

Je leur demande alors de quelles libertés il s'agit. En effet, la liberté que vous offrez est celle pour les parents de décider à la place de l'enfant d'écarter et de renoncer au nom d'un des deux parents. Ce n'est pas vraiment une liberté.

La Cour constitutionnelle, dans son arrêt du 21 octobre 2010, est très claire. Elle dit ceci: "Contrairement au droit de porter un nom, celui de donner son nom de famille à son enfant ne peut être considéré comme un droit fondamental".

Nous pouvons être d'accord et avancer vers une solution qui proposerait de laisser un choix aux parents, mais pas un choix à ce point multiple. Ce serait intéressant de proposer un choix limité et si nous ne sommes pas favorables à un choix aussi multiple (les quatre et puis les dix solutions - les dix formules possibles à la deuxième génération), c'est parce qu'il y a un autre principe fondamental à respecter, comme le rappelle aussi la Cour constitutionnelle dans le même arrêt du 21 octobre 2010.

die zich in het debat zouden kunnen mengen. Hoe zal bovendien een tiener reageren wanneer hij zijn ouders zal vragen waarom men hem een specifieke familienaam en geen andere heeft gegeven?

De wetgever zou geen wetten mogen goedkeuren die aanleiding kunnen geven tot conflicten in de gezinnen.

Is deze tekst een stap vooruit voor de vrouwen? Absoluut niet, want de automatische naamsoverdracht wordt vervangen door een worsteling tussen de vader en de moeder, ingeschreven in de wet, die alvast bepaalt dat de vader in geval van onenigheid de winnaar is. De prioriteiten in de strijd van de vrouwen liggen bovendien elders, namelijk bij maatregelen ter bevordering van loongelijkheid, de strijd tegen geweld op vrouwen, en een betere balans tussen gezin en werk.

We mogen ook niet vergeten dat mannen en vrouwen nooit gelijk zullen zijn bij de geboorte van hun kind: het moederschap en het vaderschap worden op verschillende wijze vastgesteld, en de overdracht van de familienaam van de man, voert hem op een symbolische manier binnen in het vaderschap.

Sommigen beweren dat dit ontwerp de vrijheden versterkt, maar over welke vrijheden hebben ze het dan? De vrijheid van de ouders om in de plaats van het kind te beslissen om een van hun namen weg te laten en niet door te geven?

Het arrest van het Grondwettelijk Hof van 21 oktober 2010 is zeer duidelijk.

Het bepaalt immers het volgende: "Anders dan het recht om een naam te dragen, kan het recht om zijn familienaam aan zijn kind te geven niet als een grondrecht

La Cour dit: "L'attribution du nom de famille vise, d'une part, à déterminer le nom de famille de manière simple et uniforme et, d'autre part, à conférer à ce nom de famille une certaine invariabilité".

Proposer, dès lors, un choix à ce point multiple (4 et puis 10) en devient absurde quand on voit les principes sur lesquels insiste la Cour constitutionnelle. Même dans les questionnaires à choix multiples, les fameux QCM, on ne propose pas autant de possibilités de réponse. Force est donc de constater que le texte qui nous est soumis est loin de répondre aux objectifs que les auteurs ont eux-mêmes fixés.

Depuis la tenue des débats, ce texte a suscité de nombreuses réactions tant parmi la population que parmi les bancs politiques. Le moins que l'on puisse dire après cela, c'est que le débat n'est pas mûr. Ces preuves sont nombreuses. D'abord, parce que tous les partis ont déposé des amendements après le passage au gouvernement. Tous les partis ont déposé des amendements!

Mais ce n'est pas tout! Même après les votes sur les articles en commission, j'ai entendu de multiples réactions au sein des partis. J'ai sous les yeux des citations *verbatim* d'émissions télévisées. Tout d'abord, à la RTBF, le dimanche 2 mars, Mme Lalieux disait: "J'aurais préféré une obligation des deux noms de famille".

Le même jour, Armand De Decker, pour le MR, toujours après les votes sur les articles en commission, dit: "Je suis pour les deux noms mais pas pour devoir choisir entre dix formules après une génération". Il poursuit: "Reynders est, comme moi, en faveur du double nom".

Chers collègues, je suis convaincue qu'il y a au sein de cette assemblée, au sein de chacun de vos partis, des avis qui ne sont pas unanimes. Loin de là! Certains nous en ont parlé dans les couloirs, dans les coulisses. Pas au micro, c'est vrai. Mais cela démontre tout simplement que ce débat n'est pas mûr.

En réaction aux commentaires que j'ai entendus ces derniers jours, je voudrais aussi poser quelques questions très simples.

Est-il glorieux pour un législateur d'organiser quelque chose d'archicomplexe? La réponse est non.

Est-il ringard de vouloir la simplicité, quitte à proposer un choix, simple, aux familles? Non.

Est-il ringard de veiller à l'intérêt de l'enfant? Non.

Est-il ringard de ne pas vouloir rajouter des conflits potentiels au sein des familles? Là encore, la réponse est non.

Chers collègues, avec mon groupe, nous pensons qu'il aurait été beaucoup plus judicieux et plus sage de renvoyer ce débat à plus tard et de nous occuper, en cette fin de législature, des vraies préoccupations de la population.

Chers collègues, le cdH ne soutiendra pas ce texte.

worden beschouwd".

We zijn het hier deels mee eens en zijn bereid te evolueren naar een oplossing waarbij de ouders de keuze hebben, maar niet zo een ruime keuze, want er is een ander fundamenteel beginsel dat we in acht moeten nemen en waaraan het Grondwettelijk Hof in datzelfde arrest herinnert: "De toekenning van een familienaam berust in hoofdzaak op overwegingen van sociaal nut. In tegenstelling tot de toekenning van de voornaam wordt zij door de wet bepaald. Die wet strekt ertoe, enerzijds, de familienaam op een eenvoudige en eenvormige wijze te bepalen en, anderzijds, aan die familienaam een zekere onveranderlijkheid te geven". Zo een ruime keuze geven is aberrant in het licht van de principes van het Grondwettelijk Hof. De tekst beantwoordt niet aan de doelstellingen van de indieners ervan.

Dat alle partijen amendementen indienden nadat deze tekst op de regeringstafel was gepasseerd, wijst erop dat dit dossier niet rijp was.

Ook na de stemmingen in de commissie kwamen er heel wat reacties. Zo verklaarde mevrouw Lalieux op 2 maart aan de RTBF dat ze de voorkeur had gegeven aan de verplichting om twee familienamen te geven.

Nog dezelfde dag verklaart Armand De Decker van de MR dat hij voorstander is van de twee namen, maar tegen het moeten kiezen uit tien mogelijkheden vanaf de volgende generatie. Zelfs in uw partijen verschilt men onderling van mening. Sommigen hebben alleen in de wandelgangen hun mening geuit. De tijd is niet rijp voor dit debat.

Mag een wetgever er trots op zijn dat hij een bepaalde materie ingewikkelder heeft gemaakt? Nee.

Is het ouderwets om gezinnen een eenvoudige keuze te willen aanbieden? Nee.

Is het ouderwets om toe te zien op het belang van het kind? Nee.

Is het ouderwets om conflicten in de gezinnen te willen vermijden? Nee.

Wij vinden dat het zinvoller was geweest om dit debat uit te stellen en ons bezig te houden met de echte problemen van de burgers.

Het cdH zal deze tekst niet steunen.

45.52 Muriel Gerkens (Ecolo-Groen): Monsieur le président, j'aurais voulu réagir aux propos de Mme Fonck et formuler deux remarques.

Est-il respectueux envers les citoyens de considérer qu'ils ne sont pas capables de poser des choix, de penser que parce qu'ils ont dix possibilités, il leur sera plus difficile de se mettre d'accord que s'ils en avaient quatre? Non! Ce n'est pas respectueux de la capacité des citoyens à poser des choix.

Est-ce que s'occuper des vrais problèmes d'égalité hommes-femmes et des vrais problèmes des femmes, c'est porter atteinte aux allocations d'insertion et aux droits de la pension de ces femmes parce qu'elles ont des temps partiels? Non! Vous avez pris des dispositions qui diminuent leurs droits. Alors, ne venez pas faire la leçon ici au Parlement.

45.53 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Collega's, "what's in a name?" is een mooi citaat van Juliet uit *Romeo and Juliet* van Shakespeare. Dat is het thema dat vandaag centraal staat, maar eigenlijk is het ook een beetje het kind van de rekening geworden in de vaudeville die zich hier afspeelt.

Op allerlei moment heb ik veel plaatsvervangende schaamte gevoeld, en gisteren werd het dieptepunt bereikt. Plaatsvervangende schaamte voor een dossier dat na 15 jaar rijp was om op de banken van deze Kamer te worden besproken. Het dossier was rijp, collega's, maar helaas hebben de regeringspartijen het vakkundig laten verrotten. Mevrouw Fonck, daaraan bent u mee schatplichtig!

De tijd was rijp voor een sereen debat, maar het heeft niet mogen zijn. De tijd was rijp voor het zoeken naar een draagvlak voor vooruitgang en verandering, omdat wij sinds 15 jaar in Europa stilaan een minderheid zijn geworden. U hoort het goed. Ons land dat een voortrekkersrol speelt voor heel wat ethische kwesties, behoort tot de minderheid van de Europese landen waar automatisch de naam van de vader aan het kind wordt doorgegeven.

45.52 Muriel Gerkens (Ecolo-Groen): Getuigt het van respect als men burgers niet in staat acht gezamenlijk een keuze te maken uit tien mogelijkheden in plaats van uit vier? Nee.

De regering snijdt in de uitkeringen van vrouwen en doet afbreuk aan hun rechten; is dat dan de manier om zich bezig te houden met de problemen van de vrouwen en de gelijkheid van mannen en vrouwen? Nee! U hebt meegewerkt aan maatregelen die de rechten van die vrouwen aantasten, dus u moet ons niet de les komen spellen.

45.53 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Dans ce débat, j'ai souvent éprouvé un sentiment de honte pour les volte-face des uns et des autres, qui ont atteint hier un degré paroxystique. Après 15 ans, les temps étaient mûrs pour examiner cette matière mais les partis de la majorité ont perverti ce dossier, avec la complicité de Mme Fonck. Au cours des 15 dernières années, nous sommes devenus une minorité en Europe. Les pays qui nous entourent ont éliminé cette discrimination.

Aujourd'hui, le nom reflète uniquement le rôle du père. Nous n'avons évidemment rien contre le

Het is daarnet al gezegd, in de ons omringende landen, van het zuiden naar het noorden, is de discriminatie in de naamgeving weggewerkt de voorbije 15 jaar, terwijl wij zijn blijven stilstaan. In onder andere Portugal, Spanje, Frankrijk, Duitsland, Luxemburg, Denemarken, Oostenrijk, Griekenland, IJsland, is dat het geval; alleen wij staan stil.

Collega's, een naam krijgen wij allemaal, willen of niet. Die naam weerspiegelt vandaag slechts een aspect van de realiteit, die van de afstamming en de erkenning van de rol van vader in naam van het kind. *What's in a name?*

Alvorens u zich vergaloppeert, mijn fractie en ikzelf vinden hoegenaamd niet dat er iets verkeerd is met de naam van de vader. Voor mijn fractie en mijzelf mag dat gerust blijven bestaan en is dat waardevol, maar wij vinden wel de tijd rijp om mensen meer opties te geven door hen te laten kiezen.

Dat was steeds de aard van ons voorstel dat al sinds 1999 klaarligt om te worden goedgekeurd, keuzevrijheid zonder dat de regering voor u bepaalt welk aspect van uw afstamming u moet doorgeven. Collega's, dat is immers de kern van de zaak.

Los van alle debatten over de praktische uitwerking en de modaliteiten, waarover ook wij ernstige vragen hebben gesteld, moet elke fractie zich uitspreken over de grond van de zaak, en bekijken of die baat heeft bij wat wij hier vandaag doen. Willen wij voor mensen beslissen of mogen zij dat zelf? Dat is waar het om draait.

En ja, er zijn vragen te stellen over de rommelige manier waarop de ingediende consensustekst van de regering werd geamendeerd en vervolgens opnieuw onderuit werd gehaald. Het is een cirkelredenering geweest waarbij wij terug naar de start zijn gegaan. Ondertussen werd er heel wat maatschappelijke schade veroorzaakt. Wat nu voorligt, is een wetsontwerp dat beter had kunnen en moeten zijn. Dat is nu het spijtje van de zaak.

Wij hadden het arrest van het Europees Hof kunnen aangrijpen voor een degelijk debat. Het tegendeel is echter gebeurd. Er is heel veel desinformatie gebracht. Voor al degenen die dit vandaag aan het volgen zijn, wil ik even uitleggen waarom dat arrest zo belangrijk is.

Het arrest kwam er na een klacht — en dit is belangrijk, zowel voor de uitzonderingsamendementen als voor het basisprincipe, collega Becq — van een van de lidstaten die op dat moment nog geen vrije keuze toeliet, met name Italië.

In 2006 waren Alessandra Cusan en Luigi Fazzo uit Milaan van plan hun dochter de achternaam van de moeder te geven omdat zij haar de lachwekkende familienaam van de vader wilden besparen. Zij die Italiaans kennen, zullen weten dat *fazzo* zakdoek betekent. De Italiaanse rechters waren het niet eens met de ouders, omdat het immers gebruikelijk en historisch gegroeid was om het kind naar de vader te noemen. Waar hebben wij dat vandaag nog gehoord? Nochtans bestaat er in Italië geen wettelijke verplichting om het kind naar de vader te noemen.

patronyme mais le moment est venu d'offrir davantage de possibilités à nos concitoyens. La liberté de choix était également inscrite dans notre proposition de loi, qui est prête depuis 1999.

Nous nous posons également de nombreuses questions à propos de la mise en œuvre pratique et des modalités, mais chaque groupe devrait se prononcer sur le fond du dossier.

La manière improvisée dont le texte à l'examen a vu le jour a provoqué d'importants dommages sociétaux. L'arrêt de la Cour européenne des droits de l'homme a été pris à la suite d'une plainte d'un couple italien qui souhaitait donner à sa fille le nom de la mère. Bien que la législation italienne ne l'y contraignait pas, le juge a estimé qu'il était de tradition d'attribuer à un enfant le nom du père. Le couple s'étant adressé à la Cour européenne des droits de l'homme, l'Italie a décidé, pour se conformer à l'arrêt, d'autoriser le double nom. Selon la Cour, cela ne suffit toutefois pas: un État ne peut exprimer de préférence en faveur de l'un ou l'autre sexe. Cette préférence ne peut se manifester ni sous la forme d'une exception, comme le souhaite la majorité, nous sous la forme d'un principe, comme le souhaite le CD&V.

Le vote négatif qu'exprimera la N-VA tout à l'heure nous paraît également étrange, alors que le texte qui nous est soumis prévoit exactement la même chose que la proposition de loi déposée par Inge Faes.

Die ouders zijn naar Straatsburg gestapt. Intussen heeft Italië hen de mogelijkheid gegeven — luister goed, collega's van CD&V — het kind een dubbele familienaam te geven. Volgens de rechters in Straatsburg is die tegemoetkoming echter onvoldoende als een echtpaar de wens heeft om het kind alleen naar de vrouw te noemen.

De hoogste Italiaanse rechtbank behandelde de zaak die de bijnaam “de zaak-zakdoek” kreeg, in 2006. De rechters van het Italiaanse hof stelden dat het een zaak was van het Parlement om de ongelijke behandeling van man en vrouw te beëindigen, ook qua naamgeving.

Dit voorjaar viel dan het uiteindelijk verdict bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens: als een kind uitsluitend de naam van de vader mag krijgen, is dat discriminerend voor de moeder; dat is de uitspraak. De consequentie van die uitspraak is dat een land geen voorkeur mag uitspreken voor één van beide seksen, niet in een uitzondering en niet in een principe. In de uitzondering doet deze meerderheid dat en in principe doet CD&V dat.

Mijnheer Jambon, ik was even afgeleid. Het wetsvoorstel van Inge Faes is exact hetzelfde als dat van deze meerderheid en waarover wij hier vandaag zullen stemmen. Toch zult u tegen stemmen, dat is een beetje vreemd.

45.54 Jan Jambon (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik wil even een misverstand uit de wereld helpen.

Het staat toch iedere verkozene des volks vrij om een wetsvoorstel in te dienen. Het is niet omdat één iemand een wetsvoorstel indient, dat dit heel de partij en heel de fractie vat.

Mevrouw Faes heeft een initiatief genomen waarvoor zij zelf verantwoordelijk is. Onze partij heeft andere inzichten ter zake. Dat is perfect legitiem.

45.55 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Nu heb ik zo'n spijt dat ik mijn verslag van de commissie heb laten liggen! Nu hebt u het over de grond van de zaak, mijnheer Jambon. De N-VA heeft daar in de commissie heel veel rond gefietst. Nu hebt u het over de grond van de zaak en zegt u dat u het ten gronde niet eens bent met het voorstel. Dank u wel.

Op pagina 11 van het verslag staat: “Mevrouw Dumery kan zich wel vinden in het voorstel het kind automatisch de familienaam van de vader te geven indien er geen keuze wordt gemaakt of indien de ouders het over de naamgeving niet eens zijn.” Laten wij even verder gaan in het verslag. Als het amendement van de meerderheid is aangenomen om de dubbele familienaam te geven — het eerste deel van de vaudeville: de meerderheid amendeert het wetsontwerp in die zin dat bij uitzondering de dubbele familienaam kan worden gegeven — zegt mevrouw Dumery dat zij het met het vorige eens waren, maar met dit niet meer.

Nu moet u mij eens uitleggen hoe het volgende mogelijk is. Mevrouw Faes dient in de Senaat exact hetzelfde voorstel in als dat waarover wij vandaag stemmen; in de commissiebesprekingen in de Kamer zegt mevrouw Dumery dat zij het eens is met de grond van het wetsvoorstel op dat moment, maar niet meer nadat het geamendeerd

45.54 Jan Jambon (N-VA): Chaque élu a le droit de déposer une proposition de loi. L'ensemble du groupe auquel appartient l'élue ne doit pas nécessairement adhérer à cette proposition. Le parti N-VA n'est pas du même avis que sa sénatrice Inge Faes.

45.55 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Il a fallu le temps pour que M. Jambon aborde le fond du dossier! En réalité, il n'est fondamentalement pas d'accord avec cette proposition de loi.

Mme Duméry, quant à elle, marque d'abord son accord sur la proposition de loi initiale, puis elle désapprouve l'amendement du gouvernement et, après le torpillage de cet amendement, son parti finit par rejeter la proposition de loi entière alors qu'elle est exactement identique à celle de la sénatrice Inge Faes.

La N-VA se contorsionne plus qu'un boa constrictor!

is om de dubbele naam toe te kennen; vervolgens, als dat amendement wordt teruggedraaid, stemt zij tegen het nieuw amendement; uiteindelijk stemt u tegen het voorstel zoals u het zelf hebt neergelegd in de Senaat, maar waarvoor u pleitte in de Kamercommissie. *Il faut le faire !*

Dat gaat over de fond, mijnheer Jambon. De bochten van de N-VA zijn niet te tellen.

45.56 Jan Jambon (N-VA): Mevrouw Almaci, aan een wet zijn twee kanten.

45.57 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Nu gaat het niet meer over de fond.

45.58 Jan Jambon (N-VA): Een wet heeft een boodschap. Een wet moet ook uitvoerbaar zijn.

Daarstraks heeft mevrouw Dumery heel duidelijk uiteengezet dat wij akkoord gaan met het principe dat hier is voorgesteld. Wij willen echter de kramakkigheid van voorliggende wet niet op ons geweten hebben. Dat is de enige reden waarom wij het ontwerp niet zullen goedkeuren. U kunt zoeken wat u wil. De reden waarom wij het ontwerp niet zullen goedkeuren is dat er veel te veel technisch-legistische bezwaren tegen de voorliggende wet zijn.

45.59 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, collega's van de N-VA, soms hoeven wij niet te zoeken wanneer het zo overduidelijk is dat het pijnlijk wordt.

Mijnheer Jambon, dat is immers het punt. Vijf minuten geleden werpt u op dat het om de grond van de zaak gaat en dat mevrouw Faes ter zake alleen staat. Wanneer daarna blijkt dat mevrouw Dumery over de grond van de zaak heeft gedebatteerd, begint u over andere elementen. Dat is bijzonder pijnlijk.

(...): (...)

45.60 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Collega, ik denk het niet. Indien immers één fractie in de commissie heel consequent heeft gehandeld, is het wel onze fractie geweest. Het Vlaams Belang heeft ons daar nog op aangesproken, hoewel het heel duidelijk is dat ons maatschappijbeeld echt wel fundamenteel verschilt.

In het arrest hebben de rechters in Straatsburg gesteld dat het niet voldoende is om, wanneer een echtpaar de wens heeft het kind alleen naar de vrouw te noemen, in de dubbele familienaam te voorzien. U merkt meteen ook het probleem met de uitzondering die nu in de wet aanwezig is en waarmee u het eerder eens was.

Collega's, de uitleg over de reden waarom is dat er de voorbije weken ontzettend veel desinformatie is geweest. Het helpt ons ook weg te gaan van de polemiek die sommigen tijdens de bespreking maar al te graag hebben opgepookt. Het houdt ons tevens weg van alle drogredenen die in het debat de kop opsteken.

Eerst en vooral maakt de uitspraak van het Europees Hof duidelijk dat het niet om een futiliteit gaat. Het gaat om gelijke rechten voor beide

45.58 Jan Jambon (N-VA): Chaque loi présente deux facettes: elle transmet un message et elle doit être exécutable. Nous approuvons le principe de la loi mais nous ne voulons pas être responsables de ses nombreuses lacunes. Les objections techniques et légistiques sont trop nombreuses.

45.59 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Parfois, l'évidence est telle qu'il n'y a pas lieu de chercher. Il est particulièrement pénible d'entendre M. Jambon aborder d'autres sujets dès lors qu'il apparaît que Mme Dumery a débattu du fond.

45.60 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Mon groupe est le seul dont la position est restée cohérente en commission. Il ne suffit pas d'autoriser le double nom de famille lorsqu'un couple opte pour le seul nom de la mère. Il en découle immédiatement un problème dû à l'exception prévue dans ce projet de loi.

Ces dernières semaines, la désinformation a atteint des sommets vertigineux et la polémique nous a détournés du débat. La CEDH a pourtant clairement indiqué qu'il ne s'agit pas en l'occurrence d'une futilité, mais bien de l'égalité des droits entre les parents.

ouders, waarbij de wetgever geen van beide boven de andere stelt.

Mevrouw Becq, de wetgever stelt geen van beide boven de andere en beslist dus niet in de plaats van de ouders wiens naam eerst moet komen of moet worden gegeven. Het uitgangspunt van voorliggend wetsontwerp komt daaraan tegemoet. Ouders komen zelf overeen hoe zij hun kinderen zullen noemen. Er is keuzevrijheid qua voornaam, qua familienaam komt die er ook.

De enige fundamentele vraag die rest is wat er moet gebeuren bij onenigheid. Wij delen uw mening dat ook op dat vlak de gelijkheid had moeten worden volgehouden. In de ons omringende landen bestaat een systeem van alfabetisch werken of met loting werken. Dat is niet in het ontwerp meegenomen. Zelfs de dubbele familienaam is niet meegenomen.

Collega's, het hele politieke schouwspel over die uitzondering is absoluut schabouwelijk. Het doet ons land en het Parlement oneer aan. Het gaat immers om een uitzondering, iets wat niet vaak zal voorkomen. Het zal voorkomen en moet worden geregeld, maar het is een uitzondering. Het is een uitzondering die volgens ons ook niet zal standhouden in haar huidige vorm.

Wij zijn bijzonder consequent geweest omdat wij de vrije keuze en de gelijke behandeling altijd hebben aangehouden, ook voor de uitzondering. *We expect that this exception will selfdestruct.* Zij komt immers niet tegemoet aan de eis van het Europees Hof.

Een andere reden is dat wij tegelijkertijd in de Senaat debatteren over mee-ouderschap voor holebikoppels. Waarom is dat belangrijk? Ik geef het voorbeeld van een koppel met twee ouders van hetzelfde geslacht – twee mannen of twee vrouwen – die evenwaardig zijn als ouders. Wie is dan de vader in zo'n koppel? Als dat voorstel wordt goedgekeurd – wij zijn daar grote voorstanders van – ziet u meteen dat er een probleem is met het voorliggende ontwerp en dat het zal moeten worden aangepast.

Het is onze verwachting, mevrouw Becq, dat iemand in dat dossier naar de rechtbank stapt. Collega Brems heeft daarnet gezegd dat zij daarvoor zeer graag het voorbereidende werk zal doen. Het kan ook zijn dat de tekst sowieso moet worden aangepast gezien de evolutie in een ander dossier dat wij ten volle steunen.

Ook daarvoor is vanuit de meerderheid een amendement ingediend en ook daar zorgen de politieke spelletjes ervoor dat het dossier verzandt. Ook daar is het onduidelijkheid troef, terwijl ook dat dossier dat niet verdient. U hebt de kans om ten minste dat nog recht te trekken. Ik hoop dat u dat doet.

Het is maar de vraag welke positie CD&V, N-VA, Open Vld en alle andere partijen die de uitzondering genegen zijn, zullen innemen.

De uitzondering die gisteren is goedgekeurd doorstaat volgens ons de toets van de wettelijkheid niet en doorstaat volgens ons ook de toets aan het andere wetsontwerp niet. Het is de uitzondering die volgens ons zal sneuvelen. Het gevolg is dat het basisprincipe waaraan wij veel belang hechten overeind blijft. Het loont de moeite dat dit overeind blijft.

Ce projet de loi laisse aux parents la liberté de choisir. La seule question qui reste à trancher est celle de l'option à retenir en cas de désaccord entre les partenaires. D'autres pays ont opté pour un ordre alphabétique ou pour un ordre déterminé par tirage au sort, options que le législateur belge a écartées.

Le cirque politique autour de l'exception est grotesque et déshonore notre pays et notre Assemblée. D'un point de vue juridique, nous pensons que cette disposition est bancal. De plus, la question de la coparentalité pour les couples holebi est actuellement à l'ordre du jour et la terminologie utilisée dans le projet de loi n'est pas transposable à ce type de relations. Qui en effet est le père dans ce modèle de relation? Ce dossier aussi risque de s'enliser dans des manœuvres politiciennes.

L'exception ne résistera pas à l'épreuve des faits. Elle sera contestée devant un tribunal ou devra être revue en raison de l'évolution d'un autre dossier.

Quand l'exception aura été enterrée, le principe de base, qui est tout à fait valable, subsistera et c'est tout ce qui compte à nos yeux.

Je ne suis pas non plus d'accord avec ceux qui affirment que nous rompons avec une tradition importante. Au contraire, nos concitoyens auront le droit de continuer à respecter cette tradition. Mais – nuance très importante – ils le feront parce qu'ils l'auront choisi. Ce projet de loi n'est pas contre le nom du père, il est pour le libre choix. Nous croyons que les parents accorderont une place prépondérante à l'intérêt de leur enfant.

Je ne pense pas non plus que ce sujet soit futile et qu'il y ait des

Een tweede zaak die wij de voorbije maanden veel hebben gehoord tijdens de debatten is het respect voor tradities.

Geachte collega's, ik ben het oneens met zij die beweren dat wat wij nu doen de beschaving en de *way of life* van veel mensen zal bedreigen. Integendeel, wat wij nu doen laat de mensen die de traditie van naamgeving volgens de vader willen behouden het volle recht om dat nog steeds te doen. Inderdaad, zij die dat wensen kunnen er nog steeds voor opteren om enkel de naam van de vader door te geven. Ze doen dat dan na erover nagedacht te hebben; dat is het verschil. Ze doen het niet omdat de wetgever zegt dat het moet. Het kan, deze wet dwingt niemand tot iets. Ze is niet tegen de naam van de vader. Ze is vooral vóór: vóór de vrije keuze, vóór het zelfbeschikkingsrecht van ouders. Zoals ik al heb gezegd, ik kies voor zelfbeschikking in plaats van bevoogding door een overheid. Dit laat ook toe in te gaan op actuele vragen zoals de wens van koppels om de moedersnaam mee te kunnen geven. Wij hebben er als fractie het volste vertrouwen in dat ouders, net zoals bij het geven van de voornaam, net zoals bij het maken van belangrijke opvoedingskeuzes, zullen uitgaan van het beste voor hun kind, in plaats van hun eigenbelang.

Een derde argument dat aangehaald wordt in de debatten is het idee dat door deze bespreking andere en belangrijker dingen op de plank blijven liggen, ook wat de gelijkheid van man en vrouw betreft. Sommigen hebben dat ook aangehaald.

Collega's, de behandeling van deze wet betekent geenszins dat wij andere dossiers over gelijkheid niet belangrijk vinden. Ik wil de debatten over de quota maar even in herinnering brengen. Niets is minder waar. Ik heb voor de discussie over deze wetgeving gependeld tussen drie commissies die allemaal heel belangrijke wetsontwerpen behandelden. De voorbije weken hebben wij in dit gremium tientallen bijzonder verregaande wetten goedgekeurd. In de voorbije jaren kwamen ook wetten tot stand die vrouwen disproportioneel hard treffen. Wij vonden toen als fractie bijzonder weinig medestanders inzake gelijke rechten, de rechten van vrouwen, alleenstaande moeders en gepensioneerden.

Ik wil vandaag toch gezegd hebben dat zij die in dit Parlement vlotjes de beperking van de uitkeringen in de tijd goedkeuren, recent nog wat het overlevingspensioen van achterblijvende echtgenotes betreft, vandaag willens en wetens heel wat vrouwen in de armoede duwen. Hetzelfde geldt voor hen die het systeem van tijdskrediet aanvallen, waarvan vooral vrouwen gebruikmaken om de combinatie arbeid/gezin te kunnen volhouden of de zorg voor een ziek familielid op zich te kunnen nemen. Het was onze collega Wouter De Vriendt die als enige wees op de disproportionele mate waarin vrouwen worden getroffen door de asociale maatregelen van deze regering, daarin overigens opgejaagd door N-VA. Dat deel van het verhaal wordt vandaag niet verteld en wordt heel gemakkelijk weggemoffeld.

Voor ons is het opkomen voor gelijke rechten niet iets waarop wij met dit wetsvoorstel zijn gekomen of iets dat wij het ene moment wel en het andere moment niet steunen, al naargelang wat ons het beste lijkt ten opzichte van de publieke opinie. Net zoals met dit wetsontwerp zijn wij, wat dat betreft, over de hele lijn consequent geweest.

thèmes plus importants à traiter, notamment en ce qui concerne l'égalité entre les sexes. Nous avons toujours considéré que l'égalité entre les hommes et les femmes est un sujet qui revêt une importance majeure. Nous nous sommes souvent battus seuls. Notre opposition à des lois qui, toutes proportions gardées, ont touché durement les femmes au cours des dernières années en atteste. Ceux qui les ont adoptées ont sciemment et délibérément poussé de très nombreuses femmes dans la pauvreté. Nous avons été cohérents avec nous-mêmes sur toute la ligne.

Les adversaires du progrès ont brandi, tantôt des arguments d'ordre pratique, tantôt la prétendue futilité du dossier ou encore les risques de dissensions au sein des couples ou nos traditions. J'ai confiance dans le bon sens de nos concitoyens. Ils doivent être informés de l'élargissement, et non du rétrécissement, de leurs choix. Pour les parents isolés et les familles recomposées, ce texte constitue un progrès.

Sur de nombreux points, cette loi doit encore être mise en œuvre pratiquement. Nous nous interrogeons quant aux modalités de cette mise en œuvre. La *Vlaamse Vereniging voor Ambtenaren en Beambten van de Burgerlijke Stand* (l'association flamande des officiers de l'État civil) a déjà posé une série de questions et nous insistons pour qu'elles obtiennent rapidement une réponse.

Ce projet ne reflète pas notre idéal et nous sommes passés à côté de nombreuses occasions mais il constitue un pas en avant que nous souhaitons accomplir.

Nous déplorons que certains préfèrent se livrer à des petits jeux plutôt que de mener un débat honnête et fondamental.

Wat mij in dit verhaal vooral is opgevallen, is dat de tegenstanders van vooruitgang op het ene moment schermen met de praktische zaken en op het andere moment met de zogenaamde futiliteit van dit dossier en vervolgens vlotjes overgaan naar de gevaren voor ruzie bij de gezinnen en, bij uitbreiding, voor onze tradities. Sommigen hebben gezegd “noem mij dan maar conservatief”. *Il faut le faire*.

Collega's, ik geloof in de mensen en in hun gezond verstand. Ik geloof niet dat gezinnen *en masse* zullen uiteenvallen door het goedkeuren van dit ontwerp en de statistieken uit het buitenland bevestigen dat. Tegen al wie schermt met negatieve reacties wil ik het volgende zeggen. Informeer de mensen en stop met de negatieve polemieken. De keuze wordt gewoon uitgebreid, niets wordt afgepakt of verboden. Dit is een logische evolutie in Europa, waarin wij stilaan de uitzondering vormen. In de realiteit van vandaag, met veel alleenstaande ouders en nieuw samengestelde gezinnen, is dit voor hen een vooruitgang.

Het klopt dat deze wet nog heel wat praktische uitwerking nodig heeft om werkbaar te zijn op het terrein. Wij delen die bekommernis wel degelijk. Ook wij stellen ons ernstige vragen bij de modaliteiten. Er werden door de Vlaamse Vereniging voor Ambtenaren en Beambten van de Burgerlijke Stand verschillende terechte vragen gesteld over de noodzaak aan concrete richtlijnen voor de beambten, voor de situatie in geval van adoptie. Wij delen die bekommernissen. De minister verwees naar een omzendbrief die hierop antwoord moet bieden. Wij dringen aan op een snelle en efficiënte procedure en betreuren dat die terechte vragen niet werden voorbereid.

Collega's, het mag duidelijk zijn dat wat hier voorligt niet ons ideaal is wat betreft de vrije keuze van familienaam. Wij hebben kansen gemist om draagvlak te creëren, om duidelijke modaliteiten uit te werken en om volledige neutraliteit te realiseren, ook in die uitzonderlijke gevallen waar ouders niet overeenkomen. Collega's van CD&V, dat blijft een uitzondering en daarvoor gooi ik een principe niet overboord.

Het schouwspel van de voorbije weken is niet voor herhaling vatbaar. Het is het Parlement onwaardig. Het bochtenwerk, de voortdurende wisseling van standpunten, toont aan dat sommigen liever politieke spelletjes speelden dan een eerlijk en fundamenteel debat tot het einde te voeren. Wij betreuren dat.

45.61 Daphné Dumery (N-VA): Mevrouw Almaci, dat wij het niet met elkaar eens zijn, verbaast mij niet. Ik deel wel uw bekommernis dat deze wet niet goed is. Ik weet dat dit onderwerp later zal terugkomen.

Is het dan niet beter dat wij dit debat in een volgende legislatuur goed voeren zodat de details opgelost raken en er uiteindelijk een goede wetgeving komt in plaats van er nu over te stemmen? U bent blijkbaar tevreden met wat voorligt. Wij kunnen het niet goedkeuren omdat wij niet tevreden zijn met wat voorligt. Dit is te belangrijk. Reparaties aan wat voorligt, vinden wij eigenlijk niet mogelijk.

Vandaar dat ik u de vraag stel of het niet beter is dit debat nu te sluiten en later te heropenen om het fatsoenlijk te voeren en alles dan door te spreken?

45.62 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Mevrouw Dumery, ik zou geneigd zijn “ja” te antwoorden op uw vraag als de positie van de N-

45.61 Daphné Dumery (N-VA): Je pense également que ce n'est pas un bon projet. Groen le votera néanmoins mais pas nous. Il vaut mieux le reprendre sous la prochaine législature et en débattre jusqu'à ce qu'une solution satisfaisante soit trouvée.

45.62 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Je répondrais 'oui' si le

VA in dit dossier niet zo onvoorstelbaar ondoorzichtig geweest was en als wij niet al 15 jaar hadden moeten wachten op vooruitgang in dit dossier. Onze fractie heeft de overweging gemaakt dat de uitzondering ook kon sneuvelen en dat de praktische modaliteiten dan later zouden komen. Wij doen liever nu een stap vooruit dan opnieuw door de mist van de geschiedenis uit te kijken naar wanneer een volgende meerderheid eventueel een standpunt ontwikkelt over de richting die moet worden gekozen.

U hebt gezien hoe het debat is verlopen. U hebt er zelf enkel mist aan toegevoegd, moet ik zeggen. De grote vraag is of de volgende regering het onderwerp weer zou oppikken. Weet u hoeveel tijd er voorbijgegaan is sinds de vorige poging, toen het hier besproken is maar net niet goedgekeurd werd? Twaalf jaar, mevrouw Dumery, van 2003 tot 2014. Twaalf jaar!

Sorry, mevrouw, maar deze kans laten wij niet schieten omdat uw fractie nog niet weet wat zij wil en de populistische toer opgegaan is en ook niet omdat er ruzie is binnen de meerderheid of omdat er elementen inzitten die de tand des tijds toch niet zullen weerstaan. Hier wordt een reuzenstap vooruit gedaan, en eindelijk zal België bij de landen horen die hiervoor een oplossing hebben, die naam waardig. Daarom zullen wij nu voor stemmen, en niet nog eens 12 jaar wachten.

45.63 Sonja Becq (CD&V): Mevrouw Almaci, misschien heb ik u niet goed begrepen, maar dat de man in het koppel altijd kan zeggen dat hij niet akkoord gaat en dat de vader dus een vetorecht heeft, dat vindt u eigenlijk een futiliteit? U gaat daarover, u hebt daarmee geen enkel probleem? De naam van de moeder kan altijd opzijgeschoven worden. U vindt dat een futiliteit? Dat heb ik toch goed begrepen?

45.64 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Zopas heeft CD&V in al het tumult verschillende keren geroepen dat er geluisterd moest worden. U hebt niet geluisterd.

Ik heb gezegd dat wij een fundamenteel probleem hebben met die uitzondering, maar dat het een uitzondering is. Op het einde moet de afweging gemaakt worden of de regeling in 90 % en meer van de gevallen een vooruitgang betekent. Dat is het geval. Ik ga niet akkoord met een voorstel waarin CD&V voor de mensen bepaalt dat zij per definitie de naam van de vader en de moeder moeten kiezen – dat houdt juridisch geen stand en het is ook mijn filosofische overtuiging niet –, om dan in de tweede generatie te zien dat die naam van de moeder eraf valt. Wat voor schijnbaarheid is dat? Dan is heel uw voorstel weg.

Zodra men tegen uw voorstel naar het Europees Hof trekt, zal men gelijk krijgen. Ik verwijs naar het arrest dat ik daarnet heb voorgelezen. Misschien is het de moeite om het eens te lezen. Het feit dat de naam van de moeder niet kan worden doorgegeven, is een discriminatie. Wat bepaalt het voorstel van CD&V? Dat de naam van de moeder niet kan worden doorgegeven. U verliest volledig. Hier verliezen wij een uitzondering en zetten wij een stap vooruit. De winst is toch duidelijk? Wij zijn consequent. CD&V probeert zich het imago aan te meten van redder van de vrouwen, terwijl zij in de tweede generatie zelfs niet meer zullen bestaan. *Il faut le faire.*

point de vue de la N-VA n'était pas aussi opaque et si nous n'attendions pas déjà depuis 15 ans des avancées dans ce dossier. C'est un choix qu'il faut faire: l'exception disparaîtra, les modalités pratiques seront mises en place, nous faisons un grand pas en avant et il n'est pas certain que le prochain gouvernement reprendra le projet.

Nous ne voulons plus laisser échapper l'occasion. Nous faisons un pas de géant et nous apprêtons enfin à faire partie des pays européens qui se sont dotés d'une solution.

45.63 Sonja Becq (CD&V): De l'avis de Mme Almaci, la possibilité pour le père de refuser l'attribution du nom de la mère constitue-t-elle une futilité?

45.64 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): L'exception nous pose certes un problème fondamental mais elle ne se produira que rarement. Je ne puis adhérer à la proposition du CD&V qui préconise d'abord le double nom dont on sait pertinemment qu'il disparaîtra à la génération suivante. Un recours contre ce texte devant la Cour européenne serait immanquablement couronné de succès.

45.65 Sonja Becq (CD&V): Ik vrees een beetje dat de vrouwen in de eerste generatie niet meer zullen bestaan, maar ik had een andere vraag.

45.66 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Dat is paniekzaaierij en populisme.

45.67 Sonja Becq (CD&V): Hoe kunt u nu zeggen dat er in 90 % van de gevallen een vooruitgang is, als in Frankrijk in 90 % van de gevallen de naam van de vader gegeven wordt?

45.68 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Dat is desinformatie. U moet erbij zeggen dat het daar gaat over de vrije keuze tussen de vier mogelijkheden. De mensen kiezen dan vrij om de naam van de vader geven.

Voor alle duidelijkheid – ik heb het daarnet al gezegd, geachte collega's: ik heb daarmee geen problemen. Ik vind namelijk dat mensen die die traditie willen volgen, dat perfect moeten kunnen. De andere groep heeft voor het eerst de mogelijkheid, die men bij ons niet heeft, om verder te gaan dan het bevoogdende principe van CD&V, waarbij de naam van de andere partner, in dit geval de vrouw, verdwijnt. Het spijt mij, maar in dat soort categorie wil ik niet terecht komen.

Men heeft ten minste bewust kunnen kiezen en nadenken. Als een koppel dan voor een traditie kiest, wie ben ik om daar tegen te zijn?

45.69 Sonja Becq (CD&V): En de terugvalpositie?

45.70 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Laat ze doen! Dat is het verschil tussen u, collega's van CD&V, die mensen iets wil verplichten en in een bepaald carcan wil duwen, en anderen, die de zaken laten gebeuren zoals de mensen dat zelf willen.

Als een koppel volgens de traditie de naam van de vader wilt geven, laat dat dan gebeuren. Wat dan nog? Het komt mij niet toe om dat te beoordelen en eigenlijk vind ik dat het ook u niet toekomt. U vindt zelf echter van wel en daarin verschillen wij fundamenteel van mening.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik rond mijn betoog af. Hoewel het nu voorliggend wetsontwerp onvolmaakt is – dat hebt u goed gehoord –, is het fundamenteel principe erin onze steun waard. Er liggen twee wegen voor, die ik uitgelegd heb. Al de rest zijn veel praatjes voor de vaak.

U moet kleur bekennen. Wij zullen in ieder geval kleur bekennen door voor het ontwerp te stemmen, omdat het per definitie de keuzevrijheid uitbreidt. Weliswaar hebben wij grote bedenkingen omtrent de gang van zaken, de uitzonderingsregeling en de modaliteiten, maar wij zijn voorstander van het principe dat voor de overgrote meerderheid van onze burgers, voor ouders, zal gelden, namelijk dat van de vrije keuze.

45.71 Olivier Maingain (FDF): Monsieur le président, madame la

45.65 Sonja Becq (CD&V): Avec le texte à l'examen, le nom des femmes disparaîtra dès la première génération.

45.66 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Vos arguments relèvent du populisme.

45.67 Sonja Becq (CD&V): En France, le nom du père est transmis dans 90 % des cas.

45.68 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): En France, la situation que vous décrivez est la conséquence d'un choix entre quatre possibilités.

Je veux préciser que les gens puissent choisir et celui qui le désire pourra également suivre la tradition. Celui qui ne le désire pas aura pour la première fois la possibilité d'aller au-delà de la tutelle souhaitée par le CD&V.

45.69 Sonja Becq (CD&V): Et la position de repli?

45.70 Meyrem Almaci (Ecolo-Groen): Laissez faire les gens! Si un couple souhaite suivre la tradition, il ne m'appartient pas de les juger et j'estime qu'il n'appartient pas non plus à Mme Becq de le faire. Elle croit que si, et nos opinions divergent sur ce point.

Nous soutenons ce projet de loi, même s'il est imparfait, parce qu'il élargit par définition le libre choix des parents. Nous émettons de sérieuses réserves à propos de la méthode de travail, du régime d'exception et des modalités, mais nous sommes favorables au principe qui vaudra pour la grande majorité des citoyens et des parents, celui du libre choix.

45.71 Olivier Maingain (FDF): Ik

ministre, je croyais que ce débat aurait pu connaître un climat plus favorable. Sans doute que le climat préélectoral n'est pas indifférent à la manière dont la majorité gouvernementale se divise lamentablement sur cette question. On se demande d'ailleurs quel est le nom du gouvernement. Turtelboom-Di Rupo? De Crem-Milquet? Vande Lanotte-Reynders? Je ne sais plus quel est le nom de ce gouvernement, je ne sais plus comment il faut le composer, tant cette majorité est en train de révéler ses véritables faiblesses!

On aurait pu espérer qu'à tout le moins, la majorité garde une certaine cohérence. En temps normal, pour une majorité qui se divise sur un projet de loi gouvernemental, le gouvernement a deux choix. Soit il retire son projet, soit il va présenter sa démission. C'est la logique parlementaire d'une majorité gouvernementale! Bien entendu, ici, dans ce gouvernement évanescent, tout est permis. Cette majorité est en train de terminer assez lamentablement sa législature.

J'ai déposé une proposition de loi en son temps pour rencontrer ce que nous rappellent la jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme et le Conseil de l'Europe: l'égalité parfaite entre homme et femme pour l'octroi du nom aux enfants. Mais ce projet de loi-ci est une illusion d'égalité! C'est même le projet le plus rétrograde que je connaisse en matière de rapports entre père, mère et enfant! Ce projet dit explicitement que le père a un droit de veto quant au nom de famille de ses enfants!

(...): (...)

45.72 Olivier Maingain (FDF): Non! La réalité discriminante, vous la renforcez par votre projet de loi! Car, qu'en ce début de XXIe siècle, vous osiez écrire dans une loi que le père a le pouvoir du dernier mot...

Monsieur Bacquelaine, que ça vous plaise ou non, votre fausse liberté est un arriérisme lamentable par rapport à l'exigence de la Cour, pas par rapport à la loi actuelle, par rapport à l'exigence de la parfaite égalité entre homme et femme pour le patronyme.

Et en ce début de XXIe siècle, vous avez le culot d'écrire dans une loi que le droit de veto du père, le pouvoir du dernier mot, peut l'emporter dans la relation entre homme et femme au sein d'un couple et à l'égard de l'enfant. Je n'ai jamais connu un tel pas en arrière par rapport à l'exigence de l'égalité homme-femme.

Vous n'avez pas eu le courage de faire ce qu'il fallait faire, de dire qu'obligatoirement, par la force de la loi, le nom de l'enfant était nécessairement composé du nom du père et de la mère ou inversement. C'est cela la vraie égalité homme-femme! C'est cela, quand il veut vraiment atteindre un objectif, que doit faire le législateur, et non de dire "Liberté, liberté!" pour finalement laisser les choses en l'état parce que ce sera le plus souvent la lâcheté d'un des conjoints qui s'imposera à l'autre. Et donc vous créez et une fausse liberté et une fausse égalité.

Alors évidemment, vous venez invoquer, pour laisser cette fausse

had verwacht dat we dit debat in een betere sfeer zouden voeren dan in deze pre-electorale sfeer, waarin de regeringspartijen hopeloos met elkaar in de clinch liggen over deze kwestie. Nu zien we waar de zwakheden van deze meerderheid zitten!

Wanneer de standpunten van de meerderheidspartijen zover uit elkaar liggen, zou de regering normaal gesproken het wetsontwerp intrekken of haar ontslag aanbieden. In deze regering kan, met de finish in zicht, echter alles!

Ik heb destijds een wetsvoorstel ingediend dat ertoe strekt mannen en vrouwen volledig op gelijke voet te stellen voor de toekenning van de naam aan de kinderen. Het voorliggende wetsontwerp heeft echter alleen de schijn van gelijkheid! Het is niet van deze tijd, aangezien de vader expliciet een vetorecht krijgt voor de familienaam van zijn kinderen!

45.72 Olivier Maingain (FDF): Mijnheer Bacquelaine, de valse keuzevrijheid die u aanvoert, is jammerlijk achterhaald, niet ten opzichte van de huidige wet, maar wel ten opzichte van de eis van het Europees Hof voor de rechten van de mens met betrekking tot de volledige gelijkheid tussen mannen en vrouwen wat de familienaam betreft.

U heeft niet de moed gehad te doen wat u moest doen en te zeggen dat de naam van het kind verplicht bestaat uit de naam van de vader en de naam van de moeder of omgekeerd.

Deze 'vrijheid, blijheid' zal er doorgaans toe leiden dat de lafheid van een van de partners de doorslag geeft! U creëert op die manier valse vrijheid en valse gelijkheid.

U wilt een kind de kans geven zich

liberté, le fait qu'à la troisième, quatrième, cinquième génération, il faut encore pouvoir composer le patronyme de l'enfant à sa guise pour qu'il ait la chance peut-être de se souvenir de l'aïeule ou du trisaïeul dans sa généalogie.

Mais la vérité, monsieur Bacquelaine, comme ceux qui vont voter ce projet de loi, c'est que la véritable égalité, c'est à la première génération qu'il faut la vivre! C'est dans le rapport entre l'enfant et ses parents à la première génération, et pas à la cinquième ou à la sixième génération, sous prétexte qu'il faut pouvoir retrouver le nom de la trisaïeule qu'on aurait éventuellement oubliée.

Quelle lâcheté! Vous n'avez pas rencontré les objectifs du Conseil de l'Europe! Vous n'avez pas rencontré les objectifs de la Cour européenne des droits de l'homme. Vous avez simplement trouvé une fois de plus, comme trop souvent dans cette fausse majorité, une fausse solution pour tenter de vous donner bonne conscience, alors qu'en réalité, vous ne faites qu'un mauvais travail législatif!

45.73 Eva Brems (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, collega's, het is inderdaad een beschamende vaudeville geweest, maar ik zal daarop niet te veel ingaan, om het kort te houden. Ik wil benadrukken dat ik persoonlijk en ook in naam van mijn fractie al bij al oprecht blij ben dat wij vandaag over deze wet zullen stemmen en ik zal uitleggen waarom.

Er wordt gezegd dat weinig mensen op deze wet zitten te wachten en in Frankrijk blijkt inderdaad dat 82 % van de kinderen nog steeds de naam van de vader krijgt en dat dus slechts 18 % gebruikmaakt van de keuzevrijheid. Is 18 % weinig? Als u het mij vraagt, er zijn in dit Parlement niet veel fracties in de positie om 18 % weinig te vinden, maar liefst tien partijen in dit halfroond vertegenwoordigen minder dan 18 % van de bevolking van het relevante landsgedeelte. Niettemin halen wij, terecht, alles uit de kast, reeds vier jaar lang, om die mensen en hun belangen te vertegenwoordigen. Dus, nee, zo weinig is dat eigenlijk niet; 18 % is een belangrijk deel van de bevolking, waarvoor men zijn best moet doen.

Los van die aantallen is het sowieso een belangrijke wet. Er werd reeds gesproken over het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, ik kan daarover uren doorgaan, maar ik zal dat niet doen. Het is belangrijk dat wij hier vandaag een discriminatie zullen wegwerken en onze wetgeving in de lijn van het verdrag zullen brengen.

Nog belangrijker, voor mij dan, is dat deze wetswijziging vandaag de voltooiing betekent van een evolutie in het familierecht, van een rechtstak die niet alleen de uitdrukking was van een patriarchale samenleving maar die de patriarchale samenleving ook in stand hield, naar een rechtstak die steunt op gelijkheid en autonomie. Want daarover gaat het hier, over autonomie en keuzevrijheid, dat is de kern van emancipatie. Het gaat er niet om een mannelijk model te vervangen door een vrouwelijk model of verplichte eenheidsworst van identiek samengestelde namen. Nee, het gaat erom dat wij als gelijke en vrije burgers en als vrije en gelijke partners in een relatie de familienaam van ons nageslacht kunnen kiezen.

Collega's, ons Burgerlijk Wetboek kwam tot stand in het begin van de 19de eeuw onder Napoleon, een man die over de vrouwen zei: "La

misschien zijn grootvader of betovergrootvader te herinneren. Maar de echte gelijkheid moet men in de eerste generatie beleven!

Wat een laf schouwspel! U haalt niet de doelstellingen van de Raad van Europa noch van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. U heeft eens te meer gepoogd uw geweten te sussen, terwijl dit in realiteit niets anders is dan slecht wetgevend werk!

45.73 Eva Brems (Ecolo-Groen): Certes le parcours de ce projet de loi a pris des allures de vaudeville grotesque, mais je me réjouis néanmoins de l'adoption de cette loi. Certains affirment qu'elle le sera dans l'indifférence générale. En France, 18% à peine des parents utilisent cette liberté de choix, mais nous considérons que ces 18% représentent une part importante de la population. Quel est le parti qui ne serait pas ravi d'engranger 18% des voix aux élections ?

Indépendamment des chiffres, cette loi est une avancée majeure qui permet aujourd'hui d'abolir une discrimination. Notre législation s'aligne sur les dispositions de la CEDH et, cerise sur le gâteau, elle constitue la dernière étape d'une évolution du droit familial allant vers une législation inspirée par les principes d'égalité et d'autonomie. Citoyens libres et égaux et partenaires libres et égaux dans une relation, nous pourrions choisir le nom de famille que nous souhaitons transmettre à nos descendants.

Notre Code civil remonte à l'ère napoléonienne. Aux yeux de Napoléon, le pouvoir exercé par l'homme sur la femme et sa famille constituait l'un des piliers de l'ordre social. Il a fallu attendre

nature a fait de nos femmes nos esclaves.” In zijn visie was de macht van de man over de vrouw en over zijn gezin zonder meer een pijler van maatschappelijke orde of om het met de woorden van rechtshistoricus Dirk Heirbaut te zeggen “elke huisvader werd een kleine Napoleon.” Zo werd een stelsel gecreëerd waarin een gehuwde vrouw handelingsonbekwaam was en alleen de vader het gezag had over de kinderen.

Pas in 1976 amendeerde men het Burgerlijk Wetboek en stelde men: “Het huwelijk wijzigt de handelsbekwaamheid van de echtgenoten niet.” 1976 is bij wijze van spreken gisteren, ik was toen zeven jaar, de meesten hier aanwezig zijn geboren op een ogenblik dat onze moeders nog geen gelijke rechten hadden binnen het huwelijk.

Dat patriarchale stelsel van Napoleon is maar heel traag en heel recent afgebouwd. Wat wij vandaag doen, is het voltooien ervan.

45.74 Steven Vanackere (CD&V): Mevrouw Brems, u zegt dat er iets wordt voltooid. Wij zullen hierover straks stemmen. Er komt hiermee ook een vetorecht voor de papa. U kunt toch echt niet beweren, na alles wat u hebt verteld over Napoleon en daarvoor, dat u hiermee iets voltooit?

U stemt hier van ganser harte mee in en meent dat hiermee iets wordt voltooid, maar u geeft hiermee aan een van beide partners, de man, een vetorecht. Noem dit toch geen voltooiing. Ik heb een aantal van uw collega's van Groen horen zeggen dat zij genoeg nemen met het mindere kwaad. Vervolgens kwam er een lange uitleg en werd de schuld op de meerderheidspartijen geschoven. U gaat dit echter wel goedkeuren.

Mevrouw Brems, als ik u dan hoor spreken van een voltooiing dan breekt mijn klomp. Dit wil dus zeggen dat het met deze wet voor u goed zal zijn.

45.75 Eva Brems (Ecolo-Groen): Nee, mijnheer Vanackere.

45.76 Carina Van Cauter (Open Vld): Collega Vanackere, mijn klomp breekt wanneer ik u nu hoor pleiten voor een volledige keuzevrijheid. In de commissie hebt u wel een amendement goedgekeurd waardoor, bij gebrek aan een keuze, de dubbele naam wordt toegekend aan het kind. Vervolgens wil u echter niet tot de finish gaan en zult u zich bij de eindstemming onthouden. Dat begrijp ik absoluut niet meer!

45.77 Steven Vanackere (CD&V): Wanneer men een vervelend argument hoort, moet men de redenering zichtbaar nog eens omdraaien.

Ik heb gewoon geluisterd naar mevrouw Brems die het had over de voltooiing van een systeem. Ik probeer de logica te begrijpen van zij die dit systeem willen invoeren. Als men voltooiing zegt, bedoelt men eigenlijk dat dit niet meer kan worden verbeterd. Ik stel vast dat in het

1976, c'est-à-dire il n'y a pas si longtemps, pour que ce code soit modernisé. La majorité d'entre nous sont nés à une époque où nos mères n'avaient pas encore obtenu l'égalité des droits au sein du mariage. Le démantèlement du régime patriarcal mis en place par Napoléon a été très lent et le changement est récent. Nous y mettons aujourd'hui le point final.

45.74 Steven Vanackere (CD&V): Mme Brems parle d'un point final, mais on ne saurait s'exprimer en ces termes lorsqu'on s'apprête à accorder un droit de veto aux hommes.

45.76 Carina Van Cauter (Open Vld): Je suis abasourdie quand j'entends M. Vanackere plaider pour une liberté de choix ou une égalité totale. En commission, le CD&V a approuvé un amendement qui prévoit qu'en l'absence d'un choix, le double nom sera attribué à l'enfant. Ensuite, vous refusez toutefois d'aller jusqu'au bout et vous vous abstenrez lors du vote final.

45.77 Steven Vanackere (CD&V): Lorsqu'on entend un argument contrariant, on doit manifester encore une fois inverser le raisonnement.

Parler de “point final” signifie tout de même que plus aucune

voorliggende wetsontwerp een vetorecht zit. En nee, dat vetorecht zat nooit in het voorstel van CD&V.

Ik weet dus niet precies wat u mij vertelt als u beweert dat ik voor keuzevrijheid pleit. Net zoals de heer Maingain daarnet op een excellente manier deed, pleit ik ervoor dat de wetgever zijn verantwoordelijkheid opneemt en zelf een regeling uitwerkt waarin de rechten van de papa's en de mama's op een correcte manier worden bepaald, en waarbij men niet aan de private situatie overlaat om daarover keuzes te maken.

U hoort mij niet zeggen dat wij voor de perfecte grote keuzevrijheid zijn. U bent daarvoor. Draai het niet om. Wij willen dat de wetgever een duidelijk systeem maakt waarin de rechten van de moeder ook worden gerespecteerd. Die worden gerespecteerd door ervoor te zorgen dat wij in het geval van twijfel of een niet-akkoord zeker weten dat de naam van de mama ook meegaat in de dubbele naam.

45.78 Eva Brems (Ecolo-Groen): Als voltooiën voor u betekent dat de wet perfect is, goed, dan had ik moeten zeggen dat wij bezig zijn naar voltooiing toe te werken. Ik zal het zo formuleren.

In elk geval, wat u wil doen, is nog een halve Napoleon in de wet houden, terwijl wij hem er helemaal uit willen krijgen. Wij willen vrouwen ook de kans geven om hun naam aan hun kind te geven.

Er zijn best wel wat juristen in deze assemblee. Velen van u lezen misschien de *Juristenkrant*. In 2010 heeft men een wedstrijd georganiseerd, waarbij het meest verwerpelijk wetsartikel moest worden gevonden. Mijn collega, Gerd Verschelden van de UGent, heeft die wedstrijd toen gewonnen met zijn voordracht van het artikel dat wij hier vandaag gaan hervormen, artikel 335, eerste lid van het Burgerlijk Wetboek, precies om die reden. Gerd Verschelden noemde dat een anachronisme en een norm die vrouwen als tweederangsburgers beschouwt. Dit meest verwerpelijk federaal wetsartikel is inderdaad het laatste restje Napoleon in ons Burgerlijk Wetboek.

Ja, ik betreur het dat wij dit niet op een perfecte manier kunnen doen. Dat spijt mij heel erg, maar toch, verdorie, wat wij vandaag gaan doen is wel heel belangrijk in dat historisch perspectief dat ik net heb geschetst. Het patriarchaal model bannen wij bijna helemaal uit.

Sommigen in onze samenleving, niet alleen in dit Parlement, vinden dat allemaal nergens voor nodig. Het mooie van deze wet is dat ze niemand tot iets verplicht. Dat is een wet die past in een pluralistisch kader, waarvan wij in dit land een mooie traditie hebben, die ruimte laat voor ieders wereldbeeld.

Veel mensen vinden het een mooie traditie dat de kinderen de familienaam van de vader dragen. Zij kunnen dat voortzetten. Als dat erin resulteert dat 90 % van de kinderen de familienaam van de vader

amélioration ne peut être apportée. Ce projet de loi renferme un droit de veto et ce droit de veto n'a jamais figuré dans la proposition du CD&V.

À l'instar de M. Maingain, je demande au législateur de prendre ses responsabilités et d'élaborer un régime réglant correctement les droits des pères et des mères et ne faisant pas dépendre les choix à poser de la situation privée.

Nous souhaitons que le législateur instaure un régime clair, qui respecte également les droits de la femme. Pour ce faire, il convient de veiller à ce qu'en cas de doute ou de désaccord, le nom de la mère soit également intégré dans le double nom.

45.78 Eva Brems (Ecolo-Groen): J'aurais peut-être dû formuler ma pensée autrement qu'en utilisant le terme 'accomplissement'. En tout état de cause, ce que d'aucuns souhaitent, c'est maintenir dans la loi des dispositions 'quasiment napoléoniennes', alors que nous voulons les supprimer totalement. Nous voulons également permettre aux femmes de transmettre leur nom à leur enfant.

En 2010, les lecteurs du *Juristenkrant* ont précisément désigné l'article 335, premier alinéa du Code civil, celui-là précisément que nous réformons aujourd'hui, comme la disposition de loi la plus blâmable. M. Verschelden a considéré que cet article est un anachronisme et une norme qui considère les femmes comme des citoyens de second rang.

Malheureusement cette question ne peut être réglée de manière parfaite mais il s'agit assurément d'une percée historique dans le modèle patriarcal qui a prévalu de tous temps. L'on reste par ailleurs libre de ses choix. Et même si 90 % des familles continuent à

draagt, dan is dat voor mij toch een heel groot verschil met de huidige situatie, want die naam zal dan het resultaat zijn van een keuze voor het overgrote deel van de gevallen en niet meer van een opgelegd patriarchaal model. Nogmaals, emancipatie gaat over keuzevrijheid en dat is het verschil. Men mag ervoor kiezen om een huisvrouw te zijn, men mag ervoor kiezen om zijn kinderen de naam van de vader te geven!

Sommigen in onze samenleving en in dit Parlement vinden de keuzevrijheid een probleem. In *De Morgen* van vandaag schrijft Sofie Mulders: “De grenzen zijn stilaan bereikt, wat kiezen betreft. Keuzestress maakt depressief.”

Als boodschap aan de wetgever kan dat tellen. Regel alstublieft alles voor mij, want het is al moeilijk genoeg dat ik mijn cornflakes en televisiestation zelf moet kiezen. Zij voegt eraan toe dat de overheid haar burger geen dienst bewijst door het geven van deze keuze. Ik citeer: “De kans dat koppels ruziënd over straat rollen over de achternaam nog voor hun nageslacht ter wereld is gekomen, is reëel.” Tja...

Wie kinderen krijgt, zal wel meer beslissingen moeten nemen dan de naam. Het begint al met de keuze om al dan niet kinderen te krijgen, hoeveel kinderen men krijgt en wanneer. Het gaat voort met levensbeschouwelijke keuzes, schoolkeuzes, het bedenken van regels over snoep, uitgaan, tv en internet. Alvast in mijn gezin zijn over die laatste twee elementen de onderhandelingen en discussies heel wat complexer en langduriger gebleken dan die over de dubbele familienaam. Daar was op vijf minuten consensus over.

Moet de overheid in de plaats van de burger al die dingen beslissen om hem keuzestress en partnerconflicten te besparen? Dat kan theoretisch. Er zijn een aantal landen waar men dat heeft geprobeerd, en nog altijd probeert. Dat is uiteraard niet wenselijk. Het is een absurd idee. Wij moeten volwassenen als volwassenen behandelen.

Sommigen vinden het te complex worden als twee mensen met dubbele familienamen samen kinderen krijgen. Ik denk dat dat nogal relatief is. De meeste wetten die wij hier wekelijks goedkeuren, zijn heel wat complexer. Het blijft trouwens een systeem dat men in een paar zinnen kan uitleggen.

Ten eerste, men kan kiezen tussen de naam van de vader, van de moeder of van beiden. Men moet er geen andere namen bijhalen.

Ten tweede, het is beperkt tot één of twee namen, niet meer dan dat.

Ten derde, alle kinderen van dezelfde ouders dragen dezelfde naam.

Dat is toch niet ongelooflijk ingewikkeld.

Er is wel een smet op de nieuwe wet – wij hebben het er al over gehad – en dat is de regeling in geval van het ontbreken van keuze of conflict tussen partners. Het ontbreken van keuze zal niet veel voorkomen. Er zijn bij mijn weten ook geen gevallen van mensen die geen voornaam kiezen voor hun kind. Veel hangt af van de praktische organisatie, die uiteraard nog moet worden geregeld.

opter pour le nom du père, ce sera le résultat d'un libre choix et non d'un modèle imposé.

Certains considèrent que cette liberté de choix ne débouchera pas sur un stress quant aux choix. Mais celui qui met au monde des enfants aura assurément à prendre des décisions autrement plus difficiles que le choix du nom, s'agissant par exemple des choix philosophiques ou de l'orientation scolaire.

Si deux personnes portant un double nom ont des enfants ensemble – certains jugent la chose déjà trop complexe mais le système est simple à expliquer – elles devront choisir le nom du père, celui de la mère ou les deux. Il faut se limiter à un ou deux noms et tous les enfants issus de mêmes parents doivent porter le même nom.

La règle relative à l'absence de choix ou à une situation de conflit entache ce projet. Il ne sera guère question d'une absence de choix mais des conflits surgiront, par exemple au sein de couples dont la relation a pris fin avant même la naissance de l'enfant mais dont les deux partenaires veulent participer à l'éducation de l'enfant. Le Conseil d'État a formulé une excellente proposition neutre sur le plan du genre sous la forme d'un double nom de famille par ordre alphabétique, par tirage au sort ou par décision du tribunal. Cette solution n'a malheureusement pas été retenue. Mais cette question est passagère car elle disparaîtra de la loi dès que la comaternité lesbienne aura été reconnue ou dès que quelqu'un saisira de la question la Cour constitutionnelle ou la Cour européenne des droits de l'homme. J'espère que ce sera très bientôt. Cette exception est absolument discriminatoire à nos yeux.

Nous estimons malgré tout que ce projet de loi dans son ensemble

Er zullen ongetwijfeld een aantal gevallen van conflict zijn. Ik denk specifiek aan koppels waarvan de relatie is beëindigd vooraleer het kind ter wereld is gekomen, maar waarbij de ouders allebei betrokken willen zijn bij de opvoeding van het kind. De Raad van State had daar een heel goed genderneutraal voorstel voor: de dubbele familienaam en de volgorde wordt alfabetisch, bij loting of bij beslissing van de rechtbank bepaald. Het was echt een heel goed idee geweest om het zo te regelen. Dat ligt nu niet voor, wij betreuren dat.

Collega Almaci heeft al uitgelegd dat wij van mening zijn dat dit geen duurzaam element van de wet is. Ofwel zal het uit de wet worden verwijderd wanneer het lesbisch meemoederschap eindelijk wordt erkend, omdat het in het geval van twee moeders niet relevant is naar een vader te verwijzen en men dan iets anders moet bedenken, ofwel zodra iemand naar het Grondwettelijk Hof of het Europees Hof voor de Rechten van de Mens trekt. Ik heb al gezegd dat ik van ganser harte hoop dat iemand dat gauw doet en ik zal daar heel graag aan meewerken.

Wij denken dus inderdaad dat die uitzondering discriminerend is en ik wil dat graag uitdrukkelijk in het verslag hebben staan, wat de juristen van het Grondwettelijk Hof alweer helpt wanneer zij de zaak voorbereiden. Ik denk inderdaad dat het een discriminatie is, in strijd met de Grondwet en in strijd met het EVRM, dat in geval van onenigheid tussen de ouders automatisch de naam van de vader wordt toegekend.

Die uitzondering vormt volgens ons echter een tussenstadium. De wet in zijn geheel is een zeer grote stap in de goede richting. De hoofdmoot van die wet steunen wij dan ook van ganser harte. In naam van heel veel mensen die op deze wet zitten te wachten – zo zijn er wel degelijk heel wat – wil ik uitdrukkelijk ook de overgangsregeling toejuichen die het mogelijk maakt om aan minderjarige kinderen, dus aan kinderen die al geboren zijn, toch nog een andere familienaam te geven.

Mevrouw de minister, ik moedig u aan om heel spoedig werk te maken van die toepassingsmodaliteiten, zodat heel wat mensen hun naamfeestjes kunnen beginnen te plannen.

45.79 Laurent Louis (indép.): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, c'est pitoyable, honteusement pitoyable! Depuis des semaines et depuis près de quatre heures, cet après-midi, des élus de ce parlement traitent d'un sujet primordial qui, à les écouter, va révolutionner le pays.

Est-il question de l'instauration du référendum en Belgique? Non! Est-il question de l'interdiction de l'usure au niveau bancaire? Non! Est-il question de la sortie de l'Union européenne et de l'euro? Non! S'agit-il de la remise en état de nos frontières ou d'une Banque nationale libérée des diktats de la finance mondiale? Bien sûr que non! S'agit-il de la création d'un parlement citoyen, avec des citoyens tirés au sort? Que nenni! S'agit-il de la sortie du nucléaire? S'agit-il de l'augmentation des allocations familiales? S'agit-il de l'instauration d'un salaire parental? Non, non, non! Trois fois non et encore non!

Depuis des semaines, nous tournons en rond sur une question fondamentale, à savoir le mode de transmission du nom à l'enfant.

constitue un grand pas en avant et nous le soutenons dès lors de tout cœur. Je suis également très satisfaite du régime transitoire permettant de pouvoir donner un autre nom de famille à des enfants mineurs. J'encourage en tout état de cause la ministre à s'atteler rapidement à l'élaboration des modalités d'application.

45.79 Laurent Louis (onafh.): Wekenlang hebben de leden van dit Parlement oeverloos gedebatteerd over de wijze waarop de naam aan het kind moet worden overgedragen, alsof er geen belangrijkere problemen dienden te worden aangepakt, zoals het referendum, het verbod op woekertarieven van de banken, de uittreding uit de EU en de euro, de oprichting van een burgerparlement met burgers die bij loting worden aangeduid, de kernuitstap en de invoering van een opvoedersloon.

Dit Parlement, dat alle realiteitszin

Doit-on donner à l'enfant qui naît le nom du père, le nom de la mère, le nom des deux? Soyons fous! Pourquoi ne pas inventer un troisième nom par contraction du nom du père et du nom de la mère? Pourquoi pas? En effet, on est déjà en train de jouer au petit alchimiste en herbe, et on peut dire que l'on balbutie!

Voilà une question fondamentale qui intéresse les citoyens que je rencontre tous les jours dans la rue et qui se plaignent de voir leur frigo vide, leur compte en banque de plus en plus souvent en négatif à la fin du mois. Ces parents ne s'inquiètent pas du nom que porteront leurs enfants. Ils s'en foutent! Ils s'inquiètent pour ces derniers parce qu'ils ne savent pas comment ils vont faire pour payer leurs impôts, rembourser leurs crédits tout en leur offrant de la viande, des vêtements ou parfois même – et c'est beaucoup plus courant que vous ne le pensez – un toit. Voilà ce qui intéresse nos concitoyens!

Si ceux-ci étaient dans ce parlement, à la tribune réservée au public, s'ils étaient libres de dire ce qu'ils pensent et s'ils n'étaient pas contraints au silence par les services d'ordre, ils vous hueraient et vous jetteraient des tomates!

Le parlement est totalement déconnecté de la réalité. Vous parlez de sujets qui n'intéressent personne et vous laissez de côté l'essentiel, ce qui intéresse tout le monde.

Le débat de ce jour est stérile, puéril et fait honte à la politique. Vous pourrez dire que c'est moi qui fais honte à la politique. Je peux vous certifier que tous les citoyens dans la rue estiment que c'est vous qui faites honte à la politique. Vous avez abandonné le peuple et tous les jours, vous le confirmez au sein de ce parlement. Ce qui intéresse nos concitoyens, c'est le pouvoir d'achat, pas le nom de famille de leur enfant. Un enfant, vous savez, on l'aime, peu importe son nom!

Le gouvernement, une fois de plus, travaille dans la précipitation pour traiter d'un sujet qui n'est absolument pas prioritaire. Vous recherchez tout simplement une nouvelle loi symbolique à accrocher à votre chapeau avant les élections. Et vous recherchez la loi symbolique au lieu de prendre le temps de faire une bonne loi. À chaque fois, vous nous enfumez de parité, mais jamais personne au sein de ce parlement ne garantit l'égalité, qu'elle soit entre tous les citoyens ou l'égalité hommes-femmes. Vous faites véritablement n'importe quoi!

Ce que les parents veulent, c'est avoir assez d'argent que pour offrir une vie digne à leur enfant. Et là, vous ne faites rien, si ce n'est toujours nous imposer plus de taxes, plus d'impôts! Je trouve cela particulièrement honteux! Et par cette loi, comme celle que vous avez votée et qui permet d'euthanasier les enfants, vous vous attaquez à l'institution familiale, vous vous attaquez à la famille. Vous faites tout pour que nos enfants ne sachent plus d'où ils viennent. Mais c'est vrai qu'une députée socialiste en France avait dit que les enfants n'appartiennent pas aux parents, qu'ils appartiennent à l'État. Cela se comprend! Cela se comprend une fois de plus, puisque vous parlez de ce qui concerne les enfants, de ce qui concerne les familles sans jamais demander l'avis des personnes concernées. Ici, en outre, vous vous attaquez à la généalogie, ce qui est très grave!

Aussi, parce que cette loi est inutile, parce que vous n'avez même

perdu, a verloren heeft, houdt zich niet bezig met wat de burgers, die moeite hebben om de eindjes aan elkaar te knopen, hun belastingen te betalen en hun lening terug te betalen, werkelijk interesseert.

Het debat van vandaag is steriel, kinderachtig en beschamend voor de politiek. Net als met de wet betreffende euthanasie bij kinderen richt u met deze louter symbolische wet uw pijlen op het gezin. U doet er alles aan opdat kinderen niet meer zouden weten waar ze vandaan komen. U doet duur over de kinderen en de gezinnen, maar u vraagt nimmer het advies van de betrokkenen.

Ik zal tegen deze wet stemmen, en wijs erop dat onze opdracht er niet in bestaat problemen te creëren, maar de problemen van het volk op te lossen.

pas demandé aux parents ce qu'ils souhaitaient par référendum ... Je pense quand même que c'est ce que font les démocrates! Mais non, non, non, pas en Belgique! Les politiciens savent tout ce que les citoyens pensent. Pas question de les interroger!

Parce que vous estimez aussi être légitimes pour décider de ce qui ne vous regarde pas et parce que cette loi s'attaque de plein fouet à la filiation et à la famille, je voterai contre en vous rappelant que notre mission, votre mission est de vous occuper des problèmes du peuple et de les résoudre, de les résoudre surtout; pas de créer de nouveaux problèmes ou de niveaux clivages!

Cessez donc de perdre votre temps en futilités et occupez-vous enfin de ce que veulent les Belges qui, dans les rues de Charleroi, dans les rues du Borinage ou de Bruxelles, sont bien souvent en train de crever la bouche ouverte! Et vous ne les voyez pas!

En fait, ici, vous êtes trop protégés. Vous n'avez aucune connaissance de la réalité. Ce que vivent les citoyens vous est totalement étranger.

Pour le dire clairement, il est temps que les citoyens se choisissent enfin des élus qui les représentent.

45.80 Renaat Landuyt (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, op algemeen verzoek van mijn fractie geef ik even een uiteenzetting. Ik heb evenwel drie redenen die mij doen aarzelen om dat te doen.

Ten eerste, ik ben in de voorliggende materie en in alle andere materies een man, wat ter zake een risico is.

Ten tweede, iedere uiteenzetting die ik hier de komende dagen of weken geef, riskeert mijn laatste uiteenzetting voor de komende vijf jaar te zijn, wat mij bij de derde reden brengt.

Ten derde, de voorliggende problematiek verdient een beter debat.

Ik ben in alle bescheidenheid en met al mijn ervaring niet zeker of ik het debat op een beter niveau kan brengen. Niettemin doe ik een poging.

De basisstelling ter zake is dat er geen enkele andere methode bestaat om bij de keuze van de familienaam gelijkheid tussen man en vrouw te bekomen, dan door de vrijheid toe te staan. Zodra daaromtrent geen akkoord is, is er een probleem. Ieder alternatief is desgevallend mogelijks een toekomstig discussiepunt voor een hof voor de rechten van de mens, die de gelijkheid moet beoordelen. Ieder alternatief dat zich buiten de vrije keuze situeert, behoudt dergelijk risico.

In eerste instantie is het heel belangrijk dat wij maatschappelijk de keuze voor de vrijheid maken. Zij die tegen de idee zijn dat de ouders niet in onderling overleg kunnen kiezen welke familienaam zij aan hun kinderen geven, zijn mensen die geen vertrouwen in hun medemensen hebben.

Wij maken hier een maatschappelijke keuze. Wij stappen steeds

45.80 Renaat Landuyt (sp.a): Je viens vous livrer mon exposé, non sans craintes étant donné que cette question est de toute façon délicate pour moi, en tant qu'homme, que chacune de mes interventions au cours des semaines à venir pourrait bien être la dernière avant cinq ans et que ce problème aurait mérité un meilleur débat. Je ne puis dès lors que tenter d'élever quelque peu la discussion.

En ce qui concerne le choix du nom de famille, le principe de base est que l'égalité entre hommes et femmes ne pourra être atteinte qu'en permettant le libre choix.

Le problème ne se pose qu'en cas de désaccord. Toute solution de rechange peut faire l'objet d'un débat devant la Cour européenne des Droits de l'Homme. Nous privilégions la liberté de choix et quiconque considère que les parents ne sont pas capables d'en discuter entre eux ne font en réalité pas confiance à leurs prochains.

Nous choisissons de nous écarter de plus en plus du système

verder weg van het oorspronkelijke systeem van 1804-1809. Wij evolueren naar een maatschappij waarin wij vertrouwen in het individu hebben.

Op dit vlak is voorliggende tekst een heel belangrijke tekst en een heel belangrijke maatschappelijke stap die wij hier zetten.

Wat gebeurt er indien er geen akkoord is? Die vraag is het enige discussiepunt dat wij hier kunnen hebben.

Stel u voor dat wij in geval van niet-akkoord voor een alternatief kiezen, namelijk voor de naam van de vrouw. We zouden dan kunnen zeggen dat de vrouw een vetorecht heeft.

Stel u voor dat we kunnen kiezen voor eerst de naam van de vrouw en dan de naam van de man. Dan zouden we kunnen spreken van een mogelijke discriminatie omwille van een vetorecht, omdat één van de twee namen minstens op de eerste plaats zou kunnen komen.

Mochten we de namen boven of onder elkaar kunnen zetten, dan nog zouden we discussiëren over wie bovenaan of wie onderaan moet staan. Met andere woorden, ook deze keuze...

(...): (...)

45.81 Renaat Landuyt (sp.a): Ik heb u gezegd dat het altijd enig risico is als u aan mij vraagt om het debat op een hoger niveau te brengen, omdat men altijd op twee niveaus kan lezen.

Terugkerend naar de fundamentele stelling: er is geen systeem mogelijk, opgelegd door de wetgever. Een keuze door de wetgever gemaakt, houdt altijd het risico in dat het in dezen een discriminatie zou kunnen zijn. Wat is het alternatief? Een verschrikkelijk alternatief. U moet zich de situatie in vele gezinnen voorstellen, waar men ruzie maakt omwille van de familienaam. Laten we er van uitgaan dat dit een relatief kleine groep zou kunnen zijn. Laten we er van uitgaan dat we vertrekken vanuit een positiever mensbeeld en van een positiever beeld van partners onder elkaar. Als er geen akkoord is, dan heeft men maar één alternatief. Als men geen keuzes wilt maken, maakt de wetgever een keuze, met het risico van discriminatie. Wil men dat vermijden, zonder dat ik weet of dit de goede weg is, moet men daarvan een procedure voor een rechter maken. Ik denk niet dat we vandaag deze maatschappelijke keuze willen maken.

De vandaag voorliggende tekst zet de juiste stap naar vrije keuze, met maatschappelijk het minste risico door bij gebrek aan akkoord het oude systeem te behouden. Maatschappelijk is dit het kleinste risico. Laten we hopen dat de wereld inderdaad bestaat uit partners die een kind krijgen en die ook nadien overeen blijven komen.

45.82 Minister Annemie Turtelboom: Mijnheer de voorzitter, beste collega's, aan het einde van het debat wil ik heel graag een synthese maken, tot de feiten terugkeren en trachten een perspectief aan te reiken voor de toekomst.

Wat houdt het wetsontwerp in?

Vandaag is het ons systeem dat men alleen de naam van de papa

instauré en 1804-1809 pour aller vers une société qui fait davantage confiance à l'individu. Que faire à défaut d'un accord? Voilà la seule question qui reste éventuellement à trancher. Imaginons que l'on opte dans ce cas pour le nom de la mère. Elle aurait alors un droit de veto. Imaginons que l'on opte pour le double nom. Dans quel ordre faudra-t-il alors attribuer les noms?

45.81 Renaat Landuyt (sp.a): Quel que soit le choix du législateur, il pourra être considéré comme discriminatoire. La solution de rechange consiste en une procédure devant le juge et il s'agit là d'un choix de société que nous ne voulons pas faire aujourd'hui.

Partons d'une vision plus positive de l'être humain, c'est-à-dire celle de partenaires qui ont un enfant et qui réussissent à se mettre d'accord.

45.82 Annemie Turtelboom, ministre: Depuis la révolution française et l'instauration de l'état civil, nous appliquons un système dans lequel seul le nom du père peut être transmis. Avec le régime que nous instaurons aujourd'hui, ce système est maintenu, mais

kan doorgeven. Dat is het systeem sinds de Franse revolutie en de invoering van de burgerlijke stand.

Wat willen wij nu invoeren?

Wij willen er nu voor zorgen dat een kind nog altijd de naam van de papa kan krijgen en daar voegen wij twee keuzemogelijkheden aan toe: de naam van de mama of de dubbele naam wanneer ouders dat willen, in een volgorde die ze zelf kunnen kiezen. Wanneer er geen keuze is, heeft Duitsland beslist om daar een familierechtbank over te laten oordelen. Dat vond ik echter eigenlijk geen verstandig idee. Daarom zeggen de meeste van onze buurlanden dat, als men niet kiest, het de naam van de vader wordt. Zo gebeurt dat in de meeste Europese landen en zo doen wij het ook.

Tot slot, zeggen we dat er eenheid moet zijn in de familie. Wanneer men gekozen heeft, is dat de keuze die men maakt voor alle kinderen van het gezin. We hebben uiteraard ook overgangsbepalingen. Ouders kunnen gedurende een bepaalde periode als ze alleen minderjarige kinderen hebben, ook de naam van die kinderen nog veranderen. Ik kan u niet zeggen hoeveel mails ik daarover al gekregen heb. Dat is het huidige systeem en dat is het systeem dat wij voorstellen. We behouden het huidige systeem en we voegen er twee keuzemogelijkheden aan toe.

Collega's, tijdens het parlementair debat en de hoorzittingen die er geweest zijn, zowel in deze legislatuur als de vorige, waren nagenoeg alle politieke partijen, op een na, het eens over de analyse. Dat ziet men in de talrijke wetsvoorstellen die bij het Parlement werden ingediend. Het allereerste wetsvoorstel dateert van 1999. Collega's, als men na 15 jaar nadenken, waarin bijna elke politieke fractie in het Parlement, uitgezonderd een fractie, voorstellen heeft gedaan en er hoorzittingen zijn gehouden, zowel in de vorige legislatuur als nu, niet tot een besluit kan komen, dan durf ik te stellen dat degenen die zeggen dat de tijd niet rijp is, eigenlijk bedoelen dat ze een wijziging niet willen. Ze willen die discriminatie tussen mannen en vrouwen gewoon niet opheffen, omdat ze bij het bestaande patriarchale systeem willen blijven.

Ik heb daar geen moeite mee, maar zeg dat gewoon en gebruik geen nepargumenten als zou de tijd niet rijp zijn.

Laat ik de verschillende wetsvoorstellen even overlopen. Er zijn wetsvoorstellen ingediend door mijn fractie, door MR, door sp.a, door Groen en Ecolo, op verschillende momenten door de PS, en door het FDF. Vanuit CD&V zijn er vier verschillende wetsvoorstellen ingediend, met telkens een verplichte keuze voor een dubbele naam en met de mogelijkheid voor de 18-jarige om terug te gaan naar de oorspronkelijke keuze. Tot slot, heeft ook de N-VA, jawel, zelf een voorstel ingediend, dat een driedelige keuze bood. Dat voorstel komt à propos overeen met datgene wat nu voorligt. Kortom, elke politieke partij heeft een analyse gemaakt en kwam tot het besluit dat de naamwetgeving veranderd moest worden.

Doorgaans werden er in die voorstellen twee keuzemogelijkheden geboden: ofwel de dubbele naam, ofwel de driedelige keuze, zoals wij vandaag voorstellen. Op het moment vind ik een uitspraak van Einstein gepast: enkel als je verward bent in je doelen en de perfectie

nous y ajoutons deux possibilités de choix: le nom de la mère ou le double nom, dans un ordre à déterminer au choix. À défaut d'accord, l'Allemagne a décidé de laisser un tribunal de la famille trancher la question, ce qui ne constituait pas à mes yeux une idée judicieuse. Nous optons aujourd'hui pour le système tel qu'il existe dans la plupart des pays européens: en l'absence d'un choix, le nom du père sera attribué. Par ailleurs, il importe que l'unité de la famille soit respectée: tous les enfants doivent porter le même nom. Enfin, une période transitoire est prévue pour permettre aux parents d'enfants mineurs d'encore modifier le nom de ces enfants.

Tous les partis politiques – excepté un – souscrivent en fait à la même analyse. Au fil des ans, de nombreuses propositions de loi ont été déposées par la plupart des groupes politiques, dont la première en 1999. Ceux qui prétendent aujourd'hui, quinze ans plus tard, que ce texte est prématuré, refusent tout simplement de supprimer la discrimination établie entre les hommes et les femmes. Et cela ne me pose même pas problème. Ce qui me dérange, c'est le fait de ne pas vouloir l'admettre.

Des propositions ont été déposées par l'Open Vld, le MR, le sp.a, Groen, Ecolo, le PS et le FDF. Le CD&V a déposé quatre propositions qui prévoyaient toutes le double nom obligatoire. La N-VA a même déposé une proposition offrant un triple choix. Celle-ci est donc identique à ce projet de loi.

Je trouvais qu'après quinze ans, il était temps d'oser choisir. Nous ne faisons d'ailleurs rien de choquant. En Allemagne, aux Pays-Bas, en France, au Royaume-Uni et au Luxembourg aussi, les hommes et les femmes peuvent choisir le nom qu'ils transmettent à leurs enfants. La France a instauré le système

nastreeft in de middelen, geraak je nooit ergens. Om die reden vond ik, na vijftien jaar, dat we toch wel een duidelijk keuze moesten durven te maken.

Beste collega's, wij doen niets schokkends. Wij doen net hetzelfde als in Duitsland, Nederland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en het Groothertogdom Luxemburg, waar mannen en vrouwen samen kunnen beslissen welk van hun beide namen zij doorgeven aan hun kinderen. In Frankrijk bestaat bovendien het systeem waar wij voor geopteerd hebben. Wij willen geen dubbele naam opleggen aan onze burgers, maar bieden hun de keuzevrijheid. Ook in de Scandinavische landen, in Oostenrijk, in Zwitserland en op het Iberisch schiereiland bestaan de mogelijkheden om de naam van de mama effectief door te geven. In Denemarken krijgt het kind de naam van de moeder als er geen overeenstemming wordt bereikt en in de meeste andere landen wordt in dat geval de naam van de vader gegeven.

Misschien denken we dat we nu schokkende zaken goedkeuren, want we praten er ook veel over, maar we doen eigenlijk gewoon wat onze buurlanden al doorgevoerd hebben op basis van het internationaal recht. In 1979 kwam er een VN-verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen. Artikel 16 van dat verdrag stelt dat aan de echtgenotes ook het recht gegeven moet worden om een achternaam, een familienaam, te geven, op gelijke voet met de partner, met de man. Op basis van een aantal uitspraken van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft ook de Raad van Europa al verschillende resoluties aangenomen opdat die discriminatie ten gevolge van naamkeuze zou worden opgeheven.

België is vandaag het laatste West-Europese land, samen met Italië, dat daarvoor werd veroordeeld, omdat het geen gehoor gaf aan een evolutie in het recht die resulteert in een minder discriminerende regeling en de mogelijkheid voor de vrouw om ook haar familienaam aan haar kind te geven.

Wij hebben dus alle redenen om die keuze vandaag wel te maken, onze nek uit te steken en op die manier een einde te maken aan een discriminatie.

C'est ce dernier aspect qui est le plus objectif, selon moi. Si la jurisprudence internationale, nos pays voisins et même presque tous nos partis reconnaissent le caractère discriminatoire de la législation existante, pourquoi ne pas changer cette loi?

En ce sens, le projet est en effet plus émancipateur que je ne l'avais imaginé. C'est un sujet fort sensible pour un très grand nombre de femmes et d'hommes, sans que je ne veuille généraliser. Il s'agit donc bien d'une étape importante dans la liquidation d'une discrimination existante.

Collega's, ik heb beloofd mijn betoog kort te houden. Ik zal mijn betoog afsluiten met de vraag dit wetsontwerp goed te keuren en te doen wat al gebeurt in de meeste West-Europese landen.

Wij creëren een keuzevrijheid, zonder verplichting. Wie het oude

que nous mettons à présent en place. Les pays scandinaves, l'Autriche, la Suisse et les pays de la péninsule ibérique connaissent la possibilité de donner le nom de la mère. Alors qu'au Danemark, c'est le nom de la mère qui l'emporte en cas de non-accord, la plupart des autres pays ont opté pour le nom du père comme choix par défaut.

Aujourd'hui, nous franchissons le pas que nos voisins ont franchi avant nous, sur la base du droit international, comme par exemple la convention de l'ONU de 1979 sur l'élimination de toutes les formes de discrimination à l'égard des femmes. Celle-ci prévoit en son article 16 que les conjointes aussi doivent pouvoir donner leur nom à leur enfant.

Sur la base de décisions de la Cour européenne des droits de l'homme, le Conseil de l'Europe a également déjà adopté un certain nombre de résolutions pour mettre un terme à la discrimination. La Belgique est aujourd'hui avec l'Italie le seul pays d'Europe occidentale à avoir été condamné pour ne pas encore avoir introduit de régime moins discriminatoire.

Dat is het objectiefste aspect: de internationale jurisprudentie. Onze buurlanden en nagenoeg alle partijen erkennen het discriminerende karakter van de huidige wetgeving. Waarom zouden we de wet dan niet wijzigen?

In die zin is het ontwerp emanciperender dan ik had kunnen denken, en het vormt een belangrijke stap in het wegwerken van een bestaande discriminatie.

Je demande à la Chambre d'adopter le présent projet de loi et d'instaurer la liberté de choix, sans la moindre obligation, telle qu'elle existe dans la plupart des pays

systeem wil behouden, kan het behouden. Ik heb meermaals het voorbeeld gegeven van Frankrijk, waar 82 % blijft bij het systeem van enkel de familienaam van de papa te geven. 18 % van de mensen heeft dus nood aan een andere keuze, heeft er nood aan de naam van de mama aan het kind te kunnen doorgeven of de dubbele naam te kunnen geven.

Ik meen dat keuzevrijheid eigen is aan onze samenleving van vandaag. Wij reizen de wereld rond, wij kiezen uit honderden tv-kanalen, wij kopen op de wereldmarkt via internet, wij krijgen 90 soorten kaas of yoghurt voorgeschoteld. Waarom zouden wij dan niet mogen kiezen voor wat het meest dierbaar is in ons leven, met name de familienaam van ons kind?

Kennedy zei ooit al: "Life in freedom is not easy." Zelf verantwoordelijk zijn, zelf keuzes maken, is natuurlijk moeilijker dan wanneer een externe instantie bepaalde keuzes oplegt. Ik meen dat net daarom onze grootouders gevochten hebben om stemrecht voor vrouwen te hebben, om vrijheid van meningsuiting te hebben, om onderwijs voor iedereen te hebben. Zij hebben een strijd gevoerd tegen onmondigheid.

Vroeger, beste collega's, kon men in het gemeentehuis alleen de voornaam kiezen uit een lijst van bijbelse namen of namen van katholieke heiligen. Dat veranderen was toen ook niet evident, net zomin het ooit evident was dat vrouwen mochten studeren voor dokter of advocaat, of zich mochten inschrijven aan de balie. Dat was ook allemaal niet evident, maar wij kunnen ons vandaag niet meer inbeelden dat dit niet zou bestaan. Als wij daarmee vandaag zouden lachen, zou dit een zeer ernstig feit zijn voor velen van ons.

Elke vorm van keuzevrijheid is in het verleden steeds op verzet gestoten, maar hopelijk kunnen wij over 10 jaar lachen met het debat dat wij vandaag gevoerd hebben en kunnen wij ons over 10 jaar gewoon niet meer indenken dat een mama haar naam niet zou kunnen doorgeven aan haar kinderen.

Collega's, ik besluit met de Indische dichter Tagore: "Je kan de zee nooit oversteken door er alleen naar te staren, je moet altijd een keuze maken."

45.83 Daphné Dumery (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, u sprak over de vraag of de tijd rijp is voor dit wetsontwerp, wel, de debatten van de voorbije weken hebben eigenlijk uitgewezen dat na 15 jaar misschien inderdaad de tijd nog niet rijp is, zeker niet in het Parlement maar ook niet in de maatschappij.

U had het over wetgeving in onze buurlanden en in andere EU-landen, maar daar hebben ze sluitende wetgeving en dat is hetgeen wij hier willen. U mag van ons niet verwachten dat wij een slechte

d'Europe occidentale. En France, le choix se porte sur le nom du père dans 82% des cas mais un autre choix est requis pour les 18% qui restent. La liberté de choix est une caractéristique propre à la société contemporaine. Nous voyageons dans le monde entier, nous avons le choix entre des centaines de chaînes de télévision et des dizaines de fromages. Pourquoi ne pourrions-nous pas aussi opérer un choix pour ce qui nous est si cher: le nom de notre enfant?

Kennedy a dit: "*Life in freedom is not easy*". Il est effectivement plus difficile d'opérer ses propres choix que d'obéir à ce que les autorités imposent. Mais nos grands-parents n'ont-ils pas bataillé pour cette liberté en luttant pour le droit de vote des femmes et pour l'accès à l'enseignement pour tous? Dans le passé, les prénoms devaient obligatoirement figurer sur une liste de prénoms issus de la Bible ou de noms de saints. Dans le passé, il était impensable de voir une femme devenir médecin ou avocat. Aujourd'hui, ces restrictions nous paraissent ridicules.

Toute forme de liberté de choix s'est toujours heurtée à des réticences par le passé. Dans dix ans, nous ne pourrions plus nous imaginer qu'une mère ne peut transmettre son nom à ses enfants.

Je termine sur une citation du poète indien Tagore: "Il est impossible de traverser une mer en se contentant de fixer l'eau, il faut toujours faire un choix".

45.83 Daphné Dumery (N-VA): Les débats des dernières semaines ont montré clairement que le moment n'est pas encore venu pour cette législation. La ministre renvoie à la législation appliquée dans d'autres pays mais dans ces pays, la législation est cohérente. N'attendez pas de nous que nous

wetgeving zullen goedkeuren.

45.84 Koenraad Degroote (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, zowel in commissie als hier heb ik u een aantal voorbeelden gegeven en een aantal technische vragen gesteld. Ik kreeg daarop geen antwoord.

In de commissie hebt u zitten schuddebollen en hier hebt u aan de voorzitter gezegd dat u op het einde zou antwoorden, zelfs over de omzendbrieven en over van alles en nog wat. Ik heb geen enkel antwoord gekregen. Dat doet mij meer en meer inzien dat wat wij zeggen – er wordt hier slechte wetgeving gemaakt – de werkelijkheid is. Zoals mijn collega ook al heeft gezegd, daaraan werken wij niet mee.

45.85 Sonja Becq (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik wil alleen nog zeggen dat ik niet goed begrijp waarom u op onze vragen geen antwoord geeft.

Ik begrijp ook niet goed dat u verwijst naar een eventueel gewijzigde houding in de loop van achttien jaar, als er binnen een week een compleet ander voorstel kan komen.

Hoe kunt u zeggen dat dit een stap vooruit is als de vader alleen kan beslissen dat de moeder haar naam niet kan doorgeven?

Ik begrijp ook de oncollegiale houding niet. Wij voelen ons gepakt door de werkwijze van gisteren, maar daarop wil ik verder niet ingaan. Ik wil nogmaals onze collegialiteit ten aanzien van onze collega Raf Terwingen beklemtonen.

45.86 Minister Annemie Turtelboom: Mijnheer Degroote, ik heb in de commissie meermaals op de technische vragen geantwoord. (*Rumoer*)

Mevrouw Dumery, ik was ontzettend blij en fier dat u in de commissie het lef had om uw nek uit te steken en te zeggen dat u dit voorstel een goed voorstel vindt, dat dit het voorstel is dat de N-VA-fractie ooit heeft ingediend in het Parlement. *Chapeau* dat u dat lef hebt gehad. Het is jammer dat uw fractie dit onder druk van de publieke opinie niet meer doet.

Ik heb gisteren in de commissie geciteerd uit alle mails van mensen die zeggen dat zij bij de 18 % van de mensen in Frankrijk horen die een andere keuze willen. Ik wil die mensen recht in de ogen kijken. Ik wil zeggen dat ik alles heb gedaan om hen die keuzemogelijkheid te geven.

adoptions de mauvais textes de loi.

45.84 Koenraad Degroote (N-VA): J'ai adressé à la ministre une série de questions techniques à la fois en commission et en séance plénière. Je n'ai pas obtenu de réponse en commission. Aujourd'hui, la ministre m'a promis qu'elle répondrait à la fin des interventions. Mais elle ne m'a pas répondu. Ainsi, il est encore plus manifeste qu'on est en train de mal légiférer dans ce dossier. Nous refusons de prêter notre concours à cette législation mal ficelée.

45.85 Sonja Becq (CD&V): Je ne comprends pas non plus pourquoi la ministre ne répond pas à nos questions. Elle a fait allusion, qui plus est, aux nombreuses contorsions auxquelles nous nous serions livrées au cours des dernières dix-huit années alors que la teneur de cette proposition de loi a changé du tout au tout en l'espace d'une semaine. Comment cette proposition pourrait-elle représenter un grand progrès si le père peut décider seul que la mère ne peut transmettre son nom?

Et je ne comprends pas davantage l'attitude peu collégiale de certains dans ce débat. Le CD&V a vraiment l'impression d'avoir été "roulé" par la méthode employée hier.

45.86 Annemie Turtelboom, ministre: J'ai répondu plusieurs fois à des questions techniques en commission. (*Protestations*)

J'étais contente d'entendre Mme Dumery dire en commission qu'elle estimait qu'il s'agissait d'un bon projet, identique à une proposition introduite en son temps par le groupe N-VA. Je regrette que son parti ait changé d'avis sous la pression de l'opinion publique.

Je tiens à pouvoir regarder en face

Mevrouw Becq, over collegialiteit heb ik in dit dossier van u echt geen lessen te leren – na IKW's, na Ministerraden, na kernkabinetten.

tous ceux qui souhaitent une autre option que le nom du père et à leur dire que j'ai tout fait pour leur offrir ce choix.

En matière de collégialité, je n'ai certainement pas de leçons à recevoir du CD&V.

45.87 **Sonja Becq** (CD&V): Ik wil ook die moeder in de ogen kunnen kijken die haar naam niet kan doorgeven omdat haar echtgenoot daarmee niet akkoord gaat.

45.87 **Sonja Becq** (CD&V): Et moi, je veux pouvoir regarder droit dans les yeux la mère qui faute d'accord de son conjoint est dans l'impossibilité de transmettre son nom de famille à son enfant!

45.88 **Daphné Dumery** (N-VA): Er zijn nog een aantal zekerheden in dit Parlement. Een daarvan is dat het Parlements lid het laatste woord krijgt.

45.88 **Daphné Dumery** (N-VA): Le débat actuel se situe sous la ceinture. Je n'ai rien dit d'autre en commission que ce que j'ai dit ici aujourd'hui et notre attitude ne varie pas. Ce projet de loi ne tient pas la route d'un point de vue juridique et dans de telles matières, nous ne pouvons pas nous permettre de devoir adopter ensuite une série de lois de réparation.

Mevrouw de minister, het debat van de laatste uren is werkelijk onder de gordel. Hetgeen ik daarstraks op de tribune heb gezegd, heb ik ook in de commissie gezegd. Ons standpunt blijft hetzelfde: dit wetsontwerp is volgens ons juridisch niet sluitend en wij kunnen het ons niet permitteren om in een dergelijke materie nadien reparatiewetten te moeten goedkeuren.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(3145/9)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(3145/9)**

Le projet de loi compte 13 articles.
Het wetsontwerp telt 13 artikelen.

* * * * *

Amendement redéposé:

Heringediend amendement:

Art. 2

- 9 - *Olivier Maingain (3145/6)*

* * * * *

La discussion des articles est close. Le vote sur l'amendement et l'article réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het aangehouden amendement, over het aangehouden artikel en over het geheel zal later plaatsvinden.

* * * * *

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Conclusion de la discussion des articles:

Réservé: le vote sur l'amendement et l'article 2.

Aangehouden: de stemming over het amendement en artikel 2.

Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1, 3 tot 13.

Adoptés article par article: les articles 1, 3 à 13.

* * * * *

46 **Prise en considération de propositions**

46 **Inoverwegingneming van voorstellen**

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considérerai la prise en considération comme acquise et je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik ze als aangenomen; overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 19 mars 2014, je vous propose également de prendre en considération:

- la proposition de loi (M. Bart Somers) modifiant la loi du 30 mars 1994 portant des dispositions sociales en ce qui concerne le subventionnement des maisons de justice, n° 3458/1;

- la proposition de loi (Mme Carina Van Cauter et consorts) portant modifications dans Titre XIII, Chapitre VI, de la loi-programme (I) du 24 décembre 2002 concernant la tutelle des mineurs étrangers non accompagnés, n° 3469/1.

Renvoi à la commission de la Justice

- la proposition de loi (MM. Gerald Kindermans et Kristof Waterschoot) modifiant la loi du 28 février 2007 fixant le statut des militaires et des candidats militaires du cadre actif des forces armées en ce qui concerne l'âge maximum de certains sous-officiers de complément pour la participation à des cours, n° 3460/1;

- la proposition de loi (M. Gerald Kindermans) modifiant diverses lois dans le cadre de l'engagement volontaire militaire, n° 3461/1.

Renvoi à la commission de la Défense nationale

- la proposition (M. André Flahaut) de modifications techniques du Règlement en vue de son adaptation à la diminution du nombre de fonctions spéciales, n° 3462/1;

- la proposition (M. André Flahaut) de modifications techniques du Règlement de la Chambre des représentants à la suite de la sixième réforme de l'Etat, n° 3463/1;

- la proposition (M. André Flahaut) de modifications du Règlement de la Chambre des représentants qui résultent de diverses modifications législatives, n° 3464/1;

- la proposition (M. André Flahaut) de modification des articles 39 et 149 du Règlement de la Chambre des représentants, n° 3465/1.

Renvoi à la commission spéciale du Règlement et de la Réforme du travail parlementaire

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 19 maart 2014, stel ik u ook voor in overweging te nemen:

- het wetsvoorstel (de heer Bart Somers) tot wijziging van de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen wat de subsidiëring van de justitiehuzen betreft, nr. 3458/1;

- het wetsvoorstel (mevrouw Carina Van Cauter cs) houdende wijzigingen in Titel XIII, Hoofdstuk VI, van de programmawet (I) van 24 december 2002 inzake voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, nr. 3469/1.

Verzonden naar de commissie voor de Justitie

- het wetsvoorstel (de heren Gerald Kindermans en Kristof Waterschoot) tot wijziging van de wet van 28 februari 2007 tot vaststelling van het statuut van de militairen en kandidaat-militairen van het actief kader van de krijgsmacht wat de maximumleeftijd van bepaalde aanvullingsonderofficieren voor deelname aan cursussen betreft, nr. 3460/1;
- het wetsvoorstel (de heer Gerald Kindermans) tot wijziging van de wetgeving wat de vrijwillige militaire inzet betreft, nr. 3461/1.

Verzonden naar de commissie voor de Landsverdediging

- het voorstel (de heer André Flahaut) van technische wijzigingen van het Reglement met het oog op de aanpassing ervan aan de vermindering van het aantal bijzondere functies, nr. 3462/1;
- het voorstel (de heer André Flahaut) van technische wijzigingen van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers ten gevolge van de zesde staatshervorming, nr. 3463/1;
- het voorstel (de heer André Flahaut) van wijzigingen van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers die voortvloeien uit diverse wetswijzigingen, nr. 3464/1;
- het voorstel (de heer André Flahaut) tot wijziging van de artikelen 39 en 149 van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers, nr. 3465/1.

Verzonden naar de Bijzondere commissie voor het Reglement en voor de Hervorming van de parlementaire werkzaamheden

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

Je vous propose également de prendre en considération:

- la proposition de loi (M. Jan Van Esbroeck) modifiant la loi du 13 janvier 2014 modifiant la loi du 10 avril 1990 réglementant la sécurité privée et particulière, n° 3471/1;
- la proposition de loi (MM. Josy Arens, Laurent Devin et Bart Somers et Mmes Bercy Slegers et Karin Temmerman) modifiant la loi du 10 avril 1990 réglementant la sécurité privée et particulière, n° 3472/1.

Renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique

Ik stel u eveneens voor in overweging te nemen:

- het wetsvoorstel (de heer Jan Van Esbroeck) tot wijziging van de wet van 13 januari 2014 tot wijziging van de wet van 10 april 1990 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid, nr. 3471/1;
- het wetsvoorstel (de heren Josy Arens, Laurent Devin en Bart Somers en de dames Bercy Slegers en Karin Temmerman) tot wijziging van de wet van 10 april 1990 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid, nr. 3472/1.

Verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

47 Demandes d'urgence **47** Urgentieverzoeken

47.01 **Bart Somers** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik vraag het woord voor een urgentieverzoek. Ik vraag de urgentie voor wetsvoorstel nr. 3458 met betrekking tot de justitiehuisen.

47.01 **Bart Somers** (Open Vld): Je demande l'urgence pour la proposition de loi n° 3458 relative aux maisons de justice.

*L'urgence est adoptée par assis et levé.
De urgentie wordt aangenomen bij zitten en opstaan.*

47.02 **Carina Van Cauter** (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik vraag de urgentie voor wetsvoorstel nr. 3469 met betrekking tot de

47.02 **Carina Van Cauter** (Open Vld): Je demande l'urgence pour

voogdij over de niet begeleide minderjarige vreemdelingen.

la proposition de loi n° 3469 relative à la tutelle sur les mineurs étrangers non accompagnés.

Le **président**: Je vous propose de nous prononcer sur cette demande par assis et levé. Ik stel u voor om ons bij zitten en opstaan over de vraag uit te spreken.

*Il est procédé au vote par assis et levé.
Er wordt overgegaan tot de stemming bij zitten en opstaan.*

Étant donné la difficulté à déterminer le résultat, nous allons voter.

Début du vote / Begin van de stemming.

Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote? / Heeft iedereen gestemd en zijn stem gecontroleerd?

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

<i>(Vote/stemming 28)</i>		
Oui	70	Ja
Non	58	Nee
Abstentions	0	Onthoudingen
Total	128	Totaal

L'urgence est adoptée.

De urgentie wordt aangenomen.

47.03 Raf Terwingen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik vraag de urgentie voor de wetsvoorstellen nr. 3460 en nr. 3461 van de heer Kindermans.

47.03 Raf Terwingen (CD&V): Je demande l'urgence pour les propositions de loi n°s 3460 et 3461 de M. Kindermans.

L'urgence est adoptée par assis et levé.

De urgentie wordt bij zitten en opstaan aangenomen.

Le **président**: Puis-je me permettre de vous demander de vous prononcer sur l'urgence pour les propositions de modification du Règlement (n°s 3462 à 3465)?

L'urgence est adoptée par assis et levé.

De urgentie wordt bij zitten en opstaan aangenomen.

Votes nominatifs (continuation)

Naamstemmingen (voortzetting)

48 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de M. Fouad Lahssaini sur "les soins de santé dispensés en prison" (n° 117)

48 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van de heer Fouad Lahssaini over "de gezondheidszorg in de gevangenis" (nr. 117)

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission de la Justice du 12 mars 2014. Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor de Justitie van 12 maart 2014.

Deux motions ont été déposées (MOT n°117/1):

- une motion de recommandation a été déposée par M. Fouad Lahssaini;
- une motion pure et simple a été déposée par Mme Carina Van Cauter.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 117/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Fouad Lahssaini;

- een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Carina Van Cauwer.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.
Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

C'est deux minutes, monsieur Lahssaini. Je vous connais maintenant.

48.01 Fouad Lahssaini (Ecolo-Groen): Monsieur le président, je vous connais aussi. J'espère que vous n'allez pas recommencer cela, parce que cela m'agace un petit peu.

Le **président**: Oui, mais tant pis.

48.02 Laurent Louis (indép.): Cela l'agace, monsieur le président.

48.03 Fouad Lahssaini (Ecolo-Groen): En ce qui concerne cette interpellation et cette motion, je pense, chers collègues, que vous êtes tous conscients de l'état dans lequel se trouvent les prisons aujourd'hui en Belgique, et en particulier, les soins de santé qui y sont prodigués.

Depuis plusieurs mois, les médecins dans les prisons arrêtent de prestre un certain nombre d'heures parce qu'ils ne sont pas payés, parce que leurs conditions de travail sont déplorables. Depuis des années, plusieurs instances internationales et des instances nationales recommandent que les soins de santé retournent ou soient transférés aux Affaires sociales et au SPF Santé publique, afin qu'il y ait une cohérence entre les soins qui seraient pris en charge par un ministère ad hoc et l'aspect sécuritaire qui serait pris en charge par le ministère de la Justice.

Donc, c'est pour plus de cohérence, pour espérer une amélioration des soins de santé, que nous avons déposé cette interpellation. J'espère qu'au moins tous les collègues sensibles à cette question et qui défendent les intérêts des détenus et une meilleure gestion de la détention en Belgique vont comprendre le sens de mon interpellation.

Le **président**: Monsieur Lahssaini, je vous remercie d'avoir respecté votre temps de parole.

48.04 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, chers collègues, les professionnels de la santé travaillant dans les prisons ont maintenant repris le travail. Nous avons sollicité, ces derniers mois, à de très nombreuses reprises, la ministre sur ces points. Elle a pris des engagements. Ils doivent, bien évidemment, être respectés.

Le fait est qu'ils ont maintenant repris le travail. Des points doivent encore être résolus, mais il faut avancer.

48.05 Fouad Lahssaini (Ecolo-Groen): Monsieur le président, il ne s'agit pas ici de créer un clivage entre la majorité et l'opposition. Il est question de dignité humaine, de cohérence au niveau de la gestion de la question pénitentiaire.

48.03 Fouad Lahssaini (Ecolo-Groen): Sinds een aantal maanden leggen de gevangenisartsen gedurende enkele uren het werk neer om achterstallige betalingen en erbarmelijke arbeidsomstandigheden aan te klagen.

Al jaren vragen internationale en nationale instanties die zorg over te dragen naar de departementen Sociale Zaken en Volksgezondheid, wat tot een meer samenhangend beleid moet leiden.

48.04 Catherine Fonck (cdH): We hebben deze punten menigmaal bij de minister aangekaart, en ze heeft zich tot een aantal zaken verbonden. De gezondheidswerkers in de gevangenis hebben het werk nu hervat. Er moeten op een aantal punten nog oplossingen worden gevonden, maar we moeten nu vooruit.

48.05 Fouad Lahssaini (Ecolo-Groen): De vereniging van gevangenisartsen vraagt dat de bevoegdheid voor gezondheidszorg

Je ne crois pas me tromper en disant que l'association des médecins qui travaillent dans les prisons revendique le transfert de la compétence des soins de santé au SPF des Affaires sociales et de la Santé.

naar Sociale Zaken en Volksgezondheid zou worden overgeheveld.

J'estime donc que l'objectif de l'intervention de Mme Fonck n'est pas louable. Il s'agit plutôt d'une parade pour protéger le gouvernement.

Mevrouw Fonck wil alleen maar de regering beschermen!

Cela dit, je rappelle que l'objet de ma motion n'est pas de créer un clivage ou de semer la zizanie. Il s'agit d'une question de bon sens.

Le **président**: Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 29)		
Ja	88	Oui
Nee	41	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	129	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque. De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg, vervalt de motie van aanbeveling.

49 Amendement et article réservés du projet de loi modifiant le Code civil en vue d'instaurer l'égalité de l'homme et de la femme dans le mode de transmission du nom à l'enfant et à l'adopté (3145/1-9)

49 Aangehouden amendement en artikel van het wetsontwerp tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek met het oog op de invoering van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen bij de wijze van naamsoverdracht aan het kind en aan de geadopteerde (3145/1-9)

Vote sur l'amendement n° 9 de Olivier Maingain à l'article 2. **(3145/6)**

Stemming over amendement nr. 9 van Olivier Maingain op artikel 2. **(3145/6)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

(Stemming/vote 30)		
Ja	1	Oui
Nee	101	Non
Onthoudingen	27	Abstentions
Totaal	129	Total

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 2 est adopté. Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 2 aangenomen.

50 Ensemble du projet de loi modifiant le Code civil en vue d'instaurer l'égalité de l'homme et de la femme dans le mode de transmission du nom à l'enfant et à l'adopté (3145/9)

50 Geheel van het wetsontwerp tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek met het oog op de invoering van de gelijkheid tussen mannen en vrouwen bij de wijze van naamsoverdracht aan het kind en aan de geadopteerde (3145/9)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? (*Non*)

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? (*Nee*)

Begin van de stemming / Début du vote.

Heeft iedereen gestemd en zijn stem nagekeken? / Tout le monde a-t-il voté et vérifié son vote?

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 31)</i>		
Ja	71	Oui
Nee	50	Non
Onthoudingen	8	Abstentions
Totaal	129	Total

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera transmis au Sénat. **(3145/10)**

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Senaat worden overgezonden. **(3145/10)**

51 Adoption de l'ordre du jour

51 Goedkeuring van de agenda

Nous devons nous prononcer sur le projet d'ordre du jour que vous propose la Conférence des présidents. Wij moeten ons thans uitspreken over de ontwerpagenda die de Conferentie van voorzitters u voorstelt.

Pas d'observation? (*Non*) La proposition est adoptée.

Geen bezwaar? (*Nee*) Het voorstel is aangenomen.

La séance est levée. Prochaine séance le mercredi 26 mars 2014 à 14.15 heures.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering woensdag 26 maart 2014 om 14.15 uur.

La séance est levée à 21.06 heures.

De vergadering wordt gesloten om 21.06 uur.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 53 PLEN 191 annexe.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 53 PLEN 191 bijlage.

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS

DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	140	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuela, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui	140	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin

Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	140	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	101	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	026	Nee
-----	-----	-----

Clerfayt Bernard, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	013	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Annemans Gerolf, Colen Alexandra, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, De Man Filip, D'haeseleer Guy, Goyvaerts Hagen, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	090	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud

Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	050	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Boulet Juliette, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jadot Eric, Jambon Jan, Lahssaini Fouad, Logghe Peter, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	102	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kiti Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuela, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	037	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Annemans Gerolf, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui	013	Ja
-----	-----	----

Annemans Gerolf, Colen Alexandra, De Bont Rita, De Clercq Mathias, De Man Filip, D'haeseleer Guy, Goyvaerts Hagen, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Non	126	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhaf, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmerly Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Genez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	001	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Louis Laurent

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui	012	Ja
-----	-----	----

Annemans Gerolf, De Bont Rita, Dedecker Jean Marie, De Man Filip, D'haeseleer Guy, Goyvaerts Hagen, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Non	103	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael

Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Abstentions	025	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 009

Oui	103	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	010	Nee
-----	-----	-----

Annemans Gerolf, De Bont Rita, D'haeseleer Guy, Goyvaerts Hagen, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Abstentions	026	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De

Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 010

Oui	101	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	001	Nee
-----	-----	-----

Louis Laurent

Abstentions	036	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Annemans Gerolf, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 011

Oui	090	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez

Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	050	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Boulet Juliette, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhaf, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jadot Eric, Jambon Jan, Lahssaini Fouad, Logghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 012

Oui	140	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhaf, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 013

Oui	117	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	001	Nee
-----	-----	-----

Louis Laurent

Abstentions	023	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Boulet Juliette, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Colen Alexandra, De Bont Rita, De Man Filip, De Vriendt Wouter, D'haeseleer Guy, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goyvaerts Hagen, Jadot Eric, Lahssaini Fouad, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 014

Oui	112	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Jean Marie, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric

André, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	024	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 015

Oui	139	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 016

Oui	140	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhaf, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	001	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Louis Laurent

Vote nominatif - Naamstemming: 017

Oui	111	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Jean Marie, De Man Filip, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri

Nahima, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	024	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Luykx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 018

Oui	101	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	038	Nee
-----	-----	-----

Annemans Gerolf, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 019

Oui	115	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	026	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhaf, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 020

Oui	115	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Lutgen Benoît, Maingain Olivier,

Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	026	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 021

Oui	117	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Jean Marie, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	024	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Luykx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 022

Oui	103	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Jean Marie, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	035	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Annemans Gerolf, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Luyckx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 023

Oui	116	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bont Rita, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Man Filip, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, D'haeseleer Guy, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Goyvaerts Hagen, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton

Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	025	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Colen Alexandra, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Luyckx Peter, Maertens Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandepuut Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 024

Oui	106	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Dedecker Jean Marie, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	035	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Annemans Gerolf, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Luyckx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandepuut Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 025

Oui	091	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	027	Nee
-----	-----	-----

Clerfayt Bernard, Coudyser Cathy, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Francken Theo, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	023	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Boulet Juliette, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Colen Alexandra, De Bont Rita, De Man Filip, De Vriendt Wouter, D'haeseleer Guy, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goyvaerts Hagen, Jadot Eric, Lahssaini Fouad, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 026

Oui	117	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Croo Herman, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Louis Laurent, Lutgen Benoît, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier,

Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Somers Bart, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Uyttersprot Karel, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Vandeput Steven, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	022	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Boulet Juliette, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, De Bont Rita, De Man Filip, De Vriendt Wouter, D'haeseleer Guy, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goyvaerts Hagen, Jadot Eric, Lahssaini Fouad, Logghe Peter, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Valkeniers Bruno, Veys Tanguy

Vote nominatif - Naamstemming: 027

Oui	104	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Clarinval David, Clerfayt Bernard, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Bue Valérie, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, George Joseph, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Kattrin, Jadot Eric, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Maingain Olivier, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Michel Charles, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiébaud Eric, Thiéry Damien, Tobback Bruno, Tuybens Bruno, Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	001	Nee
-----	-----	-----

Louis Laurent

Abstentions	036	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Annemans Gerolf, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Dedecker Peter, Dedecker Jean Marie, Degroote Koenraad, De Man Filip, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Wit Sophie, D'haeseleer Guy, Dumery Daphné, Francken Theo, Goyvaerts Hagen, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Logghe Peter, Luyckx Peter, Maertens Bert, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Uyttersprot Karel, Valkeniers Bruno, Vandeput Steven, Van Esbroeck Jan, Van Moer

Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Vote nominatif - Naamstemming: 028

Oui	070	Ja
-----	-----	----

Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Dewael Patrick, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van der Maelen Dirk, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	058	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Becq Sonja, Boulet Juliette, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Devlies Carl, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dierick Leen, Dumery Daphné, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Lahssaini Fouad, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Terwingen Raf, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 029

Oui	088	Ja
-----	-----	----

Arens Joseph, Bacquelaine Daniel, Bastin Christophe, Battheu Sabien, Becq Sonja, Bonni Véronique, Bonte Hans, Brotcorne Christian, Burgeon Colette, Caverenne Valérie, Collard Philippe, Dallemagne Georges, De Clercq Mathias, De Croo Herman, de Donnea François-Xavier, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, Devlies Carl, Dewael Patrick, Dierick Leen, Drèze Benoît, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Fonck Catherine, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, George Joseph, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Kindermans Gerald, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Slegers Bercy, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Terwingen Raf, Thiéry Damien, Tuybens Bruno,

Vanackere Steven, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van der Maelen Dirk, Van Gool Dominica, Van Grootenbrulle Bruno, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vercamer Stefaan, Vienne Christiane, Waterschoot Kristof, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	041	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Boulet Juliette, Brems Eva, Calvo y Castañer Kristof, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Vriendt Wouter, De Wit Sophie, Dumery Daphné, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Lahssaini Fouad, Logghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Valkeniers Bruno, Van Esbroeck Jan, Van Hecke Stefaan, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Veys Tanguy, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 030

Oui	001	Ja
-----	-----	----

Maingain Olivier

Non	101	Nee
-----	-----	-----

Almaci Meyrem, Annemans Gerolf, Bacquelaine Daniel, Battheu Sabien, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Colen Alexandra, Collard Philippe, Coudyser Cathy, De Bont Rita, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Degroote Koenraad, Delizée Jean-Marc, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Permentier Corinne, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, De Wit Sophie, Ducarme Denis, Dumery Daphné, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Galant Jacqueline, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Grosemans Karolien, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Jambon Jan, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Logghe Peter, Louis Laurent, Luykx Peter, Maertens Bert, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Özen Özlem, Pas Barbara, Perpète André, Ponthier Annick, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Schoofs Bert, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Valkeniers Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van der Maelen Dirk, Van Esbroeck Jan, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Moer Reinilde, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanvelthoven Peter, Veys Tanguy, Vienne Christiane, Weyts Ben, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	027	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Arens Joseph, Bastin Christophe, Becq Sonja, Brotcorne Christian, Dallemagne Georges, de Donnea François-Xavier, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Devlies Carl, Dierick Leen, Drèze Benoît, Fonck Catherine, George Joseph, Kindermans Gerald, Lanjri Nahima, Lutgen Benoît, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Nyanga-Lumbala Jeanne, Slegers Bercy, Terwingen Raf, Vanackere Steven, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van Gool Dominica, Vercamer Stefaan, Waterschoot Kristof

Vote nominatif - Naamstemming: 031

Oui	071	Ja
-----	-----	----

Almaci Meyrem, Bacquelaine Daniel, Battheu Sabien, Bonni Véronique, Bonte Hans, Boulet Juliette, Brems Eva, Burgeon Colette, Calvo y Castañer Kristof, Caverenne Valérie, Collard Philippe, De Clercq Mathias, De Croo Herman, Delizée Jean-Marc, De Permentier Corinne, Destrebecq Olivier, Detiège Maya, Devin Laurent, De Vriendt Wouter, Dewael Patrick, Ducarme Denis, Emmery Isabelle, Fernandez Fernandez Julia, Flahaut André, Frédéric André, Geerts David, Gennez Caroline, Genot Zoé, Gerkens Muriel, Gilkinet Georges, Goffin Philippe, Gustin Luc, Henry Olivier, Jabour Mohammed, Jadin Katrin, Kitir Meryame, Lacroix Christophe, Lahssaini Fouad, Lalieux Karine, Lambert Marie-Claire, Landuyt Renaat, Marghem Marie-Christine, Mathot Alain, Mayeur Yvan, Meire Laurence, Mouton Rosaline, Musin Linda, Özen Özlem, Perpète André, Rutten Gwendolyn, Sampaoli Vincent, Schiltz Willem-Frederik, Seminara Franco, Senecaut Manuella, Snoy et d'Oppuers Thérèse, Somers Bart, Somers Ine, Temmerman Karin, Thiéry Damien, Tuybens Bruno, Van Biesen Luk, Van Cauter Carina, Van der Maelen Dirk, Van Grootenbrulle Bruno, Van Hecke Stefaan, Vanheste Ann, Van Quickenborne Vincent, Vanvelthoven Peter, Vienne Christiane, Wierinck Godelieve, Wilrycx Frank

Non	050	Nee
-----	-----	-----

Annemans Gerolf, Arens Joseph, Becq Sonja, Colen Alexandra, Coudyser Cathy, De Bont Rita, de Donnea François-Xavier, Degroote Koenraad, De Meulemeester Ingeborg, Demir Zuhail, Demol Elsa, De Potter Jenne, Deseyn Roel, Devlies Carl, De Wit Sophie, Dierick Leen, Dumery Daphné, George Joseph, Grosemans Karolien, Jambon Jan, Kindermans Gerald, Lanjri Nahima, Logghe Peter, Louis Laurent, Luyckx Peter, Maertens Bert, Maingain Olivier, Muylle Nathalie, Mylle Gerda, Pas Barbara, Ponthier Annick, Schoofs Bert, Slegers Bercy, Smeyers Sarah, Sminate Nadia, Terwingen Raf, Valkeniers Bruno, Vanackere Steven, Van den Bergh Jef, Van der Auwera Liesbeth, Van Esbroeck Jan, Van Gool Dominica, Van Moer Reinilde, Van Vaerenbergh Kristien, Vercamer Stefaan, Veys Tanguy, Waterschoot Kristof, Weyts Ben, Wollants Bert, Wouters Veerle

Abstentions	008	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Bastin Christophe, Brotcorne Christian, Dallemagne Georges, Drèze Benoît, Fonck Catherine, Galant Jacqueline, Lutgen Benoît, Nyanga-Lumbala Jeanne